

RAPORT

O STANIE

MIASTA ŁOMŻA
ZA 2023 ROK

maj 2024

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
INFORMACJE OGÓLNE	5
FINANSE MIASTA	6
Wykonanie budżetu Miasta	6
Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych	10
Wieloletnia prognoza finansowa	13
Podsumowanie	18
PROJEKTY INWESTYCJE Z DOFINANSOWANIEM ZEWNĘTRZNYM	19
ŁAD PRZESTRZENNY	22
INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	27
GOSPODARKA KOMUNALNA	46
Gospodarka odpadami komunalnymi	46
Analiza bezpieczeństwa i organizacji ruchu drogowego	48
Funkcjonowanie Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	55
OCHRONA ŚRODOWISKA	59
REWITALIZACJA	61
POLITYKA SPOŁECZNA	63
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	63
Centrum Integracji Społecznej	71
Dom Pomocy Społecznej	71
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	75
Środowiskowy Dom Samopomocy	77
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza oraz Dom Nad Narwią	78
Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	79
Sprawy mieszkaniowe	81
FUNKCJONOWANIE MIEJSKICH SPÓŁEK	83
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	83
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji	85
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji	87

Park Przemysłowy Łomża	89
Zakład Gospodarowania Odpadami	90
ROZWÓJ GOSPODARCZY	93
STRATEGIA ROZWOJU MIASTA ŁOMŻA DO ROKU 2030	94
SPORT I TURYSTYKA	104
Finansowanie zadań z zakresu kultury fizycznej	104
Funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji	109
Turystyka	114
EDUKACJA	116
Finansowanie zadań oświatowych	134
KULTURA	137
Miejska Biblioteka Publiczna	138
Miejski Dom Kultury – Dom Środowisk Twórczych	139
Muzeum Północno-Mazowieckie	139
Filharmonia Kameralna im. Witolda Lutosławskiego	141
Teatr Lalki i Aktora	143
Własne inicjatywy kulturalne miasta	145
FUNKCJONOWANIE RAD SPOŁECZNYCH	147
Łomżyńska Rada Seniorów	147
Łomżyńska Rada Działalności Pożytku Publicznego	152
Młodzieżowa Rada Miejska Łomży	153
Łomżyńska Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnością	154
Łomżyńska Rada Sportu	155
Rada Gospodarcza	156
Jednostki pomocnicze	156
WSPÓŁPRACA MIASTA ŁOMŻY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	157
BUDŻET OBYWATELSKI	161
WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA	166
Wizyty delegacji zagranicznych w Łomży	166
Wyjazdy zagraniczne delegacji z Łomży	166
WYKONANIE UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ	168
PODSUMOWANIE	169

WSTĘP

Zgodnie z art.28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, który zobowiązuje do sporządzenia Raportu o Stanie Miasta przedstawiam niniejsze opracowanie.

Raport ten zawiera rzetelne informacje określające potencjał naszego Miasta, zarówno ten finansowy, jak i wynikający z posiadanych zasobów naturalnych, gospodarczych i ludzkich. W poszczególnych punktach opisuje on każdą dziedzinę życia społecznego w obszarze oświaty, kultury, sportu, opieki społecznej, gospodarki, transportu publicznego, planowania przestrzennego i innych. Raport o Stanie Miasta Łomża obejmuje podsumowanie działalności samorządu i Prezydenta Miasta za rok 2023, z uwzględnieniem danych za ten rok, a w wielu przypadkach danych z lat wcześniejszych. Zawiera informacje dotyczące realizacji różnego rodzaju polityk, programów i strategii, a także wykonania uchwał Rady Miejskiej Łomży.

W opracowanie tego Raportu, podobnie jak w ubiegłych latach, zaangażowali się pracownicy wydziałów Urzędu Miejskiego, jednostek podległych oraz spółek miejskich. Bez ich udziału opracowanie niniejszego raportu byłoby niemożliwe.

INFORMACJE OGÓLNE

Łomża położona jest nad rzeką Narew i wraz z całą Ziemią Łomżyńską leży w obszarze Zielonych Płuc Polski, obszaru zaliczanego do ostatnich w Europie terenów o nieskażonej przyrodzie i unikalnych walorach krajobrazowych.

Miasto zajmuje powierzchnię 3.271 ha. Łomża, usytuowana w odległości zaledwie 140 km od Warszawy i 75 km od Białegostoku, jest ważnym węzłem międzynarodowego transportu drogowego: - 138 km od przejścia granicznego w Kuźnicy, - 146 km od przejścia granicznego w Ogrodnikach. Liczba mieszkańców miasta zameldowanych na pobyt stały i czasowy na koniec 2023 roku wyniosła 57706 osób (w 2022 r. 58374, w 2021 r. 59836 osób).

Łomża pełni funkcję głównego ośrodka gospodarczego i kulturalnego regionu. Północno - wschodni teren miasta, jako obszar przejściowy pomiędzy morenową wysoczyzną, stanowi malowniczy krajobraz, charakteryzujący się urozmaiconą rzeźbą. W niewielkiej odległości od miasta znajdują się obszary przyrody chronionej: - Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi, - Biebrzański Park Narodowy, - Narwiański Park Narodowy. Łomża leży na wyjątkowo pięknej skarpie, wokół niepowtarzalnych obszarów bagiennych z unikalną florą i fauną. Od strony południowo - wschodniej z miastem sąsiaduje rezerwat przyrody, który stał się podstawą do utworzenia Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi. Miasto i jego okolice stanowią doskonałą bazę dla tych, którzy potrafią docenić niepowtarzalną przyrodę.

Łomża, widok z mostu Hubala, fot. Kamil Brzostowski

FINANSE MIASTA

Wykonanie budżetu Miasta

Realizacja budżetu Miasta Łomża w 2023 r., w większości działów przebiegała zgodnie z planem. Dochody ogółem zrealizowano w kwocie 485 596 586,42 zł, tj. w 102,73%, natomiast wydatki ogółem zrealizowano w 98,12%, tj. w kwocie 494 012 858,37 zł. Wykonanie budżetu za 2023 rok, zamknęło się deficytem w kwocie 8 416 271,95 zł wobec planowanego deficytu w kwocie 30 761 347,00 zł.

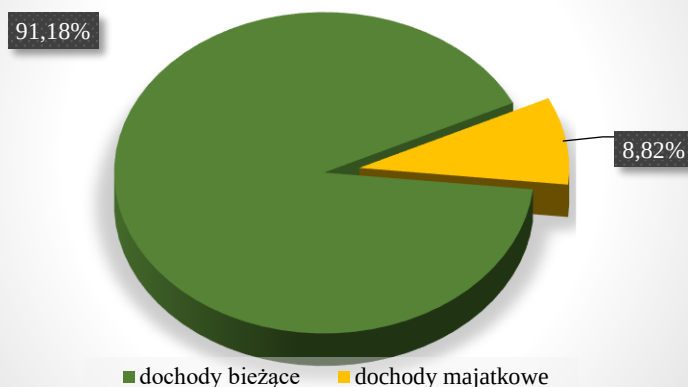
Po rozliczeniu budżetu za 2023 rok pozostały wolne środki do wykorzystania w 2024 roku, w kwocie ogółem 28 386 434,42 zł, w tym:

- kwota 4 480 353,76 zł, to otrzymane w formie zaliczki środki na realizację projektów dofinansowanych ze środków zagranicznych: środki z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i budżetu państwa (4 042 502,27 zł), środki z UE (437 851,49 zł),
- kwota 9 559 574,70 zł, to otrzymane w formie zaliczki środki ze źródeł krajowych na realizację zadań inwestycyjnych, w tym: środki z Funduszu Dopłat BGK (8 305 837,00 zł), Fundusz Wsparcia Gmin i Powiatów (1 216 440,75 zł), środki z RFRD (37 296,95 zł),
- kwota 58 881,34 zł, to otrzymana zaliczka z PFRON na realizację przez ZSS zadania pn. „Rehabilitacja 25+”,
- kwota 218 660,88 zł, to niewydatkowane w 2023 r. środki przeznaczone na realizację „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych Uzależnień na 2023 rok” oraz kwota 231 238,21 zł, to środki z tytułu rozliczenia wykorzystania w 2023 r. wpływów z tytułu opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych (w opakowaniach nieprzekraczających 300 ml) w obrocie hurtowym na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- pozostałe środki w kwocie 13 837 725,53 zł - głównie niewydatkowane środki własne stanowiące udział w realizowanych projektach z udziałem środków zagranicznych i budżetu państwa.

Powyższe środki są wprowadzane do budżetu 2024 roku zgodnie z ich przeznaczeniem.

Dochody Miasta

Wykres nr 1: Struktura dochodów w 2023 r.

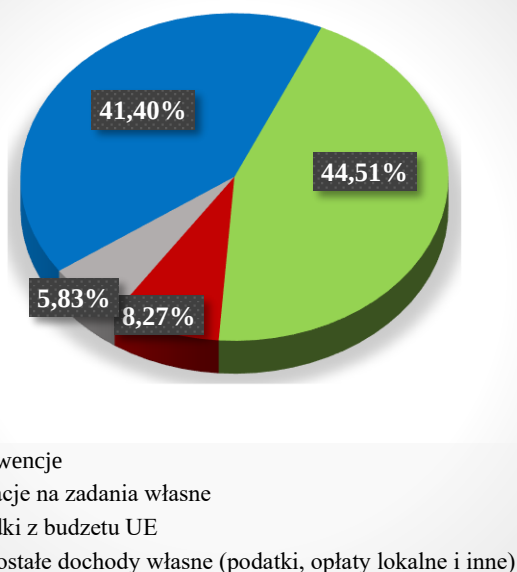
Dochody ogółem wg źródeł finansowania kształtują się w następujący sposób:

- dochody własne – 435 981 783,80 zł,
- dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych j.s.t. – odrębnymi ustawami – 48 990 340,25 zł,
- dochody związane z realizacją zadań w drodze umów lub porozumień między jst – 223 684,03 zł,
- dotacje celowe na zadania bieżące zrealizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej – 400 778,34 zł.

Wykonane dochody własne w 2023 r. kształtują się następująco:

Wykres nr 2: Struktura dochodów własnych w 2023 r.

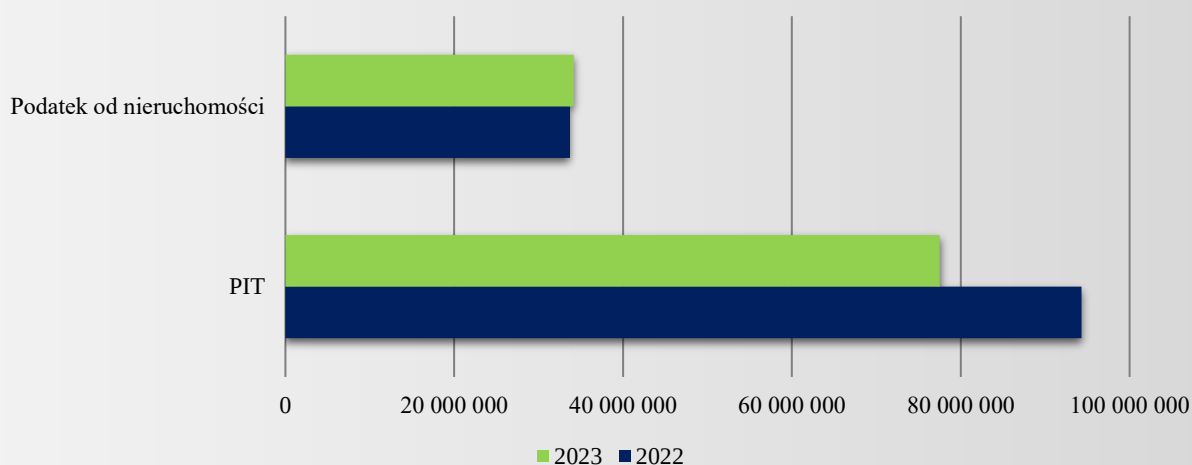
Największy udział w dochodach własnych ogółem stanowią pozostałe dochody własne, tzn. podatki, opłaty lokalne, udziały w PIT i CIT, itp. – 180 481 913,48 zł.

Duży udział stanowi również subwencja, która w 2023 r. wyniosła 194 045 118,70 zł.

Dotacje na zadania własne ukształtowały się na poziomie 36 043 816,10 zł, zaś środki na zadania dofinansowane z budżetu UE – 25 410 935,52 zł.

W 2023 roku odnotowaliśmy spadek dochodów z PIT o 21,65 % w stosunku do roku 2022. Wyższe są dochody z tytułu podatku od nieruchomości o 1,36 %.

Wykres 3: Porównanie podatku od nieruchomości i udziałów w PIT w latach 2022-2023

Dotacje rozwojowe pozyskane spoza budżetu Miasta na realizację zadań inwestycyjnych. W 2023 roku, ogółem pozyskano 20 389 693,20 zł. Udział środków z budżetu Unii Europejskiej w strukturze budżetu zwiększył się w porównaniu do analogicznego okresu 2022 roku o 1,71 %.

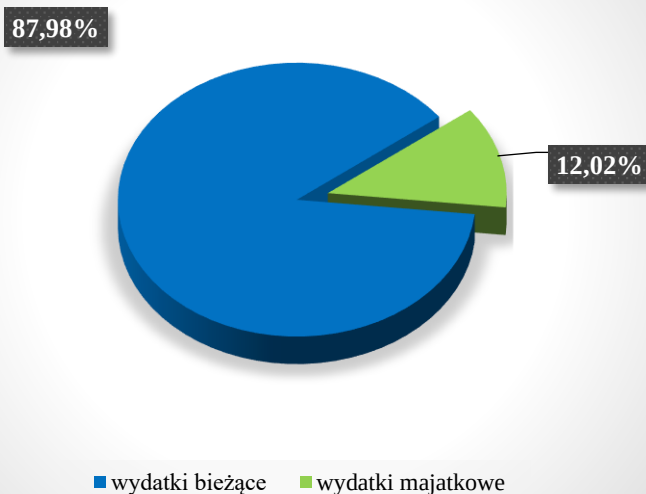

Dochody majątkowe zrealizowano w 136,14% i stanowią one 8,82% dochodów ogółem. W 2023 roku w stosunku do wykonania za 2022 rok, notujemy zwiększenie dochodów majątkowych o 34,62%. Reasumując, wykonanie dochodów ogółem za 2023 r. w stosunku do wykonania za 2022 r. zwiększyło się o 29 403 074,58 zł, w tym wykonanie dochodów bieżących wzrosło 14 572 176,90 o zł, a wykonanie dochodów majątkowych wzrosło o 14 830 997,68 zł.

Wydatki Miasta

Wydatki ogółem wykonano w kwocie 494 012 858,37 zł, tj. 98,12% planu. Wydatki bieżące zostały wykonane w 98,41% planu, zaś wydatki majątkowe w 96,09%, planu. Wydatki bieżące stanowią 87,98% (2022 – 85,43%) wydatków ogółem, zaś wydatki majątkowe 12,02% (2022 – 14,57%).

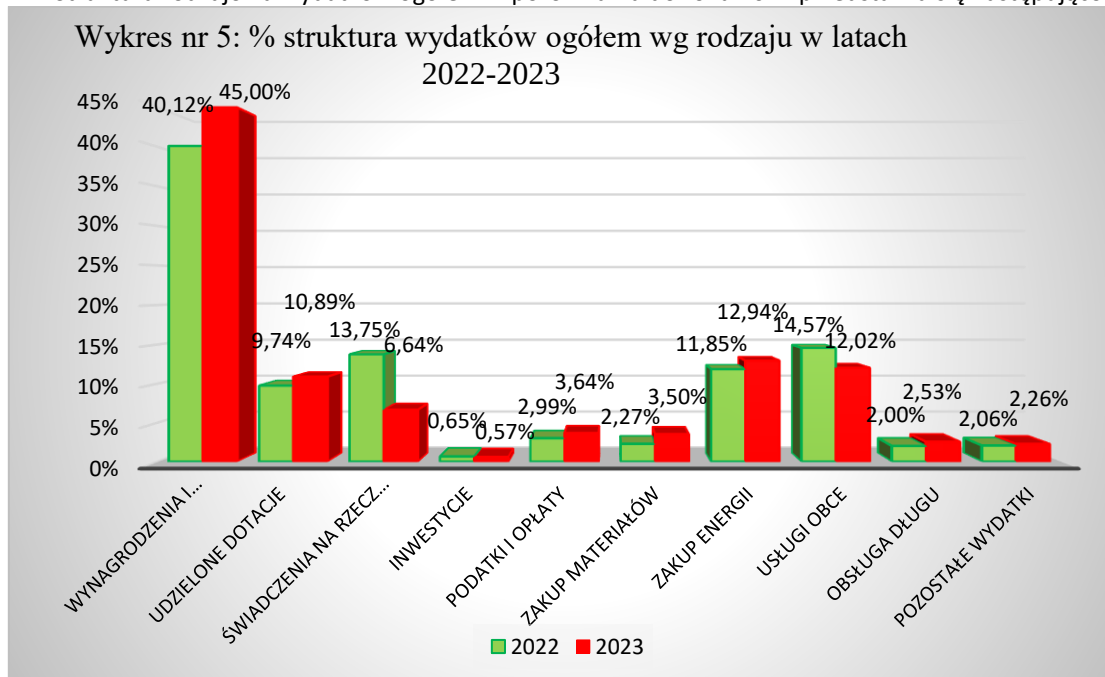
Wykres nr 4: Struktura wydatków w 2023 r.

W porównaniu do roku 2022 wykonanie było większe o 7 693 020,28 zł, tj. o 1,58%. W 2022 roku wydatki bieżące zostały zrealizowane w kwocie 415 458 906,19 zł, w 2023 r. w kwocie 434 633 844,60 zł, zaś wydatki majątkowe odpowiednio w kwocie 70 860 931,90 zł i 59 379 013,77 zł. Z powyższego wynika, że wydatki bieżące w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o 4,62%, zaś wydatki inwestycyjne spadły o 16,20%.

Struktura rodzajowa wydatków ogółem w porównaniu do roku 2022 przedstawia się następująco:

Wykres nr 5: % struktura wydatków ogółem wg rodzaju w latach 2022-2023

Analizując wykonanie budżetu według struktury rodzajowej wydatków ogółem, zauważalny jest przeważający udział wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi. Stanowią one 45,00% wydatków ogółem. Należy podkreślić, iż udział wydatków na wynagrodzenia i pochodne (bez wynagrodzeń bezosobowych i składek ZUS za świadczeniobiorców) w wydatkach bieżących co roku wzrasta. W porównaniu r/r w 2023 r. wydatki na wynagrodzenia w stosunku do 2022 r. wzrosły o ok. 26,4 mln zł, tj. o 13,84%. Istotną część wydatków została przeznaczona na usługi obce 12,94% (spadek o 1,99 % r/r), inwestycje – 12,02% (spadek o 2,55% r/r), dotacje z budżetu Miasta – 10,89% (wzrost o 1,19% r/r). Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych, czyli różnego rodzaju zasiłki z pomocy społecznej (np. rodzinne, pielęgnacyjne, fundusz alimentacyjny), stypendia i zasiłki szkolne, itp. – 6,64 % (spadek o 7,11% w porównaniu do 2022 r.). Pozostałe wydatki stanowią ok. 12,5% wykonania budżetu.

Wynik budżetu

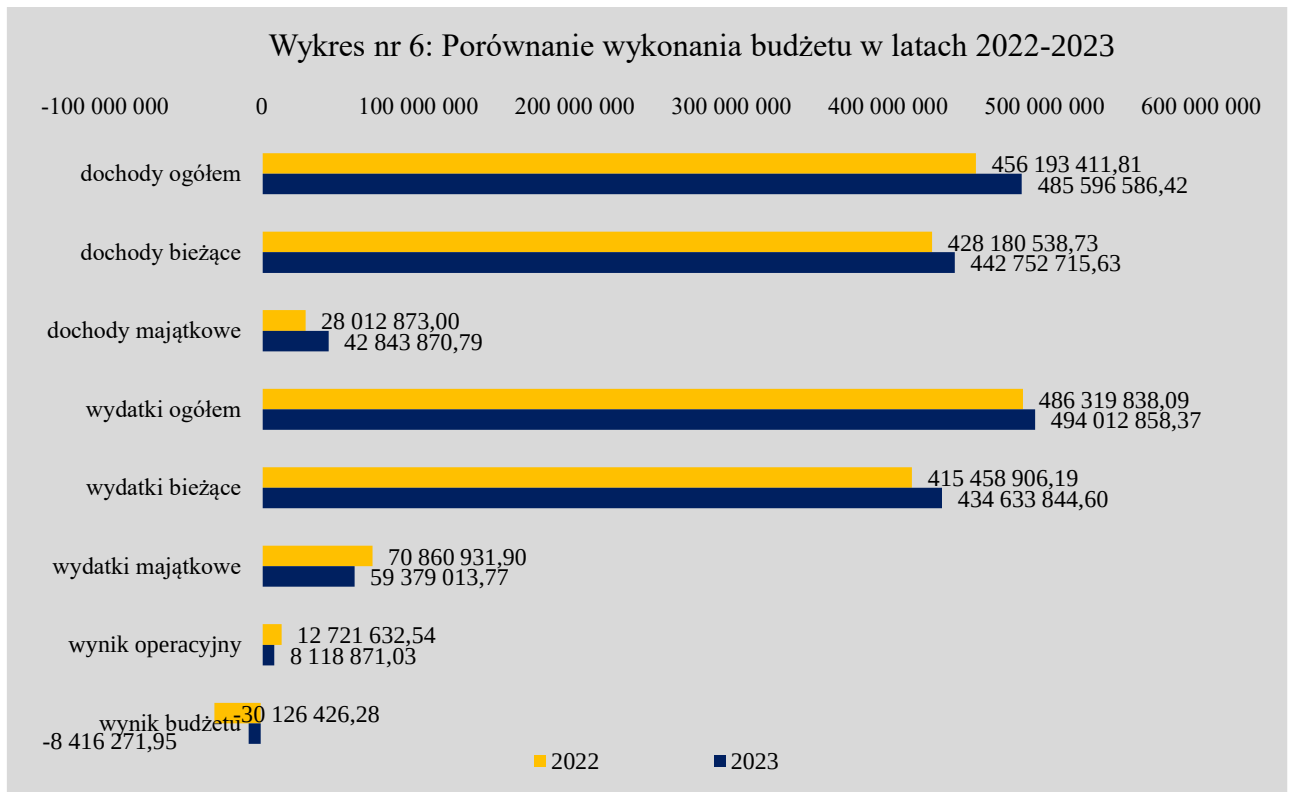
Wynik (nadwyżka/deficyt) – wykonanie budżetu za 2023 rok, zamknęło się deficytem w kwocie 8 416 271,95 zł wobec planowanego deficytu w kwocie 30 761 347,00 zł.

Wynik operacyjny (dochody bieżące – wydatki bieżące) - nadwyżka operacyjna została zrealizowana w kwocie 8 118 871,03 zł wobec planowanego deficytu operacyjnego w kwocie (-) 433 655 zł., co znacząco wpływa na stabilność finansową budżetu oraz na możliwość obsługi zadłużenia.

W stosunku do roku poprzedniego podstawowe wielkości budżetowe kształtują się następująco:

Kategoria	2022	2023	% zmiany
dochody ogółem,	456 193 411,81	485 596 586,42	106,45
<i>w tym:</i>			
<i>dochody bieżące</i>	<i>428 180 538,73</i>	<i>442 752 715,63</i>	<i>103,40</i>
<i>dochody majątkowe</i>	<i>28 012 873,11</i>	<i>42 843 870,79</i>	<i>152,94</i>
wydatki ogółem,	486 319 838,09	494 012 858,37	101,58
<i>w tym:</i>			
<i>wydatki bieżące</i>	<i>415 458 906,19</i>	<i>434 633 844,60</i>	<i>104,62</i>
<i>wydatki majątkowe</i>	<i>70 860 931,90</i>	<i>59 379 013,77</i>	<i>83,80</i>
wynik operacyjny	12 721 632,54	8 118 871,03	63,82
wynik budżetu	-30 126 426,25	-8 416 271,95	

Widoczny jest wzrost dochodów ogółem oraz wydatków ogółem w porównaniu do 2022 r., w tym wzrost dochodów majątkowych o 52,94 % wobec spadku wydatków inwestycyjnych o 16,20 %, co oznacza wyższy udział środków zewnętrznych w finansowaniu inwestycji.

Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych

Planowane wydatki majątkowe zostały zrealizowane w 96,09%, tj. w kwocie 59 379 013,77 zł. W 2023 roku zaplanowano do realizacji 90 zadań inwestycyjnych, w tym 1 w ramach wydatków niewygasających z 2022 roku. Z analizy planowanych wydatków majątkowych wynika, że większość z nich zrealizowano zgodnie z planem, jednakże 13 zadań przeniesiono na wydatki, które nie wygasają z upływem 2023 r.

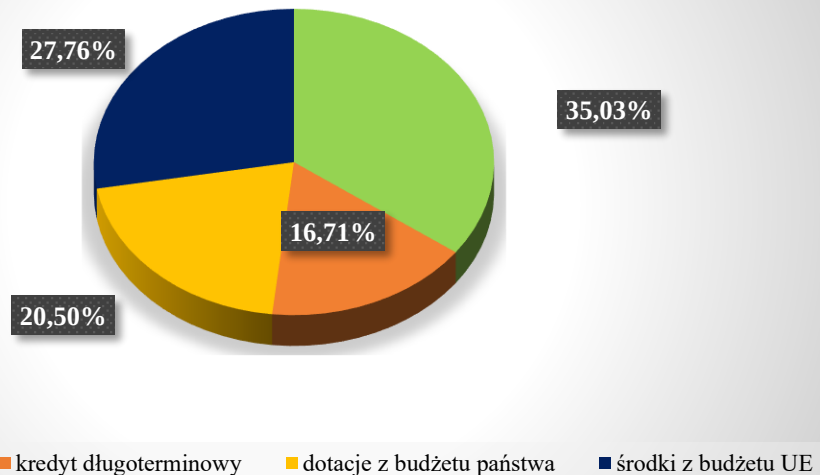
Na realizację zadań o największych nakładach finansowych Miasto otrzymało dofinansowanie m.in. z Funduszu Dopłat BGK, Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, Funduszu Wsparcia Gmin i Powiatów, Rządowego Funduszu Polski Ład, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego ze środków RPO. W porównaniu do analogicznego okresu 2022 roku, wykonanie wydatków inwestycyjnych jest niższe o 9 638 732,73 zł.

Źródła finansowania wydatków inwestycyjnych realizowanych w 2023 roku:

- dochody własne – 20 777 488,43 zł,
- kredyt długoterminowy – 9 913 966,43 zł,
- dotacje z budżetu państwa – 12 158 991,02 zł,
- środki z budżetu UE – 16 469 228,92 zł.

Wykres nr 7: Źródła finansowania inwestycji w 2023 r. w %

W 2023 r. najwyższe nakłady inwestycyjne poniesione zostały na inwestycje w gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, ogółem 20 223 008,55 zł.

Podstawowe inwestycje realizowane w 2023 r. oraz kontynuowane w 2024 r.:

Transport i łączność: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 10 891 364,68 zł, w tym m.in. na:

- 1) Budowa drogi na odcinku od Wojska Polskiego (DK61) do ul. Nowogrodzkiej (DW645) w Łomży - zakup gruntów,
- 2) Przebudowa drogi gminnej nr 101038B ul. Kasztelańskiej w Łomży (w realizacji),
- 3) Przebudowa ul. Wierzbowej w Łomży (w realizacji),
- 4) Budowa drogi gminnej nr 101089B ul. Grabowej w Łomży – zakup gruntów,
- 5) Rozbudowa drogi gminnej ul. Słonecznikowej w Łomży - zakup gruntów,

Turystyka: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 779 673,50 zł, w tym m.in. na:

- 1) Budowa bulwarów nad Narwią w Łomży – zakup gruntów.

Gospodarka mieszkaniowa: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 7 331 268,87 zł, w tym m.in. na:

- 1) Zwiększenie zasobu lokalnego Miasta Łomża - modernizacja kamienicy przy ul. Polowej 65,
- 2) Przejęcie nieruchomości z mocy prawa.

Działalność usługowa: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 521 858,02 zł, w tym m.in. na:

- 1) Rozbudowa cmentarza komunalnego przy ul. Przykoszarowej.

Administracja publiczna: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 1 009 169,78 zł, w tym m.in. na:

- 1) Rozwój usług elektronicznych w Mieście Łomża.

Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 548 830,00 zł, w tym m.in. na:

- 1) Modernizacja placu manewrowego wraz z odwodnieniem oraz wykonanie ogrodzenia posesji Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łomży,
- 2) Modernizacja budynków i wewnętrznego placu manewrowego Komendy Miejskiej PSP w Łomży.

Oświata i wychowanie: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 8 820 159,63 zł, w tym m.in. na:

- 1) Budowa sali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 5 w Łomży (w realizacji),
- 2) Budowa przedszkola publicznego nr 5 w Łomży (w realizacji),
- 3) Termomodernizacja obiektów ZSTiO nr 4 w Łomży,
- 4) Rozwijaj i realizuj swoje zainteresowania zawodowe- kierunek Elektromobilność,
- 5) Rewitalizacja ciągów pieszych przy II Liceum Ogólnokształcącym (w realizacji),
- 6) Kształcenie zawodowe szansą na lepszy start w dorosłość.

Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 290 331,50 zł, w tym m.in. na:

- 1) Zakup samochodu osobowego typu mikrobus do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Pomocy Społecznej w Łomży,
- 2) Wymiana pokrycia dachowego w budynkach noclegowych i ogrzewalni - ul. Dworna 24a.

Edukacyjna opieka wychowawcza: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 2 798 619,00 zł, w tym m.in. na:

- 1) Przebudowa i rozbudowa budynku Bursy Nr 2 w Łomży oraz zagospodarowanie terenu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

Rodzina: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 1 429 233,02 zł, w tym m.in. na:

- 1) Budowa Miejskiego Żłobka nr 4 w Łomży w ramach Budowy Przedszkola Publicznego nr 5 w Łomży.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 20 223 008,55 zł, w tym m.in. na:

- 1) Zrównoważona mobilność miejska w Łomży – (zakup autobusów elektrycznych),
- 2) Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego w mieście Łomża,
- 3) Budowa tężni solankowej na terenie Parku Jana Pawła II - Papieża Pielgrzyma w Łomży – BO (w realizacji).

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 1 007 870,61 zł, w tym m.in. na:

- 1) Projekt Kultura - Kontynuacja rewitalizacji Starego Rynku w Łomży.

Kultura fizyczna: nakłady inwestycyjne ogółem na dzień 31.12.2023 r. wyniosły 399 878,44 zł, w tym m.in. na:

- 1) Modernizacja systemu nagłośnienia Stadionu Miejskiego przy ul. Zjazd 18 w Łomży,
- 2) Siłownia pod chmurką, ul. Kierzkowa 7 – BO.

Wykonanie budżetu Miasta Łomża w przeliczeniu na jednego mieszkańca:

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1.	Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31.12.2023 r. (zameldowanie stałe i czasowe)	57 706
2.	Dochody ogółem	8 415,01
3.	Dochody bieżące	7 672,56
4.	Dochody majątkowe	742,45
5.	Wydatki ogółem	8 560,86
6.	Wydatki bieżące	7 531,87
7.	Wydatki majątkowe	1 028,99
8.	Nadwyżka operacyjna	140,69

9.	Zadłużenie	3 272,76
----	------------	----------

Wieloletnia prognoza finansowa

Zadłużenie Miasta Łomża na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło 188 857 749,01 zł i stanowi 38,87% wykonanych dochodów ogółem. W związku z dokonanymi w dniu 5 stycznia b.r. spłatami rat przypadających na 2024 r. w kwocie 11 084 380 zł, stan zadłużenia na dzień 26 lutego 2024 r. wynosi 177 773 369,01 zł i jest to zadłużenie z tytułu kredytów długoterminowych. W 2023 r. w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost kwoty długu o 5,55%, tj. o kwotę 9 934 376 zł. Szczegółowe informacje o stanie zadłużenia miasta przedstawia tabela poniżej.

Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia oraz prognoza nadwyżki operacyjnej na najbliższe lata

Lata spłaty kredytów	Kwota aktualnego zadłużenia na koniec roku	Kwota rat przypadających do spłaty w danym roku	Prognoza nadwyżki operacyjnej na najbliższe lata
2023	188 857 749,01	19 065 624,00	8 118 871,03
2024	196 773 369,01	11 084 380,00	15 588 354,00
2025	194 655 790,01	13 117 579,00	18 306 373,00
2026	181 244 466,01	13 411 324,00	17 680 243,00
2027	168 079 777,49	13 164 688,52	17 022 512,52
2028	153 640 000,00	14 439 777,49	14 439 777,49
2029	140 730 000,00	12 910 000,00	14 500 000,00
2030	125 960 000,00	14 770 000,00	15 000 000,00
2031	110 790 000,00	15 200 000,00	15 200 000,00
2032	95 560 000,00	15 200 000,00	15 200 000,00
2033	80 360 000,00	15 200 000,00	15 200 000,00
2034	65 160 000,00	15 200 000,00	15 200 000,00
2035	50 160 000,00	15 000 000,00	15 000 000,00
2036	34 260 000,00	15 900 000,00	15 900 000,00
2037	18 920 000,00	15 340 000,00	15 340 000,00
2038	9 600 000,00	9 320 000,00	15 000 000,00
2039	0,00	9 600 000,00	15 000 000,00

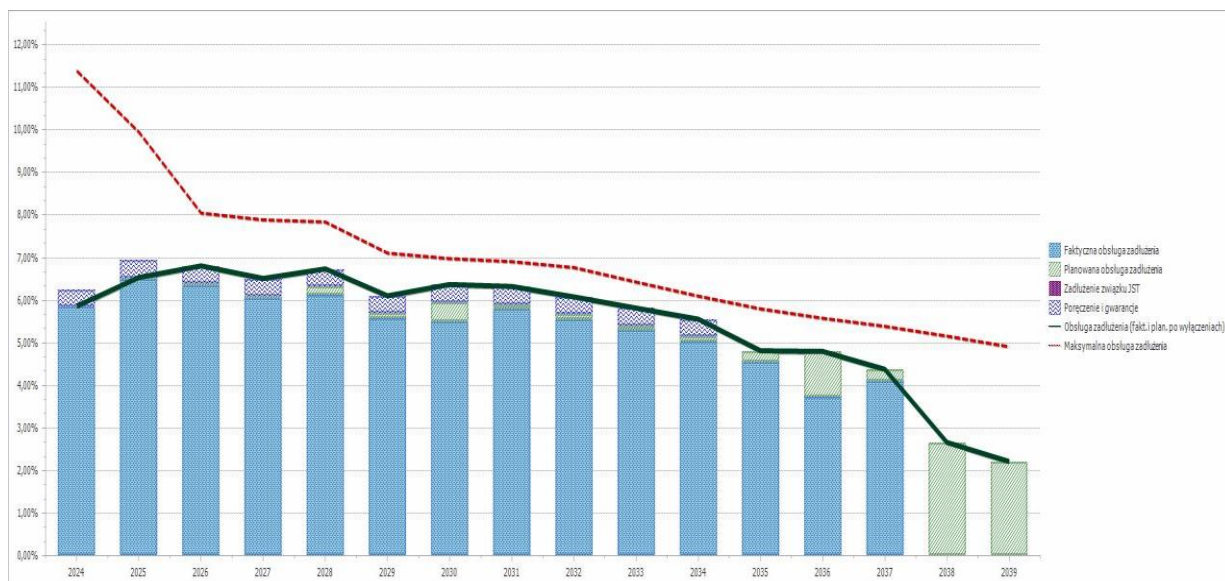
*dane na dzień 12.04.2024 r.

Miasto Łomża pomimo znacznej kwoty długu posiada zdolność do terminowego i kompletnego spłacania zaciągniętych zobowiązań oraz wypełnienia warunków zawartych umów kredytowych (wykres poniżej). Warto również podkreślić, iż spełnia wszystkie wskaźniki ustawowe zawarte w ustawie o finansach publicznych (art. 242 i 243).

Zadłużenie Miasta Łomża
a zachowanie relacji wynikających z art. 243 ustawy o finansach publicznych

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

dane na dzień 12.04.2024 r.

Poziom wskaźników

Opis	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Faktyczna obsługa zadłużenia	5,86%	6,51%	6,35%	6,06%	6,12%	5,59%	5,49%	5,81%
Planowana obsługa zadłużenia	0,00%	0,03%	0,05%	0,05%	0,21%	0,11%	0,47%	0,11%
Zadłużenie związku JST	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Poręczenie i gwarancje	0,38%	0,40%	0,40%	0,40%	0,41%	0,41%	0,41%	0,41%
Łącznie (faktyczne i planowane)	5,86%	6,54%	6,81%	6,51%	6,74%	6,11%	6,37%	6,32%
- wyłączenia z art. 243 ust. 3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	5,86%	6,54%	6,81%	6,51%	6,74%	6,11%	6,37%	6,32%
Maksymalna obsługa zadłużenia	11,39%	9,95%	8,05%	7,89%	7,84%	7,11%	6,98%	6,91%
Zachowanie relacji z art. 243	1,00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Zapas na płatność	22 738 444,76	13 256 316,81	4 794 139,39	5 351 976,93	4 193 880,55	3 820 328,35	2 307 453,72	2 204 550,40

Opis	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Faktyczna obsługa zadłużenia	5,56%	5,30%	5,04%	4,55%	3,74%	4,11%	0,00%	0,00%
Planowana obsługa zadłużenia	0,11%	0,11%	0,11%	0,26%	1,06%	0,27%	2,66%	2,21%
Zadłużenie związku JST	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Poręczenie i gwarancje	0,41%	0,41%	0,41%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Łącznie (faktyczne i planowane)	6,08%	5,82%	5,56%	4,82%	4,80%	4,38%	2,66%	2,21%
- wyłączenia z art. 243 ust. 3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	6,08%	5,82%	5,56%	4,82%	4,80%	4,38%	2,66%	2,21%
Maksymalna obsługa zadłużenia	6,77%	6,43%	6,10%	5,80%	5,58%	5,39%	5,16%	4,91%
Zachowanie relacji z art. 243	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Zapas na płatność	2 617 721,90	2 317 464,77	2 062 366,80	3 709 036,41	2 947 980,16	3 817 108,52	9 392 163,70	11 868 068,78

dane na dzień 12.04.2024 r.

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

Warto podkreślić, iż zgodnie z art. 92, art. 217 i art. 242 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 poz. 305 z późn. zmianami) jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki, spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, wyprzedzając finansowanie działań finansowych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Aktualny stosunek kwoty długu Miasta Łomża do dochodów ogółem wynosi 36,98 %.

Udział kredytów w wydatkach majątkowych

Rok	Wartość zrealizowanych inwestycji	Źródła finansowania		
		Pozyskane dofinansowanie	Środki własne	Kredyty
2015	39 063 838,00	6 450 817,00	28 613 021,00	4 000 000,00
2016	49 467 162,00	5 948 094,00	40 849 068,00	2 670 000,00
2017	53 522 442,00	10 339 703,00	42 608 419,00	574 320,00
2018	84 756 420,00	35 617 069,00	20 391 688,00	28 747 663,00
2019	60 256 313,00	33 632 026,00	26 624 287,00	0,00
2020	99 657 944,00	48 537 762,00	26 969 882,00	24 150 300,00
2021	42 591 938,00	18 833 662,00	17 570 029,00	6 188 247,00
2022	70 860 932,00	18 865 778,00	40 309 933,00	11 685 221,00
2023	59 381 904,00	40 750 887,00	8 696 641,00	9 934 376,00
Ogółem	559 558 893,00	218 975 798,00	252 632 968,00	87 950 127,00
%	100%	39,13%	45,15%	15,72%

* dane na dzień 12.04.2024 r.

Zaciąganie kredytów i pożyczek przez Miasto umożliwia realizację zadań na dużo wyższym poziomie pod względem ilościowym jak i jakościowym. Zwiększenie dostępności środków finansowych pozwala Miastu na realizację zadań z udziałem środków zewnętrznych, w tym z budżetu Unii Europejskiej, przez co zwiększa jego atrakcyjność turystyczną jak i inwestycyjną oraz przyczynia się do poprawy warunków życia mieszkańców. Korzystanie przez Miasto Łomża z kredytowania, jako metody finansowania wydatków majątkowych rodzi konkretne skutki, zarówno pozytywne jak i negatywne. Zaciągnięte kredyty pozwalają na aplikowanie o środki zewnętrzne i na realizację dużej ilości zadań inwestycyjnych. W 2023 r. planowane wydatki majątkowe zostały zrealizowane w 96,09 %, tj. na kwotę ponad 59 mln zł. W 2023 r. na realizację inwestycji o największych nakładach finansowych, miasto otrzymało dofinansowanie m.in. z Funduszu Doplát BGK, Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, Funduszu Wsparcia Gmin i Powiatów, Rządowego Funduszu Polski Ład, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego ze środków RPO. Podsumowując, powyższa

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

tabela przedstawia wpływ zaciągniętych kredytów na wysokość wydatków majątkowych w latach 2015 – 2023. Ponadto, jak wspomniano wcześniej, korzystanie przez Miasto z kredytowania rodzi skutki również negatywne, są nimi koszty obsługi zadłużenia. W związku z ciągłymi wahaniami oprocentowania kredytów opartych o WIBOR Miasto Łomża dokonało wcześniejszej spłaty rat kapitałowych przypadających do spłaty w danym roku już w styczniu 2023 r., jak również całkowitej spłaty kredytu z wysokim oprocentowaniem w grudniu 2023 r. Jednak pomimo niewysokiej marży kredytów w 2023 r. średnio 0,81 % (0,57% - 1,04%) w stosunku rocznym, to jednak ze względu na zdecydowanie wysoki wskaźnik WIBOR, koszty zadłużenia w 2023 r. wyniosły 12 514 858,25 zł. W związku z ciągłym konfliktem militarnym na Ukrainie trwającym już od 2022r., niepewną sytuacją gospodarczą, wysoką inflacją, jak również związaną z tym polityką pieniężną państwa, trudno jest przewidzieć na jakim poziomie ostatecznie będą kształtowały się koszty obsługi zadłużenia.

Miasto Łomża na bieżąco monitoruje sytuację w kraju i zabezpiecza środki na wypadek wyższych kosztów obsługi zadłużenia. Pomimo wysokich stóp procentowych nadal posiadane przez Miasto zadłużenie jest oprocentowane poniżej inflacji (średnie oprocentowania kredytów na dzień 12.04.2024 r. wynosi 6,67%, natomiast średnioroczna inflacja w 2023 r. wyniosła 11,4%).

Wykaz planowanych i wprowadzonych na dzień 31.12.2023 r. do WPF przedsięwzięć i zadań inwestycyjnych w poszczególnych działach oraz ich wpływ na finanse Miasta

Wykaz przedsięwzięć i zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2024-2027					
Dział	Wyszczególnienie	2024	2025	2026	2027
600	Transport i łączność , m.in.: Budowa drogi na odcinku od ul. Wojska Polskiego (DK61) do ul. Nowogrodzkiej (DW 645) w Łomży, Przebudowa drogi gminnej nr 101038B ul. Kasztelańska w Łomży	3 860 041,00	2 800 000,00	1 000 000,00	0,00
630	Turystyka : Budowa bulwarów nad Narwią w Łomży	6 621 284,00	22 513 475,00	18 900 000,00	0,00
700	Gospodarka mieszkaniowa , m.in.: Zwiększenie zasobu lokalowego Miasta Łomża Modernizacja kamienicy przy ul. Polowej 19, Przejęcie nieruchomości z mocy prawa, Przebudowa budynku na ul. Wesołej 117	11 318 897,00	2 400 000,00	13 600 000,00	0,00
710	Działalność usługowa : Rozbudowa cmentarza komunalnego przy ul. Przykoszarowej	910 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00
750	Administracja Publiczna : Poprawa cyberbezpieczeństwa w Mieście Łomża	768 460,00	0,00	0,00	0,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa : Modernizacja placu manewrowego wraz z odwodnieniem oraz wykonanie ogrodzenia posesji Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łomży	1 650 000,00	0,00	0,00	0,00

801	Oświata i wychowanie, m.in.: Budowa Sali sportowej przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Łomży, Przebudowa szatni w Szkole Podstawowej nr 1 w Łomży, Termomodernizacja budynku pełnowymiarowej hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 9 wraz z zapleczem socjalnym i pomieszczeniami towarzyszącymi, Przebudowa budynku Zespołu Szkół Specjalnych wraz z modernizacją pionu kuchennego oraz elementami małej architektury i niezbędnym zagospodarowaniem terenu przy ul. Marii Skłodowskiej Curie 5, Przebudowa szatni w Szkole Podstawowej nr 10, Budowa przedszkola publicznego nr 5 w Łomży	25 622 436,00	17 000 000,00	1 400 000,00	0,00
855	Rodzina, m.in. Budowa Miejskiego Żłobka nr 5 w Łomży, Budowa Miejskiego Żłobka nr 4 w Łomży w ramach Budowy Przedszkola Publicznego nr 5 w Łomży	3 243 285,00	5 035 001,00	3 150 950,00	0,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, m.in.: Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego w mieście Łomża - etap III, II "Zrównoważona mobilność miejska w Łomży"	6 730 627,00	44 808 129,00	20 365 243,00	26 514 292,00
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego: Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkowym Kościele Rektorálním pw. Wniebowzięcia NMP w Łomży, Odtworzenie dachu na zabytku wpisanym do rejestru zabytków pod nr A-81 z dnia 05.03.1980 r.: Klasztor Braci Mniejszych Kapucynów w Łomży, Przebudowa miejskiej biblioteki Publicznej przy ul. Księżnej Anny w Łomży , Filia 2	1 324 484,00	1 276 412,00	0,00	0,00
Razem:		62 049 514,00	96 833 017,00	59 416 193,00	27 514 292,00

*dane na dzień 12.04.2024 r.

W powyższej tabeli wskazane są najważniejsze inwestycje w poszczególnych działach, które zostały już wprowadzone do WPF. Natomiast planowane są kolejne, które po podpisaniu umów na dofinansowanie będą sukcesywnie wprowadzane do budżetu i wieloletniej prognozy finansowej. Będą one miały istotny wpływ na rozwój miasta w każdej dziedzinie życia. Aby sprostać planowanym potrzebom rozwojowym oraz skorzystać z możliwości pozyskania dofinansowania do realizowanych i planowanych inwestycji, konieczne jest sięganie po zewnętrzne źródła finansowania, takie jak kredyty i pożyczki bankowe. Ponadto, przy pojawiających się możliwościach dofinansowania inwestycji (dofinansowanie od 60% do 100%), Miasto Łomża musi wygospodarować środki na pokrycie wymaganego wkładu własnego. W związku z powyższym w roku 2024

planuje się zaciągnięcie kredytu w wysokości 19 mln, z czego na wydatki inwestycyjne 7 915 620,00 zł oraz na spłaty rat kapitałowych 11 084 380,00 zł.

Planowany do zaciągnięcia w 2024 roku kredyt, pozwoli na aplikowanie o środki z budżetu Unii Europejskiej, Budżetu Państwa i tym samym umożliwi realizację inwestycji potrzebnych dla rozwoju Miasta na kwotę ponad 79 mln zł. Podjęcie decyzji o zaciągnięciu kolejnych zobowiązań dłużnych, zawsze jest poprzedzone przeprowadzeniem analiz i prognoz wskazujących prawną i ekonomiczną zdolność kredytową Miasta. Celem tych działań jest:

- wyznaczenie bezpiecznego poziomu zadłużenia, gwarantującego utrzymanie płynności finansowej w krótkim i długim okresie;
- dobór instrumentów dłużnych w różnych wariantach prognostycznych;
- dopasowania terminów spłat do możliwości finansowych Miasta.

O możliwościach inwestycyjnych Miasta Łomża świadczy nadwyżka operacyjna (tj. różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi) powiększona o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszona o rozchody z tytułu spłaty rat kredytów.

Podsumowanie

Rok 2023 był kolejnym, w którym Ministerstwo Finansów przekazało dodatkowe wpływy, tym razem z tytułu uzupełnienia subwencji ogólnej w kwocie ogółem 36,9 mln zł. Środki te pozwoliły na uregulowanie bieżących zobowiązań, szczególnie w dziale oświaty oraz zamknięcie roku mniejszym deficytem niż pierwotnie planowano. Trudna sytuacja gospodarcza, tj. wysoka inflacja, i stopy procentowe, konflikt zbrojny na Ukrainie, spowodowały zwiększenie wydatków bieżących własnych w porównaniu do 2022 r.

Podsumowując wykonanie budżetu Miasta za 2023 rok, należy stwierdzić, że pomimo trudnego okresu udało się zamknąć go pozytywnie. Wskaźniki ekonomiczne są dobre, a sytuacja budżetu Miasta jest stabilna. Nie jest to bez znaczenia, zwłaszcza w obliczu drastycznych podwyżek cen towarów i usług, a także minimalnego wynagrodzenia.

PROJEKTY INWESTYCJE Z DOFINANSOWANIEM ZEWNĘTRZNYM

L.p.	Nazwa zadania - tytuł projektu	Źródła finansowania - Instytucja	Nazwa programu i działania	Wartość całkowita inwestycji	Otrzymane dofinansowanie
					kwota
1	Przebudowa drogi gminnej nr 101038B ul. Kasztelańskiej w Łomży	Podlaski Urząd Wojewódzki	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg na 2023 rok	4 498 412,04 zł	2 489 663,15 zł
2	Budowa sali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 5 w Łomży	Podlaski Urząd Wojewódzki	Fundusz Wsparcia Gmin i Powiatów 2023	17 700 000,00 zł	283 559,25 zł
3	Przebudowa budynku, w tym pionu kuchennego w Zespole Szkół Specjalnych przy ul. Marii Skłodowskiej Curie w Łomży	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Urzędu Marszałkowskiego w Białymstoku	1 437 580,21 zł	527 591,00 zł
4	Budowa zadaniem o stałej konstrukcji istniejącego boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących nr 7 w Łomży	Ministerstwo Sportu i Turystyki	Program Olimpia – Program budowy przyszłolnych hal sportowych na 100-lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na Igrzyskach Olimpijskich	2 242 857,00 zł	1 569 900,00 zł

5	Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaniem o stałej konstrukcji przy II Liceum Ogólnokształcącym w Łomży	Ministerstwo Sportu i Turystyki	Program Olimpia – Program budowy przyszłolnych hal sportowych na 100-lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na Igrzyskach Olimpijskich	2 671 428,00 zł	1 869 900,00 zł
6	Zwiększenie zasobu lokalowego Miasta Łomża – modernizacja kamienicy przy ul. Polowej 19	Bank Gospodarstwa Krajowego	Fundusz Dopłat	10 757 295,29 zł	8 605 836,23 zł
7	Zakup sprzętu ratowniczo – gaśniczego i umundurowania lub działań szkoleniowych w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym z przeznaczeniem dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w 2023 r.	Województwo Podlaskie	Dotacja Województwa Podlaskiego przekazana na zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego i umundurowania dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych	10 000,00 zł	10 000,00 zł
8	Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego w mieście Łomża	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V. Gospodarka niskoemisyjna Działanie 5.4 Strategie niskoemisyjne Poddziałanie 5.4.1 Strategie niskoemisyjne z wyłączeniem BOF Typ projektu: Montaż/instalacja efektywnego energetycznie oświetlenia w gminach lub obiektach użyteczności publicznej oraz systemu sterowania oświetleniem (ulicznym)	2 253 836,11 zł	1 915 760,68 zł

9	Odtworzenie dachu na zabytku wpisanym do rejestru zabytków pod nr A-81 z dnia 05.03.1980 r.: Klasztor Braci Mniejszych Kapucynów w Łomży	Bank Gospodarstwa Krajowego	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	1 000 000,00 zł	980 000,00 zł
10	Prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkowym Kościele Rektorálním pw. Wniebowzięcia NMP w Łomży	Bank Gospodarstwa Krajowego	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	759 183,68 zł	744 000,00 zł
11	Modernizacja infrastruktury w mieście Łomża	Bank Gospodarstwa Krajowego	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - VIII edycja	35 294 117,65 zł	30 000 000,00 zł
12	Poprawa cyberbezpieczeństwa w Mieście Łomża	Centrum Projektów Polska Cyfrowa	Program Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC), Priorytet II Zaawansowane usługi cyfrowe, Działanie 2.2. Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa	904 255,00 zł	849 999,99 zł
Razem dofinansowane				79 528 964,98 zł	49 846 210,30 zł

ŁAD PRZESTRZENNY

W dniu 26 września 2018 r. została podjęta uchwała nr 549/LIX/18 Rady Miejskiej Łomży, która przyjęła wyniki „Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Łomża w latach 2013 –2018 (styczeń 2013 – maj 2018)”, opracowanej na podstawie Art. 32 ust.2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 503 ze zm.), uznając studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta Łomża oraz obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego za aktualne.

Wejście w życie w dniu 24 września 2023 r. ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1688) wprowadziło duże zmiany w systemie planowania przestrzennego. Reforma zakłada sporządzenie planu ogólnego, jako obligatoryjnie sporządzanego dokumentu planistycznego o zasięgu całej gminy. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, który zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jako dokument, z którym badana będzie zgodność planów miejscowych, analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ale także decyzji o warunkach zabudowy. Decyzje o warunkach zabudowy będą mogły być wydawane wyłącznie na obszarach wskazanych w planie ogólnym.

Plan ogólny będzie zawierał ustalenia dotyczące funkcji terenów dopuszczalnych do wyznaczenia w dokumentach niższego szczebla, jak i ramowe ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, z którymi dokumenty te będą musiały zachowywać zgodność.

Aktualne założenia polityki przestrzennej miasta Łomża zostały określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego uchwałą Nr 223/XXVIII/16 Rady Miejskiej Łomży z dnia 6 lipca 2016 r. (zmienionego uchwałą nr 100/XI/19 z dnia 26 czerwca 2019 r.).

Na terenie miasta Łomża obowiązują 34 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, których rozmieszczenie i tytuły wraz uchwałami zatwierdzającymi wskazano poniższej tabeli:

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego			
Lp.	Pow. (ha)	Tytuł opracowania	Uchwała i publikacja
I	4,43	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży - tereny położone w narożniku Al. Legionów i Przykoszarowej	Uchwała Nr 210/XXXVIII/96 Rady Miejskiej Łomży z dnia 19.12.1996 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łomżyńskiego Nr 1 z dnia 24.01.1997 r. poz. 5
II	1,00	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży - ul. Poznańska	Uchwała Nr 241/XLIV/97 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28.05.1997 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łomżyńskiego Nr 7 z dnia 14.07.1997 r. poz. 51
III	8,50	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży - ul. Nowogrodzka (stacja paliw)	Uchwała Nr 242/XLIV/97 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28.05.1997 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łomżyńskiego Nr 9 z dnia 22.07.1997 r. poz. 61
IV	2,65	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży – Rybaki	Uchwała Nr 120/XIX/99 Rady Miejskiej Łomży z dnia 24.11.1999 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 45 z dnia 30.12.1999 r. poz. 702
V	41,83	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży - Żabia	Uchwała Nr 152/XXV/00 Rady Miejskiej Łomży z dnia 23.03.2000 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 15 z dnia 26.05.2000 r. poz.158

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

VI	11,25	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów cmentarza	Uchwała Nr 272/LII/01 Rady Miejskiej Łomży z dnia 20.06.2001 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 18 z dnia 25.06.2001 r. poz. 317
VII	6,81	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w narożniku ulic Ks. Anny i Szosy Zambrowskiej – Obszar P5a	Uchwała Nr 412/LXXV/02 Rady Miejskiej Łomży z dnia 9.10.2002 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 75 z dnia 04.12.2002 r. poz. 1512
VIII	17,2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych pomiędzy ulicami: Zawadzka, Sikorskiego, Szosą Zambrowską i terenami zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – Obszar P5	Uchwała Nr 53/XVI/03 Rady Miejskiej Łomży z dnia 18.06.2003 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 66 z dnia 02.07.2003 r. poz. 1356 oraz Nr 118 z dnia 19.11.2003 r. poz. 2207
IX	1,04	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ul. Poznańskiej (obejmujących działki nr 30710, 30711, 30712, 30713), stanowiących część obszaru P14	Uchwała Nr 75/XVII/03 Rady Miejskiej Łomży z dnia 03.07.2003 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 74 z dnia 21.07.2003 r. poz. 1475
X	6,16	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych pomiędzy ulicami: Al. Legionów, Sikorskiego, Wyszyńskiego i Mickiewicza – Obszar P2	Uchwała Nr 167/XXVIII/04 Rady Miejskiej Łomży z dnia 17.03.2004 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 34 z dnia 07.04.2004 r. poz. 649
XI	31,20	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie ulic Polnej i Łukasińskiego – Obszar P8	Uchwała Nr 215/XXXIII/04 Rady Miejskiej Łomży z dnia 23.06.2004 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 98 z dnia 09.07.2004 r. poz. 1413
XII	5,88	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie Szosy do Mężenina w sąsiedztwie ogrodów działkowych	Uchwała Nr 264/XXXIX/04 Rady Miejskiej Łomży z dnia 10.11.2004 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 184 z dnia 03.12.2004 r. poz. 2433
XIII	9,2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża (obszar położony pomiędzy ulicami: Stacha Konwy, Nowogrodzką, Wiejską i Nadnarwiańską)	Uchwała Nr 388/LX/06 Rady Miejskiej Łomży z dnia 18.01.2006 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 56 z dnia 22.02.2006 r. poz. 627
XIV	6,3	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów byłej rezerwy pod kolej - Obszar P9A – od ul. Sikorskiego do ul. Wojska Polskiego	Uchwała Nr 399/LXIII/06 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29.03.2006 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 124 z dnia 08.05.2006 r. poz. 1193
XV	9,4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów byłej rezerwy pod kolej – Obszar P9b – od ul. Wojska Polskiego do ul. Nowogrodzkiej	Uchwała Nr 419/LXIV/06 Rady Miejskiej Łomży z dnia 26.04.2006 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 154 z dnia 06.06.2006 r. poz. 1427
XVI	32	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża terenów byłej rezerwy pod kolej	Uchwała Nr 175/XXVIII/08 Rady Miejskiej Łomży z dnia 23.04.2008 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

		(od ul. Nowogrodzkiej w kierunku Łasku Jednaczewskiego) Obszar P9c	Nr 124 z dnia 28.05.2008 r. poz. 1287
XVII	130	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża (rejon ulic: Wojska Polskiego, Poznańskiej i projektowanej ulicy stanowiącej przedłużenie ulicy Meblowej)	Uchwała Nr 332/XLVI/09 Rady Miejskiej Łomży z dnia 24.06.2009 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 146 z dnia 16.07.2009 r. poz. 1604
XVIII	7,2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża (rejon ulic: Kard. S. Wyszyńskiego, Gen. W. Sikorskiego i Zawadzkiej)	Uchwała Nr 333/XLVI/09 Rady Miejskiej Łomży z dnia 24.06.2009 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 146 z dnia 16.07.2009 r. poz. 1605
XIX	5,78	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża – tereny przy ul. Zdrojowej	Uchwała Nr 346/XLVIII/09 Rady Miejskiej Łomży z dnia 26.08.2009 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 196 z dnia 02.10.2009 r. poz. 2127
XX	34,5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża terenów os. „Wschód” położonych w rejonie ulicy Wąskiej – Obszar P11	Uchwała Nr 353/XLIX/09 Rady Miejskiej Łomży z dnia 30.09.2009 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 214 z dnia 05.11.2009 r. poz. 2401
XXI	14,4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża – tereny położone w sąsiedztwie ulic: Poznańska i Kraska - Obszar P16	Uchwała Nr 361/L/09 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28.10.2009 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 222 z dnia 20.11.2009 r. poz. 2561
XXII	38,89	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża terenów Osiedla Łomżyca położonych pomiędzy ulicami: Spokojną, Wojska Polskiego i rzeczką Łomżyczką – OBSZAR P7	Uchwała Nr 23/VI/11 Rady Miejskiej Łomży z dnia 16.02.2011 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 82 z dnia 22.03.2011 r. poz. 892
XXIII	13,41	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża terenów położonych przy ul. Nowogrodzkiej – rejon byłej Targowicy Miejskiej	Uchwała Nr 45/IX/11 Rady Miejskiej Łomży z dnia 27.04.2011 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 149 z dnia 24.05.2011 r. poz. 1717
XXIV	51	Miejscowy plan zagospodarowania miasta Łomża – rejon “Zawady Przedmieście – ulica Przykoszarowa”	Uchwała Nr 146/XIX/11 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28.12.2011 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 18.01.2012 r. poz. 269
XXV	23,8	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża terenów położonych przy ul. Nowogrodzkiej Obszar P10	Uchwała Nr 164/XXI/12 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29.02.2012 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 20.03.2012 r. poz. 948
XXVI	3,45	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża terenów położonych w rejonie ul. Wojska Polskiego, Polnej i Łukasińskiego – Obszar P8	Uchwała Nr 251/XXX/12 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28.11.2012 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 21.12.2012 r. poz. 4181
XXVII	115	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża dla terenów Śródmieścia - Obszar P1	Uchwała Nr 62/XI/15 Rady Miejskiej Łomży z dnia 24.06.2015 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

			Województwa Podlaskiego z dnia 15.07.2015 r. poz. 2411
XXVIII	0,4	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Łomża rejon ulic: Al. Legionów, Sikorskiego, Mickiewicza i Wyszyńskiego	Uchwała nr 485/LIII/18 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25.04.2018 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 30.04.2018 r. poz. 2074
XXIX	65	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Łomża (rejon ulic: Wojska Polskiego, Poznańskiej i projektowanej ulicy stanowiącej przedłużenie ulicy Meblowej)	Uchwała Nr 484/LIII/18 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25.04.2018 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 10.05.2018 r. poz. 2236
XXX		Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Łomża (rejon ulic: Wojska Polskiego, Poznańskiej i projektowanej ulicy stanowiącej przedłużenie ulicy Meblowej)	Uchwała Nr 165/XVI/19 Rady Miejskiej Łomży z dnia 30.10.2019 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 05.11.2019 r. poz. 5149
XXXI	2,73	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części miasta Łomża dla terenu położonego przy ul. Rybaki	Uchwała Nr 197/XVIII/19 Rady Miejskiej Łomży z dnia 18.12.2019 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 05.11.2019 r. poz. 5149
XXXII	63,8	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża dla terenów południowo-wschodniej części miasta	Uchwała Nr 220/XXI/20 Rady Miejskiej Łomży z dnia 26.02.2020 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 28.02.2020 r. poz. 1202
XXXIII	39,6	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części miasta Łomża dla terenu położonego pomiędzy ul. Przykoszarową i ul. Szosa do Mężenina	Uchwała Nr 303/XXX/20 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28.10.2020 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 30.10.2020 r. poz. 4525
XXXIV	160,5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części miasta Łomża w rejonie ulic: Wojska Polskiego i Meblowej do granic miasta	Uchwała Nr 316/XXXI/20 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25.11.2020 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 3.12.2020 r. poz. 5054

Sumaryczne zestawienie powierzchni właściwych dla poszczególnych opracowań wskazuje, iż ok. 27 % obszaru miasta zostało objętych ustaleniami planu miejscowego (*decyzje lokalizacyjne, warunki zabudowy, decyzje celu publicznego*).

Zgodnie z art. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Miasto Łomża posiada pokrycie ustaleniami planu miejscowego na obszarze ok. 27 % swojej ogólnej powierzchni stąd, realizacja inwestycji budowlanych w jej granicach następuje w oparciu o zapisy:

- decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, zwanych dalej decyzjami CP,
- decyzji o warunkach zabudowy, zwanych dalej decyzjami WZ.

Pomimo iż zgodnie z ustawą o pizp zarówno decyzje WZ jak i CP stanowią formę zastępczą w stosunku do planu miejscowego nie należy ich traktować na równi, gdyż:

- nie określają przeznaczenia terenu,
- nie posiadają powiązań (z drobnymi wyjątkami) z polityką przestrzenną gminy określoną w studium,
- mechanizm ich opracowywania nie ma formy uznaniowości w aspekcie zrównoważonego rozwoju, lecz sprowadza się wyłącznie do spełnienia określonych warunków.

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

Poniżej prezentowane jest zbiorcze zestawienie dotyczące ww. decyzji za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2023 roku:

Liczba postępowań w zakresie ustalenia warunków zabudowy w zależności od okresu			
(WZ – decyzje o warunkach zabudowy, CP-decyzje lokalizacji inwestycji celu publicznego)			
Lp.	Rok	WZ	CP
1.	2013	107	36
2.	2014	85	50
3.	2015	101	39
4.	2016	128	52
5.	2017	85	44
6.	2018	78	46
7.	2019	78	34
8.	2020	95	37
9.	2021	83	38
10.	2022	66	13
11	2023	82	19

INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Informacja o stanie mienia komunalnego sporządzona została w oparciu o art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, 1273, 1407, 1429, 1641, 1693, 1872) i obejmuje dane o przysługujących Gminie Miejskiej Łomża:

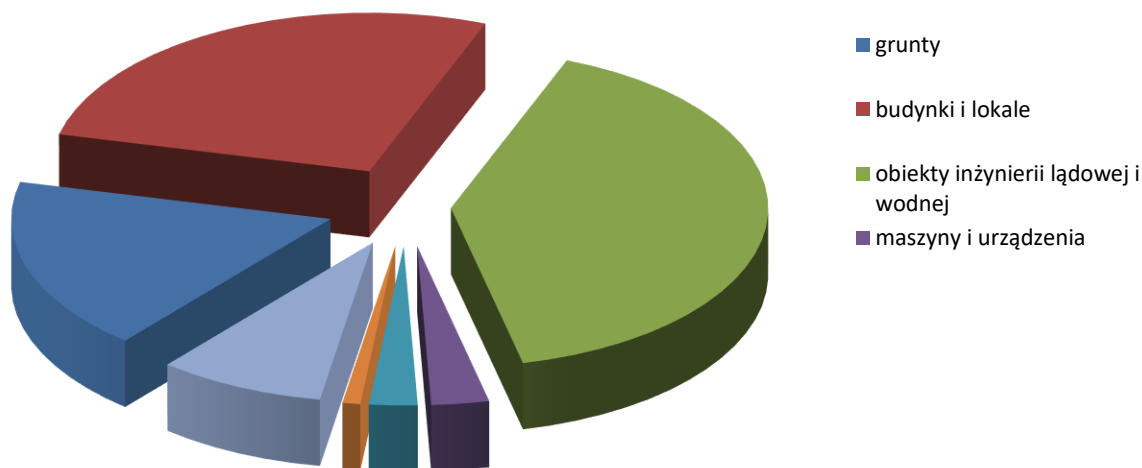
- prawach własności,
- innych niż własność prawach majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach oraz posiadaniu,
- zmianach w stanie mienia komunalnego w zakresie określonym wyżej od dnia złożenia poprzedniej informacji o stanie mienia komunalnego,
- inne dane o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia komunalnego.

Zgodnie z art. 43 ustawy o samorządzie gminnym mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe, należące do poszczególnych gmin, ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych. Natomiast zgodnie z definicją zawartą w art. 46 ustawy o samorządzie powiatowym mieniem powiatu jest własność i inne prawa majątkowe nabyte przez powiat lub inne powiatowe osoby prawne.

Informację objęto jednostki organizacyjne w podziale na:

- zakłady budżetowe,
- jednostki budżetowe,
- instytucje kultury,
- spółki prawa handlowego.

Miasto Łomża posiada mienie komunalne o ogólnej wartości brutto 1 358 621 239 złotych.

Składniki majątku gminy mają następujące wartości brutto:

■ grunty	- 239 642 113 zł
■ budynki i lokale	- 369 213 497 zł
■ obiekty inżynierii lądowej i wodnej	- 549 603 272 zł
■ maszyny i urządzenia techniczne	- 39 638 173 zł
■ środki transportu	- 33 271 059 zł

■ wyposażenie, narzędzia, przyrządy	- 12 270 625 zł
■ udziały w MPWiK	- 50 567 000 zł
■ udziały w MPEC	- 22 021 500 zł
■ udziały w Parku Przemysłowym Łomża	- 16 140 000 zł
■ udziały w Zakładzie Gospodarowania Odpadami	- 18 754 000 zł
■ udziały w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacji w Łomży	- 7 500 000 zł

Tabela 1. Powierzchnia gruntów stanowiących zasób Miasta Łomża w rozbiciu na użytki gruntowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku

Miasto Łomża własność	Powierzchnia (ha)
1. Grunty orne	41,0952
2. Sady	0,3661
3. Łąki trwałe	78,5378
4. Pastwiska trwałe	12,4613
5. Grunty pod rowami	12,9885
6. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,4591
7. Nieużytki	15,1815
8. Tereny mieszkalne	25,1733
9. Tereny przemysłowe	9,1426
10. Inne tereny zabudowane	58,5565
11. Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	4,356
12. Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	27,5964
13. Użytki kopalne	0,1248
14. Drogi	195,5317
15. Tereny kolejowe	0,5145
16. Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	6,9288
17. Tereny różne	3,8757
RAZEM	492,8898

Tabela 2. Powierzchnia gruntów stanowiących zasób Miasta Łomża w rozbiciu na użytki gruntowe w użytkowaniu wieczystym wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku

Miasto Łomża	Powierzchnia (ha)
1. Grunty orne	0,0172
2. Tereny mieszkalne	56,6524
3. Tereny przemysłowe	4,3391
4. Inne tereny zabudowane	27,5318
5. Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	0,4033
6. Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	2,2267
7. Drogi	2,7088
8. Tereny różne	2,0814
RAZEM	95,9607

Tabela 3. Powierzchnia gruntów stanowiących zasób Miasta Łomża na Prawach Powiatu w rozbiciu na użytki gruntowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku

Miasto Łomża na Prawach Powiatu własność	Powierzchnia (ha)
1. Tereny mieszkalne	1,0062
2. Tereny przemysłowe	1,1267
3. Inne tereny zabudowane	16,5743
4. Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie budowy	0,0000
5. Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	2,2380
6. Drogi	62,7207
7. Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	0,3416
RAZEM	84,0075

Tabela 4. Powierzchnia gruntów stanowiących zasób Miasta Łomża na Prawach Powiatu w rozbiciu na użytki gruntowe w użytkowaniu wieczystym wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku

Miasto Łomża na Prawach Powiatu	Powierzchnia (ha)
1. Tereny przemysłowe	5,0952
2. Inne tereny zabudowane	14,6820
3. Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	0,0420
RAZEM	19,8192

Tabela 5. Powierzchnia gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Miasta Łomża w rozbiciu na użytki gruntowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku

Użytkownik wieczysty Miasto Łomża	Powierzchnia (ha)
1. Tereny przemysłowe	0,0467
2. Inne tereny zabudowane	0,2539
RAZEM	0,3006

W stosunku do 2022 roku ogólny stan mienia komunalnego brutto wzrósł o kwotę 59.856.850 zł. Zmiany stanu mienia komunalnego oraz wartości umorzenia i netto w poszczególnych grupach środków trwałych przedstawiają się następująco:

grupa środków trwałych	wartość brutto wg stanu na 31.12.2022r.	zmiany brutto	wartość brutto wg stanu na 31.12.2023r.	wartość umorzenia na dzień 31.12.2023r.	wartość netto na dzień 31.12.2023r.
grunty	233 795 798	5 846 315	239 642 113	43 670	239 598 443
budynki	354 979 550	14 233 947	369 213 497	123 463 073	245 750 424
obiekty inżynierii lądowej i wodnej	535 334 038	14 269 234	549 603 272	237 432 301	312 170 971
maszyny i urządzenia	33 685 129	5 953 044	39 638 173	25 371 182	14 266 991
środki transportu	14 321 179	18 949 880	33 271 059	10 563 137	22 707 922
wyposażenie, narzędzia, przysięgi	11 636 195	634 430	12 270 625	9 458 998	281 1627

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

razem	1 183 751 889	59 886 850	1 243 638 739	406 332 361	837 306 378
--------------	----------------------	-------------------	----------------------	--------------------	--------------------

udziały Miasta Łomża	115 012 500	-30 000	114 982 500		114 982 500
----------------------	-------------	---------	-------------	--	-------------

ogółem	1 298 764 389	59 856 850	1 358 621 239	406 332 361	952 288 878
---------------	----------------------	-------------------	----------------------	--------------------	--------------------

Wartość umorzenia wszystkich składników mienia komunalnego na koniec 2023r. wynosi 406.332.361 zł, a wartość netto 952.288.878 zł. Ogółem majątek komunalny umorzony jest w 29,91%, z tym, że grunty (z wyjątkiem prawa użytkowania wieczystego gruntów) oraz udziały i akcje Miasta Łomża nie podlegają amortyzacji. Udział procentowy wartości umorzenia w stosunku do wartości brutto w poszczególnych grupach środków trwałych przedstawia się następująco:

- budynki – 33,44%;
- obiekty inżynierii lądowej i wodnej – 43,20%;
- maszyny i urządzenia – 64,01%;
- środki transportu – 31,75%;
- wyposażenie, narzędzia, przyrządy – 77,09%.

Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ZB w Łomży, działającemu w ramach gospodarki pozabudżetowej, powierzono w zarząd majątek o łącznej wartości brutto 62.879.736 zł, w tym: grunty i budynki (mieszkalne i pozostałe), a także własnościowe prawa do lokali o wartości brutto 48.344.032 zł oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej: gazociągi, drogi, place, kanalizacja deszczowa, wodociągowa i sanitarna, oświetlenie, ogrodzenia i inne budowle na łączną kwotę brutto 1.789.542 zł.

Zwiększenie wartości mienia MPGKiM ZB w stosunku do roku ubiegłego o 9.094.117 zł brutto wynika z:

- modernizacji budynku przy ul. Polowej 65 (6.840.498 zł);
- modernizacji budynku przy ul. Rządowej 5 (279.990 zł);
- modernizacji budynku przy ul. Wojska Polskiego 161 (149.977 zł);
- modernizacji budynku przy ul. Nowogrodzkiej 7A (164.976 zł);
- zakupu zestawu do ręcznego rozkładania mas termoplastycznych (46.375 zł);
- zakupu kotła z mieszadłem elektrycznym MR180i (77.480 zł);
- zakupu koparki kołowej CAT M316D (386.610 zł);
- zakupu chwytaka do układania kostki brukowej (85.398 zł);
- zakupu koparki JCB 57C-1 (157.223 zł);
- zakupu ładowarki teleskopowej JCB 520-40 (167.403 zł);
- zakupu mobilnego przesiewacza dwupokładowego (265.808 zł);
- zakupu pług odśnieżnego (33.026 zł), łyżki wielofunkcyjnej otwieranej (19.229 zł), listwy zgarniającej (16.309 zł) oraz podnośnika dwukolumnowego (14.851 zł);
- zakupu samochodów ciężarowych, tj. 2 szt. Peugeot Boxer (142.518 zł) oraz po jednym: Renault Master (88.244 zł) i IVECO (74.653 zł);
- zakupu przyczepy ciężarowej (64.473 zł);
- zakupu zamiatarki z osprzętem (19.076 zł), z dofinansowaniem z PFRON.

Ponadto w 2023 r. dokonano zmniejszeń stanu majątku o 1.065.599 zł brutto z tytułu:

- a) sprzedaży 19 lokali mieszkalnych (764.304 zł);
- b) przekazania budynku przy ul. Wojska Polskiego 19 właścicielom (199.204 zł);
- c) likwidacji budynku gospodarczego przy ul. Polowej 65 (4.882 zł);
- d) likwidacji samochodów ciężarowych marki Lublin (38.309 zł) oraz KIA K2900 (58.900 zł);

Na koniec 2023r. wartość umorzenia środków trwałych wyniosła 26.283.867 zł, zaś wartość netto 36.595.870 zł.

Dom Pomocy Społecznej w Łomży dysponuje majątkiem powierzonym w trwały zarząd o łącznej wartości brutto 11.600.569 zł i w stosunku do 2022r. jego stan wzrósł ogółem o kwotę 64.994 zł. Zwiększenie o kwotę 290.331 zł w grupie „*środki transportu*” dotyczy zakupu:

- fabrycznie nowego samochodu osobowego typu mikrobus do przewozu osób niepełnosprawnych marki Ford Transit Custom (220.331 zł);
- samochodu osobowo-dostawczego z 2020r. marki Ford Transit Courier Kombi (70.000 zł);

W 2023r. przeprowadzono likwidację zużytych, przestarzałych technologicznie, wyeksploatowanych i niesprawnych składników majątku o łącznej wartości brutto 28.937 zł, tj.:

- dwóch zestawów komputerowych (9.037 zł)
- części wyposażenia sali doświadczania świata, tj.: platformę z dwiema kolumnami oraz muzyczne podium wibrujące (19.899 zł).

Jednocześnie jednostka przekazała nieodpłatnie na rzecz Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łomży samochód do przewozu osób niepełnosprawnych marki Mercedes (146.400 zł) oraz dokonała sprzedaży uszkodzonego samochodu marki Renault (50.000 zł).

Wartość umorzenia składników majątkowych w dyspozycji DPS na koniec 2023r. wynosi 6.463.249 zł, a netto 5.137.320 zł. Przeważającą część wartości netto stanowią „*budynki i lokale*”, których wartość netto opiewa na 4.391.227 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej posiada majątek komunalny o łącznej wartości brutto 366.188 zł i w 2023r. jego stan zmniejszył się o 5.990 zł z tytułu likwidacji wyeksploatowanego sprzętu biurowego.

Wartość netto majątku trwałego w dyspozycji MOPS na koniec 2023r. wynosi 249.203 zł. Całkowicie umorzone środki trwałe należą do „*maszyn i urządzeń*”.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza dysponuje majątkiem komunalnym, którego wartość brutto na koniec 2023r. wynosi 1.477.131 zł. W stosunku do roku poprzedniego jego wielkość nie uległa zmianie.

Umorzenie majątku naliczone na koniec 2023r. wynosi 434.858 zł, wartość netto kształtuje się na poziomie 1.042.273 zł. Całkowicie umorzone środki trwałe należą do „*środków transportu*” i „*wyposażenia*”.

Centrum Pieczy Zastępczej posiada majątek trwały o wartości brutto 395.462 zł i w porównaniu z rokiem 2022 jego stan zwiększył się o 3.158 zł z tytułu budowy sieci teleinformatycznej w budynku głównym.

Umorzenie środków trwałych na koniec 2023r. kształtuje się na poziomie 145.783 zł, a wartość netto to kwota 249.679 zł. „*Urządzenia techniczne*” i „*środki transportu*” stanowią grupy całkowicie zamortyzowanych środków trwałych.

Miejski Dom Kultury – Dom Środowisk Twórczych zarządza majątkiem trwałym o wartości brutto 215.461 zł, którego stan nie uległ zmianie w stosunku do 2022r.

Umorzenie majątku wynosi 195.576 zł, z czego całkowicie umorzone są „*środki transportu*” (90.000 zł). Wartość netto środków trwałych stanowi kwota 19.885 zł, która dotyczy grup: „*urządzenia techniczne*” i „*wyposażenie*”.

Teatr Lalki i Aktora posiada w trwałym zarządzie majątek komunalny o łącznej wartości brutto 5.563.366 zł i w stosunku do roku 2022 jego stan uległ zwiększeniu o 291.060 zł w związku z montażem stolarki okiennej i drzwiowej w budynku Teatru oraz zakupem systemu oświetlenia scenicznego.

Wartość umorzenia mienia w dyspozycji jednostki na koniec 2023r. wynosi 2.800.576 zł, zaś wartość netto wynosi 2.762.790 zł.

Muzeum Północno-Mazowieckie zarządza mieniem komunalnym o łącznej wartości brutto 944.136 zł, którego stan w porównaniu z rokiem ubiegłym nie uległ zmianie.

Umorzenie na dzień 31.12.2023r. wynosi 917.986 zł, z czego tylko „*wyposażenie*” stanowi grupę nieumorzonych środków trwałych, ich wartość netto równa się kwocie 26.150 zł.

Miejska Biblioteka Publiczna zarządza mieniem komunalnym, którego wartość brutto na koniec 2023r. wynosi 1.681.640 zł i jego stan nie uległ zmianie w stosunku do roku poprzedniego.

Umorzenie składników majątku na koniec bieżącego roku wynosi 1.110.068 zł, tym samym wartość netto to 571.572 zł.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji dysponuje komunalnym majątkiem trwałym o łącznej wartości brutto 104.019.044 zł. W stosunku do roku ubiegłego wartość brutto mienia wzrosła o 97.885.318 zł, głównie z tytułu nieodpłatnego przekazania środków trwałych na podstawie decyzji administracyjnych o ustanowieniu trwałego zarządu na rzecz MOSiR w Łomży, stanowiących obiekty rekreacyjno-sportowe wraz z infrastrukturą techniczną położone na terenie miasta Łomża, w tym:

- grunty przy ul. Zjazd w Łomży (1.694.422 zł), zabudowane hangarem z infrastrukturą obsługującą, infrastrukturą sportową, trybunami i budynkami kas Stadionu Miejskiego, nawierzchnią boisk, kortów, bieżni lekkoatletycznych, hostelem, budynkami szatni i zaplecza sportowego, ogrodzeniem terenu (26.431.447 zł) wraz z systemem monitoringu wizyjnego (793.081), wyposażeniem w maszyny i urządzenia do pielęgnacji i utrzymania czystości na terenie obiektu (906.088 zł), a także urządzeń do organizacji imprez sportowych i sprzętu lekkoatletycznego (916.782 zł);
- grunty przy ul. Katyńskiej w Łomży (222.357 zł) zabudowane kompleksem sportowym „*Moje boisko Orlik 2012*” (1.998.573 zł) oraz lodowiskiem sezonowym „*Biały Orlik*” (351.591 zł), a także ogólnodostępną siłownią zewnętrzną Herkules (38.000 zł) wraz z niezbędną infrastrukturą obsługującą i wyposażeniem (31.598 zł);
- zespół rekreacji dziecięcej przy ul. Katyńskiej (113.758 zł);
- boisko do sportów plażowych przy ul. Katyńskiej wraz z wyposażeniem (263.953 zł);
- kompleks dwóch boisk do gry w bule „*bulodrom*” przy ul. Katyńskiej (19.480 zł);
- urządzenia i infrastruktura techniczna „*Miasteczka ruchu drogowego*” w Łomży, przy ul. Mazowieckiej (223.491 zł);
- grunty przy ul. Wyszyńskiego w Łomży (550.706 zł) zabudowane budynkiem Parku Wodnego wraz z niezbędną infrastrukturą obsługującą (35.400.502 zł);
- grunt przy ul. Niemcewicza w Łomży (221.176 zł) zabudowany budynkiem Pływalni Miejskiej nr 1 wraz z niezbędną infrastrukturą obsługującą i wyposażeniem (13.057.306 zł);
- tereny sportowo-rekreacyjne nad Narwią „*Bulwary*” przy ul. Rybaki w Łomży, zabudowane m.in. budynkiem bosmanatu, obiektami hydrotechnicznymi z infrastrukturą (tj. port rzeczny, marina, bulwary rzeczne, nabrzeże, basen portowy, punkt widokowy), placem zabaw, polem namiotowym, wiatami z miejscami do grillowania, ciągami pieszo-jezdny, ścieżką rowerową, itp. (13.712.669 zł), wyposażone w tabor pływający, tj. łódź aluminiową z silnikiem, kajaki turystyczne i łodzie wioślarskie (352.820 zł) oraz maszyny, urządzenia do pielęgnacji terenu i utrzymania czystości (196.800 zł).

Na zwiększenie stanu środków trwałych w MOSiR w Łomży wpływ miała także realizacja zadania inwestycyjnego w zakresie modernizacji systemu nagłośnienia obsługującego Stadion Miejski w Łomży (151.187 zł), a także zakupy inwestycyjne na doposażenie szatni piłkarskich w szafki (57.309 zł) oraz nabycie maszyny szorująco-zbierającej (33.822 zł).

Jednocześnie przyjęto do ewidencji majątku MOSiR samochód do przewozu osób niepełnosprawnych marki Mercedes (146.400 zł) nieodpłatnie przekazany przez Dom Pomocy Społecznej w Łomży.

Wartość umorzenia środków trwałych w dyspozycji MOSiR w Łomży na koniec bieżącego roku wynosi 44.415.873 zł, do umorzenia pozostał majątek o łącznej wartości netto 59.603.171 zł.

Miejskie żłobki w Łomży dysponują mieniem komunalnym o łącznej wartości 361.014 zł i w stosunku do roku ubiegłego jego stan zmniejszył się o wartość 24.778 zł z tytułu nieodpłatnego przekazania pieca konwekcyjno-parowego z Miejskiego Żłobka nr 2 w Łomży (działającego przy Przedszkolu Publicznym nr 8 w Łomży) do Zespołu Szkół Specjalnych w Łomży.

Wartość umorzenia na koniec 2023r. wynosi 132.356 zł, zaś wartość netto 228.658 zł.

Przedszkolom publicznym przekazano w trwały zarząd majątek, którego łączna wartość brutto wynosi 18.559.593 zł i w wyniku zwiększeń oraz zmniejszeń w 2023r. ostatecznie uległa zwiększeniu o 221.402 zł. Wzrost wartości brutto środków trwałych o kwotę 226.885 zł wynika z:

- modernizacji pomieszczeń celem wydzielenia sal do zajęć specjalistycznych w budynku Przedszkola Publicznego nr 10 (80.809 zł);
- zakupu urządzenia zabawowego stanowiącego wyposażenie placu zabaw przy Przedszkolu Publicznym nr 10 w Łomży (11.439 zł);
- modernizacji sal dydaktycznych, łazienki i korytarza bocznego w budynku Przedszkola Publicznego nr 14 (56.700 zł);
- zakupu pieca konwekcyjno-parowego (43.173 zł), zmywarki (20.049 zł) i okapu przyściennego (14.715 zł) na potrzeby kuchni w Przedszkolu Publicznym nr 2 w Łomży.

Zmniejszenie dotyczy przeprowadzonej likwidacji budynku gospodarczego o wartości brutto 5.483 zł, przy Przedszkolu Publicznym nr 5 w Łomży w drodze rozbiórki w ramach realizacji zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa Przedszkola Publicznego nr 5 w Łomży”.

Umorzenie majątku w dyspozycji miejskich przedszkoli publicznych na koniec roku 2023 ogółem wynosi 4.868.680 zł, a tym samym wartość netto stanowi kwota 13.690.913 zł, w tym „budynki i lokale” 10.910.027 zł.

Szkoły podstawowe posiadają w trwałym zarządzie nieruchomości i dysponują środkami trwałymi o łącznej wartości brutto 80.654.539 zł, które w stosunku do roku 2022 uległy zmianie, tj. zarówno zwiększeniu o 9.071.573 zł, jak i zmniejszeniu o 311.505 zł. Zadecydowany wzrost dotyczy „budynków” (8.259.418 zł) i wynika z przekazania przez Urząd Miejski w Łomży do Szkoły Podstawowej nr 9 budynku hali sportowej wraz z infrastrukturą sportową i obsługującą (7.723.343 zł) z tytułu ustanowionego trwałego zarządu oraz przeprowadzonej przez SP nr 9 modernizacji stolarki okiennej i drzwiowej w budynku hali sportowej (499.791 zł) oraz modernizacji rozdzielnic elektrycznej w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 (36.284 zł). Na zwiększenie stanu majątku miało wpływ także:

- przyjęcie do ewidencji środków trwałych Szkoły Podstawowej nr 9 w Łomży działki nr 12064/21 pozostającej w trwałym zarządzie szkoły (456.658 zł) oraz systemu alarmowego hali sportowej (14.396 zł) przekazanych nieodpłatnie przez Urząd Miejski w Łomży;
- zakończenie zadań inwestycyjnych w ramach realizacji Budżetu Obywatelskiego w postaci ogólnodostępnej siłowni „pod chmurką” (150.000 zł) oraz ogólnodostępnego kącia szachowo-integracyjnego (60.000 zł) na terenie Szkoły Podstawowej nr 4;
- zakup kserokopiarki na potrzeby Szkoły Podstawowej nr 4 w Łomży (14.900 zł);
- budowa i modernizacja systemu telewizji przemysłowej w budynku Szkoły Podstawowej nr 5 (48.769 zł);
- zakup zmywarki do naczyń (30.000 zł) oraz traktora ogrodowego (12.100 zł), a także urządzenia do stymulacji sensorycznej Talks Up ze słuchawkami (25.332 zł) na potrzeby Szkoły Podstawowej nr 10 w Łomży;

Jednocześnie w 2023r. wartość majątku trwałego szkół podstawowych uległa zmniejszeniu o 311.505 zł, z tytułu likwidacji w drodze przekazania do utylizacji: zużytego sprzętu komputerowego (27.277 zł), urządzeń gastronomicznych stanowiących wyposażenie pionu kuchennego (42.650 zł), zestawu Bioptron do fototerapii i zestawu TOMATIS do stymulacji sensorycznej (227.944 zł) oraz dwóch kserokopiarek Sharp (13.634 zł) wykorzystywanych na potrzeby Szkoły Podstawowej nr 10.

Po uwzględnieniu zmian w stanie majątku szkół podstawowych wartość umorzenia na dzień 31.12.2023r. wynosi 31.053.939 zł. Wartość netto to 49.600.600 zł, z czego największy udział w tej wartości mają „budynki i lokale” (39.879.796 zł).

Szkoły ponadpodstawowe (w tym Zespół Szkół Specjalnych) i bursy szkolne dysponują majątkiem komunalnym o ogólnej wartości brutto 89.468.297 zł. Na zmianę ogólnej wartości mienia brutto w porównaniu z 2023 rokiem miały wpływ:

- a) wzrost wartości brutto o 8.086.750 zł z tytułu:
 - modernizacji pomieszczeń w budynku II LO oraz ciągów pieszych na terenie szkoły (207.511 zł), a także zakup kserokopiarki (14.900 zł) i automatu myjącego (15.990 zł) na potrzeby II LO;
 - modernizacji pokrycia dachowego budynku dydaktycznego B ZSTiO nr 4 w Łomży (387.151 zł), a także zakupu traktorka do koszenia (20.000 zł) oraz kserokopiarki Sharp (12.000 zł) na potrzeby szkoły;

- zakupu miernika wielofunkcyjnego parametrów instalacji elektrycznej (15.211 zł), trzech stanowisk dydaktycznych do badania stacji ładowania pojazdów elektrycznych (123.000 zł) skanera 3D z oprogramowaniem (45.447 zł) na potrzeby edukacyjne ZSMiO nr 5 w Łomży oraz kosiarki samojezdnej (15.000 zł);
- zakupu urządzenia wielofunkcyjnego (18.834 zł) i plotera laserowego (23.000 zł) do ZSEiO nr 6 w Łomży;
- budowy altany ogrodowej na terenie ZSWiO nr 7 w Łomży (50.000 zł), rozbudowy i modernizacji zewnętrznego systemu monitoringu wizyjnego (49.456 zł), rozbudowy infrastruktury sieci teleinformatycznej (29.454 zł) oraz zakupu aparatu ultrasonograficznego (57.000 zł), symulatorów do nauki unasienniania /inseminacji/ bydła i trzody chlewnej (54.500 zł), modelu konia/kłaczy (29.000 zł), symulatora wycielenia i diagnostyki USG krowy (75.000 zł) na potrzeby edukacyjne szkoły, a także urządzenia wielofunkcyjnego (18.834 zł);
- przyjęcia pieca konwekcyjno-parowego do ZSS w Łomży nieodpłatnie przekazanego przez Miejski Żłobek nr 2 w Łomży (24.778 zł);
- termomodernizacji budynku Bursy Szkolnej nr 2 w Łomży (6.788.138 zł) oraz budowy sieci teleinformatycznej (12.546 zł);
- b) zmniejszenie wartości brutto o 5.400 zł dotyczy likwidacji kopiarki w Bursie Szkolnej nr 3 w Łomży.

Na koniec 2023r. umorzenie składników majątku pozostających w dyspozycji szkół ponadpodstawowych i burs szkolnych osiągnęło wartość 34.220.027 zł, a wartość netto 55.248.270 zł. Jedynie „*maszyny energetyczne*” i „*środki transportu*” uległy pełnej amortyzacji.

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łomży wykazuje na koniec 2023r. mienie komunalne o wartości brutto 3.731.597 zł. Stan powierzonego w trwały zarząd majątku nie zmienił się w stosunku do roku poprzedniego.

Umorzenie składników majątku na dzień 31.12.2022r. wyniosło 2.205.515 zł, zaś wartość netto 1.526.082 zł, która dotyczy „*gruntów*” oraz „*budynków i lokali*”.

Mienie komunalne, którym zarządza **Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2** opiewa na wartość brutto 1.762.092 zł. W stosunku do 2022r. jego stan nie uległ zmianie.

Umorzenie naliczone na koniec 2023r. wynosi 929.662 zł, z czego składniki majątkowe ujęte w grupach „*maszyn energetycznych*”, „*maszyn i urządzeń*”, „*maszyn specjalistycznych*” oraz „*urządzeń technicznych*” uległy całkowitemu umorzeniu. Wartość netto pozostałych grup środków trwałych wynosi 832.430 zł.

Środowiskowemu Domowi Samopomocy powierzono w trwały zarząd mienie komunalne o łącznej wartości brutto 2.565.472 zł, którego wartość wzrosła w stosunku do 2022r. o 3.362 zł z tytułu budowy sieci teleinformatycznej w budynku głównym.

Na dzień 31.12.2023r. umorzenie środków trwałych wynosi 579.588 zł. Wartość majątku netto stanowi kwota 1.985.884 zł. Jedynie składniki majątku ujęte w grupie „*wyposażenie*” uległy pełnej amortyzacji.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łomży w 2023r. dysponował całkowicie zamortyzowanym środkiem trwałym o wartości brutto 10.349 zł i w stosunku do roku ubiegłego stan majątku jednostki nie uległ zmianie.

Urząd Miejski w Łomży – Miasto Łomża jest właścicielem, zarządcą oraz użytkownikiem wieczystym majątku trwałego o wartości brutto 857.383.252 zł. W stosunku do roku 2022 ogólny stan mienia zmniejszył się o kwotę 63.421.612 zł. Zmiany w poszczególnych grupach środków trwałych przedstawiają się następująco:

- **grunty** (w tym przekazane w użytkowanie wieczyste o łącznej pow. 115,8035 ha i wartości 37.580.248 zł) – zwiększenie o kwotę 2.700.996 zł głównie z tytułu:
 - a) wzrostu wartości o 6.336.504 zł:
 - zakupu i przejęcia działek z mocy prawa na cele publiczne, tj. na potrzeby realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych na terenie Łomży: pod budowę, modernizację i rozbudowę infrastruktury drogowej, terenów rekreacyjno-sportowych, itp. (5.864.065 zł);

- nieodpłatnego przeniesienia przez współwłaścicieli nieruchomości na rzecz Miasta Łomża prawa własności niezabudowanej działki w Łomży, przy ul. Wierzbowej z przeznaczeniem pod budowę drogi (18.000 zł);
 - przypisu do ewidencji bilansowej gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste (40.580 zł);
 - zakupu do gminnego zasobu nieruchomości Miasta Łomża działek położonych w Czartorii (gm.Miastkowo) na cele związane z gospodarką odpadami (413.859 zł).
- b) zmniejszenia wartości o 3.635.508 zł:
- sprzedaży gruntów miejskich na cele mieszkaniowe i poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych nabywców oraz na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Łomży (18.286 zł);
 - zdjęcia z ewidencji majątku działek pod infrastrukturą sportowo-rekreacyjną przekazanych na rzecz: Szkoły Podstawowej nr 9 w Łomży (456.658 zł) oraz Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łomży (2.688.661 zł) z tytułu ustanowionego trwałego zarządu;
 - przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntów w prawo własności oraz sprzedaży nieruchomości na rzecz dotychczasowych użytkowników wieczystych (471.903 zł);
- **budynki i lokale** zmniejszyły się ogółem o 64.543.631 zł, a zmiany wynikają głównie z tytułu:
 - a) zwiększenia wartości o 855.128 zł z zakończenia zadań inwestycyjnych w zakresie:
 - nabycia budynku mieszkalnego, jednorodzinnego z funkcją usługową wraz z infrastrukturą obsługującą przy ul. Zjazd 17 (312.367 zł);
 - zakupu i montażu ogrodzenia panelowego wraz z bramą i furtkami budynku schroniska dla zwierząt przy ul. Wojska Polskiego w Łomży (100.000 zł);
 - ulepszenia budynku garaży murowanych przy ul. Nowogrodzkiej 160 w Łomży, tj. montażu instalacji c.o. oraz instalacji elektrycznej wraz z rozdzielnią i bezpiecznikami (4.500 zł);
 - modernizacji pokrycia dachowego budynków przy ul. Dwornej 24A w Łomży (126.900 zł);
 - zakupu i montażu trzech zielonych przystanków w ciągu ul. Poznańskiej, Al. Legionów w Łomży (305.050 zł);
 - budowy sieci teletechnicznej w budynku przy ul. Polowej 57D w Łomży (6.311 zł);
 - b) zmniejszenia wartości o 65.398.759 zł, w tym:
 - demontażu i utylizacji obudowy zbiornika azotu stanowiącego element składowy budynku Parku Wodnego w Łomży (154.543 zł);
 - nieodpłatnego przekazania budynku hali sportowej do Szkoły Podstawowej nr 9 w Łomży z tytułu ustanowionego trwałego zarządu (7.167.120 zł);
 - nieodpłatnego przekazania budynków infrastruktury sportowo-rekreacyjnej z tytułu ustanowionego trwałego zarządu na rzecz Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łomży, tj.:
 - hotelowego, szatni, zaplecza sportowego, trybun głównych zadaszonych, kas z infrastrukturą obsługującą Stadionu Miejskiego w Łomży (8.762.525 zł) oraz budynku hali magazynowej/hangaru z utwardzeniem i ogrodzeniem terenu przy ul. Zjazd (443.263 zł);
 - Parku Wodnego w Łomży, przy ul. Wyszyńskiego (35.400.502 zł);
 - Pływalni Miejskiej nr 1 w Łomży, przy ul. Niemcewicza (12.812.331 zł);
 - bosmanatu na terenach sportowo-rekreacyjnych nad Narwią „Bulwarów” w Łomży (658.475 zł);
- w odniesieniu do **obiektów inżynierii lądowej i wodnej** odnotowano spadek o kwotę brutto 19.435.710 zł, na co miały wpływ zarówno zwiększenia jak i zmniejszenia stanu środków trwałych, które dotyczyły:
 - a) zwiększeń o 14.391.661 zł, z tytułu przekazania do używania składników majątku z zakończonych zadań inwestycyjnych w zakresie:
 - budowy i modernizacji infrastruktury drogowej, m.in. oświetlenia ulicznego, nawierzchni drogowych, parkingów, chodników, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-jezdných, wjazdów, kanalizacji deszczowej w ulicach: Łukasieńskiego, Przykoszarowej, Sikorskiego, Starego Rynku, Rządowej, Giełczyńskiej, Górnej (2.765.309 zł);
 - budowy nawierzchni parkingu przy ul. Polowej 53A/55B (59.998 zł);
 - rozbudowy nawierzchni drogi wewnętrznej w rejonie ul. Kwiatowej (50.000 zł);
 - rozbudowy kanalizacji deszczowej i ogrodzenia cmentarza komunalnego przy ul. Przykoszarowej (357.989 zł)

- rewitalizacji Placu Starego Rynku w Łomży, tj.: budowy nawierzchni, oświetlenia, fontanny z infrastrukturą, makiety, obiektów małej architektury konstrukcji wystawienniczej skansenu archeologicznego i zabytkowej studni oraz instalacji nawadniającej roślinność (8.995.827 zł);
- budowy utwardzenia ścieżki do ogólnodostępnego placu zabaw przy ul. Fabrycznej (50.000 zł);
- modernizacji oświetlenia ulicznego na terenie miasta Łomża celem poprawy efektywności energetycznej (1.992.538 zł).

Ponadto, na zwiększenie wartości obiektów inżynierii lądowej i wodnej o 120.000 zł, wpływ miała ugoda sądowa z dnia 03 marca 2023r. zawarta pomiędzy Miastem Łomża a firmą UNIBEP S.A. z siedzibą w Bielsku Podlaskim (wykonawcą robót budowlanych w ramach realizacji zadania inwestycyjnego pn.: „*Budowa drogi gminnej nr 101089B ul. Jaworowa w Łomży*”) w toku mediacji prowadzonej przez mediatora sądowego, tytułem zaspokojenia roszczeń rekompensaty poniesionych przez Spółkę zwiększonych kosztów materiałów niezbędnych do wykonania robót budowlanych, stanowiących przedmiot postępowania przed Sądem Okręgowym w Białymstoku, VII Wydziałem Gospodarczym prowadzonym pod sygnaturą akt VII GC 375/22.

b) zmniejszeń o 33.827.371 zł, tj. zdjęcia z ewidencji majątku Urzędu Miejskiego w Łomży z tytułu:

- nieodpłatnego przekazania sieci kanalizacji deszczowej, wodociągowej i ciepłej, sanitarnej, utwardzenia i oświetlenia terenu wokół hali sportowej oraz boiska trawiastego do Szkoły Podstawowej nr 9 w Łomży z tytułu ustanowionego trwałego zarządu (556.223 zł);
- nieodpłatnego przekazania infrastruktury sportowo-rekreacyjnej z tytułu ustanowionego trwałego zarządu na rzecz Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łomży, tj.:
 - infrastruktury sportowej (boisk, bieżni lekkoatletycznych, kortów tenisowych, trybun niezadaszonych, ogrodzenia i oświetlenia kompleksu sportowego, instalacji nawadniająco-odwadniających, utwardzenia terenu itp. Stadionu Miejskiego w Łomży (17.225.659 zł);
 - infrastruktury terenów sportowo-rekreacyjnych nad Narwią „*Bulwarów*” przy ul. Rybaki, m.in.: obiektów hydrotechnicznych z infrastrukturą (tj. port rzeczny, marina, bulwary rzeczne, nabrzeże, basen portowy, punkt widokowy), placu zabaw, polem namiotowym, wiatami z miejscami do grillowania, ciągami pieszo-jezdnymi, ścieżką rowerową, itp. (13.079.643);
 - kompleksu sportowego przy ul. Katyńskiej składającego się z „*Mojego boiska Orlik 2012*” (1.998.573 zł), lodowiska sezonowego „*Biały Orlik*” (351.591 zł) i ogólnodostępnej siłowni zewnętrznej *Herkules* (38.000 zł) wraz z niezbędną infrastrukturą obsługującą;
 - zespołu rekreacji dziecięcej przy ul. Katyńskiej (113.758 zł);
 - boiska do sportów plażowych przy ul. Katyńskiej (217.732 zł);
 - kompleksu dwóch boisk do gry w bule „*bulodromu*” przy ul. Katyńskiej (19.480 zł);
 - urządzeń i infrastruktury technicznej „*Miasteczka ruchu drogowego*” przy ul. Mazowieckiej (223.491 zł);
- zmniejszenia wartości brutto boiska do sportów plażowych przy ul. Katyńskiej na rzecz zwiększenia wartości początkowej trybuny mobilnej stanowiącej wyposażenie obiektu (3.221 zł);

- **urządzenia techniczne** – w wyniku zwiększeń i zmniejszeń wartość brutto urządzeń technicznych zwiększyła się o kwotę ogółem 1.176.372 zł, z czego:

a) zwiększenia dotyczą kwoty 2.632.526 zł, w tym:

- zakupu i instalacji serwerów i analizatora logów na potrzeby Urzędu Miejskiego w Łomży (364.414 zł);
- modernizacji punktów nadzoru i kamerowych miejskiego monitoringu wizyjnego na terenie Łomży (64.500 zł);
- rozbudowy funkcjonalności systemu zarządzania ruchem klientów (24.418 zł);
- zakupu i montażu rozdzielni elektrycznej (158.670 zł), stacjonarnej ładowarki elektrycznej (1.117.792 zł) oraz stacjonarnego magazynu energii (479.054 zł) na potrzeby obsługi i utrzymania w ruchu miejskich autobusów elektrycznych;
- zakupu i instalacji dwóch zewnętrznych projektorów multimedialnych LED Thorok z możliwością generowania stałych lub ruchomych obrazów wraz z dyskiem (50.000 zł);
- instalacji zespołu rozdzielnic elektrycznych chowanych podziemnych (211.958 zł);
- budowy i montażu podnośnika pionowego (platformy) dla osób z niepełnosprawnościami celem poprawienia dostępności usług w Urzędzie Miejskim w Łomży (161.720 zł);

b) zmniejszenie wartości brutto o 1.456.154 zł, wynika z wyksięgowania z ewidencji bilansowej środków trwałych Miasta Łomża zużytych technologicznie i ekonomicznie składników majątku w związku z ich likwidacją (38.708 zł) oraz przekazanych do MOSIR w Łomży:

- maszyn i urządzeń do czyszczenia, pielęgnacji i konserwacji infrastruktury sportowej (571.317 zł), systemu monitoringu wizyjnego (793.081 zł), tablicy wyników sportowych z zegarem (48.312 zł) stanowiących wyposażenie Stadionu Miejskiego;
- systemu alarmowego w hangarze na tabor pływający na terenach sportowo-rekreacyjnych nad Narwią, przy ul. Rybaki (4.736 zł);
- wartość brutto **środków transportu** w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 18.445.582 zł z tytułu zakupu sześciu miejskich autobusów elektrycznych niskopodłogowych YUTONG.
Jednocześnie dokonano przekazania do MOSiR w Łomży ciągnika z osprzętem jako wyposażenie Stadionu Miejskiego (343.921 zł) oraz minitraktora, przyczepy podłodziowej z osprzętem, i taboru pływającego w postaci kajaków turystycznych, łodzi wioślarskich z wyposażeniem i łodzi aluminiowej z silnikiem stanowiących wyposażenie terenów sportowo-rekreacyjnych nad Narwią (543.572 zł);
- wartość **narzędzi, ruchomości i wyposażenia** ogółem w stosunku do ubiegłego roku uległa zmniejszeniu wartości ogółem o 877.728 zł i dotyczy zwiększeń w zakresie:
 - zakupu pięciu urządzeń wielofunkcyjnych oraz plotera na potrzeby Urzędu Miejskiego w Łomży (121.730 zł);
 - zakupu i montażu na terenie miasta Łomża czternastu radarowych wyświetlaczy prędkości LED (246.246 zł);
 - zwiększenia wartości brutto trybuny mobilnej boiska do sportów plażowych przy ul. Katyńskiej w wyniku zmniejszenia wartości brutto tegoż boiska (3.221 zł);
oraz zmniejszenia z tytułu:
 - nieodpłatnego przekazania do MOSiR w Łomży: sprzętu lekkoatletycznego i urządzeń do organizacji zawodów lekkoatletycznych (868.470 zł); lunet widokowych, myjki ciśnieniowej, kosiarki i dmuchawy (28.293 zł); kontenera socjalnego, ostrzałni do łyżew i suszarki do butów „Białego Orlika” (31.598 zł); wyposażenia Parku Wodnego (7.597 zł) oraz Pływalni Miejskiej nr 1 (244.975 zł), a także trybuny mobilnej boiska do sportów plażowych (46.221);
 - likwidacji w drodze przekazania do utylizacji zniszczonych podestów ogrodowych Domku Pastora w Łomży (21.771 zł).

Wartość umorzenia środków trwałych na koniec 2023r., znajdujących się w ewidencji bilansowej Urzędu Miejskiego w Łomży /Miasta Łomża/ ogółem wynosi 249.447.424 zł, zaś wartość netto to kwota 607.935.628 zł. Największy udział w wartości netto mają „grunty”, które nie podlegają amortyzacji (218.917.399 zł) oraz „obiekty inżynierii lądowej i wodnej” (292.179.897 zł) i „budynki i lokale” (64.885.405 zł). Pozostała część przypada na „urządzenia techniczne”, „środki transportu” oraz „wyposażenie” (31.952.927 zł).

Na zwiększenie zasobów majątkowych Miasta Łomża, w okresie objętym informacją, zasadniczy wpływ miało zakończenie inwestycji realizowanych przy współudziale środków zewnętrznych, tj.:

- „Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję” z dofinansowaniem z Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 oraz z budżetu państwa;
- „Zrównoważona mobilność miejska w Łomży” z dofinansowaniem z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020;
- „Projekt Kultura – Kontynuacja rewitalizacji Starego Rynku w Łomży” z dofinansowaniem z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020;
- „Rozwój usług elektronicznych w Mieście Łomża” z dofinansowaniem z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020;
- „Cyfrowa gmina” z dofinansowaniem z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC);
- „Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego w Mieście Łomża” z dofinansowaniem z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020;

- *"Kształcenie zawodowe – szansą na lepszy start w dorosłość", z dofinansowaniem z Europejskiego Funduszu Społecznego.*

Miasto Łomża posiada 100% udziałów w spółkach komunalnych, których wielkość i wartość w stosunku do ubiegłego roku uległa zmianie i wynosi:

1. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. - 50 567 udziałów o wartości 50 567 000 zł;
2. Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - 44 043 udziałów o wartości 22 021 500 zł;
3. Park Przemysłowy Łomża Sp. z o.o. – 16 140 udziałów o wartości 16 140 000 zł;
4. Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. – 18 754 udziałów o wartości 18 754 000 zł;
5. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w Łomży – 7 500 udziałów o wartości 7 500 000 zł.

Na podstawie uchwały nr 654/LXXVI/23 Rady Miejskiej Łomży z dnia 27.09.2023r. w sprawie wyrażenia zgody na wystąpienie Miasta Łomża ze spółki Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą w Łomży, umową sprzedaży akcji z dnia 19.12.2023r. Miasto Łomża zbyło 300 akcji imiennych serii A (po 100,00 zł każda) o numerach od 801 do 1050 i od 1351 do 1400 w kapitale zakładowym Spółki o łącznej wartości nominalnej 30.000,00 zł na rzecz Województwa Podlaskiego w Białymstoku, reprezentowanego przez Zarząd Województwa Podlaskiego.

W dniu 30.10.2019r. nastąpiło zawarcie umowy pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie a MPEC Sp. z o.o. w Łomży o dofinansowanie w formie pożyczki przedsięwzięcia pod nazwą „Rozbudowa instalacji energetycznego spalania paliw w Ciepłowni Miejskiej w Łomży o wysokosprawny układ kogeneracyjny oparty o kocioł biomasowy” w kwocie 27.603.078 zł, współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 celem uzupełnienia wkładu własnego beneficjenta. Zabezpieczeniem spłaty są m.in.:

- Umowa poręczenia zawarta w dniu 29.12.2019r. pomiędzy NFOŚiGW w Warszawie a Miastem Łomża – kwota poręczenia 22.368.000 zł;
- Umowa zastawu rejestrowego na udziałach MPEC Sp. z o.o. zawarta w dniu 23.12.2019r. pomiędzy NFOŚiGW w Warszawie a Miastem Łomża.

Aktywa trwałe w inwestycjach rozpoczętych Miasta Łomża na dzień 31.12.2023 r. stanowią wartość ogółem 23.391.616,60 zł i dotyczą kontynuacji następujących zadań:

L.p.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wartość	(w zł)
1.	Przebudowa i rozbudowa mostu na rzece Łomżycze w ciągu drogi krajowej DK 61 ul. Wojska Polskiego oraz kładki w okolicy ul. Wesołej	168 879,00	
2.	Opracowanie dokumentacji przebudowy ulic powiatowych	48 708,00	
3.	Rewitalizacja parku pomiędzy ul. W. Reymonta a ul. B. Prusa w Łomży - BO	74 451,70	
4.	Przesłony ścienne na targowisku miejskim	40 590,00	
5.	Budowa bulwarów nad Narwią w Łomży (etap II: Port Łomża - kąpielisko przy moście Hubala; etap III - most przy ul. Zjazd - istniejące bulwary)	959 803,08	
6.	Przebudowa ulic w Łomży: Chętnika, Raginisa, Ciborowskiego, Żwirki i Wigury	112 668,00	

7.	Termomodernizacja budynku ZSTiO nr 4 w Łomży	37 648,80
8.	Budowa drogi powiatowej ul. Jesiennej w Łomży (na odcinku od ul. Przykoszarowej do ul. Szosa do Mężenina)	63 960,00
9.	Przebudowa Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Księżnej Anny w Łomży, Filia nr 2	51 660,00
10.	Przebudowa budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Łomży, przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 5 wraz z modernizacją pionu kuchennego oraz elementami małej architektury i niezbędnym zagospodarowaniem terenu	100 000,00
11.	Przebudowa przedszkoli w Łomży prowadzonych przez SOSPPN „Edukator”	15 990,00
12.	Budowa Miejskiego Żłobka nr 4 w Łomży w ramach budowy Przedszkola Publicznego nr 5 w Łomży	1 435 447,05
13.	Przebudowa ogrodzenia cmentarza przy ul. Kopernika	12 068,79
14.	Opracowanie dokumentacji technicznej na modernizację Hali Sportowej przy SP nr 9 w Łomży	92 946,50
15.	Modernizacja ul. Kasztelańskiej z chodnikami i parkingami - BO	25 830,00
16.	Budowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Łomży, tj.: ul. Topolowej, ul. Dmowskiego, ul. Por. Łagody, ul. Pułkowej, ul. Kalinowej, ul. Magazynowej i sięgacza w ul. Zawadzkiej, ul. Owocowej oraz ciągów komunikacyjnych w ul. Studenckiej	483 861,87
17.	Rozbudowa drogi gminnej nr 101146B – ul. Tkackiej w Łomży	71 620,00
18.	Termomodernizacja budynku III LO w Łomży	29 160,00
19.	Dostosowanie budynku Domku Pastora na potrzeby USC	38 800,00
20.	Przebudowa drogi gminnej nr 101038B – ul. Kasztelańskiej w Łomży	2 587 014,10
21.	Rozbudowa drogi gminnej nr 101089B – ul. Piaski w Łomży	48 954,00
22.	Rozbudowa drogi gminnej ul. Słonecznikowej w Łomży	69 126,00
23.	Rozbudowa cmentarza i budowa kolumbariów na cmentarzu komunalnym przy ul. Przykoszarowej	769 010,30
24.	Rozbudowa drogi gminnej z sięgaczem – ul. Wspólna (połączenie ul. Nowogrodzkiej z ul. Partyzantów) w Łomży	48 339,00
25.	Budowa sali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 5 w Łomży	6 822 799,27
26.	Budowa dróg gminnych w Łomży (rejon ul. Żabiej)	117 660,00
27.	Termomodernizacja budynku Przedszkola Publicznego nr 2 w Łomży	97 087,00
28.	Poprawa infrastruktury przedszkolnej w Łomży /PP nr 8/	7 000,00
29.	Termomodernizacja komunalnych budynków mieszkalnych w Łomży	272 611,05
30.	Rewitalizacja ciągów pieszych przy II LO w Łomży	19 902,02
31.	Zwiększenie zasobu lokalowego Miasta Łomża – modernizacja i termomodernizacja kamienic przy ul. Polowej 19 i 65 w Łomży	355 455,53

32.	Roboty modernizacyjne budynku Urzędu Miejskiego w Łomży	30 208,00
33.	Budowa z rozbudową Przedszkola Publicznego nr 5 w Łomży	6 425 291,67
34.	Przebudowa ul. Wierzbowej	332 466,25
35.	Przyjazne Przedszkole dla dzieci z niepełnosprawnością	708 951,62
36.	Opracowanie dokumentacji projektowej na cele termomodernizacji budynku Skarbu Państwa położonego w Łomży przy ul. Nowej 2	277 890,00
37.	Rozwój zielonego transportu publicznego w Łomży	228 905,00
38.	Przebudowa szatni w Szkole Podstawowej nr 10 w Łomży	202 950,00
39.	Dostosowanie budynków przedszkoli publicznych do przepisów p.poż. /PP nr 5, PP nr 10, PP nr 15/	105 903,00
Razem		23 391 616,60

Dochody z mienia komunalnego w 2023r.

Prezentowane poniżej dochody dotyczą dochodów, z tytułu gospodarowania mieniem Miasta Łomża, pozyskanych przez wszystkie gminne jednostki organizacyjne.

Dochody z majątku miasta w 2023r. zostały zrealizowane na łączną kwotę 11 528 932,01 zł.

L.p.	Tytuł dochodów	Wykonanie /w zł/
1.	Wpływy z opłat za trwały zarząd	278 358,34
2.	Wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste	2 863 385,32
3.	Wpływy z innych lokalnych opłat (adiacenty, opłata planistyczna)	345 719,30
4.	Opłata za zajęcie pasa drogi	539 513,90
5.	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	215 427,33
6.	Dochody ze zbycia praw majątkowych - sprzedaż mieszkań komunalnych (wraz ze zwróconymi kosztami dokumentacji)	1 563 912,10
7.	Dochody ze zbycia praw majątkowych - sprzedaż gruntów	234 770,57
8.	Dochody miasta w związku z realizacją zadań zleconych	1 077 783,04
9.	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	1 534 480,82
10.	Opłaty za korzystanie z mienia komunalnego MOSiR	2 866 352,78
11.	Sprzedaż składników majątkowych	9 228,51
Razem		11 528 932,01

Sprzedaż nieruchomości poprzedzona podjęciem uchwały przez Radę Miejską Łomży objęła w trybie przetargu nieograniczonego - działki nr/nr 30409/8, 30536/1 o łącznej pow. 0,0947 ha położonych w rejonie ulic: Ciepłej i Kaszmirowej oraz na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych – działki nr/nr 21033, 21443/4, 21266/9, 21468/8, 20374/11 o łącznej pow. 0,0334 ha położonych w rejonie ulic: Polnej, Harcerskiej, Sikorskiego, Krętej i Wesołej oraz ustanowienie siedmiu służebności przesyłu w stosunku do działek położonych przy: Al. Legionów, ul. Wojska Polskiego, ul. Handlowej, ul. Kamiennej, ul. Nowogrodzkiej, ul. Dmowskiego, ul. Sikorskiego oraz ul. Rybaki.

Sprzedaż mieszkań komunalnych dotyczyła 19 lokali komunalnych wraz z prawem własności gruntu.

W 2023r. podjęte zostały także działania mające na celu zwiększenie zasobu nieruchomości miejskich przeznaczonych pod działania inwestycyjne, w tym pod budowę ulic.

Zrealizowano zakupy inwestycyjne (w trybie specustawy drogowej) 22 działek z przeznaczeniem pod budowę dróg publicznych o łącznej powierzchni 2,2984 ha i wartości 4.306.487,56 zł.

Jednocześnie Miasto Łomża przejęło z mocy prawa pod drogi publiczne - w wyniku podziału - nieruchomości gruntowe w rejonie ul. Sybiraków, ul. Zawadzkiej, ul. Browarnej, ul. Wojska Polskiego, ul. Nowogrodzkiej, ul. Strzelców Kurpiowskich, ul. Pszczelnej, ul. Jesiennej i ul. Stawowej o łącznej powierzchni 1,1874 ha. Na odszkodowania z tytułu wykupu i przejęcia gruntów w ramach podziału nieruchomości, wydatkowano kwotę 2.035.114,00 zł.

Ponadto dokonano zakupów inwestycyjnych gruntów w rejonie ul. Rybaki i ul. Sikorskiego z przeznaczeniem pod budowę i rozbudowę bulwarów w Łomży: etap II Port Łomża – kąpielisko przy moście Hubala oraz etap III most przy ul. Zjazd – istniejące bulwary. Zwiększenie zasobu nieruchomości miasta Łomża objęło 5 działek o łącznej powierzchni 0,1606 ha i wartości 475.536,00 zł.

Dodatkowo zakupiono do gminnego zasobu nieruchomości Miasta Łomża działki o n-rach 248 i 644 o łącznej pow. 2,9221 ha i wartości 410.268 zł, położone w Czartorii (gm.Miastkowo) na cele związane z gospodarką odpadami.

Poniższy wykaz żłobków, przedszkoli publicznych, szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz burs szkolnych stanowi uzupełnienie informacji opisowej i tabelarycznej w zakresie zmian w majątku jednostek oświaty Miasta Łomża w 2023r., omówionych według grup:

Miejskie żłobki w Łomży:

1. Miejski Żłobek nr 1 w Łomży, ul. Studencka 13, 18-400 Łomża;
2. Miejski Żłobek nr 2 w Łomży, ul. Spółdzielcza 8, 18-400 Łomża;
3. Miejski Żłobek nr 3 w Łomży, ul. Kołtąta 8, 18-400 Łomża.

Przedszkola publiczne w Łomży :

1. Przedszkole Publiczne nr 1, ul. Wyzwolenia 1A, 18-400 Łomża;
2. Przedszkole Publiczne nr 2, ul. Polowa 57B, 18-400 Łomża;
3. Przedszkole Publiczne nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi ,ul. Spółdzielcza 8, 18-400 Łomża;
4. Przedszkole Publiczne nr 5, ul. Sikorskiego 216, 18-400 Łomża;
5. Przedszkole Publiczne nr 8, ul. Studencka 13, 18-400 Łomża;
6. Przedszkole Publiczne nr 9, ul. Prusa 11A, 18-400 Łomża;
7. Przedszkole Publiczne nr 10, ul. Ks. Anny 12, 18-400 Łomża;
8. Przedszkole Publiczne nr 14, ul. Kołtąta 8, 18-400 Łomża;
9. Przedszkole Publiczne nr 15, ul. Kołtąta 10, 18-400 Łomża.

Szkoły podstawowe w Łomży :

1. Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Reymonta 9, 18-400 Łomża;
2. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Władysława Broniewskiego, ul. Piękna 2, 18-400 Łomża;
3. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Gen. Władysława Andersa w Łomży, ul. Kierzkowa 7, 18-400 Łomża;
4. Szkoła Podstawowa nr 5 im. Stanisława Staszica, ul. Polna 40A, 18-400 Łomża;
5. Szkoła Podstawowa nr 7 im. Adama Mickiewicza, ul. Mickiewicza 6, 18-400 Łomża;
6. Szkoła Podstawowa nr 9 im. Księcia Mazowieckiego Janusza I, ul. Ks. Anny 18, 18-400 Łomża;
7. Szkoła Podstawowa nr 10 im. Jana Pawła II w Łomży, ul. Niemcewicz 17, 18-400 Łomża;

Szkoły ponadpodstawowe, bursy szkolne:

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

- 1. I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Łomży, ul. Bernatowicza 4, 18-400 Łomża;
- 2. II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Łomży, ul. Plac Kościuszki 3, 18-400 Łomża;
- 3. III Liceum Ogólnokształcące im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej w Łomży, ul. Senatorska 13, 18-400 Łomża;
- 4. Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących nr 4 im. Marii Skłodowskiej – Curie, ul. Zielona 21, 18-400 Łomża;
- 5. Zespół Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących nr 5 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łomży, ul. Przykoszarowa 22, 18-400 Łomża;
- 6. Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących nr 6, ul. M. Kopernika 16, 18-400 Łomża;
- 7. Zespół Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących nr 7 w Łomży, ul. Stacha Konwy 11, 18-400 Łomża;
- 8. Zespół Szkół Specjalnych, ul. Nowogrodzka 4, 18-400 Łomża;
- 9. Bursa Szkolna nr 1, ul. Kopernika 16, 18-400 Łomża;
- 10. Bursa Szkolna nr 2, ul. Stacha Konwy 13, 18-400 Łomża;
- 11. Bursa Szkolna nr 3, ul. Zjazd 3, 18-400 Łomża.

INFORMACJA O STANIE MIENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA DZIEŃ 31.12.2023 R.

L.p. .	Nazwa jednostki lub zakładu	Gr. śr. trw. .	Nazwa mienia komunalnego	Wartość mienia na 31.12.2022r.	Zmiany wartości mienia w 2023r.		Wartość mienia na 31.12.2023r.	Wartość umorzenia na 31.12.2023 r.	Wartość netto na dzień 31.12.2023 r.
					zwiększeni a	zmniejszeni a			
				/brutto w zł/					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ZB	0	Grunty	936 267			936 267		936 267
		1	Budynki i lokale	40 940 714	7 435 441	968 390	47 407 765	15 615 431	31 792 334
		2	Obiekty inż.ładow. i wodnej	1 789 542			1 789 542	1 185 758	603 784
		3-6	Urządzenia techniczne	4 547 814	1 269 712		5 817 526	3 589 070	2 228 456
		7	Środki transportu	5 939 079	369 888	97 209	6 211 758	5 385 843	825 915
		8	Wypozażenie	697 803	19 076		716 879	507 765	209 114
x	Razem	x	x	54 851 219	9 094 117	1 065 599	62 879 737	26 283 867	36 595 870
2.	Dom Pomocy Społecznej	0	Grunty	169 110			169 110	0	169 110
		1	Budynki i lokale	9 309 078			9 309 078	4 917 851	4 391 227
		2	Obiekty inż.ładow. i wodnej	690 102			690 102	518 297	171 805
		4	Maszyny i urządzenia	35 350		9 038	26 312	26 312	0
		5	Maszyny specjalistyczne	149 585			149 585	94 201	55 384
		6	Urządzenia techniczne	577 442			577 442	493 915	83 527
		7	Środki transportu	196 400	290 331	196 400	290 331	24 064	266 267
		8	Wypozażenie	408 508		19 899	388 609	388 609	0
x	Razem	x	x	11 535 575	290 331	225 337	11 600 569	6 463 249	5 137 320
3.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	1	Budynki i lokale	268 499			268 499	26 850	241 649
		4	Maszyny i urządzenia	35 634			35 634	35 634	0
		6	Urządzenia techniczne	28 255			28 255	22 026	6 229
		8	Wypozażenie	39 790		5 990	33 800	32 475	1 325
x	Razem	x	x	372 178	0	5 990	366 188	116 985	249 203
4.	Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza	0	Grunty	221 344			221 344		221 344
		1	Budynki i lokale	1 188 507			1 188 507	376 427	812 080
		6	Urządzenia techniczne	11 931			11 931	3 082	8 849

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

		7	Środki transportu	45 100			45 100	45 100	0
		8	Wypożyczenie	10 249			10 249	10 249	0
x	Razem	x	x	1 477 131	0	0	1 477 131	434 858	1 042 273
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5.	Centrum Pieczy Zastępczej	0	Grunt	64 986			64 986		64 986
		1	Budynki i lokale	282 888	3 158		286 046	101 353	184 693
		6	Urządzenia techniczne	12 980			12 980	12 980	0
		7	Środki transportu	31 450			31 450	31 450	0
x	Razem	x	x	392 304	3 158	0	395 462	145 783	249 679
6.	Miejski Dom Kultury - Dom Środowisk Twórczych	6	Urządzenia techniczne	11 599			11 599	2 417	9 182
		7	Środki transportu	90 000			90 000	90 000	0
		8	Wypożyczenie	113 862			113 862	103 159	10 703
x	Razem	x	x	215 461	0	0	215 461	195 576	19 885
7.	Teatr Lalki i Aktora	1	Budynki i lokale	4 424 439	239 648		4 664 087	2 137 838	2 526 249
		2	Obiekty inż.ładow. i wodnej	81 258			81 258	79 531	1 727
		4	Maszyny i urządzenia	174 569			174 569	174 569	0
		6	Urządzenia techniczne	393 341	51 412		444 753	300 495	144 258
		7	Środki transportu	165 991			165 991	84 876	81 115
		8	Wypożyczenie	32 708			32 708	23 267	9 441
x	Razem	x	x	5 272 306	291 060	0	5 563 366	2 800 576	2 762 790
8.	Muzeum Północno-Mazowieckie	1	Budynki i lokale	0			0	0	0
		4	Maszyny i urządzenia	213 998			213 998	213 998	0
		6	Urządzenia techniczne	50 755			50 755	50 755	0
		7	Środki transportu	94 540			94 540	94 540	0
		8	Wypożyczenie	584 843			584 843	558 693	26 150
x	Razem	x	x	944 136	0	0	944 136	917 986	26 150
9.	Miejska Biblioteka Publiczna	1	Budynki i lokale	1 504 884			1 504 884	952 780	552 104
		2	Obiekty inż.ładow. i wodnej	56 633			56 633	37 165	19 468
		4	Maszyny i urządzenia	52 760			52 760	52 760	0
		6	Urządzenia techniczne	15 693			15 693	15 693	0
		7	Środki transportu	51 670			51 670	51 670	0
x	Razem	x	x	1 681 640	0	0	1 681 640	1 110 068	571 572
10.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	0	Grunt	834 087	2 688 661		3 522 748		3 522 748
		1	Budynki i lokale	156 506	56 277 569		56 434 075	19 031 558	37 402 517
		2	Obiekty inż.ładow. i wodnej	3 611 474	33 444 944		37 056 418	20 166 636	16 889 782
		3	Maszyny energetyczne	61 805			61 805	4 326	57 479
		4	Maszyny i urządzenia	123 219	131 026		254 245	249 426	4 819
		5	Maszyny specjalistyczne	110 905	445 900		556 805	538 730	18 075
		6	Urządzenia techniczne	286 777	2 635 863		2 922 640	1 484 162	1 438 478
		7	Środki transportu	469 698	1 025 181		1 494 879	1 414 026	80 853
		8	Wypożyczenie	479 255	1 236 174		1 715 429	1 527 009	188 420
x	Razem	x	x	6 133 726	97 885 318	0	104 019 044	44 415 873	59 603 171

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11.	Miejskie żłobki	1	Budynki i lokale	275 653			275 653	60 817	214 836
		4	Maszyny i urządzenia	6 499			6 499	6 499	0
		8	Wypożyczenie	103 640		24 778	78 862	65 040	13 822

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

x	Razem	x	x	385 792	0	24 778	361 014	132 356	228 658
12.	Przedszkola publiczne	0	Grunty	2 498 309			2 498 309		2 498 309
		1	Budynki i lokale	14 364 418	137 509	5 483	14 496 444	3 586 417	10 910 027
		3	Maszyny energetyczne	29 766			29 766	18 753	11 013
		4	Maszyny i urządzenia	65 009			65 009	65 009	0
		5	Maszyny specjalistyczne	260 978	77 937		338 915	222 738	116 177
		6	Urządzenia techniczne	126 565			126 565	79 945	46 620
		8	Wypożyczenie	993 146	11 439		1 004 585	895 818	108 767
x	Razem	x	x	18 338 191	226 885	5 483	18 559 593	4 868 680	13 690 913
13.	Szkoły podstawowe	0	Grunty	7 012 401	456 658		7 469 059		7 469 059
		1	Budynki i lokale	58 186 623	8 259 418		66 446 041	26 566 245	39 879 796
		2	Obiekty inż. lądow. i wodnej	3 750 865	210 000		3 960 865	2 080 015	1 880 850
		4	Maszyny i urządzenia	60 292		27 277	33 015	33 015	0
		5	Maszyny specjalistyczne	670 663	42 100	27 816	684 947	569 090	115 857
		6	Urządzenia techniczne	577 445	63 165		640 610	504 561	136 049
		8	Wypożyczenie	1 636 182	40 232	256 412	1 420 002	1 301 013	118 989
x	Razem	x	x	71 894 471	9 071 573	311 505	80 654 539	31 053 939	49 600 600
14.	Szkoły ponadpodstawowe i bursy	0	Grunty	4 942 417			4 942 417		4 942 417
		1	Budynki i lokale	70 213 431	7 395 346		77 608 777	29 084 597	48 524 180
		2	Obiekty inż. lądow. i wodnej	780 173	50 000		830 173	406 515	423 658
		3	Maszyny energetyczne	298 671			298 671	298 671	0
		4	Maszyny i urządzenia	905 261			905 261	865 469	39 792
		5	Maszyny specjalistyczne	368 041	44 778		412 819	348 822	63 997
		6	Urządzenia techniczne	849 873	78 910		928 783	606 775	322 008
		7	Środki transportu	147 379			147 379	147 379	0
		8	Wypożyczenie	2 881 701	517 716	5 400	3 394 017	2 461 799	932 218
x	Razem	x	x	81 386 947	8 086 750	5 400	89 468 297	34 220 027	55 248 270
15.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	0	Grunty	420 420			420 420		420 420
		1	Budynki i lokale	2 607 175			2 607 175	1 501 513	1 105 662
		4	Maszyny i urządzenia	498 443			498 443	498 443	0
		5	Maszyny specjalistyczne	58 752			58 752	58 752	0
		7	Środki transportu	42 800			42 800	42 800	0
		8	Wypożyczenie	104 007			104 007	104 007	0
x	Razem	x	x	3 731 597	0	0	3 731 597	2 205 515	1 526 082

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16.	Poradnia Psychologiczno - - Pedagogiczna nr 2	0	Grunty	237 568			237 568		237 568
		1	Budynki i lokale	1 391 947			1 391 947	799 083	592 864
		3	Maszyny energetyczne	77 622			77 622	77 622	0
		4	Maszyny i urządzenia	8 609			8 609	8 609	0
		5	Maszyny specjalistyczne	3 678			3 678	3 678	0
		6	Urządzenia techniczne	22 379			22 379	22 379	0
		8	Wypożyczenie	20 289			20 289	18 291	1 998
x	Razem	x	x	1 762 092	0	0	1 762 092	929 662	832 430
17.	Środowiskowy Dom Samopomocy	0	Grunty	198 816			198 816		198 816
		1	Budynki i lokale	2 101 702	3 362		2 105 064	370 263	1 734 801
		4	Maszyny i urządzenia	19 364			19 364	16 234	3 130

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

		6	Urządzenia techniczne	166 765			166 765	117 628	49 137
		8	Wypożyczenie	75 463			75 463	75 463	0
x	Razem	x	x	2 562 110	3 362	0	2 565 472	579 588	1 985 884
18.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	7	Środki transportu	10 349			10 349	10 349	0
x	Razem	x	x	10 349	0	0	10 349	10 349	0
19.	Urząd Miejski	0	Grunty	216 260 073	6 336 504	3 635 508	218 961 069	43 670	218 917 399
		1	Budynki i lokale	147 763 086	855 128	65 398 759	83 219 455	18 334 050	64 885 405
		2	Obiekty inż. lądow. i wodnej	524 573 991	14 391 661	33 827 371	505 138 281	212 958 384	292 179 897
		3-6	Urządzenia techniczne	21 716 042	2 632 526	1 456 154	22 892 414	13 583 939	9 308 475
		7	Środki transportu	7 036 723	18 445 582	887 493	24 594 812	3 141 040	21 453 772
		8	Wypożyczenie	3 454 749	371 197	1 248 925	2 577 021	1 386 341	1 190 680
x	Razem	x	x	920 804 664	43 032 598	106 454 210	857 383 052	249 447 424	607 935 628

Wielkość posiadanych akcji i udziałów:

20.	MPWiK - udziały	50567	50 567 000			50 567 000		50 567 000
21.	MPEC - udziały	44043	22 021 500			22 021 500		22 021 500
22.	ARR - akcje	300	30 000		30 000	0		0
23.	PPl - udziały	16140	16 140 000			16 140 000		16 140 000
24.	ZGO - udziały	18754	18 754 000			18 754 000		18 754 000
25.	MPK - udziały	7500	7 500 000			7 500 000		7 500 000
x	Razem	x	115 012 500	0	30 000	114 982 500	0	114 982 500

Łącznie mienie komunalne			1 298 764 389	167 985 152	108 128 302	1 358 621 239	406 332 361	952 288 878
--------------------------	--	--	---------------	-------------	-------------	---------------	-------------	-------------

GOSPODARKA KOMUNALNA

Infrastruktura techniczna miasta Łomża składa się między innymi z dróg i ulic publicznych i wewnętrznych

Długość ulic/dróg publicznych w mieście na koniec 2023 roku wynosiła:

Drogi krajowe – 10,2 km (w tym 100% o nawierzchni asfaltowej/utwardzonej)

Drogi wojewódzkie – 9,0 km (w tym 100% o nawierzchni asfaltowej/utwardzonej)

Drogi powiatowe – 26,0 km (w tym 100% o nawierzchni asfaltowej i z kostki /utwardzonej)

Drogi gminne – 90,3 km (w tym 87,51% o nawierzchni asfaltowej i kostki utwardzonej)

W pasach terenu w/w dróg znajdują się miejskie sieci kanalizacji deszczowej, oświetlenie ulic (5963 lamp oświetleniowych), sygnalizacje świetlne (27 sztuk obejmujących sterowanie na skrzyżowaniach lub przejściach dla pieszych, lampy doświetlające przejścia dla pieszych), chodniki (115.713 mb), ścieżki rowerowe (12.691mb), zieleń uliczna (ok 53 hektary), kosze na odpady (551 z czego 510 szt. ulicznych i 41 szt. na psie odchody), ławki, oznakowanie pionowe i poziome oraz inne elementy architektury miejskiej.

Prezydent Miasta w ramach swoich obowiązków zarządza i utrzymuje łącznie 16 mostami, wiaduktami, kładkami dla pieszych oraz przepustami. Najdłuższa przeprawa mostowa w Łomży jest ciągu ul. Sikorskiego i ma długość ok 240mb. Jest to most o konstrukcji nośnej stalowej. Most strunobetonowy w ciągu DK 61 ul. Zjazd ma długość ok 190mb.

W skład mienia komunalnego miasta wchodzi 15,9 ha parków i 18,9 ha zieleni. Na ich obszarze umieszczone są alejki, chodniki, oświetlenie, ławki, kosze, pomniki, kwietniki. Na terenach rekreacyjnych wybudowanych jest 30 placów zabaw, wyposażonych w urządzenia zabawowe dla dzieci jak i urządzenia do ćwiczeń dla młodzieży, dorosłych i osób starszych. Stale wykonywane są nasadzenia oraz pielęgnacje drzew, krzewów oraz kwiatów – większość roślin pochodzi z produkcji własnej wykonywanej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Z.B. w Łomży.

Miasto Łomża posiada dwa cmentarze komunalne o powierzchni 8,9 ha. Tzw. stary cmentarz przy ulicy Kopernika jest jednym z najstarszych cmentarzy w Polsce, znajduje się na nim wiele zabytkowych pomników i rzeźb – unikalnych na skalę ogólnopolską. Drugi czynny cmentarz znajduje się przy ul. Przykoszarowej – jest głównym miejscem pochówku zmarłych.

W mieście funkcjonują trzy szatyle publiczne – jeden zautomatyzowany przy Placu Niepodległości, drugi obsługiwany przez pracowników przy Placu Pocztowym w Łomży, trzeci w parku im. Jana Pawła II.

Gospodarka odpadami komunalnymi

Miasto Łomża obejmowało w roku 2023 wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych zorganizowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

Właściciele pozostałych nieruchomości: niezamieszkałych, miejsc prowadzenia działalności gospodarczej oraz budynków użyteczności publicznej nadal są zobowiązani do posiadania umowy na odbiór odpadów komunalnych z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu miasta Łomża, prowadzonego przez Prezydenta Miasta Łomża.

Przyjęty przez miasto system gospodarki odpadami komunalnymi wiązał się z wprowadzeniem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od ilości zamieszkałych osób, tj. miesięcznej opłaty uiszczanej na rzecz Miasta Łomża przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Od 1 stycznia 2022 do 30 marca 2025 roku odpady komunalne odbierane są przez /wyłonioną w trybie przetargu nieograniczonego/ firmę Usługi Komunalne „BŁYSK” Marianna Marczyk, 18-400 Łomża ul. Przykoszarowa 22A.

Masa odpadów komunalnych odebranych w roku 2023 (*nieruchomości zamieszkałe, niezamieszkałe oraz PSZOK*) w Łomży to 19,671 tys. Mg.

Rodzaj odpadów	Zmieszane	Szkło	Papier i tektura	Plastik /zmieszane opakowaniowe/	Biodegradowalne	Wielkogabarytowe	Inne	Popiół z palenisk domowych	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ilość [Mg]	12 684,52	753,34	867,10	1 210,12	2 546,72	762,12	572,17	274,62	19 670,71
%	64,5	3,8	4,4	6,2	15,5	3,9	2,9	1,4	100

Ogólna masa odebranych odpadów z zabudowy jednorodzinnej, wielorodzinnej, z nieruchomości niezamieszkałych oraz zebranych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Łomży:

Odpady Zabudowa	Zmieszane	Szkło	Papier i tektura	Zmieszane opakowaniowe	BIO	Wielkogabarytowe	Inne	Niewymienione i elektryczne	SUMA
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11
Jednorodzinna	2 068,42	254,04	137,50	403,48	1 258,66	105,46	316,82	0	4 544,38
Wielorodzinna	7 034,20	451,60	570,06	562,24	1 097,72	276,88	82,92	0	10 075,62
Nieruch. Niezamieszkałe	3 581,90	35,84	122,06	236,832	126,20	56,24	310,332	0	4 469,404
PSZOK	0	11,86	37,48	7,56	64,14	323,54	57,97	78,753	581,303
RAZEM	12 684,52	753,34	867,10	1 210,112	2 546,72	762,12	768,042	78,753	19 670,707

Spośród wszystkich odpadów komunalnych, w 2023 r. w sposób selektywny zebranych było w Łomży ok. 34,89 % odpadów.

Masa odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz innych odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi wyniosła w roku 2023: 5 708,9737 Mg a osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, szkła, tworzyw sztucznych oraz innych odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny wyniósł: **29,2272 %**.

Masa odpadów ulegających biodegradacji zebrana ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru miasta Łomża przekazanych do składowania wyniosła 0,000 Mg w związku z czym również osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania wyniósł w roku 2023 **0,00 %**.

W ostatnim okresie na terenie miasta nie zlokalizowano „dzikich wysypisk” odpadów.

Rada Miejska Łomży na sesji w dniu 30 marca 2022 roku Uchwałą nr 489/LII/22 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty, zmieniała wysokość stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Od 1 maja 2022 r. roku oraz w roku 2023 stawki opłat wynosiły:

1. w przypadku zbiórki selektywnej opłata wynosiła:

- w zabudowie jednorodzinnej – 23,90 zł/miesięcznie od jednego mieszkańca,
- w zabudowie wielorodzinnej – 17,90 zł/miesięcznie od jednego mieszkańca.

2. w przypadku, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny opłata wynosiła:

- w zabudowie jednorodzinnej – 71,70 zł/miesięcznie od jednego mieszkańca,
- w zabudowie wielorodzinnej – 53,70 zł/miesięcznie od jednego mieszkańca.

Na dzień 31.12.2023 roku system obejmował:

Rodzaj zabudowy	Stawka	Ilość osób
Zabudowa jednorodzinna	23,90	11 945
Zabudowa wielorodzinna	17,90	36 702

Razem	48 647
-------	--------

Analiza bezpieczeństwa i organizacji ruchu drogowego

Sieć drogowo-uliczna

Sieć dróg publicznych w Łomży stanowią:

- ulice krajowe o długości 10,253 km,
- ulice wojewódzkie – 9,098 km,
- ulice powiatowe – 25,979 km,
- ulice gminne – 89,9 km,

Układ sieci ulicznej miasta jest ściśle związany z układem dróg zamiejskich. Podstawowe drogi krajowe i wojewódzkie przebiegające przez miasto obsługują główne kierunki ruchu wewnętrznego. Łomża jest węzłem dróg o znaczeniu tranzytowym, są to: 2 drogi krajowe:

- droga Nr 61: (Warszawa) Ostrołęka – Łomża - Augustów, na terenie miasta przebiegająca ciągiem ulic: Wojska Polskiego - Plac Kościuszki – Zjazd - gr. miasta (kierunek Piątnica);
- droga Nr 63: Zambrów – Łomża – Giżycko - gr. z obwodem Kaliningradzkim (bez przejścia granicznego); w Łomży przebiega wzdłuż ciągu ulic: Szosa Zambrowska – Sikorskiego - Wojska Polskiego - Plac Kościuszki – Zjazd - gr. miasta (kierunek Piątnica);

oraz 3 drogi wojewódzkie:

- droga Nr 645: Myszyniec - Łomża, na terenie miasta przebiegająca ciągiem ulicy Nowogrodzkiej (od granicy miasta do ul. Sikorskiego) i ul. Sikorskiego (od Nowogrodzkiej do Wojska Polskiego);
- droga Nr 677: Sokołów Podl. - Ostrów Maz. - Łomża; przebieg od granicy miasta wzdłuż Obwodnicy Konarzyst, Al. Legionów do Placu Kościuszki;
- droga nr 679: Łomża - Mężenin (droga nr 8); w Łomży przebiega wzdłuż ciągu ulicy Szosa do Mężenina.

W bezpośrednim sąsiedztwie Łomży, w miejscowości Piątnica krzyżują się także:

- droga krajowa Nr 64: (Łomża) Piątnica - Jeżewo; przebieg wzdłuż ulicy Szkolnej;
- droga wojewódzka Nr 668: (Łomża) Piątnica – Przytuły - droga nr 65;

13 odcinków ulic w mieście ma status ulic powiatowych, tj:

- Zamiejska, Nadnarwiańska, Grobla Jednaczewska;
- Rybaki, Zdrojowa;
- Aleja Piłsudskiego;
- Poznańska;
- Giełczyńska, Stary Rynek;
- Sikorskiego na odcinku Szosy Zambrowskiej do gr. miasta (kierunek Piątnica);
- Dworna;
- Nowogrodzka od Wojska Polskiego do Sikorskiego;
- Piękna
- ciąg ul. Polowa - Szosa Zambrowska
- Rządowa
- Spokojna, Rotmistrza Witolda Pileckiego - od ul. Wojska Polskiego do Al. Legionów;
- ul. Zawadzka.
- Zachodnia

Zaliczono do kategorii dróg powiatowych ul. Zachodnią nr 2119B o długości 1735m

Zaliczono do kategorii dróg gminnych ul. Ks. Jerzego Popiełuszki nr 101208B o długości 270m

Wydłużono odcinek drogi publicznej ul. Piaski o 318m, ul. Jaworowa o 469m, ul. Grabowa o 551m.

206 ulic w Łomży zostało zaliczonych do dróg gminnych.

Układ ulic w Łomży ma charakter promienisto-obwodowy. Podstawę systemu stanowi 5 ciągów ulicznych usytuowanych promieniście w stosunku do centrum miasta, położonego w jego części północno-wschodniej i opartego na skarpie nad rzeką Narew. Podstawowe ciągi ulic to:

- Al. Legionów,
- ul. Zjazd i ul. Wojska Polskiego,

- ul. Sikorskiego
- ul. Nowogrodzka,
- ul. Szosa Zambrowska.

Ulice te zbiegają się w rejonie Pl. Kościuszki i decydują o jakości systemu komunikacji indywidualnej, z uwagi na funkcję jaką pełnią w obsłudze zarówno ruchu lokalnego, źródłowo-docelowego związanego z miastem, jak też ruchu tranzytowego.

Stosunkowo dobrze wykształcony promienisto-obwodowy układ ulic miasta stanowi ważny atut systemu w obsłudze ruchu wewnątrzmiejskiego i źródłowo – docelowego. Wobec braku tras obwodowych, obsługujących ruch zewnętrzny na drogach krajowych i wojewódzkich, stanowi jednak także bardzo poważny mankament. Prowadzi bowiem do konieczności obsługi ruchu tranzytowego ulicami miejskimi i tym samym do koncentrowania ruchu na głównych ciągach ulicznych, zbiegających się w rejonie Placu Kościuszki, pełniącego także funkcję kluczowego węzła przesiadkowego w komunikacji zbiorowej miasta.

Niekorzystne ukształtowanie węzła dróg zewnętrznych, w tym brak obwodnicy, powoduje:

- ograniczenie swobody prowadzenia ruchu lokalnego i pogorszenie bezpieczeństwa ruchu z uwagi na skrajnie niekorzystny brak segregacji ruchu na głównych ciągach ulicznych miasta,
- ograniczanie możliwości efektywnego prowadzenia miejskiej komunikacji autobusowej, co wpływa na standard podróżowania pasażerów oraz koszty funkcjonowania transportu zbiorowego (straty czasu),
- nadmierne niszczenie infrastruktury transportowej (nawierzchnia), obserwowane szczególnie na ulicach leżących w ciągu drogi krajowej Nr 61 (ul. Wojska Polskiego i Zjazd)
- uciążliwości wywołane ruchem samochodów (wibracje, hałas, emisje zanieczyszczeń),
- obniżenie jakości przestrzeni publicznej (utrudnienia w korzystaniu z przestrzeni przez pieszych, rowerzystów itp.).

Ścieżki rowerowe

Na koniec roku 2023 w Łomży funkcjonowało 42,83 km ścieżek rowerowych. Ścieżki rowerowe są projektowane i realizowane na wszystkich ulicach podstawowego układu komunikacyjnego miasta. Taka sieć ścieżek rowerowych w Łomży nie jest jeszcze wystarczająca. Do stworzenia spójnego układu ścieżek rowerowych w mieście konieczna jest dalsza rozbudowa systemu. Dotyczy to głównie odcinków stanowiących połączenia istniejącego i zaplanowanego układu ścieżek, dla zapewnienia ciągłości tras rowerowych. Ścieżki rowerowe są projektowane przy budowie i przebudowie wszystkich ulic podstawowego układu komunikacyjnego oraz przy innych ulicach o dużym natężeniu ruchu.

Dużym problemem z punktu widzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego jest nieumiejętne korzystanie ze ścieżek rowerowych, jak np. poruszanie się rowerzystów po przyległym chodniku lub po jezdni ulicy, na której jest wybudowana ścieżka rowerowa oraz korzystanie ze ścieżek przez pieszych. Należy dążyć do oddzielenia ścieżek od chodników oraz odróżnianie nawierzchni ścieżki i chodnika np. asfalt/kostka polbruk.

Obecnie trwają przygotowania do sporządzenia inwentaryzacji istniejących ścieżek rowerowych oraz wykonania projektu koncepcyjnego dla rozbudowy i połączenia już istniejących ciągów rowerowych.

Sterowanie ruchem

W sieci ulic miasta Łomża znajdują się 22 skrzyżowania i 6 przejść dla pieszych sterowanych za pomocą sygnalizacji świetlnej:

1. skrzyżowanie Al. Legionów z ul. Polową,
2. skrzyżowanie Al. Legionów z ul. Skłodowskiej,
3. skrzyżowanie Al. Legionów z ul. Sikorskiego,
4. skrzyżowanie Al. Legionów z ul. Dworcową,
5. skrzyżowanie Al. Legionów z ul. Piłsudskiego,
6. skrzyżowanie Al. Legionów z ul. Przykoszarową i Rotmistrza Witolda Pileckiego
7. skrzyżowanie Al. Legionów z ul. Poznańską,
8. skrzyżowanie ul. Wojska Polskiego z ul. Polową,
9. skrzyżowanie ul. Wojska Polskiego z ul. Sikorskiego
10. skrzyżowanie ul. Poznańskiej z ul. Akademicką
11. skrzyżowanie ul. Piłsudskiego i ul. Zawadzkiej
12. skrzyżowanie ul. Sikorskiego i Zawadzkiej
13. skrzyżowanie ul. Sikorskiego i Kard. Wyszyńskiego
14. skrzyżowanie ul. Zawadzkiej i Ks. Anny – dobudowa 4-ego wlotu

15. skrzyżowanie ul. Szosa Zambrowska i Ks. Anny
16. skrzyżowanie ul. Szosa Zambrowska i Ks. Stanisława
17. 18. dwa przejścia dla pieszych na ul. Piłsudskiego
19. przejście dla pieszych na ul. Wojska Polskiego
20. przejście dla pieszych na ul. Zawadzkiej, przy ul. Niemcewicza
21. przejście dla pieszych na ul. Sikorskiego (przy Centrum Przesiadkowym)
22. skrzyżowanie ul. Piłsudskiego z drogą wewnętrzną (zjazd do sklepu Kaufland)
23. skrzyżowanie ul. Zawadzkiej z drogą wewnętrzną (zjazd do Galerii Veneda)
24. skrzyżowanie ul. Zawadzkiej z ul. Przykoszarową
25. skrzyżowanie ul. Sikorskiego z ul. Różaną
26. skrzyżowanie ul. Piłsudskiego z ul. Kazańską
27. ul. Sikorskiego – wyjazd ze Straży Pożarnej
28. ul. Sikorskiego – przejście dla pieszych w rejonie Targowiska Miejskiego

Wszystkie sygnalizacje na skrzyżowaniach w ciągu ul. Al. Legionów są zrealizowane z zastosowaniem akomodacji ruchu i bezkolizyjnego rozdziálu poszczególnych relacji. Pracują w systemie koordynacji (zielona fala). Podobnie jest na ul. Zawadzkiej, Wojska Polskiego i na ul. Szosa Zambrowska.

W systemie koordynacji pracują również trzy sygnalizacje w ciągu ul. Piłsudskiego na odcinku od ul. Małachowskiego do zjazdu do sklepu Kaufland.

Od 2011 roku ul. Al. Legionów, w całości pracuje jako koordynacja całego ciągu skrzyżowań.-Dzięki temu znacznej poprawie poprawiła się przepustowość i płynność ruchu na ulicy. Od tego czasu nastąpiły istotne zmiany w natężeniu i strukturze kierunkowej ruchu i dlatego w roku 2015 została wprowadzona zmiana organizacji ruchu na skrzyżowaniu z ul. Piłsudskiego, polegająca na wydzieleniu skrętów w lewo na obu wlotach ul. Piłsudskiego w osobnych, bezkolizyjnych fazach.

Prowadzone obserwacje wykazały brak potrzeby zmiany programów sygnalizacji na pozostałych skrzyżowaniach w ciągu ulicy Al. Legionów, za wyjątkiem skrzyżowania z ul. Dworcową i Mickiewicza, gdzie należy przebudować całe skrzyżowanie – rozbudowa o pasy do skrętu wlotu ul. Mickiewicza oraz Aleja Legionów.

Na skrzyżowaniu ul. Piłsudskiego z ul. Kazańską w roku 2020 zwiększono czas światła zielonego dla wyjazdu z ul. Kazańskiej – jednak z uwagi na silną urbanizację przyległych osiedli (nowe bloki mieszkalne) należy w najbliższej perspektywie czasowej również przebudować tę sygnalizację (dobudowa prawoskrętu z ul. Kazańskiej w ul. Piłsudskiego).

System akomodacji ruchowej jest zastosowany również na skrzyżowaniu ul. Poznańskiej z ul. Akademicką.

Na skrzyżowaniach w ciągu ul. Wojska Polskiego (z ul. Sikorskiego i Polową) w roku 2018 przebudowano sygnalizację, z częściowym rozdziłem kolizyjnych potoków ruchu na skrzyżowaniu z ul. Sikorskiego. Pełny rozdział potoków ruchu będzie możliwy po otwarciu obwodnicy miasta. Obecnie obciążenie skrzyżowania ruchem to uniemożliwia - nie ma możliwości zapewnienia właściwej przepustowości skrzyżowania.

Wykonano montaż 14 kpl. radarowych wyświetlaczy prędkości przyczyniających się również do poprawy bezpieczeństwa na drodze.

W roku 2015 wprowadzono zmiany w programach sygnalizacji w ciągu ul. Piłsudskiego – wydłużono cykl do 120 sekund, w celu wydłużenia fazy zielonej na przejściach przez wloty ul. Piłsudskiego do ronda Solidarności – jako odpowiedź na postulaty radnych i mieszkańców dotyczące możliwości pokonania ulicy w jednym cyklu przez pieszych.

Organizacja ruchu

W roku 2023 sporządzono i zatwierdzono 24 projektów stałej organizacji ruchu drogowego. W życie zostało wprowadzonych 7 projektów organizacji ruchu. Ocena wpływu tych zmian w organizacji ruchu na poziom bezpieczeństwa ruchu będzie możliwa w późniejszym czasie. Wprowadzona została tzw. tonażówka regulująca ruch pojazdów powyżej 10 ton na terenie miasta Łomża.

Warunki ruchu drogowego

W obszarach zurbanizowanych stały wzrost motoryzacji, przy jednoczesnych ograniczeniach w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej, prowadzi do pogarszania się warunków ruchu drogowego oraz warunków funkcjonowania komunikacji zbiorowej. Na podstawie obserwacji ruchu można stwierdzić, że w okresie godzin ruchu szczytowego warunki ruchu na podstawowym układzie ulic miasta są zróżnicowane:

- niekorzystne na ul. Al. Legionów i na części ul. Wojska Polskiego i ulicy Zjazd

- stosunkowo niekorzystne i korzystne na pozostałych badanych ulicach.

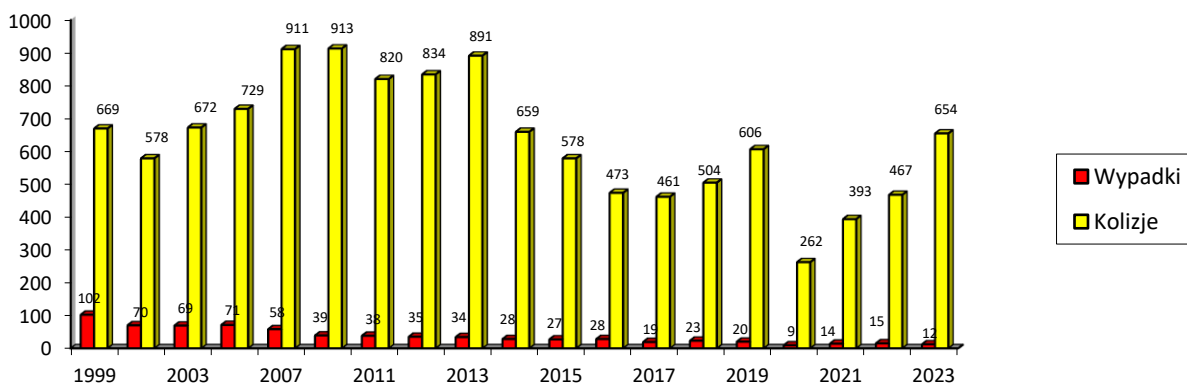
Na ulicy Piłsudskiego od Al. Legionów do Spokojnej nie następuje pogorszenie warunków ruchu. Część pojazdów korzysta z ul. Piłsudskiego, co niweluje wzrost natężenia na ul. Piłsudskiego. Z tego samego powodu zmniejszyło się natężenie ruchu na skrzyżowaniu ul. Piłsudskiego z Al. Legionów.

Miasto poprzez budowę nowych połączeń komunikacyjnych np. ul. Geodetów, Kolejowej, Ks. Stanisława, przedłużenie ul. Rycerskiej, oraz modernizację istniejących ulic sprawia, że ruch rozkłada się także na nowe ulice i sprawia to, że nie pogarszają się widocznie warunki ruchu.

Stan bezpieczeństwa ruchu

Analiza jest przeprowadzana w oparciu o dane otrzymane z Komendy Miejskiej Policji w Łomży.

Według danych za lata ubiegłe liczba ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych w Łomży zmniejszyła się z 6 w roku 1999 do 1 w roku 2002, 2003, 2004 i 2005. W roku 2006, 2007, 2008 i 2009 mamy informacje o 2 ofiarach w każdym roku. W roku 2010 w Łomży było 4 ofiary śmiertelne, w roku 2011 - 5, w roku 2012 nie było ofiar śmiertelnych, w roku 2013 zginęła 1 osoba, w roku 2014 – 4 osoby, w tym, w jednym przypadku było to prawdopodobnie samobójstwo (ustalenia policji), w roku 2015 – 1 osoba, a w 2016 – 4 osoby, w roku 2017 nie było ofiar śmiertelnych. W roku 2018 odnotowano 1 ofiarę śmiertelną. Jeśli chodzi o ofiary z ostatnich kilku lat, po analizie okazuje się, że prawie za każdym razem wypadek był skutkiem brawury i braku ostrożności kierujących lub pieszych. Przykładem są potrącenia pieszych w miejscach, gdzie chodnik jest oddzielony od jezdni barierą tańczuchową.

Liczba zdarzeń drogowych w Łomży w poszczególnych latach

Na wykresie widoczne są wyraźnie dwie tendencje:

1. Liczba wypadków na ulicach miasta systematycznie maleje. W stosunku do roku 1999 spadek liczby wypadków w roku 2016 wynosi 81%. Największy spadek zanotowano w latach 2000 i 2001 po przejęciu w zarząd Miasto dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych, po wprowadzeniu kilku istotnych zmian w organizacji ruchu (ul. Wojska Polskiego, Al. Legionów, skrzyżowanie ul. Piłsudskiego z Zawadzką, skrzyżowanie ul. Sikorskiego z Nowogrodzką). Pozytywnie należy ocenić fakt, że tendencja spadkowa jest trwała i utrzymuje się w całym analizowanym okresie. Mniejsza liczba wypadków oznacza mniejszą liczbę ofiar. Potwierdzają to dane o liczbie ofiar. W roku 2023 zanotowano mniejszą liczbę wypadków i większą kolizji w stosunku do roku 2022.

Poza zmianami organizacji ruchu i inwestycjami drogowymi na zmniejszenie liczby wypadków wpływa wzrost natężenia ruchu. Wynika to z mniejszych prędkości rozwijanych przez pojazdy w godzinach szczytu.

2. Liczba zarejestrowanych kolizji systematycznie wzrastała od roku 2001 do roku 2007. W latach 2007 - 2013 widać tendencję do stabilizacji liczby kolizji, pomimo znacznego pogorszenia warunków ruchu na głównych ulicach. Od roku 2013 odnotowano wyraźny spadek liczby kolizji (o 48% w ciągu 4 lat). Spadek ten następuje pomimo stałego wzrostu natężenia ruchu, który zwykle wiąże się bezpośrednio ze zjawiskiem odwrotnym – wzrostem liczby kolizji.

W roku 2023 koncentracja wypadków i kolizji miała miejsce na podstawowych ciągach drogowych, stanowiących główny szkielet transportowy miasta, tj. na:

- Al. Legionów – 2 wypadków i 102 kolizji
- ul. Szosa Zambrowska – 2 wypadków i 47 kolizji
- ul. Piłsudskiego – 1 wypadki i 65 kolizji

- ul. Sikorskiego – 2 wypadki i 63 kolizji
- ul. Wojska Polskiego – 1 wypadek i 54 kolizji
- Plac Kościuszki – 1 wypadek i 29 kolizji
- ul. Zjazd – 0 wypadków i 11 kolizji
- ul. Poznańska – 1 wypadek i 13 kolizji

W roku 2017 i 2018 znacząco wzrosła liczba zdarzeń na ul. Piłsudskiego, która stała się jedną z najbardziej niebezpiecznych ulic w mieście. Największe zagrożenia występują na odcinku od ul. Chopina do ul. Reymonta (skrzyżowania). Jeśli chodzi o ulice o mniejszym natężeniu ruchu, rozkład zdarzeń jest przypadkowy.

Najbardziej niebezpiecznymi miejscami są skrzyżowania, gdzie dochodzi do największej liczby zdarzeń, w których obrażenia odnosi największa liczba osób. Obecnie, po przebudowie najbardziej niebezpiecznych skrzyżowań i po zmianach w organizacji ruchu, nie można wskazać skrzyżowań szczególnie niebezpiecznych.

Liczba zdarzeń na najważniejszych skrzyżowaniach

Skrzyżowanie	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023	
	wypadki	kolizje	wypadki	kolizje	wypadki	kolizje	wypadki	kolizje	wypadki	Wypadki	kolizje	kolizje	wypadki	kolizje	Wypadki	kolizje	Wypadki	kolizje	Wypadki	kolizje
Plac Kościuszki	0	9	2	17	1	22	0	30	1	0	14	43	0	21	1	7	0	18	1	29
Al. Legionów - Sikorskiego	0	19	0	9	0	15	0	15	0	1	1	29	0	9	1	14	0	0	1	6
Al. Legionów - Dworcowa	0	4	0	1	0	3	1	2	0	0	1	5	0	2	1	4	0	4	0	1
Al. Legionów - Piłsudskiego	0	18	0	7	0	9	0	10	0	0	2	9	0	10	0	5	0	10	1	5
Al. Legionów - Polowa	0	0	0	5	0	3	0	5	1	0	2	9	1	10	0	6	0	7	0	3
Piłsudskiego - Zawadzka	4	10	2	4	1	6	1	0	0	0	8	11	0	11	0	12	0	7	0	14
Sikorskiego - Zawadzka	0	9	0	8	0	9	0	1	0	0	4	9	1	5	0	7	0	7	0	2
Sikorskiego - Szosa Zambrowska	0	2	0	7	0	2	0	2	0	0	6	2	0	6	0	4	0	2	0	1
Sikorskiego - Wojska Polskiego	2	15	1	11	1	17	0	17	0	0	4	21	0	15	0	2	1	8	0	5
Wojska Polskiego - Polowa	0	2	0	3	1	1	0	2	0	0	1	3	0	3	0	2	0	1	0	1

W danych w tabeli widać zarówno spadki jak również wzrost liczby wypadków i kolizji na najważniejszych i najbardziej obciążonych ruchem skrzyżowaniach.

W latach 2008 i 2009 znacząco zwiększyła się liczba zdarzeń na skrzyżowaniu ul. Piłsudskiego i Al. Legionów. W roku 2010 i 2011 nie było tam żadnego wypadku, a w roku 2012 - 1 wypadek. Skrzyżowanie to

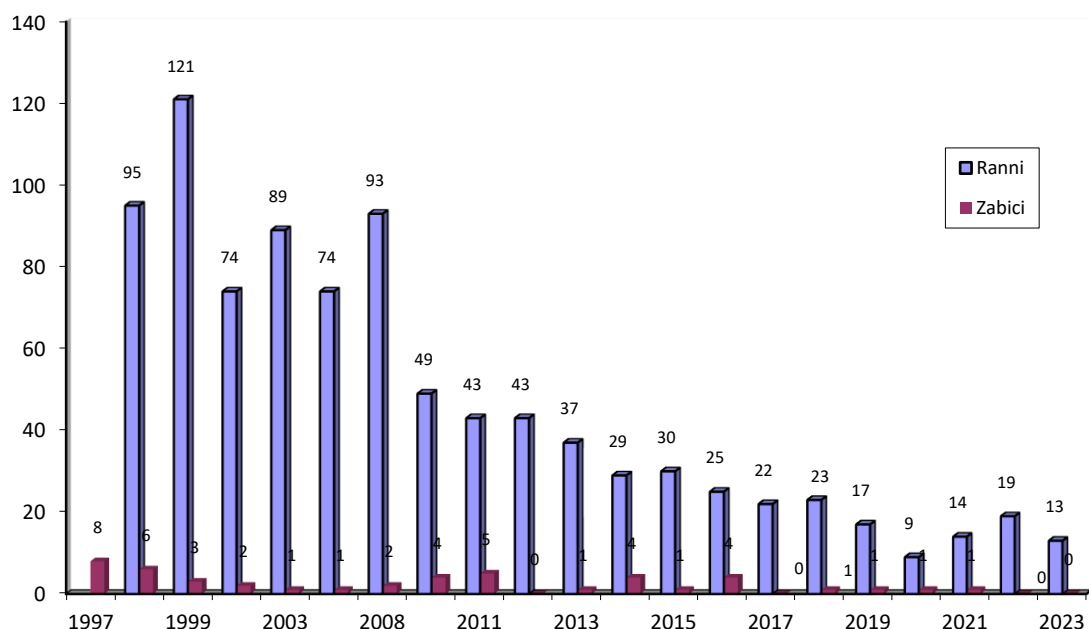
zostało przebudowane, a w roku 2015 zmieniono organizację ruchu na skrzyżowaniu tak, aby nie było relacji kolizyjnych w jednej fazie zielonej. Od tego czasu liczba zdarzeń drogowych wyraźnie się zmniejszyła.

Realizacja wniosków mieszkańców niektórych ulic w sprawie wykonania progów zwalniających służy w tej sytuacji bardziej poprawie komfortu zamieszkania (hałas) i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców niż samej poprawie bezpieczeństwa ruchu. Rzeczywiste korzyści o których wspomniano są jednak również istotne dla mieszkańców.

Dane o liczbie zdarzeń na skrzyżowaniach i ulicach, które zostały przebudowane lub na których wprowadzono zmiany organizacji ruchu potwierdzają skuteczność tych działań, jeśli chodzi o poziom bezpieczeństwa ruchu. Dotyczy to w szczególności skrzyżowań przebudowanych na małe ronda i wprowadzania systemów sygnalizacji z bezkolizyjnym rozdziałem potoków ruchu. Wyjątkiem jest skrzyżowanie ulicy Piłsudskiego z ul. Zawadzką, gdzie w roku 2014 wydarzyły się 4 wypadki, a w roku 2015 – 2 wypadki, przy zerowej ich liczbie w latach 2012 - 2013. W tym czasie nie wprowadzano żadnych zmian w organizacji ruchu na skrzyżowaniu. Analiza funkcjonowania skrzyżowania nie wskazała nieprawidłowości w organizacji ruchu czy pracy sygnalizacji.

Wyraźna poprawa bezpieczeństwa ruchu nastąpiła natomiast na skrzyżowaniu ul. Sikorskiego z Szosą Zambrowską, po przebudowie na koszt inwestora Galerii Veneda oraz na skrzyżowaniu Al. Legionów z ul. Sikorskiego.

4.1. Ofiary wypadków

Liczba ofiar w wypadkach drogowych

Liczba ofiar w wypadkach drogowych ma ścisły związek z liczbą wypadków. Wykres pokazuje wyraźną tendencję spadku liczby rannych – ponad dziewięciokrotny spadek w stosunku do najgorszego pod tym względem roku 1999 (był to pierwszy rok po przejęciu głównych ulic przez miasto).

Liczba ofiar śmiertelnych w roku 2010 wzrosła do 4, a w 2011 - do 5. Według danych policji, ofiarami byli wyłącznie piesi, rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści. W roku 2012, po raz pierwszy w badanym okresie od 1997 roku, nie było ofiar śmiertelnych. W roku 2014 było 4 osoby zabite, w roku 2015 – 1 osoba, w roku 2016 – 4 osoby, a w roku 2017 nie było ofiar śmiertelnych. Jedna ofiara śmiertelna w latach 2018 -2021 do zera w 2022r. Rozkład liczby zabitych w poszczególnych latach, w rozumieniu statystycznym, jest przypadkowy, nie widać wyraźnej tendencji. To samo dotyczy miejsc tych zdarzeń.

Zrealizowane działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu

W latach 1999 – 2023 zrealizowano cały szereg robót mających na celu między innymi poprawę bezpieczeństwa ruchu. Podstawowe z nich to:

- zmiana organizacji ruchu na skrzyżowaniach ul. Piłsudskiego/Zawadzkiej oraz Szosa Zambrowska/Sikorskiego,
- zmiana organizacji ruchu na ul. Wojska Polskiego – w tym azyle dla pieszych,
- zmiana organizacji ruchu na ul. Al. Legionów – w tym azyle dla pieszych
- przebudowa skrzyżowania ul. Sikorskiego/Nowogrodzka,
- przebudowa skrzyżowań Al. Legionów z ul. Sikorskiego, Dworcową, Polową, M.C. Skłodowskiej, Piłsudskiego, Przykoszarową i Poznańską, z wprowadzeniem "zielonej fali",
- przebudowa ulicy Piłsudskiego ze skrzyżowaniem z ul. Zawadzką, przy zastosowaniu sygnalizacji świetlnej na tym skrzyżowaniu i na przejściu dla pieszych przy ul. Małachowskiego,
- budowa rond w węźle ulic Polowa, Giełczyńska, Szosa Zambrowska, Zawadzka,
- budowa ronda w węźle ulic Zawadzka, Ks. Janusza z wprowadzeniem ul. Żeromskiego
- budowa ronda na skrzyżowaniu ul. Poznańskiej i Wojska Polskiego
- przebudowa ul. Sikorskiego od Szosy Zambrowskiej do ul. Kard. Wyszyńskiego, wraz z sygnalizacją świetlną na skrzyżowaniach
- przebudowa ul. Zawadzkiej od ul. Ks. Janusza do ul. Sikorskiego, wraz z sygnalizacją świetlną na skrzyżowaniu z ul. Ks. Anny oraz od ul. Piłsudskiego do ul. Przykoszarowej, z sygnalizacją na przejściu przy ul. Niemcewicza
- budowa przedłużenia ul. Zawadzkiej do ul. Szosa do Mężenina, odcinającego inne ulice w tym obszarze miasta, w tym, przede wszystkim ul. Wiosenną.
- przebudowa sygnalizacji na skrzyżowaniach ul. Wojska Polskiego z ul. Sikorskiego i Polową.
- Przebudowa skrzyżowania ul. Piłsudskiego z ul. Kazańską, z dopuszczeniem skrętu w lewo i ze sterowaniem sygnalizacją, co poprawiło sytuację na odcinku przyległym do Szpitala.
- Budowa ulicy Kaliwody
- Budowa ulicy Grabowej i Jaworowej
- Budowa ulicy Meblowej od ul. Wojska Polskiego do ul. Nowogrodzkiej
- Przebudowa ul. Jasnej
- Budowa ul. Rycerskiej
- zmiana w 2015r organizacji ruchu na skrzyżowaniu ul. Al. Legionów i Piłsudskiego
- budowa sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu Szosy Zambrowskiej z ul. Ks. Anny
- zmiany organizacji ruchu na innych skrzyżowaniach,
- sygnalizacja świetlna na przejściu dla pieszych na ul. Piłsudskiego,
- budowa ścieżek rowerowych,
- specjalne oznakowanie (znaki „Agatka” i czerwone tło), oraz elementy odbłaskowe na jezdni, na przejściach dla pieszych z których korzystają dzieci w drodze do szkoły,
- progi zwalniające, strefy zamieszkania i strefy ograniczonej prędkości na osiedlach mieszkaniowych,
- wygrodzenia przy przejściach dla pieszych, wymuszające aby pieszy obrócił się w kierunku nadjeżdżających pojazdów
- doświetlenie niebezpiecznych przejść dla pieszych
- budowa wyniesionych przejść dla pieszych
- budowa nowych sygnalizacji świetlnych
- montaż progów zwalniających
- montaż luster drogowych i słupków łańcuchowych
- przebudowa skrzyżowania ulic Zjazd i Rybaki
- przebudowa ulic Niemcewicz i Wojska Polskiego.
- budowa sygnalizacji dla pieszych ul. Sikorskiego (przy Miejskiej Hali Targowej)
- Dodatkowe oznakowanie przejść dla pieszych oznakowaniem poziomym „ODŁÓŻ SMARTFON i ŻYJ” w rejonie Łomżyńskiej Starówki.
- Wykonanie wyniesionego skrzyżowania ul. Wesołej i Jasnej
- Montaż radarowych wyświetlaczy prędkości.

Wnioski dotyczące bezpieczeństwa ruchu

1. Stopień bezpieczeństwa ruchu w Łomży należy uznać za dość dobry. Statystyki policji za okres 1998-2023 wskazują na stale zmniejszającą się liczbę wypadków.

2. Koncentracja wypadków i kolizji ma miejsce na podstawowych ciągach drogowych, stanowiących główny szkielet transportowy miasta, przy czym do wypadków dochodzi najczęściej w rejonie skrzyżowań, natomiast do kolizji - najczęściej na odcinkach ulic pomiędzy skrzyżowaniami. Najbardziej zagrożone są ulice na których odbywa się ruch tranzytowy, a przede wszystkim Aleja Legionów, ul. Piłsudskiego i ul. Wojska Polskiego. Koncentracja zdarzeń na skrzyżowaniach ma ścisły związek z występującymi natężeniami ruchu.
3. Najbardziej niebezpiecznymi miejscami są skrzyżowania, gdzie dochodzi do największej liczby wypadków, w których obrażenia odnosi największa liczba osób. Mimo to trudno jest wskazać skrzyżowania szczególnie niebezpieczne, na których widoczna jest koncentracja najbardziej niebezpiecznych zdarzeń. Wypadki rozkładają się na obszarze całego miasta. Rozkład liczby zdarzeń, zwłaszcza wypadków, na skrzyżowaniach i ulicach, na których zdarza się ich najwięcej, jest dość przypadkowy, co wynika głównie z małej ilości tych zdarzeń w stosunku do liczby funkcjonujących skrzyżowań.
4. Wyraźny spadek liczby zdarzeń drogowych wystąpił szczególnie na skrzyżowaniach i ulicach, na których wprowadzono zmiany w organizacji ruchu.
5. Na skrzyżowaniach, na których nie dokonywano przebudów i zmian organizacji ruchu nie następuje widoczny wzrost liczby notowanych zdarzeń. Mimo to istnieje konieczność jak najszybszej przebudowy i zmian organizacji ruchu na tych skrzyżowaniach. Dotyczy to w szczególności skrzyżowań ul. Piłsudskiego z ul. Reymonta i ul. Chopina.
6. Ofiary śmiertelne wypadków to głównie niechronieni uczestnicy ruchu drogowego (piesi i rowerzyści). Wśród rannych stanowią oni więcej niż połowę ofiar wypadków. Z tego względu konieczne jest konsekwentne wprowadzanie rozwiązań powodujących uspokojenie ruchu na zagrożonych ciągach dróg, budowa sygnalizacji świetlnej, obejmujących zagrożone przejścia dla pieszych i budowa ścieżek rowerowych.
7. Rezerwy proste, pozwalające na poprawę bezpieczeństwa ruchu poprzez działania niskonakładowe zostały praktycznie wyczerpane. W obecnym stanie poprawę bezpieczeństwa można osiągnąć przede wszystkim poprzez:
 - budowę obwodnicy miasta w celu ograniczenia ruchu tranzytowego na głównych ciągach komunikacyjnych w mieście – zadanie realizowane przez GDDKiA
 - przebudowy skrzyżowań na małe ronda – w przypadkach, kiedy spełnione będą warunki przepustowości
 - doświetlenie najbardziej niebezpiecznych przejść dla pieszych - kontynuacja
 - wprowadzanie nowoczesnych systemów sterowania ruchem drogowym, w tym pełnej koordynacji sygnalizacji na głównych ciągach (ul. Wojska Polskiego), monitorowania ruchu i dostosowywania systemu do zmiennych obciążeń ruchem.

Funkcjonowanie Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

Działania podejmowane przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej

Przedmiotem działalności Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej jest prowadzenie czynności w zakresie administrowania i zarządzania budynkami mieszkalnymi stanowiącymi własność Miasta Łomża, wspólnotami mieszkaniowymi z udziałem Miasta Łomża, zasobem mieszkaniowym w budynkach prywatnych pozostających w administracji MPGKiM ZB oraz administrowaniem i utrzymaniem miejskich budynków i lokali użytkowych, w tym obiektem Miejskiej Hali Targowej.

W ramach działalności Zakład zapewnia:

- 1) sprawne działanie istniejących instalacji i urządzeń związanych z budynkiem, umożliwiających najemcom korzystanie z wody, paliw gazowych, ciepła, energii elektrycznej oraz innych instalacji i urządzeń stanowiących wyposażenie lokali i budynków;
- 2) techniczną ochronę zasobów lokalowych, poprzez dokonywanie przeglądów technicznych budynków i lokali, tj:
 - rocznych przeglądów budowlanych,
 - rocznych przeglądów kominiarskich,
 - rocznych przeglądów gazowych,

- 5-cio letnich przeglądów elektrycznych,
- 3) utrzymanie nieruchomości w należytym stanie sanitarnym i estetycznym, poprzez:
- sprzątanie pomieszczeń wspólnego użytku,
 - sprzątanie terenów zewnętrznych i osłon śmietnikowych,
 - zimowe utrzymanie zewnętrznych ciągów komunikacyjnych przy budynkach (usuwanie śniegu, lodu, błota pośniegowego).

W roku 2023 w ramach środków finansowych zgromadzonych na funduszach remontowych wspólnot mieszkaniowych, w nieruchomościach wspólnych wykonane zostały następujące prace:

L.p	Adres budynku	Zakres robót
1.	Pocztarska 1	wymiana instalacji domofonowej, wymiana instalacji elektrycznej w piwnicach
2.	Długa 22	wymiana instalacji domofonowej
3.	Dmowskiego 5	wymiana instalacji domofonowej, budowa altany śmietnikowej
4.	Dmowskiego 3	wymiana instalacji domofonowej, budowa altany śmietnikowej
5.	Rządowa 1, 5, 7, 9	ogrodzenie altany śmietnikowej
6.	Al. Legionów 36a	wymiana instalacji domofonowej
7.	Senatorska 3	wymiana instalacji domofonowej
8.	Spokojna 7B	montaż instalacji domofonowej wraz z wymianą drzwi wejściowych
9.	Dmowskiego 2B	remont klatek schodowych
10.	Dworna 35	remont dachu
11.	Dmowskiego 2	remont dachu
12.	Krótką 4	remont dachu
13.	Rządowa 1	remont dachu
14.	Wojska Polskiego 25	remont instalacji wod-kan i CWU
15.	Wesoła 117	modernizacja instalacji elektrycznej do zasileń mieszkań w części budynku
16.	Dmowskiego 8	montaż instalacji monitoringu wizyjnego
17.	Rządowa 9	modernizacja instalacji elektrycznej w piwnicach

W komunalnym zasobie mieszkaniowym Miasta Łomża zrealizowano:

- 1) kapitalne remonty w 4 lokalach mieszkalnych z odzysku,
- 2) przebudowę trzonów piecowych kaflowych w 2 lokalach mieszkalnych w użytkowaniu,
- 3) wymianę drzwi wejściowych do 3 mieszkań w użytkowaniu,
- 4) wymianę kompleksową stolarki okiennej w 6 lokalach w użytkowaniu,
- 5) wymiana instalacji elektrycznej w 7 lokalach w użytkowaniu.

W budynkach mieszkalnych stanowiących własność Miasta Łomża wykonano:

L.p.	Adres budynku	Zakres wykonanych robót
1.	Rządowa 5	wykonanie przyłącza do miejskiej sieci ciepłowniczej wraz z montażem węzła cieplnego i wykonanie instalacji wewnętrznej C.O i CWU.

2.	Krótką 7	montaż altany śmietnikowej
3.	Sikorskiego 255	docieplenie budynku płytami styropianowymi, wykonanie wyprawy elewacyjnej, wymiana drzwi wejściowych
4.	Rządowa 4a	remont klatki
5.	Kamienna 5	remont instalacji wodnej wraz z wymianą wodomierzy z manualnych na radiowe
6.	Wojska Polskiego 15/17	wykonanie posadzki z płytek gresowych na spocznikach klatek schodowych

W budynkach użytkowych stanowiących własność Miasta Łomża wykonano:

L.p.	Adres budynku	Zakres wykonanych robót
1.	Miejska Hala Targowa ul. Gen. Wł. Sikorskiego 176A	wykonanie pokrycia dachowego z papy termozgrzewalnej
2.	Targowisko Miejskie ul. Dworcowa	wymiana oświetlenia w celu zmniejszenia zużycia energii.
3.	Nowogrodzka 7A	- modernizacja budynku - wykonanie elewacji budynku
4.	OIK Wojska Polskiego 161	remont łazienek

W ramach zleceń zewnętrznych zrealizowano następujące zadania:

L.p	Adres zadania	Zakres wykonanych robót
1.	Szkoła Podstawowa nr 5	zabezpieczenie dachu
2.	Zespół Szkół Specjalnych ul. Nowogrodzka 6	wymiana pokrycia dachowego, nad salami terapeutycznymi
3.	III LO ul. Senatorska	naprawa pokrycia dachowego, zagruntowanie powierzchni
4.	Cmentarz ul. Przykoszarowa	murowanie grobów

Dla realizacji celów związanych z właściwym utrzymaniem budynków i lokali, administrator zasobu zapewniał i nadal zapewnia stałą całodobową obsługę konserwatorską, do usuwania awarii w instalacjach będących wyposażeniem budynków (elektrycznych, wodno – kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania) napraw elementów budynków uszkodzonych w następstwie zdarzeń nagłych, bądź w wyniku aktów wandalizmu oraz w zakresie przywrócenia drożności przewodów dymowych w budynkach, w których lokale ogrzewane są piecami fizycznymi węglowymi.

Zadania realizowane przez MPGKiM w ramach Budżetu Obywatelskiego:

1. Utwardzenie drogi wewnętrznej kostką brukową, ul. Kwiatowa nr 27 i 29 – BO – 50 000 zł
2. Przebudowa wjazdu na parking przy ul. Polowa 55B – BO – 59 997,98 zł
3. Utwardzone dojścia do stref aktywności przy ul. Fabrycznej i Cegielnianej – BO – 50 000,00 zł
4. Remont chodnika od ul. Wyzwolenia 44 do ul. Obrońców Łomży 43/41 BO – 59 999,44 zł
5. Wymiana zniszczonej nawierzchni chodników oraz parkingów przy Szkole Podstawowej nr 10 oraz parkingów przy pływalni miejskiej ul. Niemcewicza 17 – BO – 290 700,00 zł
6. Zielona strefa wypoczynku w „Wecie” z altaną ogrodową dla społeczności szkoły i mieszkańców pobliskiego osiedla – BO – 50 000,00 zł
7. Kącik szachowo integracyjny, teren rekreacyjny przy SP 4 – BO – 60 000,00 zł
8. Bezpieczne schronisko ul. Woj. Polskiego 136 – BO – 100 000,00 zł
9. Renowacja i uzupełnienie placu zabaw przy ul. Browarnej – BO – 50 000,00 zł
10. Zielone przystanki przy Galerii Dworcowej i Aleja Park – BO – 73 000,00 zł
11. Chodnik na ul. Łukasieńskiego – BO – 60 000,00 zł
12. Siłownia pod chmurką, ul. Kierzkowa 7 – BO – 150 000,00 zł

13. Stół betonowy do tenisa stołowego między ul. Wojska Polskiego 29 a ul. Dmowskiego 8 BO – 5 318,91 zł
14. Zielone przystanki Aleja Park – BO – 127 000,00 zł
15. Modernizacja istniejących i nowe ławki oraz uzupełnienie zieleni w ciągu ul. Woj. Polskiego (od ul. Tkackiej do ul. Meblowej) – BO – 15 000,00 zł
16. Rewitalizacja parku pomiędzy ul. W. Reymonta – ul. B. Prusa – BO – 120 000,00 zł
17. Zakup i montaż 14 kpl. koszy i ławek betonowych zgodnie ze zleceniem WGK.7031.4.10.2023. BM - 50.000,00 zł brutto.

Infrastruktura komunalna

1. Obsługa i bieżące utrzymanie wiat przystankowych wykonywane przez MPGKiM ZB
 - kilkukrotne dezynfekcje przystanków MPK za pomocą wyparzarek
 - wymiana zbitych szyb w wiatach przystankowych - 8 szt.
 - ustawienie wiaty przystankowej przy ul.: Przykoszarowej - 1 szt. (z odzysku)
 - wymiana gablot informacyjnych – 2 szt.
 - naprawa poszycia dachowego – 1 szt.
2. Administrowanie i bieżąca obsługa przez MPGKiM ZB:
 - administrowanie budynkiem Dworca Autobusowego
 - administrowanie budynkiem Toalety Publicznej w Parku JP II

W 2023 roku Zakład Oczyszczania Miasta w ramach zadań bieżących wykonał m.in.:

- zebrał i zutylizował odpady z koszy ulicznych w ilości: 43,77 Mg
- zebrał i zutylizował odpady z koszy ulicznych selektywnych w ilości: 3,12 Mg
- zebrał i zutylizował odpady z parków, pasów drogowych i działek miejskich w ilości: 55,12 Mg
- zebrał i zutylizował odpady z terenów przyległych do wspólnot mieszkaniowych w ilości: 7,24 Mg
- zebrał i zutylizował odpady z zmiatania mechanicznego w ilości: 49,72 Mg
- zebrał i przekazał do utylizacji padłe zwierzęta zebrane z pasów drogowych w ilości: 653 kg
- kilkukrotne dezynfekcje urządzeń na placach zabaw oraz architektury miejskiej w postaci ławek parkowych, koszy na odpady za pomocą zakupionych wyparzarek
- zakupiono 16 szt. pojemników do selektywnej zbiórki i 11 szt. koszy ulicznych betonowych

OCHRONA ŚRODOWISKA

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża do roku 2030 jest dokumentem, który został opracowany, aby kontynuować przyjęte założenia przez Miasto Łomża (w Planie do 2020 r.), m.in. realizować i przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych;
- zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej,

a także do poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu. PGN w efekcie przyczyni się do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców Miasta Łomża oraz pozwoli podejmować kolejne działania ukierunkowane na poprawę efektywności energetycznej.

W dokumencie ujęto również analizę uwarunkowań wynikających z przepisów prawa na poziomie globalnym, unijnym, krajowym i lokalnym. Oceniono, że realizacja niniejszego dokumentu wspierać będzie zapisy zawarte w innych dokumentach, w tym realizację celów rozwojowych określonych w Strategii Rozwoju Gminy.

Na podstawie analiz określono wizję na przyszłość, cele strategiczne i szczegółowe oraz kierunki działań dla Miasta Łomża, które w ramach PGN zaleca się realizować, aby obniżyć energochłonność poszczególnych sektorów, a tym samym obniżyć zużycie energii finalnej, emisję dwutlenku węgla, jak i również zapewnić wzrost wykorzystania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii. W szczególności, kierunki działań powinny skupiać się na stworzeniu zachęt dla mieszkańców, które zatrzymywałyby ich w gminie. Ich elementami może być zrównoważony rozwój komunikacji publicznej (niskoemisyjne autobusy) i rowerowej, które ograniczą uciążliwy w środowisku miejskim hałas i zanieczyszczenia powietrza.

Dodatkowo w dokumencie skupiono się na:

- ograniczeniu energochłonności budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych, w szczególności poprzez termomodernizację budynków, których zły stan wymaga podjęcia takich działań oraz modernizację systemów oświetleniowych;
- redukcji emisji z indywidualnych systemów grzewczych poprzez, w zależności od istniejących warunków, likwidację lub wymianę starych kotłów;
- ograniczeniu emisji z transportu indywidualnego;
- wprowadzaniu technologii w zakładach przemysłowych ograniczających emisję substancji zanieczyszczających powietrze;
- organizację kampanii/akcji społecznych promujących gospodarkę niskoemisyjną.

Program ochrony środowiska dla miasta Łomża na lata 2021-2026 z perspektywą do roku 2030

Podstawą prawną opracowania Programu ochrony środowiska dla miasta Łomża na lata 2021-2026 z perspektywą do roku 2030 jest art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2020, poz. 1219).

Celem opracowania Programu jest realizacja kierunków i założeń wytyczonych na szczeblu dokumentów strategicznych kraju i województwa. Stanowi on narzędzie umożliwiające pozyskanie środków na realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska z funduszy krajowych i unijnych. Podstawowym celem Programu jest dążenie do poprawy stanu środowiska, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Program służy, także poprawie jakości życia mieszkańców Łomży, umożliwiając im funkcjonowanie w warunkach zrównoważonego rozwoju o wysokiej jakości środowiska i istotnych walorach przyrodniczych będących podstawą rozwoju gospodarczego Miasta.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2022.2556 t.j.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programów, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Raport został opracowany na podstawie Programu Ochrony Środowiska przyjętego Uchwałą Nr 401/XLI/21 Rady Miejskiej Łomży z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łomży na lata 2021-2026 z perspektywą do 2030 roku”.

Analizie poddano 250 zadań, które zostały wyznaczone w ramach 10 obszarów interwencji. Podjęto się realizacji 163 zadań. Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 65,99 %, co jest dobrym wynikiem. Z uwagi na fakt, że Program Ochrony Środowiska przewidywał realizację zadań od 2021 r. do 2026 r. z perspektywą do 2030 r. znaczna część zadań zostanie zrealizowana w kolejnych okresach sprawozdawczych. W grupie zadań niezrealizowanych są też takie, które należy wykonywać tylko i wyłącznie w momencie wystąpienia danej konieczności.

Sporo zrealizowanych zadań jest długofalowa, to znaczy, że przedsięwzięcia są działaniami ciągłymi (wykonywanymi na bieżąco w ramach potrzeb i dostępnych środków finansowych) i cyklicznymi (corocznymi).

Nakłady poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2021-2022 wyniosły ponad 188 mln zł. Władze gminy oraz inne podmioty odpowiedzialne za realizację Programu największe nakłady finansowe, ponad 85 mln zł, przeznaczyły na działania inwestycyjne związane z ochroną klimatu i jakości powietrza.

Realizowano inwestycje związane z siecią ciepłowniczą, w tym m.in. wymiana istniejących sieci kanałowych na sieci preizolowane, automatyzacja działań związanych z funkcjonowaniem sieci ciepłej czy budowa nowych sieci i przyłączy. Z budynków mieszkalnych obniżano emisję dzięki wymianom nieefektywnych kotłów na nowe o wyższej sprawności. Mieszkańcy chętnie korzystali z możliwości dofinansowań w ramach programu „Czyste powietrze”. W trakcie realizacji jest projekt pn. „Zrównoważona mobilność miejska w Łomży”, w ramach, którego w raportowanych latach zakupiono 2 autobusy elektryczne. Monitorowano również, jakość powietrza atmosferycznego na terenie miasta. Modernizowano oświetlenie uliczne na energooszczędne. Wykonywano instalacje fotowoltaiczne na budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej na terenie Miasta. Podejmowano również działania termomodernizacyjne budynków. PSG oddział zakład gazowniczy w Białymstoku sukcesywnie rozbudowywał sieć gazową oraz budował przyłącza.

Drugim obszarem interwencji było zagrożenie hałasem. Zostały wybudowane oraz przebudowane drogi gminne, powiatowe oraz krajowe przebiegające przez teren miasta. Rozbudowano sieć ścieżek rowerowych. Monitorowano również hałas w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W obszarze gospodarka wodno-ściekowa wybudowano sieć kanalizacyjną, wodociągową oraz deszczową. Realizowano rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków na terenie miasta.

W obszarze gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów prowadzono działania mające na celu usuwania wyrobów zawierających azbest. Prowadzono monitoring w zakresie gospodarki odpadami. Zakupiono pojemniki do selektywnego zbierania odpadów.

W obszarach pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gleby oraz zagrożenia poważnymi awariami prowadzono działania monitoringowe i kontrolne. Na bieżąco wykonywane są prace pielęgnacyjne i utrzymujące tereny zieleni. Opracowano Projekt uproszczonego planu urządzenia lasu dla miasta Łomża na lata 2022 – 2032. Inwentaryzowano oraz waloryzowano zasoby przyrodnicze oraz monitorowano siedliska i gatunki Natura 2000.

Prowadzono edukację ekologiczną dla wszystkich grup wiekowych z zakresu ochrony powietrza, racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego czy gospodarki odpadami komunalnymi.

Miasto wybiera te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców.

Podmioty wyznaczone do realizacji zadań zawartych w Programie pozyskiwały środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak: Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Fundusz Dróg Samorządowych oraz Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie miasta wskazuje m.in. na wzrost długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz odpadów wytworzonych w ciągu roku. Odnotowano także spadek zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku, nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych wymagających oczyszczenia odprowadzonych do wód lub do ziemi oraz powierzchni lasów.

REWITALIZACJA

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łomża został przyjęty uchwałą Nr 371/XLIII/17 z dnia 12 lipca 2017 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023, zmienioną uchwałami: nr 442/XLIX/17 z dnia 28 grudnia 2017 r., nr 60/VII/19 Rady Miejskiej Łomży z dnia 27 marca 2019 r., nr 94/IX/19 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29 maja 2019 r.

Dokument zawiera:

- listę planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- charakterystykę Podstawowych Przedsięwzięć Rewitalizacyjnych.

Lokalny Program Rewitalizacji to wieloletni plan działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej oraz technicznej mający na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenie warunków do jego zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania działań w ramach procesu rewitalizacji. Program jest efektem współpracy i zaangażowania władz lokalnych, pracowników Urzędu Miejskiego w Łomży, przedstawicieli instytucji publicznych, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, społecznych, przedstawicieli rad osiedlowych, zaproszonych do współpracy konsultantów, a przede wszystkim mieszkańców Łomży.

„Obszar rewitalizacji w Łomży to miejsce, które jest atrakcyjne do zamieszkania, pracy i wypoczynku” – tak brzmi nadrzędny cel rewitalizacji. W LPR szczególną uwagę zwrócono na realizację następujących celów strategicznych:

Wysoki poziom kapitału społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym:

- zmniejszenie bezrobocia na rewitalizowanym obszarze;
- aktywizacja społeczna osób narażonych na wykluczenie społeczne;
- wyższy poziom bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji;
- zwiększenie poziomu integracji wszystkich grup społecznych zamieszkujących obszar rewitalizacji;
- wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Wysoki poziom funkcjonalności przestrzeni publicznie dostępnej, w tym:

- modernizacja i doposażenie obiektów infrastruktury społecznej;
- modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, w tym drogowej;
- utworzenie nowych i doposażenie istniejących przestrzeni publicznych w małą architekturę.

Wyższy poziom rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji, w tym:

- wykorzystanie potencjału turystycznego do ożywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji;
- wspieranie działań lokalnych przedsiębiorców.

Poszczególne cele połączono z problemami i potencjałami rewitalizacyjnymi, planując konkretne działania w obszarze rewitalizacji. Utworzona została *Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz wykaz przedsięwzięć uzupełniających*.

Działania realizowane są na obszarze rewitalizacji, tj. na terenie 5 łomżyńskich osiedli nr: 4, 5, 7, 9 i 15. Obszar został podzielony na dwa podobszary. Pierwszy z nich (osiedla nr: 4, 5, 7 i 15) to centrum miasta, na którego terenie znajdują się miejsca ważne z punktu widzenia życia społecznego, w tym Urząd Miejski w Łomży, instytucje kultury, szkoły, teren muszli amfiteatru oraz pl. Stary Rynek. Pomimo centralnego położenia, podobszar charakteryzuje się nawarstwieniem problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Podobszar drugi stanowi osiedle nr 9 położone w południowo-zachodniej, zurbanizowanej części miasta.

Za prowadzenie monitoringu i oceny postępów we wdrażaniu LPR odpowiadał Zespół do nadzoru nad realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023, w tym Wydział Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych Urzędu Miejskiego w Łomży. Monitoring prowadzony był w oparciu o przypisane do celów strategicznych i operacyjnych LPR mierzalne wskaźniki rezultatu i produktu.

W proces monitoringu i oceny realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji włączani byli wszyscy interesariusze.

W 2023 roku Lokalny Program Rewitalizacji został zakończony i rozpoczęto prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji (GPR). Analiza realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023 dokonana przez konsorcjum Projekty Miejskie pozwoliła pozytywnie ocenić zarówno treść samego dokumentu, jak i skalę postępów we wdrażaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-

2023. Uznano także, że proces rewitalizacji w Łomży pod wieloma względami wyróżnia się pozytywnie na tle doświadczeń innych polskich miast, które podejmują działania o podobnym charakterze. W toku wdrażania LPR w całości lub częściowo zrealizowano bowiem większość z zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a dodatkowo – przedsięwzięć najbardziej kosztochłonnych, jeżeli chodzi o nakłady finansowe. Ponadto, zrealizowano większość ze wskaźników LPR, a we wdrażanie dokumentu zaangażowano liczne podmioty z sektora publicznego i prywatnego. Pozwoliło to na skuteczną realizację zarówno przedsięwzięć o charakterze infrastrukturalnym, jak i społecznym. W toku analizy zidentyfikowano co prawda trudności związane z realizacją LPR (np. w zakresie oceny przedsięwzięć, monitoringu, czy też organizacji systemu wdrażania dokumentu), jednak ich występowanie nie wpłynęło negatywnie na ogólną pozytywną ocenę sposobu zaprojektowania oraz prowadzenia przedsięwzięć rewitalizacyjnych w mieście na przestrzeni ostatnich kilku lat.

Prace nad pogłębioną diagnozą obszaru rewitalizacji z udziałem młodzieży

POLITYKA SPOŁECZNA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łomża na lata 2022-2030.

Misją Strategii jest podniesienie jakości życia mieszkańców miasta Łomża oraz wzrost poziomu ich integracji i aktywności społeczno – zawodowej. Wytyczone cele strategiczne:

- 1/ poprawa jakości życia osób znajdujących się w trudnej sytuacji,
- 2/ wzmocnienie roli rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu, zapobieganie uzależnieniom, sytuacjom kryzysowym i przemocy,
- 3/ wspieranie w funkcjonowaniu osób i rodzin z niepełnosprawnościami i w wieku senioralnym,
- 4/ zwiększenie aktywności obywatelskiej i bezpieczeństwa mieszkańców.

Realizowane cele i podejmowane działania ukierunkowane są na zapobieganie bądź ograniczanie występowania negatywnych zjawisk życia społecznego.

Ocena zasobów pomocy społecznej odzwierciedla działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży oraz jednostek współpracujących w realizacji zadań z zakresu polityki społecznej, przygotowywana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Sporządzenie oceny zasobów pomocy społecznej jest jednym z zadań gminy wynikającym z art. 16 a ustawy o pomocy społecznej, służy samorządowi do planowania działań z zakresu budowania systemu wsparcia i pomocy społecznej. Rekomendacje w sferze zapobiegania problemom społecznym skupione są na rozwijaniu systemu wsparcia dla osób starszych, z niepełnosprawnością, pomocy w zaspokajaniu potrzeb bytowych rodzinom z dziećmi, oraz realizowania działań w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych ubóstwem, społeczną marginalizacją.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej należące do kompetencji gminy i powiatu. W 2023 r. pomoc przyznano 1114 rodzinom (2235 osób). Ze świadczeń pieniężnych skorzystało 817 rodzin, ze świadczeń niepieniężnych skorzystało 486 rodzin.

W zakresie liczby rodzin korzystających z pomocy utrzymuje się tendencja spadkowa, przy czym od 2021 r. więcej osób zgłasza się o pomoc z powodu ubóstwa, co jest spowodowane wzrostem cen i kosztów utrzymania.

W 2023 r. mniej osób korzystało z zasiłków okresowych (326 rodziny - spadek o 183 rodziny w porównaniu do 2022 r.), a więcej z zasiłków celowych (867 rodzin, spadek o 62 rodziny w porównaniu do 2022 r.).

Od kilku lat następuje stały spadek osób, które ubiegają się o pomoc z powodu bezrobocia (w 2023 r. – 292 rodziny, spadek o 34 rodziny w porównaniu do roku 2022).

Główną przyczyną korzystania z pomocy społecznej było ubóstwo (707 rodzin), niepełnosprawność (432 rodziny) i długotrwała choroba (372 rodziny), następnie bezrobocie (292 rodziny). Pozostałe powody: bezdomność – 27 rodzin, potrzeba ochrony macierzyństwa – 21 rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 96 rodzin w tym: rodziny niepełne – 81, rodziny wielodzietne – 42, alkoholizm – 21 rodzin, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 18 rodzin, trudności w integracji osób, które otrzymały ochronę uzupełniającą – 11 rodzin, sytuacja kryzysowa – 53 rodzin, przemoc domowa – 146 rodzin.

Z uwagi na starzenie się społeczeństwa wzrasta liczba osób, które potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. W MOPS są świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, realizowane wsparcie finansowe w zakresie pomocy na zakup leków, posiłki z dowozem do domu. Widoczne jest duże zainteresowanie seniorów pobytem w Dziennym Domu Senior+, więcej jest osób chętnych niż dostępnych miejsc. Coraz więcej jest osób korzystających z usług rekreacyjnych i aktywizujących (z Klubu Senior+ w roku 2022 korzystało 149 osób a w 2023 r. korzystało 249 osób - wzrost o 100 osób).

W ramach dotacji z programów realizowane są usługi asystenckie, opieka wytnieniowa, Korpus Wsparcia Seniorów co znacząco poprawia sytuację osób w starszym wieku, z niepełnosprawnościami. Zapotrzebowanie na te usługi jest bardzo duże, natomiast otrzymywane dofinansowanie nie zabezpiecza w pełni wszystkich potrzeb.

Do MOPS zgłasza się coraz więcej osób w sprawie otrzymania miejsca w placówce całodobowego pobytu (państwowej lub opiece prywatnej). W ciągu 2023 roku skierowano decyzją do różnych domów pomocy (w tym rodzinnych domów pomocy) łącznie 30 osób, z czego 25 osób umieszczono, a 5 osób w dalszym ciągu oczekuje na wolne miejsce w domu pomocy społecznej. Widać również stały wzrost kosztów utrzymania mieszkańców dps.

Pomoc finansowa MOPS

Zasiłek stały był przyznawany jest osobom, które są niezdolne do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolne do pracy. W 2023 r. skorzystało 240 osób (w tym: samotnie gospodarujące – 217 osób, pozostające w rodzinie – 23 osoby).

W 2023 r. wydatkowano kwotę 1 325 779, 09 zł.

Zasiłek okresowy przyznawany był w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Średnia wysokość zasiłku na rodzinę wyniosła 440 zł. Zasiłek okresowy był wypłacany średnio przez okres 5 miesięcy.

W 2023 r. skorzystało 326 rodzin, wydatkowano kwotę 655 324,78 zł.

Zasiłek celowy przyznawano zasiłki w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności na opał, leki i leczenie, opału, odzieży, niezbędne przedmioty użytku domowego oraz zasiłki specjalne. Wykonano 4 usługi pogrzebowe, realizowano transport interwencyjny i sanitarny. Z Miejskiego programu osłonowego w zakresie pomocy finansowej na zakup leków skorzystało 135 osób.

W 2023 r. z zasiłków celowych skorzystało 773 rodziny wydatkowano kwotę 464 733,16 zł.

Świadczenia pieniężne na zakup artykułów spożywczych w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu" - przyznano 91 osobom, wydatkowano kwotę 335 931 zł.

Świadczenia rodzinne Na dzień 31.12.2023 roku kwota wypłaconych łącznie świadczeń rodzinnych wyniosła **25 555 450,82 zł**. Ogółem świadczenia rodzinne na dzień 31.12.2023 rok pobierało 2 072 rodziny. **Zasiłki rodzinne** pobierało 519 rodzin, w tym: na 1 dziecko - 148 rodzin, na 2 dzieci –201 rodzin, na 3 dzieci –115 rodzin, na 4 i więcej dzieci – 55 rodzin.

Dodatki do zasiłku rodzinnego. Wypłacono 7 802 świadczenia na kwotę 951 846,46zł, z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, rozpoczęcia roku szkolnego.

Świadczenia wychowawcze w 2023 roku wypłacono dla 9 rodzin - łącznie świadczenia przysługiwały na 15 dzieci – wypłacono 115 świadczeń. Wpłaty świadczenia od czerwca 2022 r. realizowane są przez ZUS.

Zasiłki pielęgnacyjne - wypłacono 17 743 świadczeń na kwotę 3 829 433,28 zł.

Świadczenia pielęgnacyjne - wypłacono 4 884 świadczeń na kwotę 12 005 843,72 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - skorzystało 234 rodzin na kwotę 234 000 zł.

Zasiłek dla opiekuna wypłacono 12 świadczenia na łączną kwotę 7 440 zł. Wydano 79 decyzji dotyczących świadczeń rodzicielskich. Wydatkowana kwota z tego tytułu wyniosła 1 124 727,37 zł.

Program „Za życiem” W 2023 r. wydano 7 przyznających jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego - korzystały 153 rodziny, wypłacono 3 316 świadczeń na kwotę 1 513 603,88 zł. Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie wynosi 304 osoby.

Samorządowe becikowe - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka przysługuje w wysokości 500 zł na dziecko. W 2023 roku wypłacono 338 świadczeń, wydatkowano kwotę 169 000 zł.

Składki zdrowotne opłacono za 217 osób pobierających zasiłek stały, za 62 osoby będące uczestnikami CIS oraz za 2 cudzoziemców, którzy uzyskali w Polsce ochronę uzupełniającą. MOPS w Łomży opłacał składki zdrowotne za 32 osoby pochodzenia ukraińskiego będącymi uczestnikami Centrum Integracji Społecznej w Piątnicy. Składka zdrowotna była również opłacana od świadczeń rodzinnych oraz z tytułu ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne.

Prawo do świadczeń zdrowotnych na okres 90 W 2023 r. wydano 62 decyzje przyznające prawo do świadczeń zdrowotnych osobom bez ubezpieczenia zdrowotnego na okres 90 dni finansowanych ze środków publicznych.

Wsparcie MOPS

Schronienie - Noclegownia przeznaczona jest do udzielania doraźnej i okresowej pomocy osobom bezdomnym, posiada 20 miejsc-w tym 2 dla kobiet. Ogrzewalnia posiada 17 miejsc-w tym 5 dla kobiet, w ogrzewalni przebywają osoby pod wpływem alkoholu.

W 2023 roku wykonano prace remontowe oraz podnoszące standard budynku m.in. szpachlowanie i malowanie pomieszczeń, wymieniono poszycie dachowe, bojler i okno, zainstalowano monitoring, podłączono ciepłą wodę, zakupiono meble oraz sprzęty (mikrofalówka, wiertarka, maszynka do strzyżenia włosów, materace, wieszaki do ubrań).

Ze schronienia w Noclegowni w 2023 r. skorzystało 27 osób, w tym 4 kobiety, liczba osobodni – 1364. Z ogrzewalni mężczyźni i kobiety skorzystało 90 osób – 1210 osobodni.

Usługi opiekuńcze są świadczone w miejscu zamieszkania osobom samotnym, z niepełnosprawnościami, którzy wymagają pomocy osób innych w czynnościach dnia codziennego i pielęgnacji. W 2023 r. usługi opiekuńcze w ramach zadań własnych przyznano 118 osobom, koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosił 15 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach zadań zleconych przyznano 9 osobom z zaburzeniami psychicznymi. Koszt jednej godziny wynosił 39,40 zł. Usługi świadczyło 51 opiekunów zatrudnionych w MOPS.

Zapewnienie posiłku W ramach programu "Posiłek w szkole i w domu" w 2023 r. posiłki przyznano dla 288 osób (dzieci, uczniów, osób dorosłych).

Program pomocy żywnościowej FE PŻ – Program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oferuje pomoc żywnościową w formie paczek lub posiłków dla osób najbardziej potrzebujących. Podstawą do wydania pomocy są listy sporządzane przez pracowników socjalnych MOPS. Żywność jest dystrybuowana za pośrednictwem trzech parafii oraz Centrum Wspierania Rodziny w MOPS. W 2023 roku skierowano 1400 osób do pomocy żywnościowej FE PŻ.

Kuchnia Caritas Do pomocy w formie bezpłatnego posiłku wydawanego przez kuchnię Caritas (stacjonarnie, na wynos, z dowozem) w 2023 r. pracownicy socjalni skierowali 350 osób z terenu miasta, w okresie przedświątecznym 350 osób otrzymało paczki żywnościowe, 220 osób uczestniczyło w wieczerzy wigilijnej w Caritas.

Mieszkania chronione W 2023 roku z pobytu w mieszkaniach chronionych skorzystało 8 osób w tym:
- osoby samotnie gospodarujące niepełnosprawne, u których świadczone były usługi opiekuńcze w mieszkaniu chronionym wspieranym - 2 osoby;
- osoby samotnie gospodarujące w mieszkaniach chronionych treningowych – 5 osób dorosłych oraz 1 małoletnie dziecko.

Kierowanie osób do domów pomocy społecznej Wg stanu na dzień 31.12.2023 r. z terenu miasta Łomża przebywało w różnych DPS 85 osób, oraz 21 osób w rodzinnych domach pomocy w Łomży (Rodzinnym Domu Opieki Nr 1, Nr 2 i Nr 3 „Paradiso” i w Domu Rodzinnym „Pod Dobrym Aniołem”), gdzie MOPS dokonywał dopłat za pobyt 11 osób. Ze środków budżetu państwa w ramach „Programu rozwoju rodzinnych domów pomocy” edycja 2023 otrzymano dofinansowanie do pobytu 13 osobom.

W Domu Pomocy Społecznej w Łomży przy ul. Polowej 39 przebywało 12 osób z Łomży, za których dopłaty za pobyt dokonywane są bezpośrednio przez Urząd Miejski w Łomży.

Klub Seniora (KS+) jest miejscem otwartym dla wszystkich seniorów, prowadzone są m.in. zajęcia muzyczne, krawieckie, rękodzielnicze, kulinarne, gimnastyka, spotkania kółek graczy, spotkania okolicznościowe, integracyjne wyjazdy. Uczestnicy korzystają z zajęć KS+ w systemie rotacyjnym, w 2023 r. korzystało 249 osób.

Dzienny Dom Senior + (DDS+) świadczy usługi socjalne, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, aktywności ruchowej, zajęcia sportowo rekreacyjne oraz z zakresu terapii zajęciowej. Dom funkcjonuje przez 5 dni w tygodniu w godzinach od 7:30 do 15:30. Placówka przeznaczona jest dla 60 osób nieaktywnych zawodowo powyżej 60 roku życia. W 2023 r. z usług DDS+ skorzystało 69 seniorów.

Centrum Wspierania Rodziny działające w MOPS udziela pomocy rodzinom, w których występował problem przemocy, uzależnienia. Osoby korzystające z Centrum otrzymały pomoc w formie konsultacji z psychologiem i radcy prawnego. Ze wsparcia CWR skorzystało 40 rodzin, 28 prac. socjalnych MOPS oraz członkowie grup roboczych realizujących procedurę Niebieskie Karty.

Niebieskie Karty. W ramach współpracy przedstawicieli instytucji realizujących procedurę Niebieskie Karty, w 2023 r. zostało wszczętych na terenie miasta Łomży 146 nowych procedur - w tym: 139 wszczęte przez funkcjonariuszy KMP, 2 - przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, 1 - przez przedstawicieli oświaty, 4 - przez służbę zdrowia, 0 - przez przedstawicieli MKRPA.

Lokalny Zespół Interdyscyplinarny został powołany przez Prezydenta Miasta Łomża. W jego skład wchodzi 15 przedstawicieli instytucji. LZI odbywa posiedzenia co najmniej raz na 2 miesiące. W 2023 r. miało miejsce 7 spotkań. W wyniku prowadzonych dyskusji i analizy zebranej dokumentacji podjęto decyzję

o zamknięciu 123 procedur Niebieskie Karty, w tym: 12 procedur z uwagi na ustanie przemocy domowej oraz 111 procedur z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

Program korekcyjno-edukacyjny W 2023 r. zrealizowane zostały dwie edycje programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, w których wzięło udział 30 osób (22 mężczyzn oraz 8 kobiet), a ukończyło 27 osób (8 kobiet i 19 mężczyzn). Zajęcia i spotkania indywidualne odbywały się w pomieszczeniach Wojewódzkiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży i były przeprowadzone przez dwóch psychologów.

Interwencja kryzysowa dotyczyła wsparcia rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty, udzielano pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego lub prawnego, schronienia do 3 miesięcy (z hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2023 r. skorzystało 13 osób). Pracownicy MOPS udzielili wsparcia 107 rodzinom.

Poradnictwo specjalistyczne W 2023 roku z poradnictwa specjalistycznego (prawne, psychologiczne, rodzinne) skorzystało 230 rodzin (423 osoby w rodzinach) zgłaszających się o pomoc do MOPS.

Nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana w dwóch punktach w Łomży (zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej). W 2023 r. udzielono 451 porad prawnych i obywatelskich.

Praca socjalna ma na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Praca socjalna udzielana jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. W 2023 r. pracą socjalną objęto 1 102 rodzin (2 135 osób).

Procedura odebrania dziecka. W 2023 r. MOPS skierował 17 wniosków o skontrolowanie władzy rodzicielskiej lub wgląd w sytuację małoletnich w sytuacji wystąpienia naruszeń lub nieprawidłowości po stronie rodziców odnośnie sposobu korzystania z uprawnień lub wypełniania obowiązków względem małoletnich dzieci. Pracownicy socjalni MOPS w Łomży przeprowadzili 6 interwencyjnych zabezpieczeń wobec 14 dzieci. Po interwencjach 11 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych, 2 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej a 1 dziecko w rodzinie najbliższej. Wykonano 6 postanowień Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich poprzez zabezpieczenie nieletnim pobytu w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz w zawodowych rodzinach zastępczych wskazanych przez Sąd.

Pieczna zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Według stanu na 31.12.2023 r. w Łomży funkcjonowało 45 rodzin zastępczych (w tym rodzina niezawodowa, w której przebywało dziecko ukraińskie), w których przebywało 71 dzieci z tego 32 dzieci w rodzinach spokrewnionych (z tego 33 pochodzących z Łomży), 9 dzieci w 7 rodzinach niezawodowych (z tego 3 pochodzące z Łomży) i 21 dzieci w 6 rodzinach zastępczych zawodowych (z tego 9 z Łomży). Na terenie innych powiatów przebywało 32 dzieci (lub osób pełnoletnich kontynuujących naukę) z terenu m. Łomża. Ze środków Funduszu Pracy otrzymano dofinansowanie do wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych w ramach Rządowego Programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2023 r. w kwocie 83 020 zł.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze zapewniają dzieciom całodobową opiekę oraz odpowiednie warunki wychowawcze, materialne i zdrowotne. W Łomży funkcjonuje Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza (na 14 miejsc) i Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom Nad Narwią” (na 8 miejsc). W 2023 r. pomoc pieniężną na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki lub zagospodarowanie otrzymało 5 osób. Przyznano świadczenia pieniężne dla pochodzących z Łomży usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych: pomoc na kontynuowanie nauki dla 3 wychowanków POW, pomoc na zagospodarowanie dla 1 wychowanka POW, pomoc na usamodzielnienie dla 1 wychowanka POW. W 2023 r. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Zambrowie przebywało 2 dzieci z Łomży. Po osiągnięciu pełnoletniości w 2023 r. jeden wychowanek opuścił placówkę i obecnie przebywa w tej placówce 1 dziecko.

Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (BZiRON) znajdujący się w MOPS realizuje zadania ustawowe z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz współfinansuje koszty działalności warsztatów terapii zajęciowej. W 2023 r. oprócz zadań ustawowych były realizowane programy celowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: „Aktywny samorząd”, „Program wyrównywania różnic między regionami III”, oraz program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością”.

Ochrona uzupełniająca W 2023 r. udzielono pomocy 11 rodzinom (23 osoby w rodzinach) mającej na celu wspieranie procesu integracji rodzinom cudzoziemców, którzy uzyskali w Polsce ochronę uzupełniającą. Zawarto Indywidualne Programy Integracji, za dwie osoby opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne, wypłacono 174 świadczenia na kwotę 166 123 zł.

Pobyt ze względów humanitarnych Cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Polski, przyznawane były zasiłki celowe na opłacenie mieszkania, żywność, zakup odzieży. W 2023 r. objęto pomocą 6 rodzin cudzoziemców /16 osób-w tym

6 dzieci/, którzy otrzymali zgodę na pobyt w Polsce ze względów humanitarnych. Wypłacono 40 świadczeń na kwotę 23 000 zł.

Karta Polaka. Na podstawie ustawy o Karcie Polaka zostały wypłacone świadczenia pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka, obywateli Republiki Białoruś przebywających w Łomży. Świadczenia pieniężne były przyznane decyzją Wojewody Urzędu Podlaskiego w Białymstoku dla 8 osób (5 rodzin) na okres od 2 do 9 miesięcy na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania Rzeczypospolitej Polskiej. W 2023 r. wypłacono 51 świadczeń na kwotę 51 240 zł.

REALIZACJA PROGRAMÓW

1. „Program rozwoju rodzinnych domów pomocy” edycja 2023 rok był finansowany z dotacji celowej budżetu państwa oraz środków gminy. Celem programu była poprawa dostępności form usług opiekuńczych świadczonych w rodzinnych domach pomocy oraz rozwój tej formy wsparcia. W związku z tym, że na terenie miasta Łomża funkcjonują cztery rodzinne domy pomocy przyznano w 2023 r. ze środków budżetu państwa dofinansowanie do pobytu w RDP 13 osobom, z czego pobyt 9 osób to dofinansowanie w wysokości 30% w kwocie: 76 075,34 zł., oraz pobyt 4 osób dofinansowany w wysokości 50% w kwocie 27 806,61 zł. Łącznie w 2013 r. wykorzystano środki w wysokości 3 751 819,60 zł.

2. „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 r. program zrealizowany przez MOPS w Łomży ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program pozwolił odciążyć opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez bezpłatne świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. W 2023 r. ze wsparcia w ramach programu skorzystało 55 osób, w tym 12 dzieci i 43 osoby dorosłe. Łącznie wykonano 10 330,50 godzin usług opieki wytchnieniowej. Całkowita wartość zadania wyniosła: 388.701,60 zł w tym środki Funduszu Solidarnościowego: 388.701,60 zł.

3. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 - Program jest finansowany z dotacji celowej budżetu państwa otrzymanej w ramach środków finansowanych w wysokości do 80%. Udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych zadania. Program realizowany przez MOPS w Łomży. W 2023 r. w ramach I modułu wsparcie w czynnościach dnia codziennego i świątecznej paczki otrzymało 136 seniorów, w ramach II modułu wsparcie w formie usługi teleopieki otrzymało 65 osób. Dofinansowanie: 87 922,00 zł, w tym Moduł I 57 622,00 zł, Moduł II 30 300,00 zł. Całkowita wartość zadania: 109 903,00 zł

4. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023. Program zrealizowany przez MOPS w Łomży ze środków Funduszu Solidarnościowego. Celem programu jest zwiększenie szans osób z niepełnosprawnością na prowadzenie bardziej niezależnego/samodzielnego i aktywnego życia. Usługi asystenta polegały między innymi na pomocy w wyjściu i powrocie oraz dojazdach w wybrane przez uczestnika miejsce takie jak dom, praca, rodzina, urzędy, placówki zdrowia, kultury i inne. Zatrudnionych zostało 112 asystentów osobistych. W 2023 r. ze wsparcia w ramach programu skorzystało 199 osób (w tym 16 dzieci i 183 dorosłych). Łącznie wykonano 62 809 godzin usługi asystencji osobistej. W 2023 roku całkowita wartość zadania wyniosła: 2.326.468,00 zł w tym środki Funduszu Solidarnościowego: 2.326.468,00 zł.

5. Program Wieloletni Senior+ na lata 2021-2025 Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa. W ramach programu Miasto Łomża uzyskało z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej dotację na utworzenie i wyposażenie Klubu „Senior+”. Realizatorem programu jest MOPS w Łomży. Celem Programu jest niwelowanie negatywnych skutków sytuacji demograficznej oraz zapobieganie marginalizacji osób starszych poprzez zwiększenie ich aktywności w życiu społeczności lokalnej. W 2023 roku był realizowany Moduł II Zapewnienie funkcjonowania Klubu „Senior+”. Uczestnicy korzystają z KS+ w systemie rotacyjnym. Z zajęć w KS+ korzystało 249 osób. **Wartość zadania w 2023 roku** 431 227,00 zł, w tym dotacja z budżetu państwa: 104 040,00 zł.

6. Program Wieloletni Senior+ na lata 2021-2025 Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa. Realizatorem programu jest MOPS w Łomży. Celem działania Dziennego Domu „Senior+” w Łomży jest zapewnienie wsparcia Seniorom – osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60 lat i więcej. Dom umożliwia Seniorom korzystanie z oferty na rzecz społecznej aktywności, a także usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej. W 2023 r. z usług DDS+ skorzystało 69 seniorów. **Wartość zadania w 2023 roku:** 794 652,00 zł, w tym dotacja z budżetu państwa: 244 800,00 zł.

7. Program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 skierowany jest do dzieci, uczniów i osób starszych. Przyznawana pomoc trafia do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 200 %. kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej. **W 2023 r. z programu "Posiłek w szkole i w domu" skorzystało 379 osób w tym:**

- **Posiłek** w ramach programu otrzymało 288 osób. Posiłki były wydawane w 29 placówkach. Wydano 46 277 posiłków, w tym:
 - posiłki dla 71 dzieci w przedszkolach, liczba świadczeń 9 879,
 - posiłki w szkołach dla 137 uczniów, liczba świadczeń 22 199,
 - posiłki dla pozostałych 80 osób, liczba świadczeń 14 199 z tego: posiłki w barze przyznano dla 42 osób, posiłki z dowozem do miejsca zamieszkania otrzymało 38 osób.
- **Świadczenie pieniężne** na zakup artykułów spożywczych przyznano 91 osobom - skorzystało 38 dzieci, 2 uczniów oraz 51 pozostałych osób, liczba świadczeń 826.

Zadanie realizowane było w terminie od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. i sfinansowane ze środków budżetu państwa w ramach dotacji celowej oraz środków własnych gminy. Łącznie na wsparcie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” wydatkowano kwotę 838 615,10 zł. Otrzymana dotacja z budżetu państwa wyniosła 670 892,08 zł, środki własne wyniosły 167 723,02 zł.

Dodatki finansowane z budżetu państwa w 2023

1. **Dodatek do gazu** w formie refundacji podatku VAT dotyczył gospodarstw domowych, które ogrzewały się gazem i spełniały kryterium dochodowe dodatku osłonowego oraz zostały wpisane lub zgłoszone do CEEB. Refundację podatku VAT od ceny gazu mogła otrzymać osoba samotna, której wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekroczyła kwoty 2100 zł. lub osoba w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym ta wysokość nie przekroczyła kwoty 1500 zł na osobę. W 2023 roku rozpatrzono pozytywnie 95 wniosków. Wypłacono dodatek gazowy na kwotę 34 462,20 zł.

2. **Dodatek węglowy** przysługiwał jednorazowo w wysokości 3 000 zł gospodarstwu domowemu, w którym główne źródło ogrzewania zasilane było paliwem stałym (węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego) i które zostało wpisane lub zgłoszone w centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEb). W 2023 roku wypłacono dodatki dla 9 gospodarstw domowych na kwotę 27 000 zł.

3. **Dodatki dla gospodarstw domowych** inne źródła ciepła i podmioty wrażliwe. Dodatek z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła innych niż węgiel przysługiwał osobom, które do ogrzewania mieszkania albo domu używały peletu drzewnego, drewna kawałkowego, oleju opałowego, gazu LPG, bez względu na posiadany dochód. Wydatki zostały poniesione na podstawie ustawy z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Jednorazowy dodatek dla gospodarstw domowych wynosił od 500 zł do 3 000 zł w zależności od rodzaju głównego źródła ciepła. W 2023 roku wypłacono dodatek inne źródła ciepła dla 6 gospodarstw domowych na kwotę 12 000 zł.

4. **Dodatek elektryczny** przysługiwał osobom, które ogrzewały mieszkanie albo dom prądem. Dodatek elektryczny przysługiwał odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w wysokości 1000 zł w przypadku zużycia prądu w 2021 r. na poziomie do 5 MWh oraz podwyższony dodatek w wysokości 1500 zł., powyżej 5 MWh. W przypadku dodatku elektrycznego nie obowiązywało kryterium dochodowe, jego przyznanie uzależnione było od głównego źródła ogrzewania danego gospodarstwa domowego. W 2023 roku wypłacono dodatek elektryczny dla 36 osób na kwotę 45 000 zł.

Świadczenia wypłacane z Funduszu pomocy Ukrainie

Jednorazowe świadczenie obywatelom Ukrainy w wysokości 300 zł. Przyznana pomoc finansowa przeznaczona była na utrzymanie. W ramach świadczenia można zakupić żywność, odzież, obuwie, środki higieny, wnieść opłaty. W 2023 roku przyznano dla 108 osób jednorazowe świadczenia obywatelom Ukrainy w wysokości 300 zł. Wydatkowano kwotę 32 400 zł.

Świadczenia pieniężne z tytułu zakwaterowania i wyżywienia w wysokości 40 zł. wypłacano osobom zapewniającym zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa. W MOPS złożono 244 wnioski o wypłatę świadczeń pieniężnych z tytułu zakwaterowania i wyżywienia. Rozpatrzono 241 wniosków, które obejmowały 510 uchodźców, w tym 501 osób zweryfikowano pozytywnie. W 2023 r. wydatkowano kwotę 752 080 zł (18 802 osobodni).

Pozostałe świadczenia z Funduszu Pomocy dla Ukrainy - W 2023 r. wypłacano 1 osobie zasiłek stały, przyznano 6 osobom zasiłki, opłacono składki zdrowotne za 32 uczestników Centrum Integracji Społecznej w Piątnicy, przyznano posiłki dla 174 dzieci i młodzieży, stypendia szkolne 22 uczniom, opłacono pobyt 1 dziecka w niezawodowej rodzinie zastępczej. W 2023 r. z Funduszu Pomocy dla Ukrainy wypłacono 1 902 świadczenia rodzinne (zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego, zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne, jednorazowe zapomogi i świadczenia rodzicielskie).

B. Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021– 2030”

Rada Miejska Łomży uchwałą nr 366/XXXVI/21 z dnia 31 marca 2021 roku zatwierdziła do realizacji „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w mieście Łomża na lata 2021-2030”. Program skierowany jest do osób z niepełnosprawnością zamieszkałych na terenie miasta Łomża, czyli do osób, które trwale lub okresowo są niezdolne do pełnienia ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodujące niezdolność do pracy. Celem programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnością w ich życiowej aktywności, społecznej i zawodowej.

Główne kierunki programu:

1. Kreowanie pozytywnego wizerunku osoby z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej i kształtowanie świadomości społecznej na problemy osób z niepełnosprawnością.
2. Ułatwienie dostępu do rehabilitacji społecznej, usług terapeutycznych i funkcjonowania w środowisku lokalnym.
3. Działania zwiększające aktywność zawodową i wyrównywanie szans z niepełnosprawnościami na otwartym rynku pracy.
4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością.
5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami, zapewniająca odpowiednie warunki uczestnictwa w życiu lokalnym.

Przy zabezpieczeniu środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych poprzez Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych udzielane jest wsparcie w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej z niepełnosprawnością oraz współfinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej. Istotną kwestią jest wzrost świadomości społecznej o problemach z niepełnosprawnościami, a także wyrównanie szans do równoprawnego ich uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia poprzez aktywne włączenie osób z niepełnosprawnościami w życie zawodowe, kulturalne, rekreacyjne i sportowe miasta Łomża.

Rehabilitacja zawodowa - środki przeznaczono głównie na:

1. Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby z niepełnosprawnością - utworzono **6 stanowisk** pracy, wydatkowana kwota 494 000 zł.
2. Przyznanie osobie z niepełnosprawnością środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej - **2 osobom** na kwotę 105 000 zł.
3. Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu – **3 osobom** na kwotę 27 865,99 zł.

Rehabilitacja społeczna- środki przeznaczono na:

1. Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych – **161 osobom** z niepełnosprawnością wraz z opiekunami (29 opiekunów), wartość dofinansowania 194 773 zł
2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnością – 2 imprezy integracyjne na kwotę 20 000 zł, w których udział wzięło **375 osób**.
3. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - **262 osobom** z niepełnosprawnościami (w tym 21 dzieci) w wysokości 384 534,89 zł
4. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób z niepełnosprawnościami - **21 osobom** z niepełnosprawnością na kwotę 41 806 zł
5. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami – **32 osobom**, kwota dofinansowania 222 620 zł

II. Współfinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej – skorzystało **40 osób** z niepełnosprawnościami na kwotę 1 179 840 zł

Programy celowe:

"Program wyrównywania różnic między regionami III" w 2023 r - obszar G

W 2023 roku zrealizowano: **obszar G** - dodatkowe środki PFRON na finansowanie poza algorytmem zadań ustawowych z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Dofinansowano projekt „Rozwój zawodowy poprzez pracę ” Podpisano i zrealizowano umowę na kwotę **310 000 zł**. Dofinansowanie dotyczyło zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osób niepełnosprawnych – utworzono 3 stanowiska produkcyjne.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd” w 2023 r. skierowany do osób niepełnosprawnych, realizowany od 15 kwietnia 2023 roku do 15 kwietnia 2024 roku. Na realizację programu w 2023 roku przyznano środki PFRON w wysokości 517 934 zł, w tym:

- Moduł I wpłynęło 43 wnioski na kwotę 291 095zł. Zawarto 42 umowy na kwotę 277 004,13 zł. Wydatkowano 269 001,57 zł.

- Moduł II wpłynęło 50 wniosków na kwotę 249 346 zł. Zawarto 47 umowy na kwotę 213 440,50 zł. Wydatkowano 162 183,50 zł

Ogółem wydatkowano: Moduł I i Moduł II - 431 185,07 zł. Zadanie w trakcie realizacji.

C. Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024

Program wspierania rodziny w mieście Łomża został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej Nr 440/XLVII/21 z 8 grudnia 2021r. Jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie wspierania rodziny na terenie miasta. Głównym założeniem Programu jest tworzenie i prowadzenie wielokierunkowego wsparcia w zakresie zabezpieczenia potrzeb rodziny, poprawy jakości życia i przeciwdziałania dysfunkcji rodziny oraz wsparcie w sytuacjach trudnych, zapobieganie powstawaniu sytuacjom mającym niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji w następujących obszarach:

1. Pomoc w tworzeniu odpowiednich warunków materialno-bytowych dla rodzin wychowujących dzieci.
2. Prowadzenie działalności sprzyjającej umacnianiu rodziny i właściwego wypełniania roli opiekuńczo – wychowawczej.
3. Wsparcie rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych i zapobieganie zjawisku przemocy

W wyniku prowadzonych działań i informowania o przysługujących świadczeniach wzrasta liczba osób otrzymujących przysługujące im świadczenia oraz wymaganą pomoc – w tym rzeczową. Ma to odczuwalny wpływ na poprawę warunków funkcjonowania rodzin na terenie miasta. W rodzinach, które borykały się z problemami w obszarze prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich i opiekuńczych przeprowadzone są profesjonalne działania w zakresie zapewnienia dostępu do poradnictwa rodzinnego, wsparcia asystentów rodziny, zabezpieczenia prawidłowych warunków opieki, podnoszone są kompetencje rodziców i wspierane są działania w zakresie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży. W rodzinach znajdujących się w kryzysie i doznających przemocy – prowadzone były zgodnie z założeniami programu działania wspierające rodziców, rozwijające zastępcze formy opieki, prowadzono programy korekcyjno- edukacyjne.

W związku z obowiązującym w pierwszym półroczu stanem zagrożenia epidemicznego – zaplanowane na rok 2023 działania były na bieżąco modyfikowane ze względu na konieczność zachowania reżimu sanitarnego. W dynamicznie zmieniającej się sytuacji dotyczącej obowiązujących obostrzeń podejmowano działania zmierzające do osiągnięcia zaplanowanych rezultatów przy zachowaniu obowiązującego porządku prawnego.

W ramach programu funkcjonuje Centrum Wspierania Rodziny działające w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łomży. Adresatami przeprowadzonych działań w ramach CWR członkowie 40 rodzin, którzy zgłaszali potrzebę uzyskania wsparcia z uwagi na uzależnienie, przemoc lub inne szkodliwe zjawiska społeczne oraz 28 pracowników socjalnych MOPS realizujących pracę socjalną i członkowie grup roboczych realizujących procedurę Niebieskie Karty.

W 2023 roku w ramach CWR zrealizowano:

- indywidualne konsultacje psychologa i radcy prawnego prowadzono wsparcie w ramach pracy socjalnej i procedury NK;
- trzy konferencje oraz dwanaście szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy i uzależnień, oraz szkolenie adresowane do pracowników oświaty, pracowników socjalnych, asystentów rodziny i funkcjonariuszy KMP na temat symptomów świadczących o realnym podejrzeniu krzywdzenia dzieci;
- zakup literatury fachowej i artykułów spożywczych wykorzystywanych podczas prowadzonych postępowań, posiedzeń grup diagnostyczno - pomocowych i Zespołu Interdyscyplinarnego;
- wykonano długopisy i wizytówki informujących o CWR i LZI, wykorzystywanych do przekazywania informacji dotyczących terminów spotkań.

Centrum Wspierania Rodziny (CWR) w MOPS realizowane było w ramach „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2023 rok”, wydatkowano kwotę 56 405,14 zł. Szczegółowe sprawozdanie z działań przeprowadzonych w 2023r. Prezydent Miasta skierował do zaopiniowania przez Radę Miejską w marcu 2024 r.

Centrum Integracji Społecznej

W Centrum Integracji Społecznej w Łomży w 2023 r. realizowany był Projekt „Akcja – Reintegracja” w ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień 2023 r. Dzięki temu 20 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym podpisało Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego. Projekt i IPZS zakładały objęcie wsparciem uczestników w formie pozyskania nowych kwalifikacji zawodowych oraz możliwości udziału w zajęciach warsztatowych. Reintegracja zawodowa obejmowała:

1. szkolenie z profesjonalnego sprzątnia
2. kierowania ruchem drogowym

Reintegracja społeczna obejmowała warsztaty z:

1. psychologiem,
2. terapeutą uzależnień,
3. doradcą zawodowym,
4. prawnikiem.

W trakcie trwania projektu Uczestnicy aktywnie realizowali jego założenia i świadczyli odpłatnie usługi osobom i firmom zewnętrznym. Do chwili obecnej Uczestnicy realizują zlecenie z Urzędu Miejskiego w Łomży dotyczące kierowania ruchem drogowym na 6 przejściach dla pieszych w jednych z najbardziej ruchliwych miejscach w Łomży.

W grudniu 2023 r. we współpracy ze Stowarzyszeniem Dobra Pomoc i pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży w CIS realizowany był Projekt w „W trosce o Seniora”, na działania którego środki pozyskane zostały z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego za pośrednictwem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku. Dzięki jego realizacji, Uczestnicy CIS świadczyli usługi na rzecz lokalnych seniorów (pomoc usługowa, zakup i przekazanie ciśnieniomierzy).

W ramach aktywizacji zawodowej w grudniu świadczone były darmowe usługi fryzjerskie dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnością (Mobilny Fryzjer CIS).

Również w grudniu Uczestnicy CIS brali udział w realizacji Bożonarodzeniowego Jarmarku Zasmakuj w Łomży w ramach którego dla mieszkańców Łomży serwowane były ciepłe napoje z dodatkami świątecznymi, Uczestnicy pomogli również przy Akcji Wigilijny Stół i w dniu Wigilii osobom potrzebującym rozdawali z autobus MPK ciepłe napoje z dodatkami piernik oraz opłatki.

W całym powyżej opisywanym okresie nowych działalności prowadzona była aktywnie strona CIS na Facebooku, za pomocą której relacjonowane były wykonywane zadania, roznoszone były również ulotki informujące o ofercie usługowej świadczonej przez Uczestników.

Centrum Integracji Społecznej w Łomży jest otwarte na działania społeczne oraz na współpracę ze wszystkimi podmiotami i jednostkami działającymi na terenie miasta Łomża. W Centrum Integracji Społecznej w Łomży w roku 2023, uczęszczało łącznie 20 osób, w tym 4 z niepełnosprawnością.

Dom Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej w Łomży jest samorządową jednostką organizacyjną miasta na prawach powiatu, którego organem prowadzącym jest Miasto Łomża. Dom jest placówką stacjonarną, zapewniającą całodobową opiekę dzieciom, młodzieży i dorosłym niepełnosprawnym intelektualnie. Działa zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej oraz decyzją Wojewody Podlaskiego z dnia 01.12.2006r. w sprawie udzielenia zezwolenia na prowadzenie Domu na czas nieokreślony.

Stan i struktura zatrudnienia

Personel DPS w Łomży to kadra identyfikująca się z problemami związanymi z funkcjonowaniem Domu. Według stanu na 31.12.2023 r. w Domu Pomocy Społecznej zatrudnionych było 98 osób (w tym 2 osoby przebywają na urlopie wychowawczym i dwie zatrudnione w ramach robót publicznych) w przeliczeniu na pełne etaty – 96,4 etatu. a mianowicie:

- dyrektor – 1 etat
- dział administracji – 8 etatów
- dział medyczno-terapeutyczny – 66,9 etatu
- dział gospodarczy i obsługa – 20,5 etatu

Na dzień 31.12.2023 r. zatrudnionych na czas określony było 11 osób.

Wskaźnik zatrudnienia personelu działu Medyczno-Terapeutycznego w przeliczeniu na 1 mieszkańca na dzień 31.12. 2023 roku wyniósł 0,59 etatu.

Charakterystyka mieszkańców i zakres usług Domu

Na dzień 31.12.2023 r. w Domu Pomocy Społecznej przebywało **109** mieszkańców niepełnosprawnych intelektualnie z upośledzeniem w stopniu lekkim – 8 osób, umiarkowanym – 39 osób, znacznym – 27 osób i głębokim – 35 osób. W roku 2023 przybyło siedmiu nowych mieszkańców, cztery mieszkanki zmarły, jedna osoba wróciła do domu rodzinnego, a jedna osoba została przeniesiona (z uwagi na sytuację rodzinną) do DPS w Białymstoku.

Personel Domu stara się tworzyć prawdziwie rodzinną, ciepłą atmosferę tak, aby mieszkańcy czuli się jak we własnym domu. Mieszkańcy oprócz dwu-trzy-cztero-osobowych pokoi, które mogą urządzać według własnych upodobań, mają do dyspozycji zaplecza sanitarne, aneksy wypoczynkowe, jadalnię, pomieszczenia do rehabilitacji, bibliotekę, gabinet psychologa i logopedy, gabinet medycznej pomocy doraźnej oraz pracownię terapeutyczne. Rozwiązania architektoniczne dostosowane są do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych.

Dom świadczy usługi w zakresie zaspokajania potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających, edukacyjnych i zdrowotnych. **Usługi edukacyjne mieszkańców podlegających obowiązkowi szkolnemu w 2023 roku realizowane były** w Zespole Szkół Specjalnych w Łomży przez 10 mieszkańców, zaś zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze dla 1 mieszkanki o głębokim stopniu niepełnosprawności intelektualnej oraz dla 1 mieszkanki w formie nauczania indywidualnego, organizowane na terenie Domu i prowadzone przez nauczycieli Zespołu Szkół Specjalnych w Łomży.

W Domu organizowane są zajęcia rehabilitacji społecznej dla wszystkich mieszkańców przez cały rok kalendarzowy, w trybie tygodniowym od poniedziałku do piątku, w ramach terapii indywidualnej i grupowej.

Dom dysponuje szerokim zapleczem terapeutycznym **w ramach trzech działów: terapii zajęciowej, terapii psychologicznej i aktywizacji ruchowej. Zajęcia terapeutyczne obejmują treningi funkcjonowania w życiu codziennym, treningi umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów oraz treningi umiejętności spędzania czasu wolnego. Zajęcia z psychologiem obejmują zakres programowy badania psychologiczne, terapię psychologiczną oraz poradnictwo. Zajęcia ruchowe obejmują zajęcia sportowe, turystykę i rekreację.**

W Domu funkcjonuje 14 pracowni terapeutycznych działających w ramach terapii zajęciowej, 3 pracownie do zajęć ruchowych, hydroterapia i biblioteka. Zajęcia mają charakter dobrowolny i są dostępne dla wszystkich podopiecznych. **Podstawowym celem terapii zajęciowej prowadzonej w Domu jest zwiększanie zakresu ich samodzielności i zaradności życiowej, wdrażanie do aktywności fizycznej i umysłowej, kształtowanie charakteru, rozwijanie osobowości, nabywanie nowych umiejętności oraz kontynuowanie dawnych zainteresowań.** Terapeuci, instruktorzy terapii zajęciowej, rehabilitanci i opiekunowie starają się zorganizować czas wolny proponując szeroki wachlarz zajęć.

Charakterystyka środowiska mieszkańców DPS w Łomży w 2023 roku

Na koniec roku 2023 w DPS przebywało 109 mieszkańców w przedziale wiekowym od 7 do 73 lat o różnym stopniu niepełnosprawności intelektualnej. Dane o stanie zdrowia mieszkańców uzyskano korzystając z Indywidualnej Dokumentacji Medycznej oraz z Indywidualnych Planów Wsparcia. Znaczna część mieszkańców funkcjonuje na poziomie niepełnosprawności intelektualnej głębokiej (35 osób) i znacznej (27 osób). Pozostałe 44 osoby to mieszkańcy z niepełnosprawnością intelektualną umiarkowaną (39 osób) i z lekką (8 osób). Osoby ze znaczną i głęboką niepełnosprawnością intelektualną nie komunikują się z otoczeniem w logiczny werbalny sposób, nie są zdolne do samodzielnej egzystencji, nie podejmują świadomych decyzji, a nawet często nie są w stanie sygnalizować swoich podstawowych potrzeb. Bardzo często wraz z niepełnosprawnością intelektualną występują inne schorzenia jako niepełnosprawność sprzężona. Niejednokrotnie wiąże się to z ograniczeniami w zakresie samodzielnego poruszania się i wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego.

Charakterystykę mieszkańek z uwzględnieniem najczęściej spotykanych problemów zdrowotnych przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Rodzaj problemu zdrowotnego	Ogółem liczba mieszkańców	
		N	%
1.	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	97	89,00
2.	Choroby układu nerwowego	37	33,90

3.	Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	19	17,40
4.	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe	59	54,10
5.	Choroby układu krążenia	15	13,70
6.	Choroby układu oddechowego	4	3,71
7.	Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywienia, przemiany metabolicznej	27	24,80
8.	Choroby układu moczowo-płciowego	7	6,42
9.	Choroby skóry i tkanki podskórnej	18	16,50

Do najczęściej występujących nieprawidłowości i problemów zdrowotnych mieszkańców Domu należały zaburzenia zachowania i zaburzenia psychiczne. Występowały one aż u 89% badanych. Wszystkie te osoby są pod opieką stałą i doraźną w Centrum Zdrowia Psychicznego w Szpitalu Wojewódzkim w Łomży. Wizyty lekarskie odbywają się raz na dwa tygodnie w ramach wizyt domowych w Domu lub w razie potrzeby częściej. Natomiast dzieci i młodzież są dowożone na wizyty do NZOZ „ADA” Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Piątnicy. Mieszkańcy mają zapewnioną również domową opiekę lekarza rodzinnego, który przychodzi do Domu zgodnie ze zgłoszeniem, nawet jeżeli jest taka potrzeba – codziennie. Ponadto mieszkańcy mają zapewnioną całodobową opiekę pielęgniarską.

Liczne choroby przewlekłe i nieprawidłowości występujące u badanych mieszkańców wymagały czynnej i stałej opieki specjalistów. Takiej opieki wymagali wszyscy mieszkańcy. Większość z nich zakwalifikowano do więcej niż jednej poradni.

Mieszkańcy korzystają również ze stacjonarnej opieki specjalistycznej zgodnie z zaleceniami lekarzy kierujących. W 2023 roku 6 mieszkańców przebywało na oddziałach szpitalnych w Łomży, Białymstoku i Kajetanach m.in. na nefrologicznym, laryngologicznym, chorób płuc, chirurgicznym, ortopedycznym oraz psychiatrycznym.

W ramach opieki zdrowotnej Dom realizuje kompleksowe leczenie stomatologiczne w znieczuleniu ogólnym w Centrum Stomatologii Dentalblue w Białymstoku dla mieszkańców z orzeczoną stopniem niepełnosprawności i nie mogących skorzystać z leczenia stomatologicznego ambulatoryjnego. W 2023 roku z takiego leczenia skorzystało 20 mieszkańców. Oprócz tego w 2023 roku 17 mieszkańców w okresie jesienno-zimowym zostało zaszczepionych przeciw wirusowi grypy.

Analiza wykonania budżetu

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Łomży w 2023 roku wyniósł – 6 680,- zł., który został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego poz. 478 z dnia 30.01.2023 r.

Na 109 mieszkańców przebywających w DPS na dzień 31.12.2023r., 69 finansowanych jest częściowo na starych zasadach (dotacja celowa z budżetu państwa). Pobyt mieszkańców przyjętych po 2004 roku finansowany jest na nowych zasadach (pełny koszt utrzymania mieszkańców finansuje gmina, która kieruje daną osobą do naszej placówki). Na nowych zasadach finansowany jest pobyt 40 mieszkańców, w tym 28 z innych gmin i 12 mieszkańców z terenu Miasta Łomża.

Realizacja wykonania dochodów i wydatków budżetowych w 2023 roku przedstawia się następująco: Ogółem wykonanie dochodów za 2023 r. ogółem wynosi – 4 170 922,98 zł., co stanowi 99,85% planu rocznego. Wydatki budżetowe w 2023 roku zostały wykonane w wysokości –10 211 692,00 zł., co stanowi 99,78 % planu rocznego.

Powyższe wydatki budżetowe zostały sfinansowane według poszczególnych źródeł:

- dotacja celowa z Budżetu Państwa na wydatki bieżące - 3 406 050,00 zł
- środki z rezerwy subwencji ogólnej - 585 636,21 zł
- dotacja Miasta Łomża na wydatki bieżące - 1 758 841,00 zł
- dotacja Miasta Łomża na wydatki inwestycyjne - 170 331,50 zł

- dochody własne DPS – wydatki bieżące - 4 170 833,29 zł
- wydatki inwestycyjne z PFRON - 120 000,00 zł

Środki Budżetu Państwa stanowią 39% wydatków ogółem i są mniejsze od 2022 roku o 10%, dochody własne DPS stanowią – 41,% wydatków a środki Miasta Łomża –20 % i są większe od 2022 roku o 10%.

Należy nadmienić, iż w środkach pochodzących z budżetu Miasta Łomża zawarte są koszty utrzymania 12 mieszkańców z terenu miasta, których koszt utrzymania (netto – po odjęciu odpłatności mieszkańca) za rok 2023 wyniósł ok. 580 000 zł.

W 2023 roku **wydatki inwestycyjne** stanowią kwotę 290 331,50 zł. Szczegółowe wykonanie planu wydatków inwestycyjnych na dzień 31.12.2023 r. przedstawia się następująco:

„Zakup samochodu osobowego typu mikrobus do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Pomocy Społecznej w Łomży”.

W ramach powyższego zadania w dniu 05.07.2022 podpisano umowę z firmą GREEN WAY Kamila Sakowska, ul. Chmielna 68G, 05-825 Grodzisk Mazowiecki na zakup i dostawę fabrycznie nowego 9 osobowego samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych marki FORD model TRANSIT CUSTOM z terminem realizacji do 10.12.2022 r. W związku z opóźnieniami w produkcji aut bazowych spowodowanych ogólnosiątkowym kryzysem branży motoryzacyjnej, brakiem komponentów precyzyjnej elektroniki do skompletowania aut, wybuchem wojny na Ukrainie (zawieszenie działalności fabryki z wiązkami elektrycznymi) Wykonawca zwrócił się o przedłużenie terminu realizacji umowy do dnia 28.04.2023 roku. Powyższe zadanie otrzymało dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 120 000 zł. Zakupu dokonano w dniu 5 kwietnia 2023 r na kwotę 220 170 zł oraz koszty opłaty komunikacyjnej i ewidencyjnej 161,50 zł.

Zakup powyższego samochodu ma za zadanie wyrównanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do usług medycznych, rehabilitacyjnych, wydarzeń kulturalnych, turystycznych oraz spotkań integracyjnych, a także przeciwdziałanie i ograniczanie wykluczenia społecznego przez likwidację barier transportowych i poprawę jakości życia mieszkańców DPS.

„ Zakup samochodu osobowo-dostawczego na potrzeby DPS”.

Plan 70 000,00 zł, wykonanie 70 000,00 zł. W ramach powyższego zadania dokonano zakupu samochodu 5-osobowy FORD TRANSIT COURIER KOMBI, rok produkcji 2020, kolor; grafit, poj. silnika 1499 cm³ w dniu 25.09.2023 r. od firmy AUTO HOBBY sp. z o.o., 15-399 Białystok, ul. Składowa 5A. Posiadany wcześniej samochód Renault Kangoo z 2005 był całkowicie wyeksploatowany. Nowo zakupiony pojazd użytkowany jest przede wszystkim jako środek transportu w związku z zaopatrzeniem dla DPS oraz do przewozu mieszkańców na diagnostykę, konsultacje medyczne, do urzędów i instytucji celem załatwienia spraw socjalnych, majątkowych, opieki prawnej, do podtrzymywania kontaktów z rodziną, odwiedzania rodzinnych grobów, udziału w spotkaniach integracyjnych, kulturalnych i sportowych.

Wykonanie wskaźników budżetowych

- a) liczba miejsc (plan) - 109
- b) liczba osobodni (plan) 39.785
- c) wykonanie rzeczywiste liczby miejsc pobytu (średnio) wg stanu ewidencyjnego w 2023 r. wynosi – 108,26
- d) liczba mieszkańców na 31.12.2023 r. – 109, w tym objętych dotacją zgodnie z ustawą – 69.
- e) wykonanie liczby osobodni wg stanu ewidencyjnego w 2023 r. – 39 520 tj. 99,33% planu,
- f) wykonanie liczby osobodni do żywienia w 2023 r. – 38.130 tj. 95,84 % planu rocznego.

Wykonanie dziennej stawki żywieniowej w 2023 r. na podstawie poniesionych kosztów żywienia ogółem wynosi – 14,72 zł., z tego:

- finansowana z budżetu - 12,75 zł.
- z otrzymanych darów rzeczowych (art. żywnościowe) – 1,97 zł.

Wykonanie zatrudnienia i wynagrodzeń osobowych

- liczba etatów kalkulacyjnych przyjęto - 92,9
- przeciętna liczba pracujących w 2023 r. – 90,21 etatów średnio-rocznie
- liczba zatrudnionych na dzień 31.12.2023 r. w przeliczeniu na pełne etaty – **96,4**
- liczba zatrudnionych na dzień 31.12.2023 r. w osobach - 98.

Wykonanie średniej płacy miesięcznej na jednego zatrudnionego w 2023 r. wg poniesionych wydatków na wynagrodzenia osobowe pracowników (bez nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych, dod. 600) ogółem : 5 379,99 zł / brutto/ miesięcznie.

Informacja o pozyskanych środkach.

W 2023 roku Dom Pomocy Społecznej w Łomży otrzymał darowizny w postaci artykułów spożywczych na ogólną kwotę 75 145,71 zł, co pozwoliło na urozmaicenie jadłospisu mieszkańców i wygenerowanie oszczędności w zakupie artykułów żywnościowych

Ponadto działające przy DPS Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń”, dzięki wpływom m.in. z darowizn pieniężnych, 1,5% podatku dochodowego na organizację pożytku publicznego wniesione przez firmy i osoby fizyczne, dotacji z PFRON, Miasta Łomża i innych przychodów, sfinansowało turnus rehabilitacyjny w Krynicy Morskiej w dniach 10 - 23.06.2023 r. (dla 2 mieszkańców i 7 opiekunów) zorganizowało i dofinansowało spotkania integracyjnych dla osób niepełnosprawnych. W 2023 roku Stowarzyszenie otrzymało wsparcie finansowe w wysokości 20 000,00 zł. z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań w zakresie kultury i sportu oraz z Urzędu Miasta w Łomży w wysokości 3 000,00 zł na realizację działań na rzecz osób z niepełnosprawnością. Powyższe środki wydatkowano na zorganizowanie XV Integracyjnego Turnieju Sportowego „Zdrowo i Wesoło”, Spotkań Wrześniowych „Dookoła świata – Meksyk” oraz XXI Przeglądu Piosenki Religijnej.

W roku 2023 Stowarzyszenie otrzymało również darowiznę pieniężną z „Fundacji PKO Bank Polski” w wysokości 50.000,00 zł na realizację zadań w zakresie dwóch modułów wsparcia dzieci i młodzieży w obszarze psychologii i psychiatrii.

- w ramach Modułu I – zakupiono wyposażenie do sali Integracji Sensorycznej służące terapii dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi oraz rozwojowymi: hamaki, huśtawki, wałki, trampoliny, podwieszane liny, trapezy, pochylnie, równoważnie, tunele, zestawy miękkich klocków, materace, maty o różnej twardości i fakturze, piłki i dyski rehabilitacyjne, obręcze, szarfy, poduszki, woreczki napełnione różnego rodzaju materiałami, zabawki (puzzle, klocki), artykuły zestawu do stymulacji węchowej, wzrokowej, słuchowej, koce, deskorolki, masażery i drabinki.

- w ramach Modułu II psycholog zrealizował 12 sesji terapii psychologicznej indywidualnej dla 7 uczestników oraz 12 sesji terapii grupowej. W ramach tego modułu zrealizowano również 4 wyjazdy na zajęcia terapeutyczne ze zwierzętami (zoo terapia).

Stowarzyszenie dofinansowało również zakup i położenie wykładziny w sali Integracji Sensorycznej oraz powiesi do sprzętu.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Celem funkcjonowania Ośrodka jest podejmowanie działań z zakresu interwencji kryzysowej na rzecz osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej oraz świadczenie specjalistycznego poradnictwa mieszkańcom miasta Łomża.

Klienci Ośrodka

W 2023 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 321 osób. Kobiety stanowiły 62% osób korzystających, mężczyźni- 19%, dzieci- 19% osób. Na rzecz 33 osób, które osobiście nie skorzystały z poradnictwa Ośrodka, prowadzono czynności interwencyjne zmierzające do udzielenia im pomocy.

Interwencja Kryzysowa i specjalistyczne poradnictwo

W ramach interwencji kryzysowej i specjalistycznego poradnictwa udzielano porad socjalnych, psychologicznych i prawnych osobom w stanie kryzysu psychicznego i osobom, które zgłosiły potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Porady udzielane były osobom indywidualnym, rodzinom, rodzicom, parom, dzieciom. W trybie interwencyjnym udzielono 8 porad osobom nie będącym mieszkańcami Łomży. W sytuacjach interwencyjnych, w związku z potrzebą uruchomienia działań innych instytucji na rzecz pomocy osobom lub rodzinom Ośrodek złożył 13 zawiadomień do odpowiednich służb i jednostek. Pracownicy Ośrodka opracowali zajęcia opiekuńczo- wychowawcze, które prowadzone były z dziećmi klientów Ośrodka,

którzy nie mieli możliwości zapewnić dzieciom opieki na czas korzystania z poradnictwa w Ośrodku. Łącznie odbyło się 16 zajęć, z których skorzystało 14 dzieci. W ramach interwencji kryzysowej zrealizowano zadania:

- a) udzielanie pomocy psychologicznej - skorzystało 180 osób,
- b) udzielanie poradnictwa socjalnego - skorzystało 212 osób,
- c) prowadzenie pracy socjalnej - skorzystało 199 osób,
- d) udzielanie poradnictwa prawnego - skorzystało 35 osób.
- e) udzielanie schronienia w Hostelu osobom z innym problemem niż doznawanie przemocy, w szczególności matkom z dziećmi - skorzystały 3 osoby. Udzielono schronienia 3 osobom (kobietom i dziecku), które znalazły się w sytuacji kryzysowej związanej z problemami osobistymi i trudnościami nie związanymi z bezpośrednim doznawaniem przemocy.

Dyrektor Ośrodka i Psycholog wchodzi w skład Zespołu Psychologów Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego na podstawie Zarządzenia nr 158/2022 Wojewody Podlaskiego z dnia 8 listopada 2022r., który jest powołany do udzielania pomocy psychologicznej w trakcie zdarzeń masowych.

Udzielanie schronienia osobom doznającym przemocy domowej

W Hostelu Ośrodka udzielono schronienia z powodu doznawania przemocy domowej 10 osobom; kobietom i dzieciom. Z klientami Hostelu prowadzono intensywną pracę socjalną zmierzającą do usamodzielnienia i udostępniono poradnictwo specjalistyczne. Zapewniono pomoc specjalistyczną i całodobowe wsparcie w formie dyżurów na terenie Hostelu. Koszty dyżurów w Hostelu pokryto ze środków Projektu: „Twój problem - nasza pomoc”, realizowanego w ramach łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2023 r.

Pomoc osobom doznającym przemocy domowej

Z pomocy ośrodka skorzystało 105 osób doznających przemocy w rodzinie; wśród nich 70,48% osób stanowiły kobiety, 4,76% stanowili mężczyźni, 24,76% dzieci. Pracownicy Ośrodka opracowali i zrealizowali program informacyjno-edukacyjny, w ramach którego zaoferowali pomoc 98 osobom, wobec których istniało podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie, w których była wszczęta procedura Niebieskie Karty. Pomoc oferowana była osobiście, w miejscu zamieszkania, telefonicznie, pisemnie. Dyrektor Ośrodka jest członkiem Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie od 2011r., a pracownicy Ośrodka uczestniczyli w pracach grup roboczych organizowanych w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”. Ośrodek prowadzi telefon interwencyjny obsługiwany przez Dyrektora, który udostępniony jest całodobowo Komendzie Miejskiej Policji w Łomży oraz Miejskiemu Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Świadczenie specjalistycznego poradnictwa

W ramach specjalistycznego poradnictwa zrealizowano zadania:

- a) udzielanie poradnictwa socjalnego - skorzystało 121 osób,
- b) udzielanie poradnictwa psychologicznego - skorzystało 185 osób,
- c) udzielanie poradnictwa prawnego - skorzystało - 13 osób,
- d) prowadzenie profilaktyki społecznej i działań informacyjno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży, dorosłych:
 - Program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży zrealizowano w łomżyńskich szkołach. Łącznie przeprowadzono 15 dwugodzinnych spotkań, w których wzięło udział 300 uczniów. Realizatorami byli: psycholodzy i pracownicy socjalni. Program miał formę spotkań warsztatowych o tematyce:
 - „Pomysł na problem czyli jak sobie poradzić” - 2 warsztaty dwugodzinne z których skorzystało 31 uczniów. Przeprowadzone zostały w Szkole Podstawowej nr 10 w Łomży i Szkole Podstawowej nr 7 w Łomży.
 - „Komunikacja bez przemocy – elementy NVC” - 6 warsztatów dwugodzinnych z których skorzystało 123 uczniów. Przeprowadzone zostały w Szkole Podstawowej nr 10 w Łomży, Szkole Podstawowej nr 7 w Łomży, Zespole Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących nr 5 w Łomży oraz Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Łomży.
 - „Przemoc rówieśnicza” - 7 warsztatów dwugodzinnych z których skorzystało 146 uczniów. Przeprowadzone zostały w Szkole Podstawowej nr 9 w Łomży, Szkole Podstawowej nr 1 w Łomży, Szkole Podstawowej nr 7 w Łomży oraz Szkołach Katolickich w Łomży.
 - zrealizowano program profilaktyczny dla rodziców: „Szkoła dla rodziców”. W programie uczestniczyło 13 osób. Program przeprowadzony został przez psychologa Ośrodka w dwóch edycjach. Łącznie odbyło się 28 godzin spotkań.

- zrealizowano działania informacyjno – edukacyjne w celu promowania oferty pomocowej oraz przekazywania wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i innym szkodliwym zjawiskom społecznym: dystrybuowano ulotki informacyjne ośrodka, materiały edukacyjne, wśród klientów Ośrodka, w lokalnych instytucjach, w szkołach, zorganizowano wraz z Urzędem Miejskim, MOPS, CPZ, DPS wizytę roboczą pracowników socjalnych z Litwy, którzy odwiedzili Łomżę w ramach realizacji międzynarodowych seminariów "Dokształcanie planowania i organizacji działań w dziedzinie pomocy społecznej poprzez wdrażanie dobrych praktyk unijnych instytucji samorządowych",
- Dyrektor Ośrodka jest członkiem Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi od 2018 r. powołanego Zarządzeniem Wojewody Podlaskiego Nr 115/ 2018 z dnia 23 sierpnia 2018r. ze zm.,
- Rozwijano kompetencje zawodowe 4 pracowników Ośrodka poprzez umożliwienie udziału w konferencjach, szkoleniach i innych formach doskonalenia.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łomży, jako ośrodek wsparcia (typ A, B, C, D), w ramach swojej działalności w 2023r. zapewnił pełnoletnim osobom z zaburzeniami psychicznymi opiekę oraz możliwość udziału w zajęciach terapeutyczno-rehabilitacyjnych (co najmniej 6 godzin dziennie od poniedziałku do piątku).

W 2023r. z usług placówki, mieszczącej się przy ul. Marii Skłodowskiej- Curie 5 skorzystały 54 osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym:

- 38 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 16 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Podział podopiecznych ŚDS ze względu na rodzaj niepełnosprawności:

- 19 osób z przewlekłą chorobą psychiczną, głównie chorujących na schizofrenię,
- 10 osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- 5 osób wykazujących inne zaburzenia czynności psychicznych,
- 15 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- 5 osób ze spectrum autyzmu.

W Środowiskowym Domu Samopomocy usługi realizowane były w ramach dwóch typów treningów: samoobsługi i umiejętności społecznych, prowadzonych w formie zajęć indywidualnych i grupowych.

Treningi samoobsługi

I. Treningi funkcjonowania w życiu codziennym:

1. Trening dbałości o wygląd zewnętrzny, nauki higieny.
2. Trening kulinarny,
3. Trening umiejętności praktycznych,
4. Trening gospodarowania środkami finansowymi,
5. Usługi opiekuńcze

Treningi umiejętności społecznych:

I. Trening umiejętności interpersonalnych i komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej.

II. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego.

1. Terapia zajęciowa w pracowni plastycznej (zajęcia ceramiczne, malarskie, linoryt, itp.),
2. Terapia zajęciowa w pracowni wikliniarskiej,
3. Zajęcia teatralno-muzyczne,
4. Zajęcia z nauki języka angielskiego,
5. Zajęcia komputerowe,
6. Biblioterapia i filmoterapia,
7. Gry, zabawy integrujące, stymulujące, kalambury, konkursy, x-box,
8. Udział w spotkaniach towarzyskich, okolicznościowych, kulturalnych. Organizacja uroczystości typu: walentynki, dyskoteki, pikniki, obchody urodzin, imienin uczestników, dzień kobiet, mężczyzn, dziecka, śniadanie wielkanocne, wigilia, andrzejki, mikołajki, sylwester dla uczestników oraz wyjść i wyjazdów do kina, teatru, filharmonii łomżyńskiej, muzeów, galerii sztuki, itp.),
9. Hortiterapia- zajęcia w ogrodzie,
10. Zajęcia redakcyjne - gazetka „ŚDS-ka”,

11. Zajęcia z rękodzieła.

III. Terapia ruchowa i rehabilitacja:

- zajęcia na siłowni, na boisku,
- zajęcia prowadzone w sali rehabilitacji przez fizjoterapeutów,
- zabiegi z zakresu światłolecznictwa i relaksacyjne,
- program aktywności metodą Knillów,
- zajęcia sportowo-rekreacyjne, tenis stołowy, gra w boccia,
- choreoterapia - nauka kroków, układów przy muzyce.

IV. Inne formy postępowania wspierająco-aktywizującego:

1. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
2. Niezbędna opieka,
3. Inhalacje w grocie solnej,
4. Poradnictwo psychologiczne,
5. Zajęcia w ramach realizacji programów, np.: spotkania z psychologiem, specjalistą terapii uzależnień w ramach realizacji programu „Zachowaj trzeźwy umysł-działania promujące życie bez uzależnień poprzez edukację, aktywizację sportową i artystyczną oraz integrację społeczną osób z niepełnosprawnościami”,
6. Terapia Snoezelen w sali doświadczania świata, połączona z aromaterapią,
7. Kontakty z rodziną.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łomży zorganizował spotkania integracyjne:

- 24.05.2023r. - wycieczkę integracyjną do Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu z okazji Dni Rodziny,
- 7.06.2023r. - „To i owo na sportowo”,
- 29.08.2023r. - wyjazd integracyjno- rekreacyjny do Rynu i Mikołajek,
- 28.09.2023r. - Integracyjny Festiwal Piosenki Różnej „Śpiewać każdy może...”, w którym uczestniczyły zespoły z 9 środowiskowych domów samopomocy oraz DPS z Łomży. Imprezę była połączona z wystawą „Zachowaj trzeźwy umysł”, zorganizowaną w Hali Kultury w ramach ŁPPIRPAoIU na 2023 rok,
- 14.12.2023r. - spotkanie wigilijne w Hali Kultury, połączone z prezentacją programu artystycznego pn. „Wigilijny koncert kołód i pastorałek”.

Ponadto w ramach zajęć wspierająco-aktywizujących uczestnicy ośrodka wsparcia poznawali kulturę, kuchnię, zwyczaje, język, muzykę itp. innych krajów podczas obchodów tygodnia kultury: japońskiej i greckiej. Praca uczestniczki ŚDS (temat „Życie jest drogą”) zdobyła wyróżnienie w kategorii malarstwo w XXI edycji ogólnopolskiego konkursu plastycznego „Sztuka Osób Niepełnosprawnych”, organizowanego przez PFRON.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łomży jest jednostką organizacyjną miasta Łomża finansowaną w formie jednostki budżetowej. Dotacja na działalność ośrodka wsparcia pochodzi z budżetu Wojewody Podlaskiego.

Placówka Opiekuńczo Wychowawcza oraz Dom Nad Narwią

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Łomży jest instytucjonalną formą pieczy zastępczej dysponującą 14 miejscami dla dzieci. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom nad Narwią” w Łomży jest placówką interwencyjno-socjalizacyjną dysponującą 8 miejscami. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Łomży dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom nad Narwią” w Łomży zapewnienia wspólną obsługę administracyjną, finansową, organizacyjną oraz specjalistyczną.

W 2023 roku w ramach programu „**Chcę inaczej...- bez przemocy**” realizowanego w zakresie łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień młodzież uczestniczyła w następujących przedsięwzięciach:

I. **Zajęcia sportowe:**

Zajęcia rekreacyjno – sportowe skierowane były do wychowanków wykazujących predyspozycje sportowe oraz chętnych, aby aktywnie spędzić czas wolny. Podstawowym i najważniejszym celem zajęć było przygotowanie wychowanków do świadomego uczestnictwa w aktywności fizycznej poprzez odpowiednie dbanie o zdrowie i prawidłowy rozwój fizyczny, a także redukcję negatywnych emocji.

II. **W ramach zajęć profilaktyczno-terapeutycznych zrealizowano:**

1. **Zajęcia socjoterapeutyczne:**

Celem spotkań socjoterapeutycznych było dostarczenie młodzieży Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży, pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych, pozytywnych doświadczeń społecznych, które w znacznym stopniu mogły przyczynić się do korygowania zaniżonej samooceny, wzmacniania poczucia własnej wartości i budowania prawidłowego obrazu siebie. W wyniku zajęć poprawiły się relacje między uczestnikami spotkań, także poza grupą, zwiększyła się pewność w podejmowaniu działań w grupie, zmniejszył się wstyd i blokady w mówieniu o sobie i wyrażaniu własnego zdania oraz zwiększyła się umiejętność mówienia o tym, co czuje uczestnik zajęć.

2. Zajęcia profilaktyczne-arteterapia:

Głównym celem zajęć było rozbudzenie i rozwijanie wrażliwości estetycznej podopiecznych placówki. Dzięki terapii zajęciowej podopieczni placówki mogli kształtować i rozwijać inteligencję emocjonalną, a szczególnie takie jej aspekty jak identyfikowanie własnych stanów emocjonalnych oraz wyrażanie ich w społecznie akceptowany sposób.

3. Zajęcia profilaktyczne podczas wyjazdu profilaktyczno- terapeutycznego:

Motywy przewodnim wyjazdu było wykorzystanie czasu „w pełni” czyli aktywnie: bawiąc się, ucząc sposobów na pokonywanie codziennych problemów w szkole, w domu czy w kontaktach z osobami obcymi. Wyjazd miał charakter profilaktyki, przewidziany dla 14 wychowanków i 2 opiekunów, którzy w czasie wyjazdu realizowali program profilaktyczny. Zrealizowano 16 godzin zajęć grupowych poprowadzonych przez pracowników placówki.

4. Zajęcia teatralne:

Program realizowany był ze wszystkimi wychowankami Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży, którzy bardzo chętnie brali czynny udział w zajęciach koła teatralnego. Zajęcia teatralne miały charakter terapeutyczny, kształtowały właściwą postawę uczestników pełnych ambicji i chęci do pokonywania własnych słabości, rozwijały umiejętności wypowiadania się, wdrażały do zgodnej pracy w grupie, kształtowały dobre relacje między uczestnikami. Efektem finalnym było przedstawienie Jasełek Bożonarodzeniowych w dniu 20 grudnia 2023r.

III. Zajęcia integracyjne:

- wyjścia do instytucji kulturalnych, do restauracji, na pizzę, imprezy urodzinowe wychowanków- połączone z zajęciami profilaktycznymi (zmienna ilość wychowanków- 6-10 osób);
- wyjścia na basen, do kina, lodowisko (10- 12 osób).

Zajęcia integracyjne cieszyły się dużym zainteresowaniem, każda forma spędzenia wolnego czasu dla podopiecznych placówki jest alternatywą dla redukcji napięć, stresu oraz zachowań niepożądanych.

W 2023r. placówka realizowała projekt w ramach wsparcia finansowego od Fundacji PKO na wsparcie dzieci i młodzieży w obszarze psychologii i psychiatrii (zajęcia z psychologiem, socjoterapia, arteterapia, dogoterapia, trening zastępowania agresji oraz zakup narzędzi diagnostycznych i kursy specjalistyczne dla kadry). Projekt był realizowany przez cały 2023 rok.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży, na mocy decyzji Wojewody Podlaskiego, realizuje zadania orzekania o niepełnosprawności z zakresu administracji rządowej dla Miasta Łomży, Powiatu Łomżyńskiego i Zambrowskiego, tym samym obsługuje mieszkańców nie tylko Miasta Łomży, ale również dwóch sąsiednich powiatów.

Poniżej przedstawione zostało tabelaryczne zestawienie zrealizowanych zadań merytorycznych z danymi ilościowymi za 2023 rok.

Liczba przyjętych wniosków	
Osoby zainteresowane (powyżej 16 roku życia)	3320
Dzieci (do 16 roku życia)	342
Suma	3662 – wzrost o 459 osób w stosunku do roku 2022r.

Liczba wydanych orzeczeń

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia)	3259
Orzeczenia o niepełnosprawności (dzieci do 16 roku życia)	349
Orzeczenia o umorzeniu postępowania	25
Suma	3633 – wzrost o 627 osób w stosunku do roku 2022r.

Liczba wniosków o wydanie legitymacji	
Osoby zainteresowane (powyżej 16 roku życia)	597
Dzieci (do 16 roku życia)	46
Suma	643 – wzrost o 143 LON w stosunku do 2022r.

Liczba wniosków o wydanie kart parkingowych	
Osoby niepełnosprawne	749
Placówki	3
Suma	752 – wzrost o 122 KP w stosunku do 2022r.

Organizacja pracy

Rok 2023 wniósł szereg zmian związanych z dotychczasową organizacją pracy zespołów do spraw orzekania. Od 14 września 2022r. rozpoczęło się częściowe orzekanie w tzw. systemie naocznym, czyli z osobistym stawiennictwem w Zespole. Pełną parą w tym systemie PZON rozpoczął pracę z początkiem 2023r. Pozostała jednak możliwość wysyłania Kart Parkingowych i Legitymacja Osób Niepełnosprawnych przez operatora pocztowego, co było praktyczne przede wszystkim dla klientów PZON. Wraz ze zniesieniem 1 lipca 2023r. stanu zagrożenia epidemicznego, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, a także Wojewoda Podlaski przywrócili wydawanie zarówno kart i legitymacji z wymaganym własnoręcznym podpisem w obecności przewodniczącego zespołu w siedzibie zespołu.

Dodatkowo wraz z wybuchem wojny na Ukrainie doszło nowe zadanie związane z obsługą obywateli Ukrainy, co wiązało się z przygotowaniem tłumaczeń formularzy, pomocą w wypełnianiu dokumentów, a także angażowaniem osób posługujących się językiem ukraińskim przy obsłudze klientów.

Zmieniały się kilkakrotnie przepisy związane wydłużeniem ważności orzeczeń i kart parkingowych. Wszystkie te zmiany wymagały ciągłego monitorowania, informowania, rozpowszechniania, dostosowywania organizacji pracy. Istotne było również wsparcie klientów PZON w sytuacjach niedoinformowania pracodawców i instytucji o zmieniających się przepisach, braku zrozumienia nowych ustaw i rozporządzeń. Konsekwencją tego byłoby zagrożenie utraty przywilejów przez osoby posiadające orzeczenia.

W połowie roku 2023 pojawił się projekt ustawy określającej warunki nabywania prawa do świadczenia kierowanego do osób niepełnosprawnych, co spowodowało pod koniec roku lawinę wniosków w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, które warunkowało wydanie przyszłych decyzji o potrzebie wsparcia.

Warto podkreślić, że w porównaniu do sytuacji zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności w Polsce, łomżyński PZON jest jednym z nielicznych, który ze względu na organizację czasu pracy, zatrudnienie odpowiednio wykwalifikowanej kadry pracowniczej i orzeczników, orzeka terminowo, bez zaległości i konieczności oczekiwania na komisje powyżej 30 dni. W Polsce obecnie okres oczekiwania wynosi od 3 do 8 miesięcy, w Łomży do 1 miesiąca zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego.

Jednocześnie należy uwzględnić ogólną sytuację nie tylko w kraju, ale w Łomży związaną z bardzo dużym wzrostem osób zainteresowanych orzekaniem, brakami kadrowymi, szczególnie wśród lekarzy – orzeczników, zbyt niskimi płacami w stosunku m.in. do orzeczników ZUS. PZON w Łomży nie jest odosobnionym przypadkiem, jeśli chodzi o ilość wniosków, obciążenie pracą i zadaniami. Jest ono takie samo jak w całym kraju, jednak wysiłki podejmowane w sposób ciągły, zachęcanie i poszukiwanie kadry orzeczniczej, często poświęcenia ze strony pracowników – praca w nadgodzinach, elastyczność ze względu na możliwości zatrudnionych na zlecenie orzeczników celem obsługi osób zainteresowanych orzekaniem i komisji, brak przestojów w okresie pandemii, pewna przewidywalność sytuacji, w tym m.in. ilości wydawanych kart parkingowych nie spowodowała zatorowości w tej kwestii.

W wielu zespołach w Polsce nie wydaje się kart parkingowych z powodu braku blankietów. Płynność wydawania kart parkingowych zależy od posiadania odpowiedniej ilości specjalnych blankiet. W Powiatowym Zespole w Łomży nie mamy takiego problemu.

Zarówno zmieniające się przepisy, jak i sytuacja w związku z pogarszającym się zdrowiem Polaków oraz niedofinansowanie zespołu powodują różnego rodzaju problemy, a mimo to Powiatowy Zespół w Łomży jak stwierdziła Przewodnicząca Wojewódzka nadzorująca zadania realizowane w łomżyńskim Zespole – jest wzorcowym Zespołem w Województwie Podlaskim. Powiatowy Zespół uzyskał pozytywne wyniki kontroli przeprowadzonej w 2023r. przez Wojewodę Podlaskiego.

Pozyskane środki z budżetu państwa

W związku z tym, że koszty funkcjonowania Powiatowego Zespołu przewyższały kwotę przyznanej dotacji, 1 czerwca 2023r. złożono wniosek do Wojewody Podlaskiego o dodatkowe dofinansowanie realizacji zadań publicznych na kwotę 200.000 zł oraz o tymczasowe zabezpieczenie niedoboru środków do Prezydenta Miasta o 60.000 zł do czasu otrzymania dotacji. W październiku złożono kolejny wniosek do Wojewody Podlaskiego o 100.000 zł oraz o środki na zabezpieczenie podwyżek płac w związku z ogólnokrajowymi zmianami wynagrodzeń. W rezultacie w listopadzie i grudniu 2023r. uzyskano dotacje celowe z budżetu państwa łącznie na kwotę 341.000 zł, co zwiększyło budżet PZON w ramach środków zleconych do kwoty 1.190.714 zł.

Ponadto w 2023r. zwiększenie budżetu nastąpiło na skutek wydania 655 sztuk Legitymacji Osób Niepełnosprawnych. Należne środki z tytułu wydania legitymacji wyniosły 7.892 zł i pochodziły z rezerwy celowej. Otrzymana dotacja związana była z wprowadzeniem w 2017r. nowej formuły legitymacji i zwiększenia kosztów jej wydawania. Wielkość przekazania środków uzależniona jest od ilości faktycznie wydanych legitymacji.

Od 1 lipca 2014r. na przewodniczących powiatowych zespołów został nałożony obowiązek wydawania kart parkingowych. Z tytułu opłaty za wyrobienie i wydanie karty parkingowej uzyskano dochód na rzecz samorządu (5%) w wysokości 796,95 zł. Pozostała kwota 15.142,05 zł to dochód budżetu państwa.

Z dniem 1 lipca 2022r. weszła w życie ustawa z dnia 8 czerwca 2022r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym, która wprowadziła możliwość finansowania ze środków budżetu państwa - Funduszu Pomocy realizacji zadań przez powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności na rzecz obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polski uznaje się za legalny. Wobec powyższego Powiatowy Zespół składał comiesięczne informacje i wnioski w zakresie liczby wydanych orzeczeń dla obywateli Ukrainy i kosztów z tym związanych. Dochód z tego tytułu w 2023r. wyniósł 9.849 zł.

Pozyskane w 2023r. środki pozwoliły na zabezpieczenie potrzeb PZON oraz na zwrot do budżetu Miasta kwoty 106.924,83 zł, co stanowi 86,82 %.

Planowanie i kontrolowanie wydatków pozwoliło na wykorzystanie środków zewnętrznych w 100%.

Dostępność siedziby dla osób niepełnosprawnych

Niewątpliwie jednym z sukcesów Miasta w minionych latach była doprowadzona do końca inwestycja pn.: „Przebudowa lokalu w budynku przy ul. Wojska Polskiego 25 w Łomży na potrzeby Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności”.

Nowa siedziba jest dostępna dla klientów zarówno w samym lokalu, jak i na zewnątrz. Obecna lokalizacja zapewnia miejsca parkingowe z zabezpieczeniem przestrzeni dla osób niepełnosprawnych. Bliskość położenia dworca autobusowego dla mieszkańców powiatu łomżyńskiego i zambrowskiego oraz przystanku autobusowo MPK, jest dodatkowym atutem tego miejsca nie tylko dla łomżyniaków.

Warto podkreślić, że zmiana siedziby całkowicie zmieniła komfort pracy orzeczników i pracowników Zespołu, a przy tym poprawiła wizerunek Urzędu, jako instytucji spełniającej wymogi dostępności budynku i przestrzeni publicznej dla osób o ograniczonej sprawności. W sposób ciągły monitorowane i podejmowane są działania w celu zachowania w jak największym stopniu dostępności dla osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Sprawy mieszkaniowe

Na chwilę obecną obowiązują zasady gospodarowania zasobem mieszkaniowym miasta uchwalone przez Radę Miejską Łomży w dniu 30 sierpnia 2017r. nr 386/XLIV/17 w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta łomża na lata 2017-2024. oraz uchwała Nr 427XLV/21 Rady Miejskiej Łomży z dnia 27 października 2021r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład

mieszkaniowego zasobu Miasta Łomża.

Przydział mieszkań w latach 2019 – 2023

Rok	Ilość przydzielonych mieszkań
2019	14
2020	11
2021	7
2022	16
2023	42

Dodatki mieszkaniowe w latach 2019 -2023

Rok	Kwota przyznanych dodatków w zł	Liczba dodatków
2019	1.464.747,00	9.150
2020	1.307.993,07	7.744
2021	1.322.717,36	7.123
2022	1.436.235, 63	6.976
2023	1.626.548,83	6785

W roku 2023

Zasób własności Miasta Łomża: 945 lokale (stan na dzień **31.12.2023**)

Zasób w budynkach prywatnych w zarządzie: 92 lokale w użytkowaniu

Średnia wielkość mieszkania: 40,00 m²

Liczba mieszkań, z CO:

zasób Miasta Łomża:, 809 z CO,

zasób w budynkach prywatnych w zarządzie: 7 lokali,

Wyposażenie lokali:

- w instalację wodociągową: 100 % zasobu

- w instalację kanalizacyjną: 945 lokale z zasobu Miasta Łomża, 91 lokale w budynkach prywatnych w zarządzie

- wyposażenie w WC: 944 lokali z zasobu Miasta Łomża, 89 lokali w budynkach prywatnych,

- wyposażenie w łazienkę: 934 lokali z zasobu Miasta Łomża, 89 lokali w budynkach prywatnych w zarządzie

- wyposażenie w ciepłą wodę: 581 lokali zasobu Miasta Łomża, 7 lokali w budynku prywatnym w zarządzie

FUNKCJONOWANIE MIEJSKICH SPÓŁEK

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej

Miejski System Ciepłowniczy wg. stanu na dzień 31.12.2023 r. stanowi:

a) źródło wytwarzania:

- instalacja energetycznego spalania w Ciepłowni Miejskiej w Łomży przy ulicy Ciepłej 16 o mocy zainstalowanej 155 MW; 27,27 % paliwo węglowe, 72,73 % paliwo biomasowe (zrębka drzewna),
- dzierżawiona kotłownia Szpitala Wojewódzkiego o mocy 14,8 MW. Łączna moc źródła wytwarzania wynosi 169,8 MW,

b) sieć ciepłownicza o długości 82,596 km (w tym sieć magistralna - 20,34 km; sieć rozdzielcza - 33,053 km; przyłącza - 29,203 km) i pojemności zładu około 6 056 m³. Zakres średnic rurociągów: Dn 25 - Dn 600 mm,
c) węzły ciepłownicze w ilości 923 sztuk.

W roku 2023 służby techniczne MPEC prowadziły prace w zakresie budowy nowych odcinków sieci ciepłych i przyłączy ciepłych w technologii rur preizolowanych. Poniżej w tabelach przedstawiono wszystkie przeprowadzone działania w tym kierunku. W roku 2023 wybudowano nowe odcinki sieci ciepłowniczej: rozdzielczej i przyłączy w technologii rur preizolowanych, o łącznej długości **465,00 mb**.

Działania inwestycyjne i modernizacyjne podejmowane w miejskiej Spółce ciepłowniczej w roku 2023 prowadzone były równolegle, w wymienionych poniżej obszarach.

Działania w zakresie sieci ciepłowniczych, przeprowadzone w 2023 roku:

Wykaz przebudowanych sieci rozdzielczych, z kanałowych na preizolowane w 2023 roku – **nie wykonano żadnej przebudowy sieci ciepłej**

Wykaz wybudowanych sieci preizolowanych w 2023 roku

Lp.	Zadanie	Średnica	Długość
		[mm]	[mb]
1.	ul. Sybiraków - sieć rozdzielcza zasilająca zasoby mieszkaniowe SM Perspektywa	150/315	33,00
2.	ul. Sybiraków - sieć rozdzielcza zasilająca zasoby mieszkaniowe Development Zacharzewski, Skowroński	150/315	52,00
3.	ul. Kazańska i Sybiraków – sieć rozdzielcza	80/200	73,00
Razem:			158,00

Wykaz nowych podłączeń w 2023 roku

Lp.	Zadanie	Średnica	Długość
		[mm]	[mb.]
1	ul. Kazańska 19 Grodzki Development Sp. J. Ełk	65/160	32,50
2	ul. Księcia Stanisława (budynek „B” i „C” – Agbakar Sp z o.o. Sp. K)	50/140	16,50
3	ul. Sikorskiego 216 (Przedszkole Publiczne nr 5)	50/140	19,50
4	ul. Wiosenna (budynki mieszkalne Proinvest)	40x2/180	48,00
5	ul. Sybiraków (bud. Nr "B" - S.M. "Perspektywa")	40/125	15,00
6	ul. Szmaragdowa (budynek nr „A” Development Zacharzewski, Skowroński)	50/140	5,50
7	ul. Staffa (budynek mieszkalny wielorodzinny – ŁSM w Łomży)	40/125	17,50

8	ul. Stacha Konwy 19 (budynek mieszkalny wielorodzinny)	32/125	57,00
9	ul. Pana Tadeusza 11 (bud. mieszkalny jednorodzinny)	25/110	24,00
10	Al. Legionów 97 (bud. mieszkalny jednorodzinny)	32/125	62,50
11	ul. Rządowa 5 (bud. mieszkalny MPGKiM)	25/110	9,00
Razem:			307,00

Na terenie Miasta Łomża wykonano:

Rodzaj sieci	Długość [mb.]
Sieci rozdzielcze - przebudowa	0,00
Sieci rozdzielcze - budowa nowych	158,00
Przyłącza - budowa nowych	307,00
łącznie:	465,00

Do posiadanego i eksploatowanego przez przedsiębiorstwo systemu kontrolno - pomiarowo - rozliczeniowego w zakresie dystrybucji i sprzedaży energii cieplnej, czyli OCS Control, sukcesywnie włączane są nowe obiekty, przyłączane do miejskiej sieci cieplnej. Zainstalowany system zautomatyzował dystrybucję i sprzedaż energii cieplnej na terenie miasta oraz zapewnił możliwość zdalnego nadzoru i kontroli pracy węzłów ciepłowniczych znajdujących się w zasobach MPEC Łomża.

Równocześnie przedsiębiorstwo podjęło i sukcesywnie realizuje program w zakresie telemetrii sieci cieplnej, poprzez dostosowanie strategicznych komór ciepłowniczych i włączanie ich do systemu zdalnej kontroli i nadzoru pracy miejskiej sieci ciepłowniczej, co znacząco powinno wpłynąć na efektywność działania posiadanego systemu ciepłowniczego. W roku 2023 zautomatyzowano działanie następnej komory sekcijnej oznaczonej nr CC230K oraz w zakresie komory AA300K, gdzie działania są kontynuowane, a ich wykonanie nastąpi w 2024 r. Przedsięwzięcia podejmowane w zakresie wprowadzania automatyzacji pracy miejskiej sieci cieplnej, znacząco wpłyną na efektywność pracy sieci.

W zakresie źródła wytwarzania energii cieplnej przedsiębiorstwo w grudniu 2022 r. zakończyło realizację II-etapu inwestycji w ramach rozbudowy Ciepłowni Miejskiej w Łomży o kocioł parowy o mocy 12,5 MW w kogeneracji, z wykorzystaniem biomasy jako paliwa. W 2023 r. przedmiotowy kocioł wraz z turbozespołem podczas rutynowej eksploatacji był wnikliwie obserwowany, a wszelkie wyniki w tym czasie usterki i niedomagania niezwłocznie były usuwane przez służby eksploatacyjne przedsiębiorstwa. W wyniku wykonania w/w inwestycji oraz wcześniejszego I-etapu realizacji inwestycji zrealizowanej i oddanej do użytku w roku 2019 w zakresie kotła biomasowego o mocy 12,5 MW, eksploatowane źródło ciepła osiągnęło status efektywnego systemu ciepłowniczego, ograniczając do minimum zużycie paliw kopalnych, tj. węgla kamiennego w produkcji energii cieplnej na potrzeby miasta Łomży.

Miernikiem zapotrzebowania na energię ciepłą jest wielkość mocy zamówionej przez Odbiorców. Moc zamówiona kształtowała się następująco:

- Moc zamówiona na 31.12.2022 r. – 106,287204 MW

- Moc zamówiona na 31.12.2023 r. – 106,017304 MW

Wielkość sprzedaży

- Sprzedaż za 2022 r. – 604779,85 GJ

- Sprzedaż za 2023 r. – 576000,58 GJ

Struktura sprzedaży energii cieplnej w 2022 r. i w 2023 r.

Rodzaj obiektów	Ilość zużytej energii cieplnej w 2022 r. [GJ]	Udział w sprzedaży [%]	Ilość zużytej energii cieplnej w 2023 r. [GJ]	Udział w sprzedaży [%]
-----------------	--	------------------------------	--	------------------------------

Budownictwo wielorodzinne	410 440	68%	395 308	69%
Domy jednorodzinne	18 001	3%	16 525	3%
Obiekty użyteczności publicznej	105 808	18%	99 571	17%
Obiekty usługowo-handlowe	26 541	4%	23 693	4%
Pozostałe	43 990	7%	40 904	7%
Razem	604 780	100%	576 001	100%

Źródło info: opracowanie własne MPEC

Ciepło wytworzone w Ciepłowni Miejskiej w Łomży dostarczane jest niezmiennie w 100 % na potrzeby komunalne odbiorców Miasta Łomża. Struktura sprzedaży w roku 2023 w odniesieniu do 2022 nie uległa istotnej zmianie.

Wykaz podłączonych budynków i odbiorców w 2023 roku

Wykaz podłączonych budynków i odbiorców w 2023 roku

Nowe podłączenia u nowych Odbiorców:

1. PHU Okleina, ul. Akademicka 48	0,170 MW
2. Lewiarz Development, ul. Por. Łagody 1A	0,100 MW
3. Lewiarz Development, ul. Por. Łagody 1B , 1C	0,350 MW
4. Agbakar Sp. z o.o. sp. k., ul. Ks. Stanisława 9	0,175 MW
5. Al. Legionów 97	0,010 MW
6. ul. Stacha Konwy 19	0,030 MW
7. Proinvest M. Baranowski, ul. Bursztynowa	0,050 MW

Razem moc zamówiona: 0,885 MW

Nowe budynki u istniejących Odbiorców:

1. SM „Perspektywa”, ul. Sybiraków 28	0,185 MW
2. SM „Perspektywa”, ul. Sybiraków 30	0,185 MW
3. Development Sp. J. Zacharzewski Skowroński, ul. Smaragdowa 21/23	0,157 MW
4. MPGKiM ZB, ul. Polowa 65	0,1415 MW
5. MPGKiM ZB, ul. Rządowa 5	0,015 MW
6. Grodzki Development Sp. J., ul. Kazańska 19	0,466 MW

Razem moc zamówiona: 1,1495 MW

Ilość nowych odbiorców włączonych w 2023 r. – 7 szt.

Ilość nowych budynków włączonych w 2023 r. – 13 szt.

Łącznie podłączenia w 2023 r. to 2,0345 MW.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji

W 2023 roku MPK w Łomży sp. z o.o. przejęło od UM w użytkowanie 8 bezemisyjnych autobusów elektrycznych marki Yutong zakupionych w ramach dofinansowania z RPOWP, zadanie inwestycyjne pn. „Zrównoważona mobilność miejska w Łomży”. W lutym 2023 rozpoczęto eksploatację pierwszych dwóch autobusów elektrycznych marki Yutong, a następnie w kwietniu wprowadzono do obsługi linii kolejne 6 autobusów elektrycznych. Od kwietnia 2023 roku osiągnięto wskaźnik na poziomie **21%** udziału we flocie pojazdów elektrycznych użytkowanych przy wykonywaniu zadania publicznego.

W 2023 roku w komunikacji miejskiej następuje dalszy stopniowy wzrost ilości przewożonych pasażerów (w 2022 r. przewieziono około 3,3 mln osób, natomiast w 2023 około 3,5 mln osób). Promowanie komunikacji miejskiej odbywało się między innymi przez decyzje Urzędu Miasta w zakresie bezpłatnych przejazdów w

granicach administracyjnych miasta np. w Dniu Kobiet (8.03.2023), na liniach specjalnych tj. Noc Muzeów (13.05.2023), Linia Cmentarna (1.11.2023) oraz w ramach Europejskiego Tygodnia Mobilności – Dzień bez Samochodu (22 września 2023), w czasie Dni Łomży (16-17 czerwca 2023), a także w celu ułatwienia wyborcom dotarcia do lokali komisji wyborczych (15 października 2023) oraz w związku z organizowaniem łomżyńskiej Wieczery Wigilijnej (18 grudnia 2023).

Równolegle, MPK jako przewoźnik, w ramach promowania łomżyńskiej komunikacji miejskiej uczestniczył w wielu akcjach społecznych, edukacyjnych i konferencjach technicznych między innymi:

- a) powrót do promowania czytelnictwa poprzez mobilne biblioteczki w autobusach,
- b) Walentynki w udekorowanym autobusie miejskim,
- c) organizacja szkolenia dla strażaków z okolicznych jednostek pożarniczych w zakresie postępowania przy gaszeniu autobusu elektrycznego,
- d) udział MPK w osiedlowym pikniku rodzinnym (27 maja 2023) przy ul. Fabrycznej i Cegielnianej,
- e) udział w akcji Komendy Miejskiej Policji w Łomży promującej bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- f) w dniach 20 - 22.12.2023 organizacja (wspólnie z MDK-DŚT) przejazdów świątecznego Kolędobusu,
- g) rozdawanie posiłków świątecznych w ramach akcji Wigilijny Stół,
- h) bieżąca współpraca MPK w Łomży z Izbą Gospodarczą Komunikacji Miejskiej w zakresie promowania innowacyjnych rozwiązań realizowanych w Łomży dotyczących transportu publicznego,
- i) promowanie miasta Łomża poprzez udział pracowników MPK w ogólnopolskich konferencjach, na których przedstawione zostały prezentacje opisujące innowacyjne rozwiązania w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w transporcie zbiorowym:
 - V KONGRES ORGANIZATORÓW I OPERATORÓW PUBLICZNEGO TRANSPORTU MIEJSKIEGO, WARSZAWA, 20 KWIETNIA 2023 R. – przedstawiona prezentacja „Infrastruktura OZE na zajezdni ważnym elementem optymalizacji działania operatora”. Doświadczenia MPK w Łomży zostały również opublikowane w branżowej prasie ogólnopolskiej (Biuletyn Komunikacji Miejskiej nr 168 z maja 2023),
 - KONFERENCJA TECHNICZNA IGKM W LUBONIU K/POZNANIA, 19-20.10.2023 – „Zajezdnia z wykorzystaniem OZE na przykładzie MPK w Łomży sp. z o.o.”

Działania Miasta i MPK w zakresie elektromobilności zostały potraktowane przez Izbę Gospodarczą Komunikacji Miejskiej jako wzór do naśladowania we wprowadzaniu nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań w komunikacji miejskiej. Opinia ta została wyrażona w piśmie nr IGKM/P/13/2024, z jednoczesną prośbą o możliwość zorganizowania w łomżyńskim MPK wizyt studyjnych.

W zakresie realizacji przewozów zgodnie z decyzją Prezydenta Miasta Łomża jako Organizatora transportu zbiorowego od 18 września 2023 r. zwiększono realizację przewozów na linii 18 – połączenie komunikacyjne dwóch łomżyńskich uczelni wyższych oraz dojazd do ogródków działkowych. Wprowadzono do eksploatacji bezemisyjne autobusy elektryczne. Usługa w zakresie publicznego transportu zbiorowego była świadczona na podstawie zatwierdzonych przez Organizatora rozkładów jazdy, na poziomie nieznacznie wyższym niż w roku ubiegłym, z uwzględnieniem decyzji i propozycji zmian ze strony Organizatora.

Poprzez wprowadzenie do realizacji przewozów nowoczesnych autobusów elektrycznych sukcesywnie wzrasta komfort podróżowania (autobusy całkowicie klimatyzowane, ciche) oraz zmniejsza się emisja spalin emitowanych przez środki transportu zbiorowego (autobusy całkowicie bezemisyjne). Autobusy elektryczne zostały skierowane do realizacji przewozów na różnych liniach komunikacyjnych w mieście, w szczególności na liniach o dużym napełnieniu pasażerskim. Ładowanie autobusów odbywa się na terenie zajezdni MPK przy użyciu ładowarek dostarczonych wraz z pojazdami oraz z wykorzystaniem energii z paneli fotowoltaicznych.

Pomimo ograniczeń finansowych i rosnących kosztów MPK realizowało w 2023 roku usługę transportową na wymaganym poziomie jakościowym.

W styczniu 2024 Urząd Miasta podpisał umowę na dostawę 4 elektrycznych autobusów miejskich o długości 10 m w ramach realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Rozwój zielonego transportu publicznego w Łomży” – dofinansowanie NFOŚiGW II nabór. Równolegle UM złożył wniosek na zakup 4 elektrycznych autobusów miejskich o dług. 12 m – dofinansowanie NFOŚiGW III nabór.

W grudniu 2023 UM złożył wniosek na zakup 4 elektrycznych autobusów miejskich z dofinansowaniem z Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021-2027, Priorytet Zrównoważona Mobilność Miejska, numer naboru FEPW.03.01-IP.01-002/23 – wniosek uzyskał pozytywną ocenę w marcu 2024, zostało przyznane dofinansowanie do projektu w kwocie 33 935 946,26 zł, przy kwocie całkowitej projektu 49 107 310,52 zł. Projekt ten obejmuje również przebudowę warsztatu naprawczego oraz budowę hali garażowej w MPK jako konstrukcję pod instalację fotowoltaiczną. Docelowo, po realizacji projektu, w latach kolejnych, planowane jest osiągnięcie

mocy około 500 kW czystej energii z OZE służącej do zasilania autobusów elektrycznych, co pozwoli ograniczyć rosnące koszty funkcjonowania transportu zbiorowego.

W 2023 roku, ze środków własnych spółki, MPK zleciło realizację inwestycji polegającej na budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy 13 kWp na zadaszeniu stacji paliw.

Zlecono również wykonanie analizy zużycia energii elektrycznej oraz w celu modernizacji sieci zasilającej, ograniczenia strat i zmniejszenia kosztów przeprowadzono inwestycję obejmującą montaż dynamicznych kompensatorów mocy biernej – inwestycję sfinansowano ze środków własnych spółki.

Sfinansowano jednocześnie z własnych środków usługi montażowo programistyczne mające na celu uwzględnienie nowej instalacji fotowoltaicznej w sieci oraz dostosowanie układu pomiarowego i kontrolnego.

W obecnej chwili (stan na 2023 rok) MPK w Łomży sp. z o.o. wykorzystuje do swojej działalności trzy instalacje fotowoltaiczne o łącznej mocy 56,6 kW oraz dwa magazyny energii o łącznej pojemności 105 kWh. Infrastruktura OZE oraz infrastruktura do ładowania autobusów podłączone są do systemu nadzoru nad przepływami w wewnętrznej sieci przedsiębiorstwa. Konfiguracja taka pozwala na bieżący monitoring wielkości zużywanej i produkowanej energii oraz eliminowanie zakłóceń i start w sieci.

W celu zwiększania efektywności energetycznej i co za tym idzie ograniczania kosztów energii elektrycznej, MPK w Łomży sp. z o.o. złożyło w planie zadań inwestycyjnych na rok 2024 zapotrzebowanie na zabezpieczenie środków finansowych na budowę stacji transformatorowej o mocy 1 MW. Realizacja tego zadania inwestycyjnego pozwoli na przełączenie zakładu, jako odbiorcy o rosnącym zapotrzebowaniu w energię, z sieci zasilającej niskiego napięcia na sieć średniego napięcia. W efekcie oczekiwane jest zmniejszenie kosztów energii związane z różnymi współczynnikami rozliczeniowymi w zależności od typu sieci zasilającej.

Jednocześnie, w korespondencji otrzymanej od dostawcy autobusów elektrycznych, MPK w Łomży zostało ocenione jako przewoźnik osiągający najniższe zużycie energii elektrycznej przez miejskie autobusy elektryczne w skali całej Europy.

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Łomży w 2023 r. wyprodukowała 2.671.480 m³ wody na potrzeby Miasta Łomża.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Spółka posiadała w eksploatacji:

- 13,4 km sieci wodociągowej tłocznej,
- 21,6 km sieci wodociągowej magistralnej,
- 133,2 km sieci wodociągowej rozdzielczej,
- 93,6 km przyłączy wodociągowych,
- 4,9 km kanalizacji ogólnospławnej,
- 120,2 km kanalizacji sanitarnej,
- 71 km przyłączy sanitarnych,
- 6250 szt. wodomierzy.

Wskaźnik obsługi posiadanych sieci wodociągowo-kanalizacyjnych na jednego pracownika w 2023 roku wynosił 0,36 osoby/km (w roku 1995 w momencie powstania Spółki wskaźnik wynosił 0,53 osoby/km).

Na terenie Miasta Łomży:

Dokonano przeglądu 93 km sieci wodociągowej. Sprawdzono 136 zasuw sieciowych (z czego 3 wymieniono, a 61 usprawniono), 87 na przyłączach domowych (z czego 21 wymieniono, a 48 usprawniono), oraz 125 zestawów hydrantowych p. poż. (z czego 13 wymieniono, a 15 usprawniono). W 2023 roku usunięto 37 awarii wodociągowych (spadek o 2,5 %) oraz usunięto 8 awarii na zlecenia z zewnątrz. Dokonano wymiany 2551 wodomierzy u odbiorców oraz odebrano 89 podliczników do podlewania ogródków.

W 2023 r. usunięto 241 zatorów kanalizacyjnych na terenie Miasta Łomży (spadek o 6,0 %) i 151 na zlecenia z zewnątrz (w tym na terenie miasta Łomża 138 i poza terenem działalności Spółki 6). Dokonano przeglądu i wyczyszczono 269 km sieci, wymieniono 34 włazy żeliwne na studzienkach rewizyjnych kanalizacji sanitarnej. Na zlecenie Urzędu Miejskiego w Łomży wyczyszczono 2,5 km kanalizacji deszczowej.

Lp.	Nazwa zadania
I. ZAKŁAD SIECI	
PION WODOCIĄGÓW	
1.	Budowa wodociągu Ø110 dł.260m ul. Owocowa
2.	Zakup przycinarki spalinowej
3.	Zakup zamrażarki do rur
4.	Zakup wodomierzy i nakładek zdalnego odczytu
5.	Gmina Piątnica - Zakup wodomierzy
PION KANALIZACJI	
1.	Przebudowa kanału sanitarnego dn200 ul. Broniewskiego, Reymonta - cracking (I etap)
2.	Utwardzenie terenu pompowni ścieków
3.	Wyposażenie przepompowni ścieków ul. Bursztynowa, Sympatyczna, Nowogrodzka
4.	Budowa kanalizacji sanitarnej Ø200 dł. 360m ul. Owocowa
II. ZAKŁAD OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW	
1.	Rozbudowa i przebudowa Oczyszczalni Ścieków
2.	Budowa ogrodzenia oczyszczalni od strony ul. Zjazd
3.	Wymiana zastawek w komorze K4
4.	Lanca do dozowania mocznika na ISiTMO
5.	Zakup klimatyzacji
6.	Wymiana nawierzchni pod wiatą na osad
7.	Prace przy przebudowie oczyszczalni w zakresie automatyki
VI. ZAKŁAD UTRZYMANIA RUCHU	
1.	Modernizacja układu sterowania suszarni na oczyszczalni ścieków
2.	Wymiana układu sterowania separatora piasku
3.	Modernizacja układu sterowania na SUW Rybaki

WYKONANIE PLANOWANYCH ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH

Pion Wodociągów

- Ad.1. Zadanie przesunięto do realizacji z uwagi na powiązanie z budową drogi realizowaną przez Miasto Łomża.
- Ad.2. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym.
- Ad.3. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym.
- Ad.4. Zakupiono wodomierze i nakładki w ilości niezbędnej do wymiany w 2023 roku.
- Ad.5. Zakupiono wodomierze w ilości niezbędnej do wymiany w 2023 roku.

Pion Kanalizacji

- Ad.1. Zgodnie z planem wykonano renowację kanału w ul. Broniewskiego oraz poza planem w ulicy Prusa w związku z poważną awarią kanalizacji. Remont kanału w ulicy Reymonta przełożono na okres późniejszy, dokonano tylko jego bieżącej naprawy.
- Ad.2. Wykonano w ramach prac remontowych.
- Ad.3. Zakupiono wyposażenie przepompowni w ul. Sympatycznej. Pozostałe przepompownie zostaną wyposażone w 2024 roku wraz z wykonaniem zasilenia przez PGE.
- Ad.4. Zadanie przesunięte i będzie realizowane wraz z budową drogi prowadzoną przez Miasto Łomża.

Zakład Sieci zrealizował zakres rzeczowy prac remontowych zgodnie z założonym planem. Na prace remontowe wydano kwotę 1269,8 co stanowi 101% planu remontowego.

Spółka uzgodniła w 2023 r. 105 projektów budowlanych sieci i przyłączy wod.-kan. na terenie Miasta Łomży. Wydano 119 warunków technicznych zasilania w wodę i odprowadzenia ścieków na terenie Miasta Łomży.

Na potrzeby MPWiK przeprowadzono inspekcję TV 4 odcinków kanalizacji i przyłączy o łącznej długości 876 m.

Dokonano odbiorów technicznych końcowych:	Miasto Łomża
sieci kanalizacji sanitarnej	0,7 km
sieci wodociągowej	0,6 km
przyłączy kanalizacji sanitarnej	81 szt.
przyłączy wodociągowych	91 szt.

Zgodnie z wymaganiami prawnymi dokonywano weryfikacji parametrów wody i ścieków. Laboratorium Spółki wykonało łącznie w 2023r:

- 1 184 analizy ścieków z urządzeń i obiektów z terenu oczyszczalni ścieków (dopływ, osadnik wstępny, reaktory biologiczne, osadnik wtórny).
- 237 analiz osadów ściekowych z różnych etapów procesu technologicznego,
- 427 analiz wody pobieranej m.in. ze stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowej w Łomży; w tym część badań obejmowała parametry mikrobiologiczne.

Park Przemysłowy Łomża

Park Przemysłowy Łomża jest jednoosobową spółką samorządową, której właścicielem jest Miasto Łomża. Park Przemysłowy Łomża stanowi spójny element szeregu działań podjętych przez władze samorządowe miasta Łomża, mające na celu stworzenie przestrzeni niezbędnej dla wsparcia i rozwoju inicjatyw gospodarczych oraz poprawy atrakcyjności gospodarczej miasta. Jest miejscem tworzoną dla ludzi z ciekawym, innowacyjnym pomysłem na firmę oraz nowoczesną Instytucją Otoczenia Biznesu o różnych funkcjach, wspierających rozwój innowacyjnych przedsiębiorstw opartych na wiedzy, umiejętnościach i aktywności mieszkańców subregionu łomżyńskiego. Z oferty usług Parku Przemysłowego Łomża w 2023 roku korzystało 196 podmiotów gospodarczych, które utworzyły około 200 miejsc pracy.

Główną funkcją Parku Przemysłowy Łomża jest wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w Łomży i subregionie łomżyńskim, która realizowana jest między innymi poprzez:

- inkubację – spółka posiada atrakcyjną ofertę infrastrukturalną i atrakcyjne warunki inkubacji skierowane do młodych przedsiębiorców oraz podmiotów wspierających swoimi usługami przedsiębiorców. W ramach inkubacji podmioty, które lokują swoją działalność w parku otrzymują kompleksową usługę finansowo- księgową i kompleksową usługę prawną.
- usługi dla biznesu - doradcze, prawne, księgowe, pozyskiwania środków zewnętrznych, usługi hostingowe (strony internetowe, poczta, bip, przechowywanie danych, wynajem powierzchni serwerowni oraz usługę wirtualnego serwera) i usługi wynajmu powierzchni w budynku nr 2.
- wymiar edukacyjny – działania Spółki związane z promowaniem i kreowaniem postaw przedsiębiorczości i innowacyjności skierowany do uczniów, studentów oraz młodych przedsiębiorców (są to: seminaria, szkolenia, warsztaty, spotkania informacyjne, lekcje przedsiębiorczości oraz inne dedykowane wydarzenia).

Inkubator Przedsiębiorczości funkcjonujący w ramach Parku Przemysłowego Łomża jest miejscem organizowanych konferencji, seminariów, warsztatów i spotkań biznesowych.

W swojej dotychczasowej działalności podstawowej Spółka zbudowała ekosystem przedsiębiorczości poprzez nawiązanie współpracy z około 33 podmiotami. Współpracuje z 5 uczelniami, szkołą ponadpodstawową, 6 technoparkami, 9 samorządami, 12 organizacjami i instytucjami wspierającymi biznes. Funkcjonowanie tego ekosystemu przynosi korzyści dla przedsiębiorców i jego uczestników i wpływa na rozwój Parku.

Efektym wymiernym prowadzonej działalności są powstające nowe podmioty, które generują nowe miejsca pracy, a więc mają wpływ na zmniejszenie bezrobocia, a płacone podatki w sposób pośredni i bezpośredni trafiają również do kasy miasta. Wpływy podatkowe do miasta Łomża z tytułu działalności PPŁ Sp. z o.o. w 2023 roku wyniosły 1.175.281 zł. Wysokość korzyści fiskalnych wynikających z funkcjonowania PPŁ Sp. z o.o. oszacowano na podstawie dochodów miasta Łomża z tytułu: podatków od nieruchomości i podatku PIT.

Park Przemysłowy Łomża ze względu na swoje cele statutowe nie jest nastawiony na zysk. Działania Zarządu Spółki są skoncentrowane na ekonomizacji funkcjonowania spółki, co wpływa na zwiększenie przychodów spółki oraz obniżenie kosztów działalności. Działania te zamierza realizować poprzez:

- maksymalizację wykorzystania posiadanej infrastruktury,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację projektów,

- wzrost oddziaływania na środowiska lokalne,
- profesjonalizacja i kreowanie nowych usług,
- udział w innowacyjnych projektach biznesowych,
- realizację II etapu budowy PPŁ,
- realizację projektów inkubacyjnych innowacyjnych w ramach programu „Platformy startowe dla nowych pomysłów”.

Podejmowane działania wpływają korzystnie na efektywność i przyczyniają się do rozwoju Spółki.

Park Przemysłowy Łomża realizował projekt „Platformy startowe dla nowych pomysłów”. Celem projektu jest wsparcie rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw. W wyniku realizacji projektu powstało 270 innowacyjnych podmiotów gospodarczych w formie spółek z ograniczoną działalnością. Wartość projektu 23.660.900 zł, w tym dofinansowanie 23.146.600 zł. Okres realizacji: marzec 2019 – wrzesień 2023. Po ośmiu turach naboru wniosków w Parku Przemysłowym Łomża inkubowanych było 55 innowacyjnych spółek, z których 18 otrzymało dofinansowanie po około 1 mln złotych z działania 1.1.2 Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na prowadzenie działalności.

Prezes Zarządu Spółki uczestniczył w pracach Grupy Roboczej ds. Ekosystemu Innowacji „Dolina Rolnicza 4.0” która jest ciałem doradczym przy wdrażaniu projektu Doliny Rolniczej 4.0. Została ona zapisana w projektach strategicznych Województwa Podlaskiego na lata 2021–2027. Celem tego projektu jest stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju nowoczesnych technologii w trzech obszarach: rolnictwa (AgriTech), żywności (FoodTech) i zdrowia (HealthTech) a głównym zadaniem będzie tworzenie nowych koncepcji i rozwiązań technologicznych oraz ich wdrażanie. Prezes Zarządu Spółki uczestniczył również w pracach Podlaskiej Rady Gospodarczej, która jest organem opiniodawczo-doradczym Zarządu Województwa Podlaskiego, a także w Grupie Roboczej ds. Specjalizacji Regionalnej Gospodarki Województwa Podlaskiego. Rada została powołana przez Marszałka Województwa Podlaskiego.

Prezes Zarządu spółki brał udział w pracach Komisji konkursu „Mój pomysł na biznes – Zabiznesuj w Łomży” realizowanego przez Miasto Łomża we współpracy z Gminą Piątnica na potrzeby zadania pn. Konkurs dla młodych przedsiębiorców „Mój pomysł na biznes” w projekcie „Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję” w ramach Programu Rozwój Lokalny, finansowanego z Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021. W pierwszej edycji konkursu, która miała miejsce na przełomie 2022/2023 roku, wpłynęło 18 prac złożonych przez ośmiu uczestników indywidualnych, sześć zespołów dwuosobowych i cztery trzyosobowe. Jego rozstrzygnięcie i wręczenie nagród odbyło się 30 marca 2023r.

Korzyści fiskalne wpływające na dochody miasta Łomża z tytułu funkcjonowania Parku Przemysłowego Łomża w 2023 roku wyniosły 1 175 281 zł. z następujących tytułów :

- a) podatek od nieruchomości – 139 441 zł
- b) podatek PIT – 1 035 840 zł.

Reasumując, spółka w 2023 roku realizowała swoje cele statutowe w oparciu o posiadany potencjał oraz pozyskując środki zewnętrzne na realizację projektów.

Zakład Gospodarowania Odpadami

Siedzibą Zakładu Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. jest Łomża, ul. Akademicka 22. Na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579), zgodnie z art. 28b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701 ze zm.) z dniem 06.09.2019 r. Instalacja RIPOK-Czartoria została zmieniona na Instalację komunalną (IK-Czartoria). Instalacja komunalna znajduje się w miejscowości Czartoria gmina Miastkowo.

Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. została powołana 21 stycznia 2015 r. uchwałą Rady Miejskiej Łomży Nr 18/V/15 w celu wykonywania zadań własnych Miasta Łomża, polegających na świadczeniu zaspakajania potrzeb zbiorowych wspólnoty w zakresie:

- prowadzenia składowiska znajdującego się w Gminie Miastkowo, odbierania i przetwarzania odpadów komunalnych oraz utrzymania i eksploatacji instalacji z tym związanych,
- zapewnienie funkcjonowania Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Łomży ul. Akademicka 22.

Zgodnie z powyższą uchwałą Spółka ma wykonywać usługi w zakresie publicznych zadań Miasta w ogólnym interesie gospodarczym. Działa na podstawie aktu założycielskiego sporządzonego w formie aktu notarialnego w dniu 22.01.2015 r.,

W roku 2022 do Instalacji przyjęto 39.547,488 [Mg] odpadów z czego z 20 095,522 [Mg] z Miasta Łomża. Od początku działalności Spółki prowadzone są systematyczne prace mające na celu rozwój i poprawę funkcjonowania zakładu oraz dostosowanie do nowych wymagań BAT i przepisów.

W 2023 r. zostały wykonane inwestycje polegające na:

- budowie hali tunelowej namiotowej (łukowej) z przeznaczeniem przetwarzania odpadów wielkogabarytowych zlokalizowanej na działce 234;
- kontynuacji prac związanych z opracowaniem dokumentacji, a w szczególności rozpoczęciu prac związanych z wykonaniem badań geologicznych oraz opracowaniu dokumentacji hydrogeologicznej i geologiczno-inżynierskiej, dla przedsięwzięcia : „Budowa kwatery składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wraz z elementami niezbędnej infrastruktury technicznej na terenie IK w Czartorii gm. Miastkowo dz. nr 247”;
- kontynuacji I-go etapu inwestycji pn. „Budowa instalacji fotowoltaicznej”, w ramach którego zlecono wykonanie „Ekspertyzy geotechnicznej i sanitarnej dla oceny geotechnicznych warunków posadowienia instalacji fotowoltaicznej na kwaterach składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na terenie Instalacji Komunalnej w Czartorii”.
- budowie podziemnego zbiornika przeciwpożarowego o pojemności 600[m3] wraz z infrastrukturą techniczną;
- opracowaniu dokumentacji projektowej dotyczącej zmiany źródła ogrzewania w budynku socjalno-administracyjnym na terenie IK Czartoria;
- opracowaniu wniosku o wydanie warunków zabudowy dla planowanej inwestycji pn.: „Rozbudowa budynku PSZOK (sala dydaktyczno-konferencyjna do celów edukacji ekologicznej)”.

Łączne nakłady poniesione w roku 2023 na zadania inwestycyjne i zakup środków trwałych wyniosły 1 786 276,40 [zł] netto.

Ważnym zadaniem jest również edukacja ekologiczna - kształcenie i wychowywanie społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego zgodnie z hasłem „myśleć globalnie, działać lokalnie”. Jest ona elementem łączenia wiedzy przyrodniczej z humanistyczną oraz działaniami praktycznymi. Obejmuje wszystkie działania z zakresu ochrony i kształtowania środowiska. Edukacja ekologiczna musi docierać do wszystkich grup wiekowych i społecznych. W związku z tym ważne jest znalezienie odpowiednich środków przekazu tak, aby w najprostszy i najskuteczniejszy sposób przekazywać informację ekologiczną. Dzięki wyrobieniu w najmłodszych nawyków właściwego postępowania w zakresie szeroko rozumianej segregacji odpadów, można spodziewać się wymiernych efektów w przyszłości.

W roku 2023 zostały zrealizowane następujące działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych:

„Segregacja - edukacja” - Przekazanie koszy do segregacji odpadów w łomżyńskich przedszkolach, szkołach podstawowych oraz szkołach ponadpodstawowych. Wdrażając unijne dyrektywy, polski ustawodawca narzucił na gminne placówki publicznej obowiązek wymiany pojemników ogólnych na takie z podziałem na frakcje. Wielokomorowe stacje do segregacji odpadów dają możliwość sortowania różnych rodzajów odpadów w ramach jednego pojemnika. Każda z placówek otrzymała po 4 takie stacje do segregacji odpadów (papier, plastik, szkło, zmieszane) oraz zapas kolorowych worków na odpady. Odpowiednie kosze do segregacji odpadów w szkole ułatwiają wypracowanie dobrych nawyków już u najmłodszych oraz przyczyniają się do podwyższenia poziomów recyklingu na terenie miasta. Aby uświadamiać uczniów o konieczności mądrego gospodarowania odpadami, w każdej szkole podstawowej, podczas wręczania pojemników na odpady zostały przeprowadzone tematyczne lekcje o segregacji.

Konkurs „Recyklingowa pocztówka z ferii zimowych”. Wzięły w nim udział dzieci w wieku 3-6 lat z dziesięciu łomżyńskich przedszkoli.

Impreza plenerowa „Światowy dzień świadomości autyzmu”. Współpraca z Fundacją DR Otis i współorganizacja ekologicznego konkursu plastycznego oraz fotograficznego pt. "Autyzm wprowadza zmysły w błąd" organizowanych w ramach obchodów światowego dnia świadomości autyzmu.

Konkurs plastyczny „Zrób z niczego coś ładnego – zabawka recyklingowa”. Objęcie patronatem i współorganizacja w/w konkursu ekologicznego w Szkole Podstawowej nr 5 im. Stanisława Staszica w Łomży.

Impreza plenerowa „Ekologia za sadzonkę” jako świętowanie Dnia Ziemi 21 kwietnia od godz. 14:00 na parking Parku Wodnego MOSiR. W zamian za 5 kg makulatury lub 20 plastikowych butelek lub 2 kg puszek aluminiowych lub 3 kg baterii mieszkańcy otrzymali sadzonki wiosennych i letnich kwiatów. Podczas akcji rozdano 720 roślin i zebrano: 280 kg baterii, 660 kg papieru i 120 kg plastiku.

„Quiz ekologiczny”. Zorganizowany przez Przedszkole Publiczne Nr 9 w Łomży quiz ekologiczny, w którym pełniliśmy funkcję członka jury. Przedszkolaki podsumowały wiedzę na temat ochrony środowiska, odpowiadały na pytania dotyczące naszej planety, układały puzzle, rozwiązywały zagadki i segregowały śmieci.

Ekologiczny spektakl on-line „Skrzydlaty Odłot”. Spektakl przygotowano z okazji obchodów Dnia Dziecka oraz towarzyszące temu 10-lecie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Widzowie spektaklu otrzymali karty pracy i kolorowanki o tematyce ekologicznej.

„Makulatura to nie śmieć – Moczary”. Współorganizacja z Miejskim Domem Kultury – Dom Środowisk Twórczych w/w konkursu plastyczno-ekologicznego. W konkursie wzięło udział 415 prac z placówek oświatowych z całej Polski. Jury konkursowe przyznało 20 nagród, 23 wyróżnienia, a 67 prac zostało zakwalifikowanych do wystawy pokonkursowej.

Impreza plenerowa „Ekologia za sadzonkę” 22 września od godz. 15:00, parking Parku Wodnego MOSiR. W zamian za 5 kg makulatury lub 20 plastikowych butelek/puszek aluminiowych lub 2 kg baterii mieszkańcy otrzymali sadzonkę drzewa owocowego, bylinę lub sadzonkę ziół. W akcji rozdano 510 sadzonek.

Konkurs „Nie ma śmieci – są surowce. Zbiórka zużytych baterii i makulatury”. Konkurs skierowany do szkół podstawowych na terenie Miasta Łomża oraz Gminie Piątnica. Laureatami konkursu były szkoły, które zebrały największą ilość odpadów w przeliczeniu na liczbę uczniów uczęszczających do danej szkoły.

Dwa ostatnie zadania zrealizowano w ramach projektu „Łomża - Miasto, w którym żyję i pracuję” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021.

ROZWÓJ GOSPODARCZY

Działania podejmowane w 2023 roku:

- 1) „Pakiet dla biznesu” zawierający uchwały dotyczące zwolnienia przedsiębiorców z podatku od nieruchomości nawet do 3 lat z tytułu nowych inwestycji czy utworzenia nowych miejsc pracy. Do 31 grudnia 2023 roku od początku funkcjonowania pakietu tj. od 2017 r. skorzystało ze zwolnień 15 przedsiębiorców, którzy ponieśli nakłady inwestycyjne o wartości ponad 120 mln zł oraz zatrudnili ponad 150 osób.
- 2) Kontynuacja platformy dialogu pomiędzy administracją, a biznesem podczas śniadań biznesowych. W 2023 r. odbyły się 3 spotkania w marcu tradycyjnie „Biznes na obcasach”, w czerwcu „Nauka bliżej biznesu – student bliżej rynku pracy” oraz we wrześniu „Via Baltica – Droga do biznesu”. W spotkaniach w 2023 r. wzięło udział ponad 160 przedsiębiorców, a od początku trwania inicjatywy tj. 2017 r. w spotkaniach wzięło udział prawie 1,5 tysiąca przedsiębiorców.
- 3) W 2023 r. zrealizowana została kompleksowa kampania „Promocji terenów inwestycyjnych w mieście Łomża” w ramach realizacji zadań z Mechanizmu Finansowego EOG 2014 – 2021 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014 – 2021. Kampania trwała od lipca do grudnia 2023 i składała się z kilku elementów, które zostały tak zaprojektowane i przeprowadzone, żeby były jak najbardziej efektywne. Materiały zostały przygotowane na podstawie opracowanej koncepcji. Zrealizowany został film promocyjny oraz wizualizacja terenów inwestycyjnych. W tym czasie powstawała również strona internetowa kampanii, na której po zakończeniu zamieszczone zostały wykonane materiały promocyjne. Opracowane zostały zaproszenia inwestycyjne, które zostały wysłane do potencjalnych inwestorów. Gdy strona była gotowa rozpoczęto promocję terenów inwestycyjnych w prasie i online. Kampania online odsyłała do nowej strony www.investinlomza.pl. Kampania reklamowa w prasie i online została wzmocniona kampanią w Google Ads. Na zakończenie wykonane zostały foldery i ulotki, z przeznaczeniem do wykorzystania podczas różnych wydarzeń stacjonarnych, wyjazdowych targów oraz innych działań promocyjnych w mieście Łomża w przyszłości. Pozostające wolne środki finansowe przeznaczono na dodatkową promocję na popularnych portalach internetowych o tematyce gospodarczej i inwestycyjnej na początku 2024 r. Zasięg kampanii promocyjnej to kilkadziesiąt tysięcy dedykowanych unikalnych użytkowników. Zakup terenów inwestycyjnych to proces czasochłonny wymagający wielu analiz i przygotowań, więc efektów należy się spodziewać w długoterminowej perspektywie czasowej. Już dzisiaj jednak zauważalne jest wzmożone zainteresowanie Łomżyńską Strefą Inwestycji.
- 4) Promocja postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży poprzez konkurs dla młodych przedsiębiorców „Mój pomysł na biznes – Zabiznesuj w Łomży” przeprowadzony w ramach realizacji zadań z Mechanizmu Finansowego EOG 2014 – 2021 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014 – 2021. Celem Konkursu jest aktywizacja i pobudzanie rozwoju łomżyńskiej przedsiębiorczości, kształtowania umiejętności z zakresu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz promocja postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży. I edycję konkursu przeprowadzono w terminie wrzesień 2022-marzec 2023 natomiast II edycję konkursu przeprowadzono w terminie wrzesień 2023-kwiecień 2024 r. I edycja konkursu skierowana była do uczniów i studentów szkół ponadpodstawowych i uczelni wyższych mających siedziby na terenie Miasta Łomża lub Gminy Piątnica. Etap przygotowawczy zakończyły warsztaty dla młodzieży, które pod hasłem Mój pomysł na biznes – Zabiznesuj w Łomży odbyły się w dniach 16-17 listopada 2022r. w MANS w Łomży przy ul. Studenckiej oraz ANS w Łomży przy ul. Akademickiej w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości. Informacje o warsztatach na stronie <http://biznes.um.lomza.pl/archiwa/19135>. Na spotkaniach, które łącznie zgromadziły prawie pół tysiąca młodych ludzi, mogli oni poznać biznes w praktyce podczas panelów mentorskich lokalnych przedsiębiorców oraz zapoznać się z zasadami samego konkursu. Nabór pomysłów ogłoszono 1 grudnia 2022 r. Wręczenie nagród odbyło się podczas uroczystej Gali pod koniec marca 2023 r. <http://biznes.um.lomza.pl/archiwa/19364>. Z uwagi na sukces I edycji, pozostające środki finansowe w ramach zadania przeznaczone zostały na II edycję konkursu która rozpoczęła się we wrześniu 2023 r. W II edycji z Konkursu wyłączono studentów i został on skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych mających siedziby na terenie Miasta Łomża lub Gminy Piątnica. Etap

przygotowawczy zakończyły warsztaty dla młodzieży w formie debat oksfordzkich, które pod hasłem „Lepszy własny biznes niż praca na etacie” odbyły się w dniach 16-17 listopada 2023r., w I LO dla liceów oraz w Mechaniku dla szkół technicznych. Spotkaniach łącznie zgromadziły około 400 młodych ludzi. O swoich doświadczeniach opowiadali obecni przedsiębiorcy. Relacja z wydarzeń na stronie <http://biznes.um.lomza.pl/archiwa/20038>. Nabór pomysłów został ogłoszony 1 grudnia 2023 r. i zakończył się 31.01.2024 r. W drugiej edycji konkursu zgłosiło się 20 uczestników (2 więcej niż rok wcześniej) razem 33 osoby. Komisja konkursu na posiedzeniu w dniu 15.02.2024r. wyłoniła 10 najlepszych prac, które zakwalifikowane zostały do II etapu. W II etapie uczestnicy zaprezentowali swoje projekty w dniu 19 marca 2024r. przed Komisją konkursową. Uroczysta Gala wręczenia nagród odbyła się w dniu 4 kwietnia 2024 r. Zarówno młodzież, nauczyciele i przedsiębiorcy podkreślają, że jest to niezwykle ważna i potrzebna inicjatywa, która powinna być kontynuowana.

- 5) Promocja gospodarcza i inwestycyjna miasta prowadzona była również na aktualizowanych na bieżąco stronach www.biznes.um.lomza.pl, www.biznes.um.lomza.pl/invest-in-lomza oraz nowopowstałej stronie www.investinlomza.pl. Wykonana zgodnie z wytycznymi PALiH strona zawiera informację: na temat potencjału gospodarczego i inwestycyjnego oraz Łomżyńskiej Strefy Inwestycji. To kompletny poradnik dla przedsiębiorcy/inwestora od momentu założenia działalności, poprzez podatki i opłaty lokalne oraz ewentualnie ulgi, wsparcie inwestora, tereny inwestycyjne.
- 6) Docenienie lokalnych rzemieślników podczas uroczystości Jubileuszu 75-lecia Cechu Rzemieślników i innych Przedsiębiorców w Łomży, we wrześniu 2023 r. Celem organizacji Jubileuszu było uczczenie rocznicy powstania oraz wieloletniej działalności Cechu w Łomży przyczyniającej się do rozwoju przedsiębiorczości w mieście Łomża. Uroczystość była podsumowaniem wieloletniej pracy Cechu nad kultywowaniem tradycji rzemiosła poprzez szkolenie młodych pracowników, promocję szkolnictwa zawodowego, podwyższanie kwalifikacji zawodowych. Podczas uroczystości wyróżnieni i uhonorowani zostali najbardziej zasłużeni rzemieślnicy zrzeszeni w cechu. Natomiast Starszy Cechu otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi przyznany postanowieniem prezydenta RP. Podczas gali przypominał, że to najstarszy związek pracodawców w Łomży, którego istnienie datuje się już w XV wieku. W 1535 roku istniał w Łomży cech czapników, a w 1570 roku, w mieście pracowało 177 rzemieślników oraz 44 czeladników. Centrum Obsługi Przedsiębiorców włączyło się w organizację obchodów Jubileuszu realizując zadania takie jak: promocja miasta, promocja rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia czy promocja szkolnictwa zawodowego.
- 7) Bieżąca analiza gospodarczych danych statystycznych, pozwala stwierdzić, że z roku na rok przybywa podmiotów gospodarczych w mieście Łomża. W strukturze podmiotów prawie 96,56% stanowią mikroprzedsiębiorstwa tj. zatrudniające do 0-9 osób. Razem z małymi przedsiębiorcami (10-49 osób) stanowią 99,05% wszystkich podmiotów. Dominuje zdecydowanie sekcja handlu hurtowego i detalicznego. Widoczny jest jednak przyrost w sekcjach budownictwo i transport.
- 8) Działalność Centrum Obsługi Przedsiębiorców jako Punktu Informacyjnego dla Przedsiębiorców. COP jest to przede wszystkim miejscem pierwszego kontaktu dla lokalnych przedsiębiorców jak i potencjalnych inwestorów. Tutaj przedsiębiorcy podczas spotkań uzyskują informację o zasadach prowadzenia działalności gospodarczej (w tym rejestracji CEIDG), możliwościach finansowania, warunkach inwestowania w mieście, dostępnych terenach inwestycyjnych, ulgach czy zwolnieniach od podatku oraz administracyjne wsparcie na każdym etapie procesu inwestycyjnego.

Strategia Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030

W dniu 25 maja 2022 r. Rada Miejska Łomży Uchwałą nr 509/LV/22 przyjęła „Strategię Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030”. Przedstawia ona wizję i misję rozwoju miasta oraz wyznacza cele strategiczne i kierunki działania. Wskazuje również na obszary w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej, których wsparcie w ramach istniejących uwarunkowań budżetowych, przyczyni się do najbardziej efektywnego rozwoju społeczno-gospodarczego miasta w zakładanym horyzoncie czasu.

Wizja i misja rozwoju Miasta Łomża: ŁOMŻA - MIASTEM OTWARTYM, WSPÓŁPRACUJĄCYM I

PRZEDSIĘBIORCZYM, które zapewnia swoim mieszkańcom, przedsiębiorcom, a także inwestorom i turystom: bezpieczeństwo, wysoką jakość usług oraz szacunek i zainteresowanie.

CEL GŁÓWNY STRATEGII ROZWOJU MIASTA ŁOMŻA DO ROKU 2030: DYNAMICZNY ROZWÓJ MIASTA ŁOMŻA

Cel strategiczny 1. Rozwój gospodarczy Miasta Łomża kluczowym czynnikiem wzrostu dobrobytu mieszkańców (*Obszar strategicznej interwencji: rozwój przedsiębiorczości, kompetencji, technologii oraz cyfryzacji*).

Cel strategiczny 2. Zrównoważona i atrakcyjna przestrzeń miejska (*Obszar strategicznej interwencji: harmonia i estetyka krajobrazu miejskiego dostosowana do zachodzących zmian społecznych*).

Cel strategiczny 3. Miasto Łomża dobrym miejscem do zamieszkania (*Obszar strategicznej interwencji: mieszkaniec, student, turysta i inwestor priorytetem wszystkich decyzji w mieście*).

Lista projektów realizowanych w 2023 r. ramach Strategii:

Obszar Strategicznej Interwencji 1. WYMIAR GOSPODARCZY

Cel strategiczny 1.: Rozwój gospodarczy Miasta Łomża kluczowym czynnikiem wzrostu dobrobytu mieszkańców

Kierunek działania 1.1.: Rozwój gospodarczy oparty na nowoczesnych i ekologicznych technologiach, w tym tworzenie lepszych warunków prawnych, organizacyjnych i infrastrukturalnych do inwestowania oraz promocja gospodarcza obszaru.

- Promocja gospodarcza miasta Łomża: konkurs Łomżyńskie Anioły Biznesu, konferencje promujące miasto, śniadania biznesowe, udział w targach, promocja marki miasta Łomża:

- W 2023 r. odbyły się: trzy spotkania biznesowe w ramach cyklu śniadania biznesowe, podczas których promowano miasto Łomża. Przeprowadzono także promocję gospodarczą miasta w ramach kampanii promocyjnej terenów inwestycyjnych w mieście Łomża.

- Promocja marki „Zasmakuj w Łomży” w 2023 r.m.in poprzez:

- zakup/wykonanie materiałów promocyjnych, książek/albumów, gadżetów z logotypem „Zasmakuj w Łomży”,
- wykonanie promocyjnych materiałów wydawniczych i udział w obcych wydawnictwach, w tym reklama zewnętrzna np. Biuletyn Informacyjny „My z Łomży”,
- wykorzystanie do promocji turystycznej produktów spożywczych, produkowanych przez lokalnych przedsiębiorców, opatrzone logotypem „Zasmakuj w Łomży”,
- organizację festynów, imprez,
- udział w wydarzeniach promocyjnych: Dni Łomży,
- promowanie Miasta Łomża przez udział jednostek oraz spółek miejskich w ogólnopolskich konferencjach oraz targach tematycznych.

- Promocja terenów inwestycyjnych w Mieście Łomża; Promocja terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych w aglomeracjach położonych w otoczeniu Łomży – pakiet ulg, atrakcyjność przyrodnicza, dostępność

W 2023 r. realizowano kampanię pn. Promocja terenów inwestycyjnych w mieście Łomża, w tym m. in.:

- Zaprojektowano i przygotowano linię kreatywną;
- Opracowano i wykonano druk folderów i ulotek;
- Wykonano wizualizację zagospodarowania terenów inwestycyjnych;
- Przygotowano i realizowano spot gospodarczy;
- Wykonano stronę docelową kampanii /landing page;
- Zaprojektowano i przeprowadzono reklamy w prasie i online;
- Przygotowano koncepcję i przeprowadzono kampanię promocyjną w Google Ads;
- Przygotowano bazę min. 200 firm mogących być potencjalnymi nabywcami promowanych terenów inwestycyjnych.

Zadanie realizowane w ramach projektu pn. „Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję” finansowanego z NMF 2014-2021.

- Zapewnienie kompleksowej obsługi inwestorów - Kompleksową i profesjonalną obsługę inwestorów na bieżąco zapewnia Centrum Obsługi Przedsiębiorców Urzędu Miejskiego w Łomży.

- Promocja łomżyńskich przedsiębiorców – W 2023 r. w ramach zadania odbyła się promocja lokalnych przedsiębiorców podczas śniadań biznesowych oraz na stronach internetowych miasta.

- Realizacja programów inkubacji: Projekt „Platforma startowa dla nowych pomysłów - Hub of Talents 3” (Projekt realizowany w partnerstwie) - Park Przemysłowy Łomża realizował w partnerstwie projekt „Platformy startowe dla nowych pomysłów Hub of Talents 2””. Celem projektu było wsparcie rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw. W wyniku realizacji projektu powstało 270 innowacyjnych podmiotów gospodarczych w formie spółek z ograniczoną działalnością. Okres realizacji: marzec 2019 – wrzesień 2023 r. Po

ośmiu turach naboru wniosków w Parku Przemysłowym Łomża inkubowanych było 55 innowacyjnych spółek, z których 18 otrzymało dofinansowanie po około 1 mln złotych. W 2023 roku został złożony wniosek aplikacyjny celem realizacji kolejnej edycji tego projektu „Platforma startowa dla nowych pomysłów - Hub of Talents 3”. Projekt uzyskał pozytywną ocenę i będzie realizowany w 2024 roku.

- **Promocja łomżyńskich przedsiębiorców** – zadanie było realizowane w 2023 r. podczas wszystkich spotkań z przedsiębiorcami oraz na stronach internetowych miasta, a także podczas kampanii promocji terenów inwestycyjnych w mieście Łomża.

Kierunek działania 1.2.: Rozwój przedsiębiorczości mieszkańców i lokalnego biznesu, w tym wspieranie współpracy między: przedsiębiorstwami, przedsiębiorstwami a łomżyńskimi szkołami ponadpodstawowymi i wyższymi oraz podmiotami sektora publicznego

- **Realizacja strategii rozwoju szkolnictwa w Łomży** – dokument pn. Strategia rozwoju szkolnictwa zawodowego w Łomży opracowano na przełomie 2022/2023 r. 29.05.2023 r. podpisano protokół odbioru dokumentu. Trwa realizacja dokumentu.

- **Warsztaty edukacji ekonomicznej dla najmłodszych** - W 2023 r. przeprowadzono grupowe warsztaty edukacji ekonomicznej dla dzieci ze szkół podstawowych w Mieście Łomża i w Gm. Piątnica, w wieku 8-12 lat celem zapoznania dzieci z podstawową wiedzą z zakresu ekonomii, rozwijania kompetencji związanych z przedsiębiorczością, podniesienia poziomu wiedzy finansowej. Na zakończenie warsztatów każde dziecko otrzymało materiały edukacyjne w formie zabawek tj. grę planszową, skarbonkę-sejf i kalkulator, celem kontynuowania i rozwoju kompetencji związanych z przedsiębiorczością i ekonomią. Zadanie zrealizowano w ramach projektu pn. „Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję” finansowanego ze środków NMF 2014-2021.

- **Kształcenie kompetencji i promocja postaw przedsiębiorczych wśród dzieci i młodzieży: konkurs mój pomysł na biznes, konferencja akademia biznesu** – W 2022-2023 r. realizowano konkurs dla młodych przedsiębiorców „Mój pomysł na biznes”. W grudniu 2022 r. ogłoszony został konkurs „Mój pomysł na biznes – Zabiznesuj w Łomży”. W marcu 2023 r. odbyła się uroczysta gala rozstrzygająca konkurs. Zadanie realizowane w ramach projektu pn. „Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję” finansowanego z NMF 2014-2021.

- **Kampania dla przedsiębiorców dot. pozyskiwania środków unijnych** - Centrum Obsługi Przedsiębiorców na wniosek udzielało informacji dot. możliwości finansowania projektów.

- **Współpraca z organizacjami wspierającymi przedsiębiorczość** – Współpraca Miasta Łomża z instytucjami otoczenia biznesu takimi jak: Izba Przemysłowo-Handlowa w Białymstoku, Podlaskie Stowarzyszenie Właścicieli Firm Klub Kobiet Biznesu, Cech Rzemieślników i Innych Przedsiębiorców w Łomży, Podlaski Fundusz Rozwoju, Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego, Powiatowy Urząd Pracy w Łomży i inne.

- **Rozwój działalności Centrum Obsługi Przedsiębiorców UM Łomża** – COP na bieżąco realizuje powierzone zadania.

Obszar Strategicznej Interwencji 2. WYMIAR PRZESTRZENNY

Cel strategiczny 2.: Zrównoważona i atrakcyjna przestrzeń miejska

Kierunek działania 2.1.: Zwiększenie odporności Miasta na zmiany klimatu – adaptacja i mitygacja.

- **Realizacja planu adaptacji do zmian klimatu** - Dokument pn. „Plan adaptacji miasta do zmian klimatu dla miasta Łomża do roku 2030 roku” Rada Miejska Łomży przyjęła Uchwałą Nr 568/LXIV/22 w dniu 14 grudnia 2022 r. Trwa jego realizacja.

- **Dofinansowanie wymiany pieców nieekologicznych tzw. "kopciuchów" na nowoczesne niskoemisyjne. Dofinansowanie zmiany instalacji i systemów centralnego ogrzewania z tradycyjnego na ekologiczne** - Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Łomża jest to dotacja celowa na realizację w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych zadań z zakresu ochrony środowiska, obejmujących trwałą zmianę systemu ogrzewania polegającą na wymianie ogrzewania opartego na paliwie węglowym na ekologiczne. W naborze na 2023 r. wymieniono 5 pieców na łączną kwotę 44.000 zł.

- **Inwestycje związane z OZE (panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, biogazownia, wiatraki, pompy ciepła itp.)** – W 2023 r. Miasto Łomża ogłosiło przetarg na dostawę i montaż instalacji fotowoltaicznych dla obiektów użyteczności publicznej na terenie miasta Łomża. Realizacja zadania w 2024 r. Dodatkowo w 2023 r. ze środków własnych spółki MPK wykonano inwestycję polegającą na budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy 13 kWp na zadaszeniu stacji paliw. Wykonano analizę zużycia energii elektrycznej oraz przeprowadzono inwestycję dotyczącą kompensacji mocy biernej w celu ograniczenia kosztów energii elektrycznej – inwestycję sfinansowano ze środków własnych spółki. Zlecono wykonanie usług montażowo programistycznych mających na celu uwzględnienie nowej instalacji fotowoltaicznej w sieci oraz dostosowanie układu pomiarowego i kontrolnego.

- **Instalacje fotowoltaiczne/kolektory słoneczne na budynkach mieszkalnych na terenie Miasta Łomża**
– Zadanie zakończono w 2022 r.

- **Modernizacja Parku Wodnego w Łomży w zakresie gospodarki energii cieplnej, elektrycznej i ściekowej** – W 2023 r. w Parku Wodnym wykonano montaż dmuchaw do płukania filtrów w układzie technologii wody.

- **Budowa hali garażowej w MPK jako konstrukcję pod instalację fotowoltaiczną** - W grudniu 2023 r. złożono wnioski o dofinansowanie z Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021-2027 pn.: „Zrównoważona mobilność miejska w Łomży”. W zakres projektu wchodzi m.in.: Budowa hali garażowej w MPK jako konstrukcji pod instalację PV z instalacją PV o mocy 344,3 kW oraz stacje ładowania. Wniosek został oceniony pozytywnie. Okres realizacji zadania 2025 – 2027 r.

- **Edukacja w zakresie segregacji odpadów poprzez organizację akcji informacyjnych** – W 2023 r. w ramach projektu pn. „Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję” finansowanego z Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 realizowano zadanie pn. Edukacja gospodarki odpadami, w ramach którego przeprowadzono:

- w dn. 22.09.2023 r. akcję ekologiczną skierowaną do mieszkańców pn. „Ekologia za sadzonkę”;
- akcję ekologiczną zbiórka odpadów w szkołach podstawowych z M. Łomża i Gm. Piątnica – konkurs ekologiczny pt. „Nie ma śmieci – są surowce. Zbiórka makulatury i baterii” wraz z akcją informacyjno – promocyjną;

- warsztaty ekologiczne dla uczniów szkół podstawowych z M. Łomża i Gm. Piątnica (miasteczko ekologiczne, gra planszowa, eko memory, „kino bez prądu” zasilane przez system rowerów i prądnic, prezentacja filmu edukacyjnego);

- opracowano film edukacyjny, reklamę graficzną, ulotki, plakat, ogłoszenia i materiały prasowe do dalszego wykorzystania – kampania dotycząca zasady 5R.

Kierunek działania 2.2.: Zwiększenie efektywności systemu komunikacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem elektromobilności, cyfryzacji, niskoemisyjności i dostępności.

- **Zrównoważona mobilność miejska w Łomży:**

- W styczniu 2023 r. podpisano umowę na dostawę 4 elektrycznych autobusów miejskich o długości 10 m w ramach realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Rozwój zielonego transportu publicznego w Łomży” – dofinansowanie NFOŚiGW II nabór.
- Złożono wniosek na zakup 4 elektrycznych autobusów miejskich o dług. 12 m – dofinansowanie NFOŚiGW III nabór.
- Złożono wniosek na zakup 4 elektrycznych autobusów miejskich z dofinansowaniem z Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021-2027, Priorytet Zrównoważona Mobilność Miejska, numer naboru FEPW.03.01-IP.01-002/23 > Wniosek został oceniony pozytywnie.
- W lutym 2023 r. rozpoczęto eksploatację pierwszych dwóch autobusów elektrycznych marki YUTONG, a następnie w kwietniu wprowadzono do obsługi linii kolejne 6 autobusów elektrycznych – wszystkie zakupione w ramach realizacji przedsięwzięcia pn. „Rozwój zielonego transportu publicznego w Łomży”.

- **Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego w Mieście Łomża** – Zadanie zrealizowane w ramach RPOWP. W dniu 04.10.2023r. podpisano umowę z firmą Przedsiębiorstwo Instalacji Elektrycznych Jankowski, Sienicki Sp. Jawna. Zakres rzeczowy umowy obejmował wymianę 625 szt. opraw. Odbioru końcowego dokonano w dniu 30.11.2023r. W dniu 26.10.2023r. podpisano umowę nr 291/2023 z firmą "INSBUD" Sylwia Olszewska. Zakres rzeczowy umowy obejmował wymianę 700 szt. opraw. Odbioru końcowego dokonano w dniu 06.12.2023r.

- **Obsługa systemu roweru publicznego w Mieście Łomża** - System roweru miejskiego w Łomży daje możliwość zastąpienia podstawowego środka transportu jakim są samochody na pojazdy bezemisyjne – rowery. W grudniu 2021 r. ogłoszono przetarg nieograniczony pn. „DOSTAWA, INSTALACJA I URUCHOMIENIE ROWERU PUBLICZNEGO W MIEŚCIE ŁOMŻA W LATACH 2022 – 2025”. Przedmiotem zamówienia była dostawa systemu roweru publicznego w mieście Łomża wraz z jego instalacją, uruchomieniem i obsługą w okresie jego funkcjonowania tj. w latach 2022 – 2025. Dane za 2023 r.: ilość osób zarejestrowanych w systemie - 3333 zarejestrowane konta; ilość wypożyczonych rowerów – 20.643; łączny czas wypożyczeń – 826.855 min; dzień z największą liczbą wypożyczeń – 21.08.2023; dzień z najmniejszą liczbą wypożyczeń 22.10.2023.

- **w 2023 r. wykonano lub rozpoczęto realizację dokumentacji technicznych m.in. na:** budowę/przebudowę min. takich ulic jak: Reymonta-Bema-Al. Piłsudskiego, ul. Nowogrodzkiej w Łomży (odc. od ul. Wojska Polskiego do ul. Sikorskiego), ul. Szosy Zambrowskiej w Łomży (odc. od ul. Owocowej do granicy miasta), ul. Pawiej w Łomży, sięgaczy ul. Nowogrodzkiej w Łomży.

- **Przebudowa drogi gminnej nr 101038B ul. Kasztelańskiej** - Zadanie obejmuje przebudowę drogi gminnej nr 101038B ul. Kasztelańskiej w Łomży w zakresie wykonania robót drogowych, sanitarnych, przebudowę oświetlenia drogowego, budowę kanału technologicznego, usunięcie kolizji z istniejącymi sieciami; przebudowę 4 skrzyżowań, urządzenia bezpieczeństwa ruchu. W dn. 26.06.2023 r. podpisano umowę z Wykonawcą zadania: Łomżyńskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych Sp. z o.o. W dn. 15.12.2023 r. podpisano umowę o dofinansowanie z Podlaskim Urzędem Wojewódzkim w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - przyznane dofinansowanie w kwocie 2 489 663,15 zł. Okres realizacji zadania: czerwiec 2023 r. – maj 2024r. Trwa realizacja zadania.

- **Budowa sieci szkieletowej dla potrzeb budynków użyteczności publicznej** – W październiku 2023r. wykonano rozbudowę sieci miejskiej o przyłącza Bursy Szkolnej nr 2 i modernizację sieci wewnątrz Zespołu Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących za kwotę 42000 zł brutto oraz przyłącza Środowiskowego Domu Samopomocy i Centrum Pieczy Zastępczej za kwotę 12 831,36 zł brutto.

- **Realizacja Łomżyńskiej Karty Miejskiej** - W 2023 r. Wydział Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych prowadził rozmowy z potencjalnymi dostawcami systemu do Programu Łomżyńskiej Karty Mieszkańca oraz z samorządami, które wprowadziły systemy w swoich miastach. Cyklicznie odbywały się spotkania dot. zakresu funkcjonowania Łomżyńskiej Karty Mieszkańca zarówno na płaszczyźnie finansowej, jak i merytorycznej.

- **Montaż ławek i przysiadków wzdłuż najbardziej uczęszczanych ciągów pieszych wraz z zielenią, koszem na śmieci** - W ramach realizacji Budżetu Obywatelskiego w 2023 r. zaplanowano działania na łączną kwotę 65 000 zł: „Modernizacja istniejących i nowe ławki oraz uzupełnienie zieleni w ciągu ul. Wojska Polskiego, od ul. Tkackiej do ul. Meblowej” i ławki i śmietniki Łomżyca. Zadanie zrealizowano.

Kierunek działania 2.3.: Poprawa funkcjonalności infrastruktury publicznej oraz estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, w tym w celu efektywnego świadczenia usług.

- **Budowa bulwarów nad Narwią w Łomży (Etap II i III)** : W dniu 31.10.2023 r. wystawiona została przez BGK nowa wstępna promesa dotycząca dofinansowania inwestycji nr. 01/2021/1990/PolskiLad dla zadania pn. „Budowa bulwarów nad Narwią w Łomży”. Kwota całkowita zadania 42 000 000 zł, kwota dofinansowania: 37.800.000 zł. Rzeczowa realizacja zadania zaplanowana jest do 2026 r. Zakres robót przewidzianych do realizacji w ramach zadania to między innymi: roboty przygotowawcze, roboty ziemne, roboty budowlane, roboty drogowe, roboty sanitarne, roboty elektryczne, teletechniczne, zagospodarowanie terenu, zieleń. W ramach wyżej wymienionych robót zostanie wykonana między innymi: nadbudowa terenu wraz umocnieniem skarpy i ich zagospodarowanie, ciągi drogowe, piesze oraz rowerowe, parkingi, monitoring, mała architektura i zieleń, niezbędne elementy wodno-kanalizacyjne i elektryczne, infrastruktura turystyczna, w tym sportowo-rekreacyjna oraz spędzania wolnego czasu.

- **Rewitalizacja Parku Jakuba Wagi oraz Parku Ludowego w Łomży** -. W styczniu 2023 r. dokonano wyboru wykonawcy dokumentacji na Rewitalizację Parku Jakuba Wagi oraz Parku Ludowego w Łomży. Termin opracowania dokumentacji: do II kw. 2024 r. Zadania realizowane są w ramach projektu pn. „Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję” finansowanego z NMF 2014-2021.

- **Zagospodarowanie terenu pomiędzy ul. Katyńską, a Parkiem Jana Pawła II - strefa relaksu dla najmłodszych oraz seniorów wraz z nasadzeniami** – W IV kwartale 2023 r. przeprowadzono postępowanie wyłaniające wykonawcę na opracowanie dokumentacji. Termin realizacji zadania do końca II kwartału 2024 r.

- **Budowa Tężni Solankowej w Łomży** - Budowa tężni solankowej na terenie Parku Jana Pawła II - Papieża Pielgrzyma w Łomży. - Zakres zadania inwestycyjnego obejmuje zaprojektowanie i wybudowanie tężni solankowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na terenie Parku Jana Pawła II - Papieża Pielgrzyma w Łomży. W dniu 20.07.2023 r. została zawarta umowa z konsorcjum firm Lider: VENSTEL Jacek Deptuła; Partner Konsorcjum: Przedsiębiorstwo Budowlano-Handlowe Jarosław Chojnowski z terminem realizacji do 30.11.2023 r. Termin realizacji do 15.04.2024 r.

- **Rozbudowa cmentarza przy ul. Przykoszarowej** – W 2023 r. wykonano utwardzenie parkingu, drogi, alejek, wykonanie kanalizacji deszczowej i wodociągowej na cmentarzu komunalnym za kwotę 434.220,02 zł.

Kierunek działania 2.4.: Przestrzenna rewitalizacja miasta w oparciu o Lokalny Program Rewitalizacji/Gminny Program Rewitalizacji

- **Dostosowanie budynków miejskich pod kątem Dostępności Plus** - realizacja działania poprzez zadanie pn. Poprawa dostępności usług w Urzędzie Miejskim w Łomży - Zaprojektowanie oraz wykonanie prac budowlanych zw. z montażem podnośnika pionowego do budynku ratusza zrealizowała Spółka Interio Serwis Sp. z o.o. na podstawie umowy nr WIR 272.2.14.2022 z dnia 29.07.2022 r. Zadanie zostało odebrane w dniu 22.12.2023 r.

- **Budowa windy osobowej w ramach likwidacji barier architektonicznych w obiektach miejskich** – W ramach zadania Przebudowa i rozbudowa budynku Bursy nr 2 w Łomży oraz zagospodarowania terenu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w 2023 r. wykonano windę zewnętrzną.
- **Budowa sali gimnastycznej wraz z kompleksem sportowym przy SP 4 w Łomży** – W 2023 r. ogłoszono przetarg na opracowanie dokumentacji technicznej na budowę hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 4 w Łomży z terminem realizacji do kwietnia 2025 r.
- **Budowa obiektów sportowych przy ZSMiO w Łomży** - Zadanie zrealizowano w 2022 r.
- **Oświetlenie obiektów sportowych w Łomży** – Zadanie zrealizowano w 2022 r.

Obszar Strategicznej Interwencji 3. WYMIAR SPOŁECZNY

Cel strategiczny 3.: Miasto Łomża dobrym miejscem do zamieszkania

Kierunek działania 3.1.: Zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia od opieki nad dzieckiem po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych.

- **Realizacja działań zawartych w Strategii rozwoju szkolnictwa w Łomży** – patrz opis – Obszar Strategicznej interwencji.1 Kierunek działania 1.2

- **Praktyki zagraniczne kluczem do sukcesu zawodowego** – Projekt realizowany przez ZSMiO nr 5 w Łomży. Zadanie realizowane od 2020 r. do 2023 r. W ramach zadania w 2023 r. rozliczono wyjazdy poszczególnych grup i uzupełniono wsparcie indywidualne uczniów odbywających praktyki w Portugalii. Efekty projektu zostały podsumowane i upublicznione w artykule opublikowanym na lokalnym portalu internetowym MYŁOMŻA. Zakupiono też materiały upowszechniające rezultaty projektu w postaci gadżetów z logotypami projektu. Projekt zakończył się w sierpniu 2023 r.

- **Rozwój infrastruktury szkół ponadpodstawowych oraz zawodowych** – W ramach zadania w 2023 r. wykonano m.in.: wymianę pokrycia dachowego budynku dydaktycznego B - ZSTiO Nr 4, monitoring zewnętrzny i modernizację wewnętrznego monitoringu przy ZSWiO nr 7, zieloną strefę wypoczynku w „Wecie” z altaną ogrodową dla społeczności szkoły i mieszkańców pobliskiego osiedla, modernizację pomieszczeń sal nr 13 i 31 oraz rewitalizację ciągów pieszych w II LO.

- **Budowa Przedszkola Publicznego nr 5 w Łomży** – Zakres prac m.in. wykonanie: 7 sal do zabaw z zapleczem i toaletą; pomieszczeń dla 2 grup żłobkowych; sali do zajęć korekcyjnych; pokoju logopedy; pomieszczeń: szatni, administracyjnych, zaplecza kuchennego, technicznego; toalet; windy 8-osobowej; instalacji solarnej i fotowoltaicznej; zagospodarowania terenu. Na realizację inwestycji pozyskano dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych oraz z Programu Maluch + 2022-2029. Na przełomie listopada i grudnia 2022 r. wyłoniono wykonawcę na realizację inwestycji oraz podpisano z nim umowę z terminem realizacji do 30.06.2024 r. Wartość inwestycji: 15 375 000,00 zł. Wartość dofinansowania z BGK: 12 750 000,00 zł, z Programu Maluch +: 1 628 020,04 zł. W 2023 r. trwała realizacja inwestycji.

- **Przebudowa szkół podstawowych w Łomży** – W ramach zadania w 2023 r. wykonano m.in.: kącik szachowo integracyjny, teren rekreacyjny przy SP 4, wykonanie monitoringu wizyjnego w SP nr 5, wykonano dokumentację na przebudowę szatni w Szkole Podstawowej nr 10, modernizację rozdzielni elektrycznej w SP nr 1.

- **Przebudowa pionu kuchennego i stołówki w Zespole Szkół Specjalnych przy ul. Marii Skłodowskiej Curie w Łomży** - W dniu 07.02.2022r. podpisano umowę nr WIR.272.12.2021 z Firmą Jeden Projekt arch. Jacek Fronc na opracowanie dokumentacji projektowej modernizacji pionu kuchennego wraz z pomieszczeniami piwnicznymi oraz projektem zagospodarowania terenu ZSS w Łomży z terminem realizacji do 01.02.2023 r. W dniu 30.11.2022 r. złożono wniosek o dofinansowanie robót budowlanych ze środków PFRON. W dniu 30.05.2023 r. podpisano Umowę nr ZD/PFRON/5/2023 na dofinansowanie robót budowlanych ze środków finansowych PFRON. W dniu 08.09.2023 r. zawarto Porozumienie w sprawie rozwiązania umowy na dofinansowanie robót budowlanych. Rozwiązanie umowy nastąpiło z powodu braku możliwości wykonania robót budowlanych określonych w umowie. Zadanie otrzymało dofinansowanie na poziomie 85% z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych - edycja 8 w ramach projektu pn. "Modernizacja infrastruktury w mieście Łomża". Wniosek o dofinansowanie złożony 11.08.2023 r., otrzymał Wstępną Promesę z dnia 11.10.2023 r.

- **Budowa sali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 5 w Łomży** – Zakres inwestycji: rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 5 o salę sportową i windę zewnętrzną z niezbędnymi robotami budowlanymi wraz z przebudową istniejącej sali gimnastycznej z przystosowaniem obiektu do osób niepełnosprawnych, budową 14 miejsc postojowych z zagospodarowaniem terenu, infrastrukturą techniczną, budową zbiornika retencyjnego, wewnętrzną instalacją gazową, budową sieci wodociągowej i kanalizacji deszczowej.

Trwa realizacja inwestycji:

- REMBUD Sp. z o.o. (Umowa nr WIR.272.2.18.2021 z dnia 07.12.2021r. na kwotę 17.700.000,00zł) – wartość zrealizowanych robót 5.911.969,55zł na dzień 31.12.2022r. – wykonawca odstąpił od umowy
- R/S Budownictwo spółka akcyjna (Umowa Nr WIR.272.2.19.2023 z dnia 03.11.2023r. na kwotę 14.662.830,00zł) – wartość zrealizowanych robót 283.559,25zł na dzień 31.12.2023r.

- **Przebudowa przedszkoli prowadzonych przez Stowarzyszenie "Edukator"** - W 2023r. na podstawie umowy nr WIR.272.1.3.2023 z dnia 05.05.2023 r. wykonano ekspertyzę techniczną wraz z uzyskaniem odstępstwa Wojewódzkiego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku.

- **Przebudowa szatni w SP 10 w Łomży** – Dokumentację na przebudowę szatni opracowała firma: Przedsiębiorstwo Projektowo Usługowe - JEDEN PROJEKT Jacek Foronc na podstawie zawartej umowy w dniu 26.05.2023 r. na kwotę 202 950,00 zł z terminem realizacji 6 miesięcy. Dokumentacja została opłacona zgodnie z fakturą z dnia 22.12.2023 r. Pozwolenie zostało wydane w dniu 17.11.2023 r. Zadanie otrzymało dofinansowanie na poziomie 85% z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych - edycja 8 w ramach projektu pn. "Modernizacja infrastruktury w mieście Łomża". Wniosek o dofinansowanie złożony 11.08.2023 r., otrzymał Wstępną Promesę z dnia 11.10.2023 r.

- **Przebudowa i rozbudowa budynku Bursy nr 2 w Łomży oraz zagospodarowania terenu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną** - Przebudowa i rozbudowa budynku bursy z zewnątrz i wewnątrz w zakresie dostosowania do przepisów p.poż oraz warunków technicznych, wymiana zdegradowanych elementów, nawierzchni utwardzonej oraz uporządkowanie otoczenia wokół obiektu z przystosowaniem obiektu do osób niepełnosprawnych. Zadanie dofinansowane ze środków PFRON w kwocie: 480 000,00zł . Termin zakończenia zadania: IX.2023 r.

Kierunek działania 3.2.: Zapewnienie aktywnego włączenia społecznego, przeciwdziałanie wykluczeniu oraz wspieranie integracji lokalnej społeczności, w tym zapewnienie wielowymiarowej dostępności do usług publicznych.

- **Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej - Zatrudnienie asystentów w celu aktywizacji osób niepełnosprawnych** - Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 miał na celu udzielenie wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym:

1) dzieciom do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, oraz

2) osobom niepełnosprawnym posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności:

a) o stopniu znacznym lub

b) o stopniu umiarkowanym lub

c) traktowane na równi do wyżej wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Usługi asystenta polegały między innymi na pomocy w wyjściu i powrocie oraz dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce takie jak dom, praca, rodzina i znajomi, urzędy, placówki zdrowia, oświatowe, finansowe, i inne.

Program zrealizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży. Ze wsparcia w ramach programu skorzystało 199 osób /w tym 16 dzieci i 183 dorosłych/. Łącznie wykonano 62809 godzin usług asystenta.

- **Opieka Wytchnieniowa - Zatrudnienie opiekunek w celu zapewnienia wytchnienia opiekunów osób niepełnosprawnych** – Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 r. został skierowany do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. „Opieka wytchnieniowa” umożliwiła odciążyć opiekunów osób niepełnosprawnych. Program oferował bezpłatne świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Program został zrealizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży, wydatkowana kwota 388.238,42 zł. Ze wsparcia w ramach programu skorzystało 55 osób, w tym 12 dzieci i 43 osób dorosłych. Łącznie wykonano 10330,50 godzin /usług opieki wytchnieniowej.

- **Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz remont tarasów z wymianą systemu orynnowania na budynkach A i B w DPS w Łomży** –W 2023 roku wymieniono 4 okna dachowe za kwotę 12 346,56 zł.

- **Digitalizacja Urzędu Miasta i jednostek miejskich (rozwiniecie e-usług, automatyzacja procesów administracyjnych)** - W listopadzie 2022 r. zawarto Umowę o dofinansowanie z UMWP w Białymstoku na realizację projektu pn. „Rozwój usług elektronicznych w Mieście Łomża”. Okres realizacji do XII. 2023 r. Zakres rzeczowy projektu: rozbudowa infrastruktury informatycznej urzędu; elektronizacja usług publicznych świadczonych przez urząd; udostępnienie zasobów rejestrów publicznych; przeprowadzenie testów bezpieczeństwa.

- **Centrum Wspierania Rodziny** - Prowadzony program jest dodatkowym narzędziem wykorzystywanym do pracy z rodzinami w których prowadzona jest praca socjalna, zapewnia uczestnikom szybki i bezpośredni kontakt z pracownikami MOPS i specjalistami, udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz zapobiegania innym szkodliwym zjawiskom społecznym. Adresatami przeprowadzonych działań w ramach Centrum Wspierania Rodziny byli członkowie 40 rodzin zgłaszający potrzebę uzyskania wsparcia - beneficjenci MOPS uwikłani w negatywne skutki uzależnień, przemoc i inne szkodliwe zjawiska społeczne oraz 28 pracowników socjalnych MOPS realizujących pracę socjalną, członkowie grup roboczych realizujący procedurę NK. Podjęte działania były kierowane na poszerzenie oferty pomocy kierowanej do członków rodzin uwikłanych w przemoc i inne szkodliwe zjawiska społeczne oraz podniesienie kwalifikacji i doskonalenia kompetencji osób realizujących procedurę NK, członków LZI i grup roboczych.

Do 15 grudnia 2023 roku przeprowadzone zostały następujące działania:

- Prowadzono Centrum Wspierania Rodziny przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, zapewniono konsultacje psychologa i radcy prawnego.

- Prowadzenie Centrum Wspierania Rodziny do grudnia 2023 umożliwiło pracownikom socjalnym MOPS zapewnienie członkom 40 rodzin wymagającym wsparcia uzyskanie natychmiastowej i kompleksowej pomocy, podniesienie ich kwalifikacji społecznych i doskonalenie kompetencji. Przeprowadzono indywidualne konsultacje psychologa i radcy prawnego dedykowanych osobom poszukujących wsparcia, prowadzono działania w ramach pracy socjalnej i procedury.

- Zapewniono uczestnikom programu udział w szkoleniach.

Kierunek działania 3.3.: Zwiększanie potencjału lokalnej kultury, wykorzystania dziedzictwa kulturowego dla procesów integracji lokalnej i rozwoju turystyki.

- **Wspieranie i rozwój usług z zakresu kultury, rekreacji i turystyki: imprezy w przestrzeni miejskiej np. obchody dni Łomży, jarmarki „Zasmakuj w Łomży”, triathlon w Łomży, dni otwarte łomżyńskich bulwarów, Międzynarodowy Festiwal Teatralny Walizka, Międzynarodowy Festiwal Sacrum et Musica, Gościniec Łomżyński, wirująca strefa MDK, Caffé kultura, seniorada, dzień osób z niepełnosprawnościami:**

- MOSiR w sezonie letnim 2023 r. zorganizował na bulwarach trzy imprezy plenerowe w ramach realizacji projektu pn. „Łomża - Miasto, w którym żyję i pracuję” finansowanego ze środków NMF 2014-2021: 24 czerwca 2023 r. – Rozpoczęcie Wakacji, 1 czerwca 2023 r. – Aktywnie na bulwarach, 27 sierpnia 2023 r. – Zakończenie Wakacji,

- VIII edycja Triathlon MOSiR Łomża - W sierpniu 2023 r. na łomżyńskich bulwarach odbyła się VIII edycja Triathlon MOSiR Łomża.

- MDK- DŚT w Łomży: w 2023 r. MDK –DŚT zorganizował: Dni Łomży (jako współorganizator) oraz Café Kultura,

- Teatr Lalki i Aktora w Łomży: zorganizował w 2023 r. 36 edycję Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego WALIZKA (31.05.2023 r. – 03.06.2023 r.),

- Filharmonia Kameralna w Łomży: zorganizowała w 2023 r. XIX Międzynarodowy Festiwal Kameralistyki „Sacrum et Musica” (26.08.2023 - 8.10.2023),

- Wydział Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych UM Łomża: w 2023 r. WKS zorganizował: Dni Łomży, w ramach projektu „Łomża miasto, w którym żyję i pracuję” finansowanego z NMF 2014-2021 zorganizowano: 8 jarmarków „Zasmakuj w Łomży”, Senioradę (14.09.2023 r.), Dzień osób z niepełnosprawnościami (12.05.2023 r.). Dodatkowo zorganizowano: Narwiański Festiwal Przyrodniczy; Spektakle teatralne, koncerty, projekcje filmowe i spotkania autorskie w Hali Kultury; Potańcówki dla seniorów; Piknik z okazji „Święta Flagi”; Piknik Militarny z okazji Święta Wojska Polskiego; Kino plenerowe i kino samochodowe; Mikołajki Miejskie; Wizyta Świętego Mikołaja; Łomżyńska Wieczera Wigilijna; Łomżyńska Noc Sylwestrowa (we współpracy z MDK DŚT).

Kierunek działania 3.5.: Rozwój mieszkalnictwa, w tym mieszkalnictwa czynszowego i społecznego.

- **Realizacja Strategii mieszkalnictwa Miasta Łomża (2024-2030)** - Dokument pn. „Strategia Mieszkalnictwa Miasta Łomża do roku 2030” Rada Miejska Łomży przyjęła uchwałą nr 605/LXIX/23 w dniu 29 marca 2023 r. Założenia Strategii Mieszkalnictwa Miasta Łomża do roku 2030 realizowane i monitorowane są na

bieżący przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia UM Łomża. W 2023 r. zmodernizowany został budynek przy ulicy Polowej 65 - uzyskano 17 mieszkań, które zostały zasiedlone.

- Budowa węzłów ciepłych w budynkach komunalnych: roboty instalacyjno - budowlane, likwidacja pieców węglowych i dostarczenie ciepła z MPEC Łomża – W 2023 r. wykonano modernizację budynku mieszkalnego przy ul. Rządowej 5, polegającego na przyłączeniu do miejskiej sieci ciepłowniczej budynku mieszkalnego wraz z montażem węzła ciepłego i wykonaniem wewnętrznej instalacji w lokalach. Wartość zadania: 279.989,50 zł.

- Przebudowa budynku przy ul. Wesołej 117 - Zadanie otrzymało dofinansowanie na poziomie 85% z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych - edycja 8 w ramach projektu pn. "Modernizacja infrastruktury w mieście Łomża". Wniosek o dofinansowanie złożony 11.08.2023 r., otrzymał Wstępną Promesę z dnia 11.10.2023 r., zgodnie z którą Miasto Łomża jest zobowiązane w terminie nie dłuższym niż do 10.07.2024 r. ogłosić Postępowanie zakupowe mające na celu wyłonienie Wykonawcy/Wykonawców Inwestycji.

Kierunek działania 3.6.: Zwiększenie świadomości obywatelskiej, promowanie i wykorzystanie partycypacji społecznej, ciągłe doskonalenie komunikacji władz samorządowych z mieszkańcami.

- Funkcjonowanie Centrum Organizacji Pozarządowych w Mieście Łomża - W 2023 r. zadanie publiczne zlecone przez Miasto Łomża w ramach otwartego konkursu ofert w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i edukacji ekonomicznej realizowała Fundacja „Czas lokalny” wspólnie z Ośrodkiem Wspierania Organizacji Pozarządowych. Zadanie realizowano od 1 marca do 22 grudnia 2023 r. W ramach działalności COP ok. 100 osób z łomżyńskich organizacji pozarządowych podwyższyło swoje kompetencje w zakresie prowadzenia organizacji pozarządowej. Centrum Organizacji Pozarządowych zorganizowało 2 szkolenia oraz 4 spotkania warsztatowe. Doradztwo dla NGO obejmowało: indywidualne doradztwo specjalistyczne oraz dyżury konsultacyjne. W ramach zadania działała strona COP w Łomży.

- Klub Seniora działający przy MOPS w Łomży - Gimnastyka dla Seniorów prowadzona przez wykwalifikowanego instruktora fitness – W 2023 r. Klubie Seniora we wtorki i czwartki odbywała się gimnastyka poranna z trenerem.

- Kontynuacja realizacji budżetu obywatelskiego w mieście – Po raz kolejny przeprowadzono konsultacje społeczne w ramach budżetu obywatelskiego, w których wzięło udział ponad 8 tys. osób. Decyzją mieszkańców miasta na 44 poddane pod głosowanie (po uprzedniej ocenie formalnej i merytorycznej) 29 zostało przeznaczonych do realizacji. W 2023 r. udało się wykonać 24 z nich, pozostałe 5 będą realizowane w 2024 r. Wśród ukończonych projektów znalazło się 18 inwestycyjnych, które dotyczyły przede wszystkim remontów ulic i chodników, rewitalizacji alejek, utworzenia placów zabaw i siłowni zewnętrznych, nasadzeń zieleni, a także 6 zadań o charakterze społecznym, m.in: pikniki sąsiedzkie, wydarzenia o charakterze kulturalnym, czy zawody sportowe.

Kierunek działania 3.7.: Rozwój szkolnictwa zawodowego w oparciu o Strategię Rozwoju Szkolnictwa Miasta Łomża.

- Promocja szkolnictwa zawodowego (zajęcia w szkołach i przedszkolach, spotkania uczniów i rodziców z pracodawcami oraz z wykwalifikowanymi doradcami) – zadanie w 2023 r. realizowane w ramach projektu „Łomża - Miasto, w którym żyję i pracuję” finansowanego z NMF 2014-2021. Cztery szkoły tj.: ZSTiO nr 4, ZSMiO nr 5, ZSEiO nr 6 oraz ZSWiO nr 7 w ramach projektu prowadziły promocję szkolnictwa zawodowego w przedszkolach oraz szkołach podstawowych w ramach swoich kierunków kształcenia. Dodatkowo w ramach projektu w 2023 r. PPP 2 w Łomży przeprowadziła Festyn Szkół Zawodowych (22.03.2023 r.).

Pozostałe zadania ze Strategii Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030 w 2023 r. nie były realizowane.

Tabela strategiczna karta wyników:

Perspektywa	Cel	Nazwa wskaźnika	Źródło	Jednostka	Wartość bazowa 2020	Wartość za 2021	Wartość za 2022	Wartość docelowa 2030	Termin realizacji
Finansowa	1.	dochody ogółem	GUS	Urząd Miasta Łomża	462 494 824,24	461 667 311,06	456 193 411,84	508 744 306,66	2030
	1.	udział dochodów własnych ogółem	GUS		462 494 824,24	461 667 311,06	456 193 411,84	508 744 306,66	2030
Interesariuszy	3.	noclegi udzielone turystom krajowym w turystycznych obiektach noclegowych ogółem na 10 tys. mieszkańców	GUS		7,8	b.d.	b.d.	9	2030
Procesów wewnętrznych	3.	liczba zrealizowanych wspólnych projektów rozwojowych	UM		3	3	4	5	2030
Rozwoju/wzrostu	1.	dochody własne - udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych na 1 mieszkańca	GUS		1 282,27	1 452,07	1 564,63	1 410,50	2030

Tabela wskaźniki osiągnięcia rezultatu:

Cel strategiczny		Nazwa wskaźnika	Źródło	Jednostka	Wartość bazowa 2020	Wartość za 2021	Wartość za 2022	Wartość docelowa 2030	Termin realizacji
Rozwój gospodarczy Miasta Łomża kluczowym czynnikiem wzrostu dobrobytu mieszkańców	1.1.	udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych [mln zł]	BDL		80,52 4,14	88,17 3,92	94,29 5,37	84,55 4,35	2030
		liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców [podm. gosp.]	BDL		1 055	1100	1118	1 100	2030
		liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności [os.]	BDL		822	85	87	840	2030
		powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych, w tym uzbrojonych [ha]	UM		201,58	201,58	201,58	210	2030
		liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	UM		5	6	6	7	2030
		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100) [%]	BDL		93,7	89,2	86,9	94,2	2030
		liczba odwiedzin strony www miasta [szt.]	UM		781 114	825 492	3 252 428	859 225,40	2030
		liczba kampanii informacyjnych, promocyjnych i doradztwa w zakresie zakładania i rozwoju przedsiębiorstwa [szt.]	UM		9	17	30	10	2030
	1.2.	liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców [podm. gosp.]	BDL		70	68	82	80	2030
		instytucje otoczenia biznesu na 10 tys. podmiotów gospodarki narodowej	BDL		659,2	646,7	663,7	670	2030
		liczba zlikwidowanych nieekologicznych źródeł ciepła	UM		47	58	65	100	2030
		liczba zmodernizowanych energetycznie budynków użyteczności publicznej [ob.]	UM		9	9	9	15	2030
Zrównoważona i atrakcyjna przestrzeń miejska	2.1.	odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%]	UM		25,7	32	33,2	27	2030
		ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem [km]	UM		38,9	40,56	42,83	42	2030
		liczba zainstalowanych lamp oświetlenia ulicznego o wysokiej efektywności energetycznej [szt.]	UM		837	971	1 282	1 000	2030
		liczba pasażerów korzystających z usług komunikacji zbiorowej [os.]	UM		2019 – 4 499 305 2020 – 2 322 351	2 640 950	3 339 754	4 949 236	2030
	2.3.	liczba zmodernizowanych obiektów sportowych [ob.]	UM		6	7	7	11	2030
		liczba zmodernizowanych obiektów kulturalnych [ob.]	UM		4	4	4	6	2030
		liczba turystycznych obiektów noclegowych [ob.]	BDL		4	4	4	5	2030
		liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych [msc.]	BDL		309	328	311	328	2030
	2.4.	długość wybudowanych bulwarów nad Narwią [km]	UM		0,6	0,6	0,6	3	2030
		% powierzchni miasta objętych rewitalizacją, w tym poprzemysłowych i zielonych	UM		15	15	7	16	2030
		udział dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką żłobkową [%]	BDL		7,1	10,9	14,8	7,3	2030
		udział dzieci w wieku przedszkolnym (3 do 5 lat) objętych wychowaniem przedszkolnym [%]	BDL		108,0 (2019)	105,8	107	109	2030
Miasto Łomża dobrym miejscem do zamieszkania	3.1.	zdawalność egzaminów ósmoklasisty [%]: -j. polski -matematyka -j. angielski	BDL		62% 46% 45%	64% 48% 84%	62% 61% 72%	64% 48% 47%	2030
		gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej ze względu na kryterium dochodowe [gosp.]	BDL		1 031	909	795	950	2030
	3.2.	liczba osób objętych wsparciem w ramach projektów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (dot. osób starszych) [os.]	UM		1065	1145	1185	1080	2030
		wdrożenie standardów dostępności: Dostępność Plus	UM		1	1	1	2	2030
	3.3.	liczba imprez kulturalnych (artystyczno-rozrywkowych) zorganizowanych na terenie miasta [szt.]	BDL		72	117	172	80	2030
		liczba osób biorących udział w imprezach kulturalnych (artystyczno-rozrywkowych) [osób]	BDL		11 106	26 083	30 756	11 500	2030
	3.4.	liczba wprowadzonych tytułów miesięcznika na rynku (szt.)	UM		0	0	0	1	2030
	3.5.	średnia trzyletnia liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności	BDL		3,4	5,4	6,3	3,5	2030
		liczba lokali socjalnych w zasobach komunalnych miasta [szt.]	BDL		93 (2019)	b.d.	b.d.	98	2030
		fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	BDL		35	37	38	38	2030
		liczba osób biorących udział w konsultacjach społecznych w ciągu roku [os.]	UM		6801	6185	8077	6900	2030
	3.6.	kwota budżetu obywatelskiego [zł]	UM		1 797 645,03	1 238 665,95	2 544 076,30	1 900 000,00	2030
		liczba osób biorących udział w głosowaniu nad projektami do budżetu obywatelskiego [os.]	UM		6605	5465	8069	6700	2030
	3.7.	liczba absolwentów szkół średnich zawodowych[1] [os.]	BDL		109	116	174	120	2030
		liczba nowoutworzonych kierunków kształcenia w średnich szkołach zawodowych [szt.]	UM		3	3	3	5	2030
		ilość staży/praktyk zawodowych zorganizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Łomży dla mieszkańców miasta [szt.]	UM		150	293	528	170	2030
	3.8.	liczba studentów [os.]	BDL		2 842	2957	2962	2 900	2030

Urząd Miasta Łomża

SPORT I TURYSTYKA

Finansowanie zadań z zakresu kultury fizycznej

Zarządzeniem nr 4/23 Prezydenta Miasta Łomży z dnia 04.01.2023 r. ogłoszone zostały konkursy ofert na realizację zadań publicznych w sferze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu. W ramach środków finansowych zaplanowanych w budżecie Miasta Łomży ogłoszono cztery konkursy ofert na realizację następujących zadań: „Programy szkolenia sportowego dzieci i młodzieży oraz udział w systemie sportu młodzieżowego” (520.000 zł), „Organizacja na terenie miasta otwartych zawodów sportowych i sportowo rekreacyjnych” (100.000 zł). Przygotowania do udziału i udział klubów sportowych we współzawodnictwie sportowym seniorów” (370.000 zł) oraz „Realizacja systemu współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży szkolnej” (90.000 zł).

W ramach konkursu „Organizacja na terenie miasta otwartych zawodów sportowych i sportowo rekreacyjnych” zarządzeniem nr 54/2023 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 28.02.2023 roku przyznano dotację na 15 zadań na łączną kwotę 100.000 zł. W ramach konkursu „Programy szkolenia sportowego dzieci i młodzieży oraz udział w systemie sportu młodzieżowego” przyznawano 22 dotacje na łączną kwotę 520.000 zł. W ramach konkursu „Przygotowania do udziału i udział klubów sportowych we współzawodnictwie sportowym seniorów” Prezydent Miasta Łomża przyznał dotację na 9 zadań, na łączną kwotę 339.000 zł. W przypadku konkursu „Realizacja systemu współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży szkolnej” przyznana została jedna dotacja na kwotę 90.000 zł.

1. Realizacja systemu współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży szkolnej.

L.p.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Dotacja
1.	Miejski Szkolny Związek Sportowy w Łomży	Realizacja systemu współzawodnictwa sportowego młodzieży i dzieci szkolnych	90.000 zł

2. Programy szkolenia sportowego dzieci i młodzieży – udział klubów sportowych w systemie sportu młodzieżowego.

Lp.	Podmiot	Nazwa zadania	Przyznana dotacja
1	Uczniowski Klub Sportowy "Jedynka"	Szkolenie sportowe siatkarek UKS Jedynka Łomża i udział w rozgrywkach	11.000,00 zł
2	Młodzieżowy Łomżyński Klub Sportowy	Przygotowanie i udział w rozgrywkach dzieci i młodzieży na terenie województwa podlaskiego i kraju.	50.000,00 zł
3	Gimnazjalny Uczniowski Klub Sportowy Olimpijczyk w Łomży	Program szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w sekcjach GUKS "Olimpijczyk" w Łomży	6.000,00 zł
4	Uczniowski Klub Sportowy "Butterfly"	Organizacja szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w pływaniu oraz udział we współzawodnictwie sportowym w 2023 roku.	30.000,00 zł
5	Uczniowski Klub Sportowy "4"	Realizacja Programu szkolenia sportowego dzieci i młodzieży Uczniowskiego Klubu Sportowego 4 Łomża na rok 2023	40.000,00 zł

6	Ludowy Klub Sportowy Narew Łomża	Program Szkolenia Sportowego Dzieci i młodzieży- udział klubów w systemie sportu młodzieżowego	10.000,00 zł
7	Stowarzyszenie Twórczego Działania "BK Step"	Program szkoleniowy dzieci i młodzieży przygotowujący do Mistrzostw w Tańcu Breakdance - 2023 rok	11.000,00 zł
8	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Akademii Nauk Stosownych w Łomży	Organizacja szkolenia z tenisa stołowego dla dzieci i młodzieży oraz udział w zawodach sportowych.	25.000,00 zł
9	Fundacja Wsparcia Rozwoju Sportu, Turystyki i Rekreacji	Realizacja współzawodnictwa sportowego dziewcząt i chłopców w różnych kategoriach wiekowych tj. "Trampkarz" (CLJ), "Młodzik" oraz "Orlik" i "Skrzat"	40.000,00 zł
10	Akademia Sportu Medyk	Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w taekwondo olimpijskim	30.000,00 zł
11	Akademia Piłkarska Lider	Piłkarski Lider - szkolenie oraz udział w rozgrywkach młodzieżowych	25.000,00 zł
12	Spółdzielnia Socjalna Black Horse	Szkolenie dzieci i młodzieży i udział w zawodach zawodników Black Horse MMA Łomża	15.000,00 zł
13	Miejski Klub Sportowy "Dwójka" Łomża	Program szkolenia dzieci i młodzieży w piłkę ręczną halową oraz piłkę ręczną plażową 2023.	18.000,00 zł
14	Klub Sportowy Prefbet - Sonarol	Zajęcia lekkoatletyczne dla dzieci i młodzieży. Udział we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży oraz zawodach ogólnopolskich i wojewódzkich w LA.	35.000,00 zł
15	Uczniowski Klub Sportowy „Return” Łomża	Szkolenie dzieci i młodzieży w Uczniowskim Klubie Sportowym "Return" Łomża	25.000,00 zł
16	Ludowy Łomżyński Klub Sportowy Prefbet - Śniadowo	Zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży. Udział we współzawodnictwie	10.000,00 zł
17	Bokserki Klub Sportowy „Tiger” w Łomży	Boks - zdrowe życie	25.000,00 zł
18	Uczniowski Klub Sportowy "Dziewiątka" Łomża	Program szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w sekcjach UKS „Dziewiątka” Łomża oraz udział klubu w systemie	60.000,00 zł
19	Yacht Club "Arcus" w Łomży	Propagowanie sportu wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz niepełnosprawnej poprzez organizowanie regat żeglarskich.	7.000,00 zł
20	Yacht Club "Arcus" w Łomży	Organizowanie szkoleń żeglarskich i warsztatów skutniczych jako formy rozwoju kultury fizycznej i sportu.	10.000,00 zł
21	Fundacja Akademia Piłkarska "Elite" w Łomży	Przygotowanie dzieci i młodzieży do rozgrywek organizowanych przez Podlaski Związek Piłki Nożnej	22.000,00 zł
22	Klub Sportowy "Perspektywa"	Szkolenie oraz udział w młodzieżowych rozgrywkach ligowych PZPN	15.000,00 zł

3. Przygotowanie do udziału i udział klubów sportowych we współzawodnictwie sportowym seniorów prowadzonym przez polskie związki sportowe lub podmioty działające z ich upoważnienia.

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

Lp.	Podmiot	Nazwa zadania	Przyznana dotacja
1	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Akademii Nauk Stosowanych w Łomży	Udział w rozgrywkach II ligi tenisa stołowego mężczyzn.	4.000,00 zł
2	Stowarzyszenie Łomżyńska Akademia Brydża Sportowego w Łomży	Przygotowanie i udział w rozgrywkach II i III ligi brydża sportowego w sezonie 2022r.	5.000,00 zł
3	Hunter Kickboxing Łomża	Przygotowania do zawodów kickboxingu i zawodników Hunter Kickboxing Łomża	6.000,00 zł
4	Akademia Sportu Medyk	Szkolenie sportowe seniorów oraz przygotowanie zawodników do udziału w zawodach sportowych. (crossfit , lekkoatletyka)	8.000,00 zł
5	Łomżyński Klub Sportowy 1926	Przygotowanie i udział dwóch zespołów Łomżyńskiego Klubu Sportowego 1926 w rozgrywkach seniorskich na terenie województwa podlaskiego.	210.000,00 zł
6	Klub Sportowy Prefbet - Sonarol	Szkolenie, współpraca i inne działania w kategorii seniorów w zakresie lekkiej atletyki.	20.000,00 zł
7	Uczniowski Klub Sportowy „Return” Łomża	Szkolenie osób z niepełnosprawnościami w UKS "Return" Łomża - sekcja tenis na wózkach (seniorzy)	20.000,00 zł
8	Ludowy Łomżyński Klub Sportowy Prefbet - Śniadowo	Udział we współzawodnictwie seniorów na arenie ogólnopolskiej i wojewódzkiej.	5.000,00 zł
9	Klub Sportowy "Perspektywa"	Przygotowania do udziału i udział klubów sportowych we współzawodnictwie sportowym seniorów	18.000,00 zł
10	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Akademii Nauk Stosowanych w Łomży	Udział w rozgrywkach ekstraklasy tenisa stołowego kobiet.	25.000,00 zł
11	Miejski Klub Sportowy "Dwójka" Łomża	Przygotowanie do udziału oraz udział w rozgrywkach senierek II Ligi Piłki Ręcznej Kobiet w roku 2023.	18.000,00 zł

4. Organizacja na terenie miasta otwartych zawodów sportowych i sportowo-rekreacyjnych, w tym w szczególności realizacja imprez objętych kalendarzem.

Lp.	Podmiot	Nazwa zadania	Przyznana dotacja
1	Młodzieżowy Łomżyński Klub Sportowy	Organizacja turnieju piłki nożnej chłopców - Łomża Cup 2023	8.000,00 zł
2	Gimnazjalny Uczniowski Klub Sportowy Olimpijczyk w Łomży	XI Ogólnopolski Turniej Koszykówki Dziewcząt „Łomża Cup 2023” o puchar Prezydenta Miasta Łomża dla rocznika 2010 i młodsze 12-14 maja 2023 r.	7.000,00 zł
3	Uczniowski Klub Sportowy "Butterfly"	I Ogólnopolskie Jesienne Zawody Pływackie pod Patronatem Prezydenta Miasta Łomża	7.000,00 zł
4	Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Łomży	Organizacja na terenie Łomży otwartych zawodów sportowo-rekreacyjnych	2.000,00 zł

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

5	Uczniowski Klub Sportowy "Dziewiątka" Łomża	Organizacja XXVI Ogólnopolskiego Turnieju Koszykówki Chłopców "Łomżyńska Zima 2023"	10.000,00 zł
6	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Akademii Nauk Stosowanych w Łomży	V Otwarte Akademickie Mistrzostwa w Biegu Ulicznym	8.500,00 zł
8	Uczniowski Klub Sportowy „Return” Łomża	Organizacja Ogólnopolskich Turniejów Klasyfikacyjnych w Tenisie "Piątuś Cup" i "JBB Nadzieja Cup".	10.000,00 zł
9	Podlaskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w Łomży	Organizacja Zawodów pn. Czwartki lekkoatletyczne	18.000,00 zł
11	Uczniowski Klub Sportowy "4"	Organizacja Trzech Ogólnopolskich turniejów koszykówki dziewcząt „UKS 4 Łomża Basket Cap 2023” o Puchar Prezydenta Miasta Łomża	10.000,00 zł
12	Miejski Klub Sportowy "Dwójka" Łomża	Organizacja zawodów sportowych i turniejów w piłkę ręczną w 2023	5.000,00 zł
14	Uczniowski Klub Sportowy „Łomżyczka 10”	Organizacja XXXI Turnieju Koszykówki – „Puchar Łomżyczki”	5.000,00 zł
15	Fundacja Wsparcia Rozwoju Sportu, Turystyki i Rekreacji	Organizacja trzech turniejów w piłce nożnej: Wakacyjny Turniej Dziewcząt – 24-25 czerwca 2023, Zakończenie wakacji na boisku– 2-3 września 2023, Rozpoczęcie roku szkolnego na boisku– 9-10 września 2023.	9.500,00 zł

Zarządzeniem nr 76/23 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 14.03.2023 r. ogłoszono kolejny otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w sferze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu na realizację zadań: „Udział i organizacja, w szczególności na terenie miasta Łomża otwartych zawodów sportowych i sportowo – rekreacyjnych. W jego ramach przyznano zarządzeniem 120/23 Prezydenta Miasta Łomży z dnia 19.04.2023 r. dotację na 9 zadań na łączną kwotę 81.000,00 zł.

Lp.	Podmiot	Nazwa zadania	Przyznana dotacja
1.	Akademia Sportu Medyk	XI Otwarte Mistrzostwa Miasta Łomży w Taekwondo Olimpijskim pod Patronatem Prezydenta Miasta Łomży	8.000,00 zł
2	Stowarzyszenie Twórczego Działania „BK Step”	XXII Międzynarodowy Turniej Tańca „Wirująca Strefa” – Łomża 2023	20.000,00 zł
3	Fundacja Akademia Piłkarska "Elite" w Łomży	Turniej piłkarski o Puchar Prezydenta Miasta Łomża	4.000,00 zł
4	Uczniowski Klub Sportowy "Butterfly"	Udział w Ogólnopolskich Zawodach Drużynowych Dzieci 10,11 lat. Udział w Letnich i Zimowych Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych w pływaniu	5.000,00 zł
5	Spółdzielnia Socjalna Black Horse	Udział w zawodach MMA 2023	15.000,00 zł
6	Uczniowski Klub Sportowy "4"	Wyjazd na Półfinał Mistrzostw Polski Kadetek w Koszykówce Dziewcząt	15.000,00 zł
7	Miejskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w Łomży	Realizacja Miejskiego Kalendarza Imprez - rekreacyjno-sportowych dla mieszkańców Łomży 2023	5.000,00 zł

8	Stowarzyszenie Łomżyńska Akademia Brydża Sportowego w Łomży	IX Otwarty Turniej Par w Brydżu Sportowym o Puchar Prezydenta Miasta Łomży	4.000,00 zł
9	Młodzieżowy Łomżyński Klub Sportowy	Organizacja Mikołajkowych Turniejów piłki nożnej	5.000,00 zł

Ostatni otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w sferze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu ogłoszono zarządzeniem nr Prezydenta Miasta Łomża z dnia 2023 r. Na realizację zadania: „Organizacja szkolenia sportowego i udział klubów i stowarzyszeń sportowych z Miasta Łomża, we współzawodnictwie sportowym seniorów w indywidualnych dyscyplinach olimpijskich oraz we współzawodnictwie sportowym od IV klasy rozgrywkowej w seniorskich grach zespołowych”, zarządzeniem nr 271/2023 Prezydenta Miasta Łomży z dnia 2 października 2023 roku przyznano dotacje na 5 zadań na łączną kwotę 386.150,00 zł.

Podmiot	Nazwa zadania	Przyznana dotacja
Stowarzyszenie Łomżyńska Akademia Brydża Sportowego w Łomży	Cykl treningowy drużyn Łabs Dolina Narwi Łomża będący podstawowym elementami przygotowań do występów drużyn w rozgrywkach II i III ligi PZBS oraz starty kontrolne zawodników Stowarzyszenia w turniejach i rozgrywkach ligowych na terenie całego kraju w okresie od Października do Grudnia 2023r.	11.150,00 zł
Klub Sportowy PREFBET-SONAROL	Treningi i udział zawodników w imprezach seniorskich, przygotowanie i udział w Mistrzostwach Polski oraz rozpoczęcie pierwszego etapu przygotowań do sezonu 2024.	45.000,00 zł
Miejski Klub Sportowy "Dwójka" Łomża	Udział i przygotowanie drużyny seniorskiej MKS "Dwójka" Łomża w rozgrywkach II Ligi Piłki Ręcznej Kobiet w roku 2023.	25.000,00 zł
Łomżyński Klub Sportowy 1926	Rozwinięcie umiejętności, przygotowanie i uczestnictwo Łomżyńskiego Klubu Sportowego 1926 do udziału w rozgrywkach seniorskich III ligi, w tym zapewnienie sprzętu do odnowy biologicznej i zakup niezbędnego sprzętu sportowego.	260.000,00 zł
Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Akademii Nauk Stosowanych w Łomży	Udział w rozgrywkach ekstraklasy tenisa stołowego kobiet w sezonie 2023/2024	45.000,00 zł

Łącznie w trybie konkursowym w 6 ogłoszonych otwartych konkurach złożono 80 ofert. Dofinansowanie otrzymało 60 zadań na łączną kwotę 1.516.150,00 zł.

5. Inne wydarzenia finansowane w trybie pozakonkursowym. W trybie tym złożonych zostało 14 ofert. Łącznie dofinansowano z budżetu Miasta Łomża 8 zadań na łączną kwotę dofinansowania 80.000,00 zł:

Młodzieżowy Łomżyński Klub Sportowy	Obóz piłkarski MŁKS 2023	10.000 zł
Akademia Sportu Medyk	I Turniej Taekwondo Olimpijskiego z okazji Narodowego Świąta Niepodległości	10.000 zł
Akademia Piłkarska Lider	Obóz piłkarski Akademii Piłkarskiej Lider	10.000 zł
Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka”	Otwarte mistrzostwa miasta Łomży w koszykówce 3x3 o puchar Prezydenta Miasta Łomży Mariusza Chrzanowskiego	10.000 zł
Klub Żeglarski „Zefir”	Spyływy kajakowe i rejsy żeglarskie dla młodzieży szkolnej z terenu miasta Łomży	10.000 zł

Akademia Sportu Medyk	V Otwarte zawody Crossfit „Be own your hero” pod patronatem Prezydenta Miasta Łomży	10.000 zł
Łomżyński Klub Sportowy 1926	Przygotowanie młodzieży do gry w drugim zespole seniorskim w rundzie jesiennej	10.000 zł
Łomżyński Klub Sportowy 1926	Udział wyselekcjonowanych zawodników ŁKS 1926 w treningach indywidualnych dla bramkarzy	10.000 zł

a) Stypendia sportowe

Uchwałą Nr 214/XXVII/16 z dnia 22 czerwca 2016 r. Rada Miejska Łomży uchwaliła regulamin przyznawania i pozbawiania okresowych stypendiów sportowych osobom fizycznym osiągającym wyniki we współzawodnictwie sportowym. Od 2016 stypendia sportowe przyznawane są osobom reprezentującym Łomżę we współzawodnictwie krajowym lub międzynarodowym w dyscyplinach indywidualnych i grach sportowych.

W 2023 roku Prezydent Miasta Łomża przyznał decyzjami 24 sportowcom stypendia za osiągnięte wysokie wyniki sportowe na łączną kwotę 99.960,00 zł. Stypendia zostały przyznane na wniosek komisji stypendialnej, którą stanowiła Łomżyńska Rada Sportu. Zaangażowano kwotę 100.350,00 zł stanowiącą koszt stypendiów oraz 1.100,00 zł stosownych składek podatkowych. Wydatkowano łącznie 100.623,31 zł. Dodatkowo na usługę przygotowania bufetu kawowego dla 70 osób w związku z uroczystym otwarciem w Hali Kultury wystawy pn.: „100. Rocznica urodzin Kazimierza Górskiego, Trenera Tysiąclecia” oraz uroczystością wręczenia stypendiów sportowych za osiągnięcia sportowe wydatkowano kwotę 700,00 zł.

b) Nagrody Prezydenta Miasta Łomży dla sportowców, trenerów oraz innych osób wspierających rozwój sportu w Łomży „ŁOMŻYŃSKI LAUR SPORTOWY”

Przyznawane są zgodnie z zasadami i trybem określonym w Uchwale Nr 407/XLVII/13 z dnia 30 grudnia 2013 r.

Łomżyńskie Laury Sportowe w kategorii: SPORTOWIEC, TRENER, INNE OSIAGNIĘCIA SPORTOWE oraz DRUŻYNA, TALENT, CAŁOKSZTAŁT DZIAŁALNOŚCI W ŁOMŻYŃSKIM SPORCIE, SPONSOR.

W 2023 r. wyróżnionych zostało:

- w kategorii SPORTOWIEC - 3 osoby (laury, dyplomy i nagrody finansowe na ogólną kwotę 9.000 zł);
 - w kategorii TRENER – 2 osoby (laury, dyplomy i nagrody finansowe na ogólną kwotę 6.000 zł);
 - w kategorii INNE OSIAGNIĘCIA SPORTOWE - 10 osób (laury, dyplomy i nagrody finansowe na ogólną kwotę 10.000 zł);
 - w kategorii TALENT – 23 młodych sportowców (laury, dyplomy i nagrody rzeczowe)
 - w kategorii DRUŻYNA – 1 zespół - Klub Uczelniany AZS ANSŁ Łomża (laur, dyplom, nagroda rzeczowa);
 - w kategorii CAŁOKSZTAŁT DZIAŁALNOŚCI W ŁOMŻYŃSKIM SPORCIE – 2 osoby (laury, dyplomy). Ponadto jako trzeci został doceniony Hironim Łada za 50-lecie pracy trenerskiej.
 - w kategorii SPONSOR – 38 osób i firm (laury, dyplomy),
 - w kategorii POSTĘP - 8 sportowców (laury, dyplomy, nagroda rzeczowa),
- łączny koszt zakupu nagród rzeczowych, statuetek i druki dyplomów wyniósł: 17.833,79 zł

c) Miasto Łomża w 2023 roku było również współorganizatorem następujących wydarzeń sportowych:

- Charytatywnego Turniej w Pool Bilard – zakupiono statuetki w kwocie - 205,00 zł;
- V Ogólnopolskiego Turnieju Brydża Sportowego Nauczycieli im. Mieczysława Jarząbka – zakupiono puchary w kwocie - 111,80 zł
- „XXVIII Feryjnego Festiwalu Szachowego” – zakupiono puchary w kwocie – 1.000,00 zł

Funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji

Strategia łomżyńskiego MOSiR obejmuje w szczególności zadania o charakterze użyteczności publicznej w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych, co przesądza o służebnej roli ośrodka, którego działania nie są nastawione na zysk. Celem podmiotu jest zatem uzyskanie jak najwyższej efektywności w wykorzystywaniu publicznych środków przeznaczonych na zaspokojenie potrzeb społecznych określonych w statucie. Jednak od jednostek samorządu terytorialnego oczekuje się obecnie nie tylko sprawnego administrowania, ale także

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

podejmowania skutecznych, często nowatorskich działań zarządczych, polegających na wykorzystaniu społecznych i gospodarczych uwarunkowań, a także lobbowania swoich pomysłów przy naciskach różnych grup interesu.

Przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Łomży Nr 579/LXV/22 z dnia 28 grudnia 2022r. budżet Miasta Łomży na 2023 rok przewidywał, że MOSiR w Łomży osiągnie dochody w kwocie 2 487 300 zł, natomiast wydatki wyniosą 11 496 057,00 zł. Pierwotny plan finansowy na 2023r. nie przewidywał wydatków inwestycyjnych. Zarówno dochody, jak i wydatki MOSiR, w trakcie roku uległy znacznej zmianie. W ciągu roku 2023 nastąpiło zwiększenie planu dochodów do wysokości 3 040 068,00 zł. Możliwe było to dzięki:

- zwiększonej sprzedaży usług - wzrost o 425 000,00 zł,
- wynajmie powierzchni reklamowej - wzrost o 20 400,00 zł,
- częściowej refundacji wynagrodzeń z Urzędu Pracy oraz refundacja dodatku do wynagrodzenia opiekuna stażu dla osób z Ukrainy odbywających staż w MOSiR - wzrost o 34 595,00 zł,
- rozliczenia z lat ubiegłych - refundacja pobytu w Hostelu MOSiR obywateli Ukrainy - wzrost o 49 840,00 zł,
- dochody wynikające z partycypacji kosztów zakwaterowania i wyżywienia przez obywateli Ukrainy - wzrost o 23 013,00 zł,
- wzrost dochodów z odsetek - kwota 1600 zł.

Na dzień 31.12.2023r. plan dochodów został wykonany w 100,67%, co daje równowartość kwoty 3 060 357,45 zł. Największe wpływy pochodzą ze sprzedaży usług m.in. sprzedaży biletów wstępu na nasze obiekty sportowe.

W 2023 roku obiekty MOSiR pracowały planowo, a ich obłożenie było maksymalne, co za tym idzie wydatki również były zwiększone do wysokości 13 393 686,00 zł. Plan wydatków na dzień 31.12.2023r. został wykonany w 99,40% co daje równowartość kwoty 13 313 548,88 zł. Najbardziej MOSiR odczuł wzrost wydatków na wynagrodzenia pracowników (wzrost najniższej krajowej od 01.01.2023r.), składki na ubezpieczenie społeczne oraz opłaty za energię.

Ośrodek otrzymał również dodatkowe pieniądze na inwestycje:

- modernizacja systemu nagłośnienia Stadionu Miejskiego przy ul. Zjazd 18 w Łomży,
- montaż dmuchaw do płukania filtrów w układzie technologii wody w Parku Wodnym przy ul. Wyszyńskiego 15 i Pływalni Miejskiej przy ul. Niemcewicza 17a,
- zakup maszyny szorująco-zbierającej TASKI ULTIMAXX.

W roku 2023 zrealizowano zadania finansowane z funduszy norweskich:

- BEZPIECZNE WAKACJE - rozpoczęcie i zakończenie - plan 36 660,00 zł - wykonanie 36 513,61zł - realizacja 24.06.2023r., 27.08.2023r.
- DNI OTWARTE ŁOMŻYŃSKICH BULWARÓW - plan 18 254,00 zł – wykonanie 18 250,12 zł - realizacja 01.06.2023r.
- VII TRIATHLON MOSIR ŁOMŻA - plan 64 883,00 zł - wykonanie 64 500,00 zł - realizacja 06.08.2023r.

Struktura dochodów Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łomży w roku 2023 naszych flagowych obiektów kształtuje się następująco:

Lp	Obiekt	Dochód 2023
1	Park Wodny	2 373 086,43 zł
2	Pływalnia	219 324,85 zł
3	Sezonowe Lodowisko Biały Orlik	144 479,80 zł
4	Stadion Miejski	118 789,35 zł
5	Port Łomża	86 962,85 zł

Stan osób zatrudnionych na dzień 31.12.2023r. to 97 osób (95,75 etatu).

DANE STATYSTYCZNE OBIEKTÓW SPORTOWYCH ADMINISTROWANYCH PRZEZ MOSIR W ŁOMŻY

Park Wodny, ul. Wyszyńskiego 15

Ogółem ilość wejść /fitness, sauna, basen, tężnia, grota solna/	Ilość wejść bezpłatnych /szkoły, przedszkola/	Ilość wejść na Kartę Dużej Rodziny
165 405	14 702	5 410 – miejska 1 313 - gminna

Park Wodny ze Strefą SPA jest atrakcyjną propozycją na mapie rekreacyjnej miasta Łomża. W związku z utrzymującą się modą na zdrowy styl życia skalą popytu na usługi łomżyńskiego Parku Wodnego i Pływalni będzie rosła, a lokalizacja i liczba potencjalnych konkurentów w sektorze nie stanowi na chwilę obecną znacznego zagrożenia dla tych obiektów. W subregionie łomżyńskim występuje głównie zapotrzebowanie na basen sportowy i rekreacyjny z adekwatną ofertą prozdrowotną i SPA. Zapotrzebowanie i popyt z sektora niepowołanego, który składa się ze szkół, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych oraz osób prywatnych zostaje na chwilę obecną pokryte przez oba obiekty MOSiR.

Uchwałą Rady Miejskiej w Łomży zwolniono uczniów szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łomża, z opłat za korzystanie z basenów miejskich w Łomży, realizujących zajęcia dydaktyczne, biorących udział w szkolnych i międzyszkolnych turniejach i zawodach. W Parku Wodnym był realizowany ministerialny program powszechnej nauki pływania „Umiem Pływać” dla uczniów klas 1 - 3 szkół podstawowych.

MOSiR wynajmował w 2023r. tory basenu pływackiego n/w firmom:

- Łomżyńska Szkoła Pływania Wojciech Błachnio,
- Spółdzielnia Socjalna KOFISPORT,
- AQUA MOVE & FUN Katarzyna Klepacka,
- Nauka Pływania – Rafał Rakowski,
- Akademia Pływania Active – Arkadiusz Rutkowski,
- Nauka Pływania Paweł Sikora,
- Akademia Pływania „Ryba” – Rafał Poreda,
- Nauka Pływania 4S Daniel Pupek,
- UKS Butterfly – pływacki klub sportowy.

Z wejść w ramach biletów grupowych dla Stowarzyszeń, Fundacji i Klubów Sportowych z terenu Miasta Łomża korzystały:

- Łomżyński Klub Karate,
- Fundacja „L”,
- Fundacja Wsparcia Rozwoju Sportu Turystyki i Rekreacji,
- Uczniowski Klub Sportowy Butterfly.

Wynajem reklam tv i rollup:

- Fundacja Foton – Jacek Kulka,
- Usługi Ogólnomechaniczne – Jaśkiewicz Leszek,
- Spółdzielnia Socjalna Kofi Sport,
- Nauka Pływania „Benek” – Paweł Sikora,
- Multi Ubezpieczenia Izabela Żukowska,
- Multi-serwis RTV i Komputery - Łukasz Chojnowski,
- TAXI OSOBOWE Zbigniew Serwatko,
- Olmar-Meble Mariusz Paras,
- Alma Mater Szkoła Języków Obcych,
- Olympic Sport Sp. z o.o. Białystok,
- P.H.U. Kamelia Dariusz Chojnowski,
- Nieruchomości – Jacek Jałbrzykowski,
- Warsztatownia – Joanna Wysmulek,
- Molto Sp. z o.o. Warszawa,
- X-BIT – Janusz Kierznowski,
- Ośrodek Szkolenia Kierowców Grzegorz Gutowski.

Pływalnia Miejska, ul. Niemcewicza 17a

Ogółem ilość wejść /fitness, sauna, basen/	Ilość wejść bezpłatnych /szkoły, przedszkola/	Ilość wejść na Kartę Dużej Rodziny
56 834	27 422	569 - miejska 207 - gminna

Pływalnia Miejska udostępnia swoje mury głównie na potrzeby przeprowadzenia zajęć w ramach lekcji wychowania fizycznego dzieci, młodzieży dla szkółek pływackich, klubów i stowarzyszeń. Na Pływalni był realizowany ministerialny program powszechnej nauki pływania „Umiem Pływać” dla uczniów klas 1 - 3 szkół podstawowych.

MOSIR wynajmował w 2023r. tory basenu pływackiego n/w firmom:

- AQUA MOVE & FUN Katarzyna Klepacka,
- Nauka Pływania – Jarosław Szeremet,
- UKS Butterfly – pływacki klub sportowy.

Stadion Miejski wraz z kortami tenisowymi, ul. Zjazd 18

Ilość wejść na boiska z szatniami stadionu i inne usługi	Ilość wejść na korty tenisowe
1285 wejść szacunkowo 46 580 osób + 2700 kibiców	632 wejść szacunkowo 1264 osoby

Głównymi użytkownikami Stadionu i boisk w formie korzystania z usług stadionowych (udostępnienie stadionu i boisk z szatniami i trybunami) oraz w formie najmu w 2023 roku byli:

- Łomżyński Klub Sportowy 1926 – użytkowanie boisk, wynajem powierzchni biurowej, magazynowej oraz reklamowej,
- Młodzieżowy Łomżyński Klub Sportowy - użytkowanie boisk, wynajem powierzchni biurowej i na reklamy,
- Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe- najem pomieszczenia biurowego,
- Fundacja Wsparcia Rozwoju Sportu Turystyki i Rekreacji w Łomży - użytkowanie boisk, najem powierzchni biurowej.

Dodatkowo z infrastruktury Stadionu Miejskiego w 2023r. korzystały m.in.: Podlaski Związek Piłki Nożnej, Podlaski Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy, Powiatowy Szkolny Związek Sportowy, Miejski Szkolny Związek Sportowy, Fundacja Wychowanie przez Sport - Biegam Bo Lubię, Fundacja Akademia Piłkarska Elite, Akademia Piłkarska Lider, Klub Sportowy Perspektywa, Klub Sportowy Prefbet Sonarol, Komenda Miejska Policji w Łomży oraz młodzież szkolna z łomżyńskich szkół.

Sezonowe Lodowisko Biały Orlik, ul. Katyńska 3

Lodowisko w 2023 roku czynne było: 02.01.2023r. - 28.02.2023r. oraz od 04.12.2023r. - 31.12.2023r. Na lodowisku przy ul. Katyńskiej funkcjonuje ujednolicony System Elektronicznej Obsługi Klienta, który usprawnił funkcjonowanie obiektu i skrócił czas obsługi. W grudniu został zmieniony cennik, wprowadzono delikatne zmiany, z myślą o komfort klientów. Zniesione zostały tercje, a w ich miejsce został wprowadzony system rozliczania godzinowego wraz z doliczanym czasem za przekroczony czas za każde rozpoczęte 10 minut, co spotkało się z zadowoleniem klientów.

Ogółem liczba wejść	Liczba wypożyczonych łyżew	Liczba wypożyczeń pingwinków do nauki jazdy
---------------------	----------------------------	---

14 195	10 647	1435
--------	--------	------

DISCO Lodowisko zorganizowane 14 lutego przyciągnęło na "Biały Orlik" mieszkańców w różnym wieku. Obiekt zyskał na tę okazję nie tylko oprawę muzyczną, ale także efektowną świetlną aranżację, która wprowadziła typowo dyskotekowy klimat, a firma Literkowo zadbała o nową atrakcję, jaką była kamera 360 st.

HOSTEL, ul. Zjazd 18

W związku z decyzją Wojewody Podlaskiego od 24 lutego 2022 roku Hostel MOSiR w Łomży został wskazany jako miejsce zakwaterowania dla uchodźców uciekających przed wojną w Ukrainie. Od tego czasu Hostel nie przynosi zysków.

Liczba gości hotelowych w 2023 roku	Liczba obcokrajowców w 2023 roku
0	200 osób 11 500 os/doba

PORT RZECZNY, ul. Żydowska 10

Liczba opłat rezydenckich, cumowanie, slipowanie dźwigiem	Liczba wypożyczeń sprzętu pływającego	Liczba osób wynajmujących pole kempingowe
64	963	701

Sezon w Porcie Rzecznym MOSiR Łomża przy ulicy Żydowskiej ruszył 1 maja 2023r. Port rzeczny z wypożyczalnią sprzętu wodnego otwarty był 7 dni w tygodniu w godzinach 8:00 – 21:00. W wypożyczalni MOSiR oferował profesjonalny sprzęt– rowery wodne, kajaki, kanadyjki i łodzie wioślarskie. Na terenie Portu funkcjonowała wypożyczalnia rowerów, która dysponowała także zestawem do samodzielnej naprawy rowerów. Na ogrodzonym polu kempingowym turyści podróżujący kamperami mogli skorzystać z bezpiecznej przystani, sanitariatów i natrysków, zatankować wodę, doładować akumulatory. Dla miłośników spędzania czasu na świeżym powietrzu czekały zadaszone miejsca przeznaczone do odpoczynku i bezpłatnego grillowania. Przyległe tereny rekreacyjne z siłownią zewnętrzną, placem zabaw dla dzieci, ścieżką rowerową i spacerową zachęcały do wypoczynku.

LETNI PARK ZABAW, ul. Wyszyńskiego 15

Ogółem ilość wejść na zabawki dmuchane z basenami odkrytymi
5 637

Sezonowy basen odkryty wspólnie z dmuchanymi zjeżdżalnią dla dzieci ponownie zagościł przy Parku Wodnym 23 czerwca 2023 r. W strefie Letniego Parku Zabaw znajdował się dmuchany plac zabaw dla najmłodszych oraz dwa sezonowe baseny odkryte o głębokości 1,1 m oraz 0,60 m ze zjeżdżalnią dla młodszych dzieci. Na terenie obiektu przygotowane były przebieralnie oraz parasole zabezpieczające przed nadmiernym promieniowaniem słonecznym. Letni Park zabaw funkcjonował do 28 sierpnia 2023r.

WYDARZENIA SPORTOWO - REKREACYJNE

Poza obsługą obiektów sportowych MOSiR zajmuje się także organizacją zawodów sportowych i rekreacyjnych – które zazwyczaj organizowane są w czasie wolnym od pracy dla lokalnych mieszkańców, w weekendy i święta. Ośrodek współpracuje również z Urzędem Miejskim oraz jednostkami, które działają na terenie Łomży przy organizacji różnego rodzaju imprez kulturalnych i rozrywkowych. Wspomaga także działalność

klubów sportowych i stowarzyszeń. W 2023 roku jednostka była organizatorem lub aktywnym współorganizatorem ponad 100 wydarzeń takich jak m.in.: Noworoczny Turniej Piłki Siatkowej MOSiR Łomża 15.01.2023r., Walentynkowe Disco Lodowisko 14.02.2023r., Powitanie Wiosny na bulwarach 21.03.2023r., Otwarte Mistrzostwa Łomży w Tenisie Stołowym 23.04.2023r., IV Łomżyński Turniej Boule MOSiR Łomża 07.07.2023r., Turniej Siatkówki Plażowej 30.07.2023r., Gwiazdkowe Zawody Pływackie MOSiR Łomża dla uczniów klas 0-4 3.12.2023r., Polonijna Olimpiada Osób z Niepełnosprawnością 13-16.06.2023r., Turniej Piłki Nożnej Łomża CUP 16-18.06.2023r., Mistrzostwa 1. PBOT w pływaniu 24.06.2023r., XXX edycja Czwartków LA 28.09, 5.10.2023r., PGE Nowy Poziom PLE Finały Liga E-sportowa 28.10.2023r oraz wiele innych.

Dzięki współpracy MOSiR z Marszałkiem Województwa Podlaskiego, Prezydentem Łomży, organizacjami, fundacjami i związkami ogólnopolskimi wiele imprez odbywało się bezkosztowo lub zostały w znacznej mierze dofinansowane.

Również dzięki współpracy MOSiR z Fundacją Wsparcia Rozwoju Sportu Turystyki i Rekreacji w prowadzeniu Miejskiej Ligii Piłki Nożnej, Miejskiej Ligi Koszykówki, Halowej Miejskiej Ligii, MOSiR zaoszczędził 36.000 zł z tytułu umów zleceń oraz delegacji sędziowskich. W roku 2023 na terenie łomżyńskich bulwarów przy ul. Żydowskiej odbyło się wiele wydarzeń, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem lokalnej społeczności, takich jak rozpoczęcie i zakończenie wakacji oraz dni otwarte łomżyńskich bulwarów realizowane przez MOSiR w ramach projektu pt. „Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014 – 2021 Program Rozwój Lokalny.

W niedzielę 6 sierpnia 45 zawodników z różnych stron Polski wzięło udział w **VIII Triathlonie MOSiR Łomża**. Uczestnicy w drodze do mety mieli do pokonania odcinek 1200 m w Rzece Narew, 15 km na rowerze oraz 3 km bieg. Zawody organizowane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łomży jak co roku cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, lista startowa ogłoszona w maju zapełniła się w trzy dni, a chętni z listy rezerwowej liczyli do ostatniego dnia przed triathlonem, że dopisze im szczęście i ktoś zrezygnuje. W tej edycji liczną grupę stanowili uczestnicy z Łomży, Białegostoku i Warszawy, ale pojawili się również triathloniści m.in. z Krakowa, Ożarowa Mazowieckiego i Siedlec.

W dniu 8 września na Stadionie Miejskim w Łomży odbył się towarzyski **mecz reprezentacji Polski U20 z reprezentacją Portugalii U20** w ramach rozgrywek Elite League. Młodzi Polacy pokonali Portugalczyków 4:0. Łomżyńscy kibice byli zachwyceni grą swoich ulubieńców i gorąco dopingowali Polaków. Miłosz Stępiński, trener reprezentacji Polski do lat 20 dziękował za profesjonalne przygotowanie wydarzenia, stadion oraz jakość murawy spełniającą najwyższe standardy.

W sobotę 23 września punktualnie o godzinie 10:00 na Stadionie Miejskim przy ul. Zjazd wystartował 7 PKO Bieg Charytatywny. Pokonane okrążenia uczestników biegu zostaną przeliczone na złotówki, a następnie przekazane przez Fundację PKO na cel charytatywny. PKO Bieg Charytatywny to ogólnopolska inicjatywa PKO Banku Polskiego. W imprezie biorą udział pięcioosobowe zespoły sztafet, które starają się przebiec po bieżni jak największą liczbę okrążeń w ciągu jednej godziny. Ambasadorką biegu w Łomży była Kamila Lićwinko - mistrzyni świata w skoku wzwyż. W biegu sztafetowym w Łomży udział wzięło ponad 50 pięcioosobowych drużyn, zaś w Biegu Młodych ponad 150 dzieci. Drużyna LKS Kurpie na Luzie I uplasowała się na wysokim II miejscu w rankingu ogólnopolskim!

Celem Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji jest uzyskanie satysfakcji klienta poprzez świadczenie usług na najwyższym poziomie i rozwój infrastruktury sportowej zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym przy jednoczesnej optymalizacji kosztów funkcjonowania. Potrzeby społeczne w zakresie uprawiania sportu i rekreacji stają się coraz bardziej powszechne z uwagi na propagowany wszechobecnie zdrowy styl życia. To właśnie sport i rekreacja obok zdrowego żywienia stają się fundamentem zdrowia człowieka. Poprzez realizację zadań statutowych łomżyński MOSiR tworzy właściwe warunki mające wpływ na jakość życia mieszkańców i ich aktywizację społeczną.

Turystyka

W tabeli zostało przedstawione finansowanie zadań publicznych w sferze wspierania i upowszechniania turystyki, przekazane do realizacji stowarzyszeniom:

TABELA Zestawienie dotacji w latach 2015-2023

przedział czasowy	wysokość środków w zł
-------------------	-----------------------

	plan	wykonanie
2015 r.	12.152,00	12.152,00
2016 r.	12.152,00	12.152,00
2017 r.	12.152,00	7 492,00
2018 r.	30.000,00	25.000,00
2019 r.	30.000,00	27.905,59
2020 r.	130.000,00	108.885,76
2021 r.	350 000,00	304.959,54
2022 r.	350 000,00	298 099,11
2023 r.	300 000,00	297 084,08

W 2023 r. w ramach działań w zakresie upowszechniania turystyki na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom wydankowano kwotę 298 099,11 zł. Dotacje otrzymały niżej wymienione podmioty:

- Okręgowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Łomży na zadanie „Zapewnienie bezpiecznego wypoczynku nad Narwią - organizacja i prowadzenie łomżyńskiego Kąpieliska Miejskiego oraz prewencyjne patrole wodne rzeki Narew w granicach administracyjnych Miasta Łomży”, kwota 229 990,13 zł
- Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemia Łomżyńska na zadanie Prowadzenie Punktu Informacji Turystycznej (PIT) w Łomży, kwota 67 093,95 zł

Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi:

- I. Poradnictwo turystyczne w zakresie:
 - atrakcji turystycznych Łomży, gminy Piątnica i naszego regionu oraz o aktualnych wydarzeniach kulturalnych,
 - prowadzenia i aktualizacji dostępnej bazy hotelarsko-gastronomicznej i sportowej,
 - możliwości wypoczynku i spędzania wolnego czasu w mieście oraz regionie łomżyńskim.
- II. Zorganizowano w Hali Kultury 2 eksperckie spotkania seminaryjne:
 - „Kurpiowszczyzna i jej dziedzictwo jako atrakcja turystyczna regionu” z prezentacją Laury i Zdzisława Bziukiewiczów – znanych twórców ludowych i właścicieli Muzeum Kurpiowskiego w Wachu,
 - „Biuro podróży i jego rola w obsłudze ruchu turystycznego” z prezentacją Krystyny Faryny – wieloletniej właścicielki biura turystycznego, a jednocześnie pilota i przewodnika.
- III. Zorganizowanie stoiska informacyjno-promocyjnych na dwóch wydarzeniach plenerowych:
 - festynie plenerowym „Kurpiowska Majówka u Stacha” odbywającym się na polanie Lasu Jednaczewskiego w dniu 7 maja 2023 roku,
 - festynie plenerowym „Kulturalna Farna”, gdzie w ramach Budżetu Obywatelskiego w dniu 23 czerwca na swoje stoisko promujące uroki regionu zaprosiła Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemia Łomżyńska, która zorganizowała konkurs wiedzy historycznej o Łomży z nagrodami.
- IV. Udział stowarzyszenia w targach i wydarzeniach turystycznych z ofertą promującą turystyczną markę Łomży na wydarzeniach.

EDUKACJA

Miasto Łomża jako organ prowadzący szkoły i placówki oświatowe jest zobowiązany do realizacji zadań oświatowych określonych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, tj.:

- 1) zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- 2) zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym;
- 3) wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie;
- 4) zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2–6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, Dz. U. z 2023 poz. 295 i 1598), i obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki;
- 5) wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych;
- 6) wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki;
- 7) przekazanie do szkół dla dzieci i młodzieży oraz placówek, o których mowa w art. 2 zakres systemu oświaty pkt 7, z wyjątkiem szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, informacji o podmiotach wykonujących działalność leczniczą udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży, finansowanych ze środków publicznych.

Szczególnie istotną rolę w polskim systemie oświaty stanowią jednostki samorządu terytorialnego, będące organami prowadzącymi dla przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych, którym na mocy obowiązującego prawa nałożony został szeroki zakres zadań. Sposób ich realizacji przez poszczególne JST ma istotne znaczenie dla jakości edukacji. Jednym z istotniejszych czynników warunkujących odpowiedni jej poziom jest wielkość nakładów. Należy jednak zaznaczyć, iż ciągły niedobór „subwencji oświatowej” w kolejnych ustawach budżetowych nie sprzyja powstaniu wspomnianej jakości oświaty, jednocześnie pociągając za sobą konieczność dopłacania przez samorząd do zadań oświatowych, niejednokrotnie kosztem rezygnacji z realizacji innych zadań publicznych. W obowiązującym w kraju systemie prawnym zadania związane z oświatą realizowane są przez samorządy jako zadania własne, natomiast środki na ich realizację zagwarantowane są we wszystkich dochodach jednostki samorządu terytorialnego, w tym w subwencji oświatowej. Zatem dlatego też w dziedzinie finansowania edukacji stale narasta napięcie wokół algorytmu podziału części oświatowej subwencji ogólnej, która wśród przedstawicieli samorządów wywołuje poczucie, iż subwencja jest zbyt niska w stosunku do zakresu zadań oświatowych przez nich wykonywanych, zatem bardzo trudne jest osiągnięcie pożądanego efektu przy bardzo ograniczonych możliwościach finansowych.

Dane liczbowe wykorzystane do przygotowania raportu pochodzą z Systemu Informacji Oświatowej z 30 września 2022 r. i 30 września 2023 r., danych publikowanych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży oraz danych uzyskanych od szkół i placówek.

Wykaz placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łomża.

Tab. Przedszkola Publiczne

L. p	Nazwa placówki	Adres
1.	Przedszkole Publiczne Nr 1	18-400 Łomża ul. Wyzwolenia 1
2.	Przedszkole Publiczne Nr 2	18-400 Łomża ul. Polowa 57b
3.	Przedszkole Publiczne Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi	18-400 Łomża ul. Spółdzielcza 8

4.	Przedszkole Publiczne Nr 5	18-400 Łomża ul. Sikorskiego 216
5.	Przedszkole Publiczne Nr 8	18-400 Łomża ul. Studencka 13
6.	Przedszkole Publiczne Nr 9	18-400 Łomża ul. Prusa 11a
7.	Przedszkole Publiczne Nr 10	18-400 Łomża ul. Ks. Anny 12
8.	Przedszkole Publiczne Nr 14	18-400 Łomża ul. Kołłątaja 8
9.	Przedszkole Publiczne Nr 15	18-400 Łomża ul. Kołłątaja 10

Tab. Szkoły Podstawowe

I. p.	Nazwa Szkoły	Adres
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	18-400 Łomża ul. Reymonta 9
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2	18-400 Łomża ul. Piękna 2
3.	Szkoła Podstawowa Nr 4	18-400 Łomża ul. Kierzkowa 7
4.	Szkoła Podstawowa Nr 5	18-400 Łomża ul. Polna 40 a
5.	Szkoła Podstawowa Nr 7	18-400 Łomża ul. Mickiewicza 6
6.	Szkoła Podstawowa Nr 9	18-400 Łomża ul. Ks. Anny 18
7.	Szkoła Podstawowa Nr 10	18-400 Łomża ul. Niemcewicz 17

Tab. Licea Ogólnokształcące

L. p.	Nazwa szkoły	Adres
1.	I Liceum Ogólnokształcące	18-400 Łomża ul. Bernatowicza 4
2.	II Liceum Ogólnokształcące	18-400 Łomża ul. Pl. Kościuszki 3
3.	III Liceum Ogólnokształcące	18-400 Łomża ul. Senatorska 13

Tab. Zespoły Szkół

L. p.	Nazwa szkoły	Adres
1.	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 4	18-400 Łomża ul. Zielona 21
2.	Zespół Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących Nr 5	18-400 Łomża ul. Przykoszarowa 22
3.	Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących Nr 6	18-400 Łomża ul. Kopernika 16
4.	Zespół Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7	18-400 Łomża ul. Stacha Konwy 11

5.	Zespół Szkół Specjalnych Nr 8	18-400 Łomża ul. Nowogrodzka 4
6.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	18-400 Łomża ul. Przykoszarowa 22
7.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2	18-400 Łomża Polna 16

Tab. Bursy Szkolne

L. p.	Nazwa bursy	Adres
1.	Bursa Szkolna Nr 1	18-400 Łomża ul. Kopernika 16
2.	Bursa Szkolna Nr 2	18-400 Łomża ul. Stacha Konwy 13
3.	Bursa Szkolna Nr 3	18-400 Łomża ul. Zjazd 3

Wykaz placówek oświatowych w formie szkolnej i pozaszkolnej, dla których organem prowadzącym jest inny organ niż Miasto Łomża, dane dzień 30 września 2023.

Tab. Placówki, dla których organem prowadzącym jest inny organ niż Miasto Łomża.

Lp.	Nazwa szkoły lub placówki	Typ szkoły lub placówki	Adresy szkół/placówek	Adres innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	Liczba uczniów wg SIO 30.09.2022	Liczba uczniów wg SIO 30.09.2023
1.	Branżowa Szkoła I Stopnia w Łomży Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łomży	branżowa szkoła I stopnia	18 – 400 Łomża ul. Ciepła 22		76	0
2.	Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży	czteroletnie liceum ogólnokształcące	18 – 400 Łomża ul. Sadowa 12		181	260
3.	Katolicka Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży	ośmioletnia szkoła podstawowa	18 – 400 Łomża ul. Sadowa 12		180	164
4.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjno-Terapeutyczne „Akademia Malucha” w Łomży	przedszkole	18-400 Łomża ul. Wojska Polskiego 8		35	29

5.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Eksperymentarium Malucha”	przedszkole	18-400 Łomża ul. Wojska Polskiego 151		9	10
6.	II Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych im. Stanisława Staszica w Łomży	czteroletnie liceum ogólnokształcące	18 – 400 Łomża ul. Wojska Polskiego 113		56	74
7.	Branżowa Szkoła I Stopnia im. Stanisława Staszica w Łomży	branżowa szkoła I stopnia	18 – 400 Łomża ul. Wojska Polskiego 113		108	145
8.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Pro Edu w Łomży	poradnia psychologiczno - pedagogiczna	18 – 400 Łomża ul. Wojska Polskiego 113		10	12
9.	Szkoła Policealna Farmaceutyczna w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18 – 403 Łomża ul. Piłsudskiego 83	Łomża, Pl. Kościuszki 3	16	5
10.	Przedszkole Publiczne TWP „Pinokio”	przedszkole	18-400 Łomża ul. Studencka 11		95	86
11.	Niepubliczne Przedszkole „Wesołe Słoneczko” Stowarzyszenia EDUKATOR w Łomży	przedszkole	18 – 400 Łomża, ul. Spółdzielcza 74		84	46
12.	Stowarzyszenie Edukator w Łomży Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Mały Artysta”	przedszkole	18-400 Łomża ul. Wojska Polskiego 29 A		123	114
13.	Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy „Szansa” w Łomży	ośrodek rewalidacyjno - wychowawczy	18-400 Łomża, ul. Wojska Polskiego 29 A		4	4

14.	Niepubliczne Przedszkole Katolickie Zgromadzenia Sióstr Służek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanej w Łomży	przedszkole	18 – 400 Łomża ul. Radzicka 4		84	68
15.	Katolicka Bursa Szkolna im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego	bursa	18 – 400 Łomża ul. Jana Pawła II 1		186	183
16.	III Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Łomży	czteroletnie liceum ogólnokształcące	18 – 400 Łomża, Al. Legionów 49		39	57
17.	Szkoła Policealna Kosmetyczna w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18 – 400 Łomża, Al. Legionów 49		0	16
18.	Szkoła Policealna Administracji w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18 – 400 Łomża, Al. Legionów 49		49	14
19.	Szkoła Policealna Prawno-Administracyjna „Żak” w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie	18-400 Łomża, ul. Dworna 1	18-400 Łomża, ul. Wojska Polskiego 38A; ul. Polowa 6	45	53

		dłuższym niż 2,5 roku				
20.	Szkoła Policealna Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18-400 Łomża, ul. Dworna 1	18-400 Łomża, ul. Wojska Polskiego 38A; ul. Polowa 6	239	250
21.	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Żak” w Łomży	czteroletnie liceum ogólnokształcące	18-400 Łomża, ul. Dworna 1	18-400 Łomża, ul. Wojska Polskiego 38A; ul. Polowa 6	99	150
22.	Szkoła Policealna Opieki Medycznej „Żak” w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18-400 Łomża, ul. Dworna 1	18-400 Łomża, ul. Wojska Polskiego 38A; ul. Polowa 6	59	65
23.	Szkoła Policealna Medyczna „Żak” w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18-400 Łomża, ul. Dworna 1	18-400 Łomża, ul. Wojska Polskiego 38A; ul. Polowa 6	39	35
24.	Akademickie Technikum Międzynarodowej	pięcioletnie technikum	18-400 Łomża, ul. Studencka 19		206	255

	Akademii Nauk Stosowanych w Łomży					
25.	Akademickie Liceum Ogólnokształcące Międzynarodowej Akademii Nauk Stosowanych w Łomży	czteroletnie liceum ogólnokształcące	18-400 Łomża, ul. Studencka 19		184	227
26.	Przedszkole Niepubliczne „Nutka”	przedszkole	18-400 Łomża, ul. Sybiraków 24		54	51
27.	Szkoła Podstawowa Specjalna dla Dzieci z Autyzmem i Niepełnosprawnościami Sprzężonymi w Łomży	szkoła podstawowa specjalna	18-400 Łomża, ul. Sybiraków 24		20	25
28.	Przedszkole Niepubliczne „Motylek” w Łomży	przedszkole	18-400 Łomża ul. Por. Łagody 4		31	26
29.	Liceum Mistrzostwa Sportowego w Łomży	czteroletnie liceum ogólnokształcące	18-400 Łomża ul. Wiejska 16		78	76
30.	Niepubliczne Przedszkole Montessori „Przystań”	przedszkole	18-400 Łomża, ul. Księcia Janusza I 3		42	45
31.	Przedszkole Językowo-Artystyczne „Akademia Przedszkolaka” Rafał Borawski	przedszkole	18-400 Łomża ul. W. Reymonta 11A		33	31
32.	Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Wyjątkowa Kraina”	przedszkole specjalne	18-400 Łomża, ul. Al. Legionów 97 A		14	17
33.	„Klubik Malucha” Niepubliczne Przedszkole Integracyjno – Terapeutyczne	przedszkole	18-400 Łomża ul. Małachowskiego 3 lok 1 i 2		35	35
34.	Dwujęzyczne Przedszkole „Bajkowe Przedszkole”	przedszkole	18-400 Łomża ul. Pana Tadeusza 17		78	70

35.	Szkoła Policealna Medyczno-Społeczna w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18-400 Łomża Al. Legionów 49		102	116
36.	Przedszkole Niepubliczne „Mali Odkrywcy”	przedszkole	18-400 Łomża ul. Pana Tadeusza 16		111	99
37.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Radosne Lata”	przedszkole	18-400 Łomża ul. Poznańska 152 B		0	12

Tab. Placówki oświatowe niepubliczne w formach pozaszkolnych

Lp	Nazwa szkoły lub placówki	Typ szkoły lub placówki	Adresy szkoły/placówki	Adres innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych
1.	Ośrodek Doskonalenia Kadr Łomżyńskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych „NOT” w Łomży	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Polowa 45	
2.	Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Łomży	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Ciepła 22	
3.	Ośrodek Kształcenia Kursowego w Łomży	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Wojska Polskiego 113	
4.	Ośrodek Szkolenia Zawodowego	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Aleja Legionów 49	

5.	Alma Mater Szkoła Języków Obcych Wiesław Brzozowy spółka jawna	niepubliczna placówka oświatowo - wychowawcza w systemie oświaty	Łomża, ul. Kard. St. Wyszyńskiego 30	
6.	Ośrodek Szkoleniowy Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Łomży	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Dworna 1 lok 4	Łomża, ul. Woj. Polskiego 38A; ul. Polowa 6
7.	Placówka Kształcenia Ustawicznego “Logos” Centrum Edukacyjne	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Wyszyńskiego 6/44	
8.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Pro Edu w Łomży	poradnia psychologiczno - pedagogiczna	Łomża, ul. Wojska Polskiego 113	
9.	Ośrodek Szkoleniowy „Edytor” Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Księcia Janusza I 1	Łomża, ul. Szosa Zambrowska 1/27
10.	Placówka Oświatowo-Wychowawcza "Logos" Centrum Edukacyjne	niepubliczna placówka oświatowo-wychowawcza w systemie oświaty	18-400 Łomża, ul. Kard. St. Wyszyńskiego 6 lok 44	
11.	Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego Centrum Szkoleniowe LINGUO	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	18-400 Łomża, ul. Ks. Kardynała Wyszyńskiego 30	

Uczniowie szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łomża.

Tab. Przedszkola Publiczne

Nazwa placówki	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Przeciętna liczba dzieci w oddziale przedszkolnym
Przedszkole Publiczne Nr 1	159	7	22,71
Przedszkole Publiczne Nr 2	99	4	24,75
Przedszkole Publiczne Nr 4	149	7	21,28
Przedszkole Publiczne Nr 5	124	5	24,5
Przedszkole Publiczne Nr 8	175	7	25

Przedszkole Publiczne Nr 9	211	9	23,44
Przedszkole Publiczne Nr 10	175	7	25
Przedszkole Publiczne Nr 14	200	8	25
Przedszkole Publiczne Nr 15	192	8	24
Ogółem stan na 30 września 2023	1484	62	23,93
W roku 2022	1507	62	24,3
W roku 2021	1498	62	24,16
W roku 2020	1459	61	23,92
W roku 2019	1502	62	24,22

Tab. Szkoły Podstawowe

Nazwa placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym
Szkoła Podstawowa Nr 1	985	43	22,9
Szkoła Podstawowa Nr 2	329	18	18,27
Szkoła Podstawowa Nr 4	545	24	22,7
Szkoła Podstawowa Nr 5	661	29	22,79
Szkoła Podstawowa Nr 7	456	21	21,71
Szkoła Podstawowa Nr 9	959	40	23,97
Szkoła Podstawowa Nr 10	1188	52	22,84
Ogółem stan na 30 września 2023	5123	227	22,16
W roku 2022	5308	237	22,4
W roku 2021	5328	248	21,48
W roku 2020	5172	240	21,55
W roku 2019	5202	237	21,95

Tab. Licea Ogólnokształcące

Nazwa placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym
----------------	----------------	------------------	---

I LO	748	26	28,77
II LO	558	18	31
III LO	580	21	27,62
Ogółem stan na 30 września 2023	1886	65	29,01
W roku 2022	1843	65	28,35
W roku 2021	1752	62	28,26
W roku 2020	1790	61	29,34
W roku 2019	1818	62	29,32

Tab. Szkoły Ponadpodstawowe – zespoły szkół

Nazwa placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym
ZSTiO Nr 4	647	34	19,03
ZSMiO Nr 5	880	48	18,33
ZSEiO Nr 6	696	34	20,47
ZSWiO Nr 7	893	45	19,84
Razem	3 116	161	19,35
ZSS Nr 8	151	27	5,59
Ogółem stan na 30 września 2023	3 267	188	17,38
W roku 2022	2 847	148	19,24
W roku 2021	2 776	165	16,82
W roku 2020	2 760	160	17,25
W roku 2019	2 826	165	17,13

Jak widać z powyższych zestawień, liczba dzieci w przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łomża, nie ulega znaczącej zmianie na przestrzeni 4 lat. Wahania występują w granicach jednej grupy przedszkolnej. W szkołach podstawowych tendencja wahań na przestrzeni wymienionych lat jest nieznacznie większa i spowodowana głównie likwidacją szkół gimnazjalnych. Duża różnica jest zauważalna w ostatnim roku w szkołach ponadpodstawowych, gdzie przyczyną wzrostu liczby uczniów jest zwiększony nabór podwójnego rocznika kończącego szkoły podstawowe.

Tab. Bursy Szkolne

Nazwa placówki	Liczba wychow.	Liczba grup	Przeciętna liczba wychowanków w oddziale
Bursa Szkolna Nr 1	302	10	30,2
Bursa Szkolna Nr 2	217	7	31
Bursa Szkolna Nr 3	87	3	29
Ogółem stan na 30 września 2023	606	20	30,3
W roku 2022	604	20	30,2
W roku 2021	608	20	30,4
W roku 2020	607	20	30,35
W roku 2019	632	20	31,6

Tab. CKZiU

Nazwa placówki	liczba uczniów	liczba oddziałów	przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym
CKZiU stan na 30 września 2023	0	0	0
W roku 2022	0	0	0
W roku 2021	15	1	15
W roku 2020	34	2	17
W roku 2019	72	18	4

Statutowym zadaniem Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego jest realizacja nowoczesnego szkolenia praktycznego w ramach zajęć praktycznych, specjalizacji, laboratoriów, praktyk zawodowych. Ośrodek spełnia również ważną rolę organizatora kursów doskonalących i kwalifikacyjnych na zlecenie samorządów i podmiotów gospodarczych oraz urzędów pracy. Do jego zadań należy kształcenie ustawiczne, w ramach którego prowadzone było do roku szkolnego 2021/2022 Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych. Obecnie planowane jest wznowienie funkcjonowania liceum od nowego roku szkolnego to jest 2024/25.

CKZiU w Łomży obejmuje kształceniem specjalistycznym w nowoczesnych technikach i technologiach w szczególności branże: elektryczną, elektroniczną, samochodową, sanitarną i mechaniczną (w tym mechatroniczną). Nauka organizowana jest w formie modułowej lub kursów specjalistycznych. Nie ma ona charakteru organizacji przez cały rok szkolny, ogranicza się do liczby godzin przypisanych w module lub przeznaczonych na kurs.

Nauczyciele w poszczególnych placówkach według stopnia awansu w przeliczeniu na etaty.

Tab. Przedszkola

Placówka	Nauczyciel początkujący	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Dzieci	Oddziały
PP 1	7	0	0	2,73	6	15,73	159	7
PP 2	0	0	0	1,8	6,38	8,18	99	4
PP 4	6,14	0	0	6	8,77	20,91	149	7
PP 5	0	0	0	1	9	10	124	5
PP 8	4,38	0	0	2,5	6,24	13,12	175	7
PP 9	1	0	0	4	12,14	17,14	211	9
PP 10	5	0	0	5	7	17	175	7
PP 14	5,2	0	0	3	11,38	19,94	200	8
PP 15	3,38	0	0	4,27	10,38	18,03	192	8
Ogółem – stan na dzień 30.09.2023	32,1	0	0	30,3	77,29	140,05	1484	62
W roku 2022	33,86	0	0	30,18	76,23	140,27	1507	62
W roku 2021	0	6,36	38,68	28,4	73,13	146,57	1498	62
W roku 2020	0	6,6	36,17	30,5	74,51	147,78	1459	61
W roku 2019	0	6,11	29,44	42,46	70,87	148,88	1502	62

Tab. Szkoły podstawowe

Placówka	Nauczyciel początkujący	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Uczniów	Oddziały
SP 1	26	0	0	27,39	52,67	106,06	985	43
SP 2	13,51	0	0	11,16	23,19	47,86	329	18
SP 4	16,49	0	0	15,39	34,28	66,16	545	24
SP 5	8,67	0	0	8	44,65	61,32	661	29
SP 7	10	0	0	8,11	35,87	53,98	456	21
SP 9	11,09	0	0	12	67,39	90,48	959	40

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

SP 10	15,84	0	0	14,56	87,11	117,51	1188	52
Ogółem - stan na dzień 30.09.2023	101,6	0	0	96,61	345,16	543,37	5123	227
W roku 2022	110,94	0	0	74,06	352,14	537,14	5308	237
W roku 2021	0	12,39	100,89	76,69	346,05	536,02	5328	248
W roku 2020	0	15	82,9	77,54	365,7	541,14	5172	240
W roku 2019	0	29,59	63,83	57,85	350,96	502,23	5202	237

Tab. Licea Ogólnokształcące

Placówka	Nauczyciel początkujący	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Uczniów	Oddziały
I LO	3,63	0	0	3,56	45,9	53,09	748	26
II LO	0,58	0	0	2,46	43,8	46,84	558	18
III LO	4	0	0	4	38,39	46,39	580	21
Ogółem - stan na dzień 30.09.2023	8,21	0	0	10,02	128,09	146,32	1886	65
W roku 2022	7,88	0	0	8,37	126,69	142,94	1843	65
W roku 2021	0	0,78	5,41	9,97	128,8	144,96	1752	62
W roku 2020	0	1	5,36	9,87	142,08	158,4	1790	61
W roku 2019	0	0,77	2,53	10,23	125,14	138,67	1818	62

Tab. Zespoły Szkół

placówka	Nauczyciel początkujący	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Uczniów	Oddziały
ZSTiO Nr 4	9,19	0	0	2,8	39,88	51,87	647	34
ZSMiO Nr 5	7,53	0	0	5,92	62,49	75,94	880	48

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

ZSEiO Nr 6	9,44	0	0	5,32	41,53	56,29	696	34
ZSWiO Nr 7	12,81	0	0	7,11	57,85	77,77	893	45
ZSS Nr 8	13,55	0	0	5	34,22	52,77	151	27
Ogółem - stan na dzień 30.09.2023	52,52	0	0	26,15	235,97	314,64	3 267	188
W roku 2022	46,99	0	0	24,71	227,82	299,52	2 989	174
W roku 2021	0	5,67	36,4	26,87	214,8	282,35	2 776	165
W roku 2020	0	5,18	30,45	28,89	212,28	279,96	2 760	160
W roku 2019	0	17,4	24,15	34,3	212,15	288	2 826	165

Tab. PPP Nr 2 i CKZiU

Placówka	Nauczyciel początkujący	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Uczniów	Oddziały
PPP Nr 2	0	0	0	2	14,5	16,5	0	0
CKZiU	2,8	0	0	3,86	5,56	12,22	0	0
Ogółem- stan na dzień 30.09.2023	2,8	0	0	5,86	20,06	28,72	0	0
W roku 2022	3	0	0	4,36	21,41	28,77	0	0
W roku 2021	0	0	3	7,96	23,5	34,46	15	1
W roku 2020	0	0	4,5	6,83	21,9	33,23	34	2
W roku 2019	0	0,55	3,75	6,09	24,76	35,15	72	18

Tab. Bursy Szkolne

Placówka	Nauczyciel początkujący	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Wych.	Oddziały
BS 1	3	0	0	1	14	18	302	10
BS 2	0	0	0	2	11	13	217	7
BS 3	0	0	0	0	6	6	87	3

Ogółem. Stan na dzień 30.09.2023	3	0	0	3	31	37	606	20
W roku 2022	2	0	0	4	32	38	604	20
W roku 2021	0	0	2	2	30,5	37,5	608	20
W roku 2020	0	0	4	3	31	38	607	20
W roku 2019	0	0	3,5	6	29,5	39	632	20

Tab. Nauczyciele ogółem szkoły i placówki, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łomża

Rok	Bez stopnia/ początkujący	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Uczniów	Oddziały
Stan na dzień 30.09.2023	199,23	0	0	172,94	838,57	1211,1	12364	562
2022	204,64	0	0	145,68	836,29	1186,64	12251	558
2021	4,61	25,2	186,38	154,89	816,78	1187,86	11369	538
2020	3,25	27,78	162,38	157,63	847,47	1198,51	11215	540
2019	0	54,42	127,2	156,93	906	1244,55	11420	544

Standardy zatrudnienia nauczycieli specjalistów

Tab. Standardy zatrudnienia nauczycieli specjalistów w poszczególnych placówkach

Nazwa szkoły, placówki	Liczba uczniów na 1 września 2023 r.	Etaty specjalistów na 1 września 2023 r.	Spełnienie wymogu zatrudnienia specjalistów		Przyczyna nie spełnienia wymogu
			TAK	NIE*	
PP Nr 1	172	1,125		x	Wakat na stanowisku psycholog - 0,37 etatu
PP Nr 2	100	1	x		
PP Nr 4 z OI					
PP Nr 5	125	1,125		x	Wakat na stanowisku psycholog - 0,37 etatu
PP Nr 8	175	1,5	x		
PP Nr 9	212	1,71	x		

PP Nr 10	175	1,5	x		
PP Nr 14	200	1,5	x		
PP Nr 15	190	1,7	x		
SP Nr 1	990	5	x		
SP Nr 2	333	3,2	x		
SP Nr 4	545	3,59	x		
SP Nr 5	659	4,23	x		
SP Nr 7	455	3,14	x		
SP Nr 9	961	4,54		x	Wakat na stanowisku psychologa 0,32 etatu
SP Nr 10	1191	9	x		
I LO	746	2,81	x		
II LO	556	2,36	X		
III LO	580	2,5	x		
ZST i O Nr 4	652	2,47		x	Wakat na stanowisku psychologa 0,09 etatu
ZSM I O Nr 5	884	2,89	x		
ZSE I O Nr 6	699	2,5			
ZSW I O Nr 7	904	4,26	x		
Razem	11504	63,65			

Art. 42d ust. 13 Karty Nauczyciela tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 zm. Dz. U. 2023 poz.1234,1586,1672,2005 określa, że liczba dzieci lub uczniów przypadających na jeden etat nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych w przedszkolach, szkołach i zespołach, prowadzonych przez dany organ prowadzący, nie może być wyższa niż średnia arytmetyczna liczby dzieci lub uczniów przypadających na jeden etat nauczycieli pedagogów, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych w przedszkolach, szkołach i zespołach, prowadzonych przez ten organ prowadzący, według stanu na dzień 30 września 2023.

W czterech placówkach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łomża standard nie jest spełniony z powodu braku wykwalifikowanej kadry specjalistów na rynku pracy.

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łomża, formy wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.

Tab. Liczba uczniów z opiniami i orzeczeniami oraz liczba uczniów z wadami postawy w poszczególnych placówkach oświatowych. Stan na dzień 30.09.2023

Etap edukacyjny	Placówka	Liczba opinii	Liczba orzeczeń	Wady postawy	Nauczanie indywidualne
-----------------	----------	---------------	-----------------	--------------	------------------------

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

Przedszkola	PP1	2	1	0	0
	PP2	0	0	32	0
	PP4	24	20	29	1
	PP5	4	5	0	0
	PP 8	6	2	0	0
	PP 9	10	0	-	0
	PP 10	2	1	0	0
	PP 14	12	8	10	0
	PP 15	3	5	0	0
RAZEM		63	42	71	1
Szkoły podstawowe	SP1	168	25	365	1
	SP2	65	33	111	0
	SP4	93	20	6	1
	SP5	154	18	294	1
	SP7	100	17	68	0
	SP9	220	17	286	1
	SP10	200	26	421	2
RAZEM		1000	156	1551	6
Szkoły ponadpodstawowe	I LO	71	7	229	0
	II LO	33	6	221	2
	III LO	82	4	201	3
	ZSTiO 4	76	9	131	3
	ZSMiO 5	179	3	131	0
	ZSEiO 6	106	13	189	5
	ZSWiO 7	149	23	254	2
	ZSS 8	17	151	49	1
RAZEM		713	216	1405	16
Ogółem		1776	414	3027	23
W roku 2022		1897	363	2427	39
W roku 2021		1870	321	2602	38

W roku 2020	2 000	296	2930	37
W roku 2019	1828	297	2478	28

Jak wynika z powyższej tabeli na przestrzeni lat 2019-2023 aktualnie liczba dzieci z opiniami nieznacznie się zmniejszyła, natomiast znacząco wzrosła liczba dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i bardzo niepokojąco zwiększyła się liczba dzieci z wadami postawy.

Tab. Formy wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w wymiarze tygodniowym

Lp.	Forma wsparcia	Liczba godzin rok szkolny 2021/2022	Liczba godzin rok szkolny 2022/2023	Liczba godzin rok szkolny 2023/2024 na dzień 30.09.2023
1.	Nauczyciel wspomagający	917	1041	1152
2.	Zajęcia rewalidacyjne	528	587	640
3.	Terapia logopedyczna	361	376	322,3
4.	Zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne	54	70	66,75
5.	Zajęcia z psychologiem	133	166	195,4
6.	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	199	175	153
7.	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka			24
8.	Zajęcia z fizjoterapeutą			7,5
9.	Zajęcia pedagoga specjalnego			7,25
Ogółem		2192	2415	2568,2

Finansowanie zadań oświatowych

Wydatki na oświatę

Zgodnie z obowiązującym prawem i przyjętym modelem finansowania edukacji, część oświatowa subwencji ogólnej nie jest jedynym źródłem finansowania oświaty i wychowania. W finansowaniu tego zadania znaczący udział mają środki pochodzące z budżetu państwa, ale nie są one jedyne: władze lokalne ponoszą dodatkowe wydatki ze swoich dochodów własnych.

Oświata w przeciwieństwie do innych zadań własnych samorządu z uwagi na swoją specyfikę jest trudna do oszacowania na etapie planowania budżetu gminy na kolejny rok budżetowy. Wynika to m.in. z faktu, że dany rok budżetowy obejmuje 2 różne stany organizacyjne oświaty tj. wrzesień-grudzień i styczeń-sierpień. W przypadku stanu organizacyjnego oświaty styczeń-sierpień większa część wydatków (wynagrodzenia nauczycieli) zostaje ustalona już w maju w roku poprzedzającym realizację danego budżetu JST, znacznie wyprzedzając etap planowania budżetu danej gminy. Zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym arkusze organizacyjne szkół i placówek oświatowych są zatwierdzane przez organ prowadzący (JST) do 29 maja danego roku, a te determinują 8 miesięcy wydatków na oświatę roku następnego. Z kolei co się tyczy okresu wrzesień - grudzień, trudność w zaplanowaniu optymalnych wydatków jest spowodowana niemożnością dokładnego przewidzenia naboru do szkół, a tym samym ustalenia liczby oddziałów szkolnych, mających wpływ na liczbę godzin nauczycielskich. Jednocześnie wiele wydatków jest zupełnie nieprzewidywalnych i pojawia się

w trakcie realizacji budżetu (np. dodatkowe godziny z nauczania indywidualnego, pomocy psychologiczno – pedagogicznej, awans zawodowy nauczycieli czy urlopy dla poratowania zdrowia i godziny ponadwymiarowe).

Wydatki na oświatę to nie tylko finansowanie przedszkoli i szkół, ale również zadań pozaszkolnych. Należą do nich m.in. koszty działalności m.in. świetlic, stołówek szkolnych, dowożenie uczniów, a także koszty ponoszone w związku z przebywaniem nauczycieli na urloпах dla poratowania zdrowia.

W związku z licznymi zmianami będącymi skutkiem wdrażania zmian w wynagrodzeniu nauczycieli, wzrostu płacy minimalnej obsługi, regulacją płac administracji oświaty w różnych okresach roku kalendarzowego, koszty w szkołach ponoszone m.in. w bieżącej działalności są zmiennym wskaźnikiem.

Na koszt utrzymania ma wpływ szereg czynników, m.in.:

- liczebność oddziałów,
- kwalifikacje nauczycieli,
- liczba godzin dodatkowych zajęć,
- liczba godzin na organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- uczniowie objęci kształceniem specjalnym.

Wydatki na oświatę od wielu już lat mają bardzo duży udział w ogólnych wydatkach budżetu Miasta Łomży. Finanse oświaty przedstawiają poniższe tabele:

Tab. Finansowanie zadań oświatowych bieżących.

Lp.	Rodzaj dochodu	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	stan na 31.X.2023 r.
1.	Subwencja oświatowa	96 439 111	106 552 869	109 142 760	114 594 885	134 951 230
2.	Dotacja - wychowanie przedszkolne	2 532 415	2 747 221	2 812 552	3 039 108	3 306 319
3.	Dochody własne szkół i placówek oświatowych	6 107 555	5 376 001	5 739 169	8 813 687	9 442 384
4.	Opłaty innych gmin za przedszkola	400 000	1 101 000	1 260 000	1 850 000	1 200 000
5.	Dochody UM- oświatowe programy rządowe i dotacje celowe	1 210 344	1 246 260	2 251 063	2 158 645	2 300 298
a	"Za życiem"	148 800	148 800	164 400	188 200	187 514
b	"Aktywna Tablica"	17 500	84 000	161 000	84 000	98 000
c	"Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa"	0	0	0	128 500	55 000
d	"Posiłek w szkole i w domu"	0	0	109 021	104 808	145 013
e	Wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne...	424 445	566 954	703 818	463 202	630 412
f	Stypendia socjalne	585 974	416 491	357 363	334 560	220 312
g	"Poznaj Polskę"	0	0	46 756	40 000	150 036
h	"Laboratoria Przyszłości"	0	0	681 925	815 375	
i	Maluch + 2022-2029					814 011

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2023 ROK

j	Rządowy Program Pomocy Uczniom Niepełnosprawnym w formie dofinansowania podręczników, materiałów edukacyjnych.	33 625	30 015	26 780		
6.	Wkład własny Miasta	41 673 387	43 474 309	54 182 095	59 929 915	54 711 605
	Razem:	148 362 812	160 497 660	175 387 639	190 386 240	205 911 836
	% udział Miasta w wydatkach oświatowych	28,09%	27,09%	30,89%	31,48%	26,57%

Tab. Wydatki bieżące oświata.

Lp	Wydatki dot. oświaty (szkoły, placówki oświatowe, UM) - plan	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Stan na 31.X.2023 r.
1.	Porozum. z AR, w tym „Za życiem”	0	148 800	211 156	40 000	150 036
2.	własne	147 938 367	159 781 906	174 472 964	189 865 854	205 108 228
	Oświata i wychowanie dział 801	133 535 431	144 331 966	158 596 311	175 252 846	189 113 595
	Edukacja opieka wychowanie. dział 854	14 402 936	15 449 940	15 876 653	14 613 008	15 994 633
3.	zlecone	424 445	566 954	703 519	480 386	653 572
	Oświata i wychowanie dział 801	424 445	566 954	703 519	463 202	630 412
	Edukacja opieka wychw. dział 854	0	0	0	17 184	23 160
	RAZEM	148 362 812	160 497 660	175 387 639	190 386 240	205 911 836

KULTURA

Miasto Łomża główne zadania na polu kultury, czyli pobudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców oraz wspieranie inicjatyw kulturalnych, realizuje poprzez dotacje podmiotowe i celowe dla miejskich instytucji kultury, dotowanie zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe, inicjowanie i finansowanie własnych przedsięwzięć kulturalnych (organizowanych przez Urząd Miejski) oraz wspieranie wartościowych działań na polu szeroko pojętej kultury organizowanych przez inne podmioty.

Rok 2023 był kolejnym okresem stabilnego rozwoju kultury łomżyńskiej. Kontynuowane były najważniejsze, od lat ugruntowane wydarzenia takie jak Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Walizka”, Festiwal Kameralistyki „Sacrum et Musica”, imprezy z zakresu kultury popularnej takie jak Dni Łomży czy Gościniec Łomżyński. Po raz drugi zorganizowany został Narwiański Festiwal Przyrodniczy, po raz kolejny Łomżyńska Wieczera Wigilijna i Miejski Sylwester na Starym Rynku.

Duże znaczenie dla funkcjonowania lokalnej kultury miała i ma działalność Hali Kultury. Stała się ona miejscem zajęć, spotkań i wydarzeń kulturalnych dla łomżyńskich instytucji, placówek edukacyjnych, stowarzyszeń i innych organizacji. Ponadto działalność samej Hali i aktywność urzędu miejskiego na polu kultury, partycypacji społecznej i promocji znacząco wpisały się w krajobraz kulturalny Łomży.

Działania kulturalne realizowane przez podmioty sektora pozarządowego finansowane są przez na podstawie Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Roczного Programu Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi.

Dotacja celowa w wysokości 49 868,41 z budżetu na dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom została przekazana na poszczególne zadania:

- Stowarzyszenie KLUB FORT – Repliki sztandarów łomżyńskich jednostek wojskowych, których kontynuatorem i dziedziczenia tradycji jest 18. Pułk Logistyczny w Łomży – 2.000,00 zł
- ŁOMŻYŃSKIE TOWARZYSTWO MUZYCZNE W ŁOMŻY – Koncert uczniów ŁTM na zakończenie roku szkolnego 2022/2023 – 2.908,89 zł
- Nowoczesne Mazowsze Mazowiecka Fundacja Społeczna – Zasmakuj w kinie letnim – 15.000,00 zł
- Stowarzyszenie Projekt Artystyczny Meandry – Łomżyńskie Meandry – 10.000,00 zł
- Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Białostocka – Harcerskie wychowanie - styl życia. – 4.000,00 zł
- Stowarzyszenie Przyjaciół Teatru Otwartego – "Zimny drań" - widowisko retro pamięci Eugeniusza Bodo - ikony przedwojennego kina i teatru, ofiary stalinizmu - w 80. rocznicę Jego śmierci oraz w 60. rocznicę urodzin artysty Dariusza Wójcika. – 3.959,52 zł
- Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łomżyńskiej – Wydanie drukiem kwartalnika "Wiadomości Łomżyńskie" – 12.000,00 zł

Inne formy współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi o charakterze pozafinansowym to: powoływanie przedstawicieli organizacji pozarządowych do komisji, zespołów doradczych i inicjatywnych, kampanie promujące sektor pozarządowy, patronaty Prezydenta Miasta nad wydarzeniami organizowanymi przez organizacje pozarządowe, udostępniania pomieszczeń. itp.

Dotacje celowe w ramach Budżetu Obywatelskiego:

- Teatr Lalki i Aktora „Teatr w plenerze” – 10 000,00 zł
- Miejska Biblioteka Publiczna – „Biblioteka dla dzieci- nowoczesną strefą kultury - 12 000,00 zł.

Rok 2023 był kolejnym rokiem bez ograniczeń sanitarnych spowodowanych pandemią SARS Covid-19. Do kalendarza imprez powróciły wydarzenia organizowane dla masowego odbiorcy. Instytucje kultury mogły w pełni realizować planowaną działalność. Był to szczególny rok dla Muzeum Północno – Mazowieckiego i Filharmonii kameralnej, które to instytucje obchodziły swoje jubileusze. Dużą aktywność wykazała Hala Kultury własną, urozmaiconą ofertą (pokazy filmowe, spektakle, koncerty, Narwiański Festiwal Przyrodniczy) oraz współpracą z innymi organizatorami imprez kulturalnych. Dobrze układała się również współpraca z Samorządem Wojewódzkim, który partycypował w kilku wydarzeniach kulturalnych oraz łomżyńskim wojskiem, które włączyło się aktywnie do lokalnego życia kulturalnego.

Sytuacja finansowa większości instytucji kultury jest dobra, a współpraca Miasta z innymi podmiotami działającymi na polu kultury jest wzajemnie zadowalająca. Łącznie Miasto Łomża na wspieranie kultury w mieście przekazało w 2023 r. około 13 milionów złotych.

Miejska Biblioteka Publiczna w Łomży

Strukturę MBP w Łomży tworzą siedziba główna i cztery filie biblioteczne.

Przychody ogółem: 3.299.478,60 zł (2022 – 2.929.673,18 zł)

Dotacja podmiotowa w 2023 r. wyniosła 3.037.280,00 zł (2022 – 2.651.360,00 zł).

Dotacje celowe: 145.100,00 zł (Biblioteka Narodowa, Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego, Fundacja Świętego Mikołaja, Muzeum Historii Polski) (2022 – 136.900,00 zł)

Przychody własne: 117.098,60 zł (2022 – 141.413,18 zł)

Stan zatrudnienia: 2023 – 32,75 etatów – 35 osób (2022 – 33,75 – 36 osób)

Wynagrodzenia osobowe + nagrody jubileuszowe + odprawy emerytalne ogółem:

2023 rok **1 987 387,96 zł** (2022 r. **1 716 929,74 zł**), wzrost ogółem o 15,75 %, w tym:

- Wynagrodzenia osobowe w 2023 r. 1.891.372,96 zł (w 2022 r. 1.685.044,24 zł)
- Jubileusze w 2023 r.: nagrody jubileuszowe 52.395,00 zł ; odprawy emerytalne 43.620,00 zł (w 2022 r. 31.885,50 zł, w tym 31.885,50 zł nagrody jubileuszowe i 0,00 zł odprawy emerytalne).

Księgozbiór MBP wg. stanu na 31.12.2023 r. wyniósł: 213.339 wol. o wartości 2.788.436,45 zł. W 2023 włączono do księgozbioru 5.311 wol. (5.439) o wartości 131.412,36 zł (128.656,12 zł). Wskaźnik zakupu księgozbioru: 7 wol./100 mieszkańców (7,3).

Ze zbiorów ubytkowano 4.218 wol. (3.205 wol.). Kontynuowano budowę komputerowej bazy MBP; 222902 rekordy.

Zarejestrowano 7.905 (7.653) czytelników.

Ogólna liczba wypożyczeń 209.311 - wzrost o 23.684 w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Wskaźnik wypożyczeń ogółem: 349,05/100 mieszkańców (308,1/100).

Ogólna liczba odwiedzin wyniosła: 72.881 (69.884) w tym: w wypożyczalniach – 56.954 (53.825), w czytelnich – 4.133 (4.135). Zarejestrowano 192.398 (176.122) wypożyczeń księgozbioru.

MBP podejmowała wiele inicjatyw w zakresie działalności kulturalno-oświatowej i promocji czytelnictwa. Akcje te mają bardzo różny charakter; od zajęć dla dzieci i seniorów poprzez konkursy, spotkania autorskie do włączania się w duże ogólnopolskie inicjatywy. Łącznie w 2023 r. zorganizowano 967, w których uczestniczyło 11.279 osób (w 2022 r. było 686 imprez dla 9.953 odbiorców) w tym między innymi: 18 spotkań autorskich, 131 spotkań dla seniorów, 83 zajęcia plastyczne, 11 konkursów, 11 spotkań Dyskusyjnego Klubu Książki, 54 zajęcia z osobami z szczególnymi potrzebami (uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej i uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych nr 8 w Łomży) 151 spotkania głośnego czytania.

MBP w 2023 r. włączała się w ogólnopolskie i europejskie programy promujące czytelnictwo oraz ogólnopolskie i lokalne inicjatywy ogólnokulturalne (np. Narodowe Czytanie, Dni Literatury Dziecięcej, Noc Muzeów, Noc Bibliotek itp.).

Miejska Biblioteka Publiczna w Łomży wkłada bardzo dużo pracy na rzecz udostępniania zbiorów i promocji czytelnictwa. Dzięki intensywnym działaniom, powiększania zbiorów, unowocześniania metod korzystania z nich (zintegrowany system biblioteczny, komputerowa baza, digitalizacja, audiobooki, dostarczanie książek dla czytelników niepełnosprawnych itp.) liczba wypożyczeń zbiorów wzrosła o 23.684.

MBP zdobywa fundusze na zakupy książek, prowadzenie działalności promującej książkę i czytelnictwo oraz działania integrującej uchodźców z Ukrainy z mieszkańcami Łomży (4 edycje projektu „Łączy nas Kultura”, 2 edycje w 2022 r.). Biblioteka prowadzi regularne, drobne remonty sprzętu i obiektów. W 2022 r. został wykonany projekt remontu zakupionego wcześniej lokalu sąsiadującego z Filią Biblioteczną Nr 2 na ulicy Księżnej Anny 2. Planowane jest połączenie obu pomieszczeń i remont dostosowujący do potrzeb biblioteki.

Projekt *Książka – Pasja – Zawód. Książnica Łomżyńska oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego* w Łomży uzyskał finansowanie z programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021-2027. Zakłada on gruntowny remont i modernizację siedziby głównej MBP w Łomży przy ulicy Długiej 13.

Miejski Dom Kultury – Dom Środowisk Twórczych w Łomży

W ramach MDK – DŚT funkcjonują: siedziba główna przy ul. Wojska Polskiego, Galeria Pod Arkadami przy Starym Rynku oraz Pracownia Plastyczna przy ul. Dmowskiego.

Przychody ogółem – 2.979.090,89 zł. (2.482.644,21 zł w 2022 r.).

Dotacja podmiotowa w 2023 r. wyniosła 2.490.500 zł (2.195.915 zł w 2022 r.).

Dotacje celowe (Budżety Obywatelskie): w 2023 r. – 78.595,72 zł (80.000 zł w 2022 r.).

Dochody własne – w 2023 r. 409.995,17 zł, (206.729,21 zł w 2022 r.).

Stan zatrudnienia: w 2023 18 osób/17,5 – 9 osób umowy zlecenia stałe (w 2022 r. 20 osób / 19,5 etatów - 12 osób umowy zlecenia stałe).

Wzrost średniej płacy wyniósł 36,39% w stosunku do roku 2022.

Wpływ na to miał wzrost najniższego wynagrodzenia, wypłacona odprawa emerytalna oraz 2 nagrody jubileuszowe.

MDK – DŚT zrealizował (w nawiasach porównania do roku 2022):

- 2 wieloelementowych imprezy masowych (1)
- 28 imprez muzycznych (48)
- 20 wystaw plastycznych i fotograficznych (19)
- 23 warsztaty artystyczne i rękodzielnicze (18)
- 3 konkursy, przeglądy i festiwale (5)
- 18 pokazów filmowych/ innych imprez (28)

MDK-DŚT współorganizował, pomagał i współpracował przy realizacji 39 imprez na terenie miasta.

Uczestnicy zajęć MDK-DŚT zdobyli 67 wyróżnień i nagród.

Dochody własne są z realizacji imprez, spektakli, zajęć prowadzonych w MDK-DŚT, darowizn, wynajmu pomieszczeń i sprzętu i jest to kwota 409.995,17 zł co stanowi 13,76% całości dochodów osiągniętych w 2023 roku.

Wysokość dochodów własnych domu kultury jest uzależniona od wielu czynników. Na ogół dochody generują duże imprezy (wpływy od sponsorów), sprzedaż biletów, warsztaty, zajęcia merytoryczne (gimnastyka artystyczna, teatr, plastyka, grafika, zajęcia muzyczne, chór itp.) wynajem sprzętu i sali.

Edukacja kulturalna realizowana była poprzez cykliczne zajęcia grupowe i indywidualne w: pracowni plastycznej, grupach Synergia i Fanaberia, na zajęciach graficznych i grafiki komputerowej, w młodzieżowym Teatrze Per - Pan, teatralnej grupie dziecięcej, Studiu Wokalnym eMDeK, Studiu Piosenki POPART, Chórze Amici, Łomżyńskiej Orkiestrze Dętej, na zajęciach z gimnastyki artystycznej, baletu oraz tańca współczesnego.

W 2023 roku kontynuowano również promocję kultury lokalnej i współpracę z lokalnymi twórcami oraz animatorami życia kulturalnego. Upowszechniano wartościowe propozycje artystyczne podczas licznych imprez zorganizowanych na terenie miasta.

Muzeum Północno-Mazowieckie w Łomży

Muzeum Północno-Mazowieckie w Łomży na koniec 2023 r. tworzyły dwie placówki: Muzeum w Łomży, ul. Dworna 22c oraz Galeria Sztuki Współczesnej w Łomży, ul. Długa 13.

Przychody ogółem - 2023 r. - 2.566.792,00 zł (2022r.- 1.972.591 zł)

Dotacja podmiotowa - 2023 r. – 2.243.000,00 zł (2022r.- 1.818.000 zł)

Przychody własne – 2023 r. - 120.987,00 zł (2022r.- 90.012 zł)

Inne dochody - 2023 r. - 17.283,00 zł (2022 r.- 4.679 zł)

Dotacje MKiDN/ NCK -2023 r. - 151.730,00zł (2022r.- 51.000 zł)

Stan zatrudnienia: 2023 r. - 23 osoby (2022 r.- 24 osoby)

Średni wzrost wynagrodzenia - 2023r.- o 19,6 % tj. z 3010 zł brutto do 3600 zł brutto (2022r.- o 7,5% z 2800 zł brutto do 3010 zł brutto)

W 2023 roku w Muzeum Północno-Mazowieckim miały miejsce cztery wystawy czasowe w budynku głównym Muzeum (w tym wystawa prac Magdaleny Abakanowicz oraz wystawa jubileuszowa na 75-lecie Muzeum) i jednaście wystaw czasowych w Galerii Sztuki Współczesnej. Uzupełniona została kolekcja bursztynów o zakupy za kwotę 70.000 złotych. Dostosowano ofertę Muzeum do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez m.in. zakup audioprzewodników wyposażonych w ścieżkę oprowadzającą w języku migowym, audiodeskrypcję i ścieżkę oprowadzania w jęz. Angielskim.

Frekwencja w 2023 r. (na wystawach stałych, czasowych i różnych inicjatywach muzealnych) wyniosła 9.838 osób, spośród których 2.306 osób skorzystało z biletów ulgowych (młodzież, Karta Dużej Rodziny, Karta Seniora), 1.768 osób zwiedziło wystawy bezpłatnie (w dniu darmowego zwiedzania), 1.765 osób wzięło udział w organizowanej w maju 2023 r. Nocy Muzeów.

Na koniec 2023 r. w Muzeum Północno-Mazowieckim w pozycjach inwentarzowych zapisanych jest 24.839 muzealiów (33.952 sztuki). Depozyty stanowią 1028 pozycji inwentarzowych (29.171 sztuk).

W 2023 roku Muzeum wzbogaciło swoje zasoby o 582 eksponaty pochodzące z darów i 166 eksponatów kupionych przez Muzeum (łącznie o 748 nabytków).

Najcenniejsze wzbogacenie zbiorów stanowią bursztynu kupione dzięki darowiźnie w wysokości 70.000 zł od Fundacji KGHM Polska Miedź. Muzeum nabyło siedem naszyjników i trzy bryłki bursztynowe.

W 2023r. Muzeum Północno-Mazowieckie w siedzibie głównej prezentowało cztery wystawy czasowe:

1. Jaćwieskie Eldorado
2. Biblia ilustrowana- klasyka i śmiałość przedstawień
3. Abakanowicz
4. Bursztyn- dar prastarych drzew. Wystawa jubileuszowa z okazji 75-lecia Muzeum.

Galeria Sztuki Współczesnej zorganizowała jednaście wystaw czasowych:

1. Wystawa pokonkursowa „Łąki i pola łomżyńskie”
2. Wystawa malarstwa Teresy Starzec „Oczka się gubią, ale do oczek zawsze można wrócić”
3. Wystawa grafiki Agaty Stępień „Portrety- Głowy”
4. Wystawa malarstwa Anny Karwowskiej „Pod skórą”
5. NOC MUZEÓW – wystawa ze zbiorów Galerii Sztuki Współczesnej w Łomży „Sztuki moc”
6. Wystawa grafiki Beaty Szczecińskiej „Krajobraz zastany”
7. Wystawa malarstwa i grafiki Natalii Pastuszenko
8. Wystawa linorytów Czesława Dźwigaja
9. Wystawa tkaniny artystycznej i ceramiki Ivayli Živkovej Roszak,
10. Wystawa tkaniny artystycznej
11. Wystawa prac Konrada Srzednickiego ze zbiorów Sławomira Zgrzywy

W połączeniu z wystawami, prowadzone były lekcje muzealne i warsztaty nawiązujące tematycznie do prezentowanych wystaw. W 2023r. Muzeum Północno-Mazowieckie oraz Galeria Sztuki Współczesnej przeprowadziło 145 różnych zajęć na 33 tematy, wzięło w nich udział 2.258 osób w różnym wieku. Muzeum przeprowadziło także 130 oprowadzeń kuratorskich (eksperskich) dla 652 osób.

Muzeum otrzymało dofinansowanie zewnętrzne na realizację 4 projektów.

- "Kadry wolności. Szlakiem Postania Styczniowego"- realizacja zadania została sfinansowana przez Biuro Programu Niepodległa, kwota dofinansowania to 38.000 zł, całkowita wartość zadania- 45.700 zł.

- „Adaptacja przestrzeni muzealnej dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz poprawa komfortu sal edukacyjnych”- realizacja zadania w ramach programu Infrastruktura kultury MKiDN, kwota dofinansowania to 75.000 zł, całkowita wartość zadania wyniosła 94.000 zł.
- „Bursztyn. Dar prastarych drzew- wystawa czasowa z okazji 75-lecia Muzeum Północno-Mazowieckiego”- realizacja zadania w ramach programu Wspieranie działań muzealnych MKiDN, kwota dofinansowania to 39.500 zł, całkowita wartość zadania to 49.965,00 zł.
- Inkluzja- poprawa dostępności do zasobów kultury i historii lokalnej poprzez cykl działań kulturotwórczych- darowizna od Fundacji KGHM Polska Miedź w kwocie 70.000 zł

W 2023 roku Muzeum obchodziło jubileusz 75-lecia. Obchody jubileuszowe odbyły się 13. października 2023 r. Muzeum Północno-Mazowieckie otrzymało brązowy medal Zasłużony kulturze Gloria Artis. Wyróżnienie przyznane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wręczył wicewojewoda podlaski dr Tomasz Madras. Punktem kulminacyjnym jubileuszu było otwarcie wystawy czasowej „Bursztyn- dar prastarych drzew”. Do organizacji wystawy wykorzystana została cała powierzchnia ekspozycyjna przeznaczona na wystawy czasowe, tj. ok. 185 m².

Filharmonia Kameralna im. Witolda Lutosławskiego

Filharmonia jest miejską instytucją artystyczną, od marca 2018 roku wspólnie prowadzoną z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Przychody ogółem: 3 784 994,12 zł (2022r- 3 123 735,31 zł)

Dotacja podmiotowa: 2 505 600 zł w tym: 1 898 600,00zł – Urząd Miasta Łomża, 607 000,00zł - MKiDN (2022r- 2 284 000,00zł, w tym: 1 640 000 zł – UM; 644 000 zł – MKiDN, z czego 89.000,00zł na pokrycie utraconych przychodów własnych w I kwartale 2022r. na skutek pandemii)

Dotacje celowe: 482 612,08 zł w tym:

180 000,00zł – na XIX Międzynarodowy Festiwal Kameralistyki Sacrum et Musica (MKiDN)

50 000,00zł – na realizację uroczystych obchodów 45-lecia działalności FKWL (MKiDN)

19 250,00zł - Zamówienia Kompozytorskie (NIIMiT)

68 000,00zł - na realizację zadań w ramach programu „Kultura dostępna” (NCK)

165 362,08zł - na realizację projektu dla instytucji kultury „Kultura bez barier”, realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w partnerstwie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Institut für Bildung und Kultur e.V. oraz Fundacją Kultury bez Barrier, w ramach Działania 4.3 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (Umowa nr 21/KBB/167/2022; termin realizacji lata 2022/2023)

(2022r- 301 667,92 zł w tym:

150 000,00zł – na XVIII Międzynarodowy Festiwal Kameralistyki Sacrum et Musica (MKiDN);

57 500,00zł – Scena Muzyki Polskiej (NIMiT)

38 000,00zł- Zamówienia Kompozytorskie (dwa projekty) (NIIMiT)

56 167,92zł- na realizację programu „Kultura dostępna” w ramach projektu dla instytucji kultury „Kultura bez barier”, realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w partnerstwie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Institut für Bildung und Kultur e.V. oraz Fundacją Kultury bez Barrier, w ramach Działania 4.3 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (Umowa nr 21/KBB/167/2022; termin realizacji lata 2022/2023). Wartość grantu: 249.410 PLN, z czego 27.880 PLN to grant na wydatki inwestycyjne, a 221.530 PLN- na wydatki bieżące)

Przychody własne: 676 360,21zł. (2022r- 479 790,88 zł)

W 2023r. Filharmonia osiągnęła znacznie wyższe przychody własne w odniesieniu do roku poprzedniego, głównie ze sprzedaży biletów, usług kulturalnych oraz z wynajmów. Wzrost przychodów wynika z tego, że instytucja intensyfikuje działalność po przejęciu w użytkowanie nowo wyremontowanej sali.

Pozostałe przychody: 120 421,83zł (2022 r. - 58 276,51 zł), na które składają się głównie:

- pokrycie amortyzacji środków trwałych finansowanych z dotacji: 41 599,98zł, (42.230,46zł),
- dotacja MKiDN w ramach Infrastruktury Kultury na wydatki bieżące: 40 000,00zł (0,0 0 zł),
- nagroda z MKiDN dla instytucji kultury: 20 000,00zł (2022r.- 0,00zł).

Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2023: 22 osoby/ 20,75 etatów (2022 – 19 / 18,00 etatów)

Wyższy w stosunku do 2022r. stan zatrudnienia wynika z nawiązania umowy o pracę z trzema pracownikami (2,75 etatu).

Wynagrodzenia osobowe: 1 593 735,34zł (2022- 1 200 655,55zł)

Wzrost wynagrodzeń osobowych w 2023 roku w stosunku do 2022 roku wynika ze znacznego wzrostu wynagrodzenia minimalnego.

Na podstawową działalność Filharmonii składają się: organizacja regularnych koncertów oraz audycji muzycznych.

Działalność koncertowa:

Wykonano łącznie 75 koncertów. Ogółem uczestniczyło w nich 18 999 melomanów. Do najważniejszych można zaliczyć:

- 16 koncertów w ramach Międzynarodowego Festiwalu Kameralistyki "Sacrum et Musica". Realizacja Festiwalu w takim zakresie była możliwa dzięki dotacji z MKiDN - 180 tys. zł,

- Uroczysty koncert jubileuszowy łączący 45-lecie Filharmonii Kameralnej im. Witolda Lutosławskiego w Łomży oraz 605-lecie nadania praw miejskich Łomży (15 czerwca 2023) na którym jako soliści wystąpili artyści wywodzący się z Łomży Inga Wawrzynkowska, Adam Kalinowski, Bogdan Kierejsza i Jacek Szymański. Podczas koncertu odznaczono szczególnie zasłużone dla orkiestry osoby, a sama Filharmonia Kameralna otrzymała Brązowy Medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis i Nagrodę Prezydenta Łomży. Podpisana została także umowa o współprowadzeniu Filharmonii Kameralnej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego do końca 2026 roku. Na realizację Jubileuszu i wydanie pamiątkowego folderu oraz płyty CD „*Polish impressions*” Filharmonia otrzymała w dniu 3.02.2023 dotację celową z MKiDN w kwocie 50 tys. zł.

- 6 koncertów w ramach realizacji grantu „Filharmonia dostępna” finansowanego w ramach projektu dla instytucji kultury „Kultura bez barier”, realizowanego przez PFRON. W pierwszym półroczu 2023 roku, w ramach grantu, zrealizowaliśmy 5 koncertów integracyjnych połączonych z warsztatami muzycznymi i plastycznymi i koncert finałowy ze wspólnym występem uczestników warsztatów muzycznych i wystawą prac plastycznych powstałych podczas warsztatów plastycznych. Cykl koncertów integracyjnych i koncerty z dostępem wtórnym zostały uznane jako dobra praktyka w instytucjach kultury i znalazły się w publikacji „Model dostępnej kultury”. FKWL znalazła się w gronie 22 wyróżnionych instytucji i jako jedyna filharmonia w Polsce.

- koncert patriotyczny w ramach Muzycznej Majówki i w ramach miejskich obchodów Narodowego Święta Niepodległości, Nocy Muzeów, Dnia Dziecka i promujący młodych uzdolnionych uczniów PSM I i II stopnia w Łomży – Estrada Młodych.

- koncert, podczas którego nastąpiło prawykonanie „Concert Fantasia” na flet, wiolonczelę i orkiestrę smyczkową Wojciecha Kostrzewy, powstałego w ramach programu "Zamówienia kompozytorskie", realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca i dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Funduszu Promocji Kultury.

- Warsztaty i koncerty zrealizowane w projekcie „Muzyczne barwy polskości” w ramach „Kultury dostępnej”, które zostały dofinansowane ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Odbływały się od października do grudnia i cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, co przełożyło się na łącznie 3077 odbiorców.

Działalność edukacyjna:

W roku 2023 udało się wykonać 174 audycji muzycznych dedykowanych konkretnym placówkom edukacyjnym i opiekuńczym których wysłuchało 11 940 młodych odbiorców.

Płyty, wydawnictwa, nagrody:

- Złoty Dyplom III Międzynarodowego Konkursu „Muzyczne Orły”. Międzynarodowa kapituła nagrodziła łomżyńską orkiestrę za prawykonanie „*Suity polskiej*” na flet, skrzypce i orkiestrę smyczkową, którą specjalnie dla filharmonii skomponował Mateusz Smoczyński.

- Brązowy Medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis i Nagroda Prezydenta Łomży

- Cykl koncertów integracyjnych i koncerty z dostępem wtórnym zostały uznane jako dobra praktyka w instytucjach kultury i znalazły się w publikacji „Model dostępnej kultury”.

- wydanie płyty CD „*Polish impressions*”

Teatr Lalki i Aktora

Wyszczególnienie	2023	2022
Ogółem przychody	4 119 498,43	3 455 136,54
Dotacja podmiotowa Urząd Miejski	2 295 000,00	1 985 522,00
Dotacja celowa Urząd Miejski /Teatr w plenerze, parking przy Akademii Nauk Stosowanych w Łomży/	10 000,00	0,00
Dotacja celowa Urząd Miejski / Zakup systemu oświetlania w TLiA w Łomży/	51 412,60	0,00
Dotacja celowa Urząd Miejski / Wymiana stolarki okienno-drzwiowej w budynku Teatru Lalki i Aktora/	89 647,70	97 296,17
Dotacja MKiDN w tym:	521 995,50	456 254,02
- MFT Walizka	249 000,00	100 000,00
-Poznajemy Teatr- edukacja estetyczna dzieci i młodzieży	68 000,00	83 000,00
- Podlaskie zasilane kulturą	0,00	63 000,00
- Teatr w drodze	55 000,00	0,00
Infrastruktura kultury- wymiana siedzisk teatralnych i drzwi wewnętrznych w Sali widowiskowej.	0,00	210 254,02
Infrastruktura kultury- Wymiana stolarki okienno-drzwiowej w budynku Teatru Lalki i Aktora w Łomży	149 995,50	0,00
Przychody ze sprzedaży w tym:	929 287,93	690 363,30
- usług kulturalnych	814 592,65	597 131,25
- towarów /kawiarenka/	12 523,73	8 482,56
- pozostałe /promocja i dofinansowanie usług kulturalnych/	102 171,55	84 749,49
Pozostałe przychody	222 154,70	225 701,05
- przychody finansowe /odsetki uzyskane/	3 973,00	3 222,55
- pozostałe przychody operacyjne	218 181,70	222 478,50
w tym amortyzacja środków trwałych z dotacji	184 098,70	199 642,76

Zestawienie ilości spektakli i widzów 2023:

TLiA zrealizował 259 spektakli dla 34.151 widzów, w tym: w siedzibie teatru: 176 spektakli (14.158

widzów) i poza siedzibą 83 spektakle (19.993).

Spotkania edukacyjne: 104 (uczestnicy: 4.199)

Najważniejsze wydarzenia 2023 roku:

25.01-01.02.2023 – Ferie z teatrem /prezentacja 4 spektakli repertuarowych w ramach wydarzenia: „Karius i Baktus”, „Koziołek Matołek”, „Królik Edward”, „Czerwony kapturek”/

04.03.2023 – premiera spektaklu „Niesamowite przygody skarpetek” w reżyserii J. Antoniuka

08.04.2023 – transmisja telewizyjna spektaklu „Czerwony kapturek” w ramach projektu iTeatr /spektakl obejrzało 39.249 uczniów z 737 szkół z całej Polski, co stało się nowym rekordem widowni tego projektu/

10-14.05.2023 – wyjazd ze spektaklem „Koziołek Matołek” do Teatru Rabcio w Rabce – Zdroju oraz Teatru KTO w Krakowie

10-13.05.2023 – występy gościnne Teatru Rabcio na scenie TLiA w Łomży – spektakl „Skrzaty Domowe” w reżyserii Dariusza Wiktorowicza

14.05.2023 – Noc Muzeów /spektakl „Skrzaty Domowe” Teatru Rabcio; warsztaty teatralne „Skrzaty budują dom”/

31.05-03.06.2023 – 36. Międzynarodowy Festiwal Teatralny Walizka

18.06-11.11.2023 – realizacja projektu artystyczno-edukacyjnego „Teatr w drodze” w ramach Kultury Dostępnej

25.06.2023 – prezentacja spektaklu „Karius i Baktus” w Akademii Łomżyńskiej w ramach realizacji zadania z Budżetu Obywatelskiego

07-09.07.2023 udział w 36 KTO Ulica Festiwal w Krakowie, Tarnowie i Limanowej ze spektaklem „Karius i Baktus” w reżyserii Jarosława Antoniuka

31.08.2023 – udział w programie „Dzień dobry TVN” odtwórców ról Kariusia i Baktusa – Beaty Antoniuk i Tomasza Rynkowskiego

09.09.2023 – udział aktorów łomżyńskiego teatru w Narodowym Czytaniu „Nad Niemnem”

23.09.2023 – premiera spektaklu Marty Guśniowskiej „Noniek” w reżyserii Dariusza Wiktorowicza

29.09.2023 – udział w ogólnopolskiej akcji Weekend Seniora z Kulturą /prezentacja gościnnego spektaklu „Skąpiec” Mrągowskiego Centrum Kultury dla łomżyńskich seniorów/

11-12.10.2023 – wyjazd ze spektaklem „Karius i Baktus” do litewskich Solecznik w ramach obchodów Dni Kultury Polskiej

21.10.2023 – udział w 29 Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalek Spotkania w Toruniu /spektakl „Jaś i Małgosia 2.0” w reżyserii Agi Błaszczak/

01.11.2023 - współorganizacja kwesty Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łomżyńskiej „Ratujemy łomżyńskie zabytki cmentarne”

27-29.12.2023 – akcja „Magiczne święta z teatrem” – prezentacja spektakli „Karius i Baktus”, „Niesamowite przygody skarpetek” oraz „Czerwony Kapturek” w przerwie świątecznej

Inne istotne przedsięwzięcia i działania (remonty, zakupy sprzętu itp.)

Wymiana stolarki okienneo-drzwiowej w budynku Teatru Lalki i Aktora w Łomży

Zadanie zrealizowane w 2023 roku przy wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Urzędu Miejskiego w Łomży. Jego celem było techniczne zmodernizowanie budynku poprzez wymianę okien i drzwi wejściowych. Jego efekt to podniesienie estetyki i funkcjonalności budynku, poprawienie izolacji termicznej, komfortu użytkowników oraz obniżenie kosztów za energię. Powyższe zadanie sfinansowano z otrzymanej dotacji z Urzędu Miasta w kwocie 89.647,70 zł oraz z programu „Infrastruktura kultury” ze środków MKiDN pochodzących z budżetu państwa w kwocie 149.995,50 zł.

Zakup systemu oświetlenia scenicznego w TLiA w Łomży

W ramach realizacji zadania zakupiono zestaw oświetlenia scenicznego, w skład którego wchodzi sześć nowoczesnych i ekonomicznych reflektorów typu LED wraz z osprzętem, komputer do programowania i sterowania zintegrowanym systemem świateł oraz maszyna do tworzenia efektów teatralnych. Zakres zadania realizowany był pod kątem nowoczesności instytucji oraz realizacji projektów kulturalnych. Powyższe zadanie sfinansowano z dotacji Urzędu Miasta Łomży w kwocie 51.412,60 zł.

- stan zatrudnienia – 2022* – etaty/osoby*, umowy zlecenie/osoby,*

2023 – etaty: 27,5; osoby: 28 (2022 – etaty: 25,5; osoby: 26)

Umowy/zlecenia – 3 osoby /2022 i 2023/

Wyszczególnienie	2023	2022
------------------	------	------

Wynagrodzenia w tym:	2 354 427,55	1 939 891,41
<i>osobowe w tym,</i>	<i>2 023 139,22</i>	<i>1 623 617,08</i>
wynagrodzenie zasadnicze	1 292 399,01	1 016 020,60
dodatek stażowy	197 287,10	153 729,01
dodatek funkcyjny	67 052,00	57 286,61
<i>dotatki miesięczne zmienne, nagrody, ekwiwalent za urlop, wynagrodzenie chorobowe</i>	<i>466 401,11</i>	<i>396 580,86</i>
<i>nagrody jubileuszowe i odprawy,</i>	<i>50 460,00</i>	<i>38 421,43</i>
wynagrodzenia bezosobowe i honoraria.	280 828,33	277 852,90

Własne inicjatywy kulturalne Miasta

Prezydent Miasta i podległe mu służby są inicjatorami i realizatorami licznych przedsięwzięć kulturalnych, turystycznych i promocyjnych. Realizowane one były w oparciu o pracowników Wydziału Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych, pracowników Hali Kultury oraz we współpracy z miejskimi instytucjami kultury.

WYDARZENIA KULTURALNE ZORGANIZOWANE PRZEZ MIASTO ŁOMŻA W 2023 R.:

- Nagrody Prezydenta Łomży w dziedzinie kultury – 37 354,00 zł
- Noc Muzeów - specjalna linia autobusowa MPK – 1 766,77 zł
- Święto flagi – 11 122,50,00 zł
- Podlaskie Kino Plenerowe – 2 365,44 zł
- Piknik Militarny – 12 217,14 zł
- Święto Wojska Polskiego – 1 800,00 zł
- Przysięga wojskowa i święto 18. ŁPL – 4 950,22 zł
- Wizyta Św. Mikołaja – 30 413,00 zł
- Mikołajki Miejskie – 39 800 zł
- Łomżyńska Wieczerza Wigilijna – 35 973,27 zł
- Koncert zespołu Vołosi – 18 450,00 zł
- Łomżyńska Noc Sylwestrowa

Wydarzenia kulturalne w ramach działalności Hali Kultury

- Koncert Bożonarodzeniowy „Swingowe Święta” - 1.734,30 zł
- Noc Muzeów - 10.374,90 zł
- Dzień Kobiet - 182,66 zł
- Spektakl Teatru Bawimo - 2.172,00 zł
- Wystawa „Dawnych Jarmarków Czar” - 1.549,80 zł
- Koncert gordonowski - 2.500,00 zł
- Bajkowe poranki - 4.920,00 zł
- Wystawa „Kwiaty znad Niemna” - 2.500,00 zł
- Spotkanie z Przemkiem Kossakowskim - 4.920,00 zł
- Narwiański Festiwal Przyrodniczy - 1.829,21 zł

Ponadto Miasto Łomża wsparło finansowo i organizacyjnie m.in.

- koncert na Trzech Króli – 3 000,00 zł

- Inscenizację zbrodni katyńskiej – 1 845,00 zł
- projekt „Iskry Niepodległej” – 861,00 zł.,
- mobilne Muzeum Żołnierzy Wyklętych – 578,10 zł.

Na podstawie umowy z Powiatem łomżyńskim Miasto Łomża wsparło finansowo Festiwal Muzyczny Drozdowo – Łomża (30 000,00 zł) i Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego (10 000,00 zł)

Koncert z okazji Dni Łomży

FUNKCJONOWANIE RAD SPOŁECZNYCH

W Mieście Łomża działają następujące organy konsultacyjne:

- a) Łomżyńska Rada Seniorów;
- b) Łomżyńska Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- c) Młodzieżowa Rada Miejska Łomży;
- d) Łomżyńska Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnością;
- e) Łomżyńska Rada Sportu;
- f) Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Łomży

Efekty działalności organów konsultacyjnych za 2023 rok prezentujemy poniżej.

Łomżyńska Rada Seniorów

Łomżyńska Rada Seniorów została powołana Uchwałą Nr 563/LX/18 Rady Miejskiej Łomży z dnia 17 października 2018 r. Tryb wyboru członków, organizację i zasady działania Łomżyńskiej Rady Seniorów określa Statut Łomżyńskiej Rady Seniorów stanowiący Załącznik Nr 1 do ww. uchwały. Wybory do Łomżyńskiej Rady Seniorów II kadencji zostały przeprowadzone na podstawie Zarządzenia Nr 6/19 Prezydenta Miasta Łomży z dnia 16 stycznia 2019 roku.

Obecnie w skład Rady Seniorów wchodzi:

- 1. Grażyna Czajkowska – Przewodnicząca
- 2. Stanisław Kaseja – Wiceprzewodniczący
- 3. Danuta Waśko – Sekretarz
- 4. Marta Kopeć – przedstawiciel Prezydenta Miasta
- 5. Monika Brzóska – przedstawiciel Prezydenta Miasta
- 6. Ireneusz Waldemar Cieślak – przedstawiciel Rady Miejskiej Łomży
- 7. Regina Grzymek
- 8. Maria Romanowska
- 9. Jan Przybylski
- 10. Ryszard Abramowski
- 11. Janina Wilk – Surowik
- 12. Danuta Żukowska
- 13. Barbara Deptuła

Statutowe funkcje Rady:

- funkcje konsultacyjne dające możliwość opiniowania lokalnych strategii, programów rozwoju, projektów uchwał, podejmowanych przedsięwzięć czy inwestycji, w szczególności w zakresie wpływu na jakość życia osób starszych,

- funkcje doradcze dające możliwość wykorzystania wiedzy o potrzebach, prawach i możliwościach osób starszych przy opracowywaniu strategii, programów i innych dokumentów służących rozwojowi działalności na rzecz osób starszych, zgłaszania uwag, opinii i sugestii do działań Miasta,

- funkcje inicjatywne, w ramach których Rada może zgłaszać własne pomysły na działania skierowane do osób starszych, wspierać działania międzypokoleniowe, wspierać wszelkie formy aktywności seniorów, w tym zmierzające do wykorzystania potencjału i czasu osób starszych na rzecz inicjatyw środowiskowych.

Celem działania Rady jest integracja całego środowiska lokalnego, a w szczególności wspieranie i reprezentowanie zbiorowych interesów osób starszych poprzez ścisłą współpracę z władzami Miasta oraz organizacjami i instytucjami zajmującymi się problematyką dotyczącą osób starszych.

Zakres działań Rady obejmuje:

- a) przedstawianie propozycji zadań i działań na rzecz seniorów,
- b) wydawanie opinii i formułowanie wniosków służących rozwojowi działalności samorządu na rzecz seniorów,

- c) udział w opracowywaniu strategii, programów i innych dokumentów służących rozwojowi działalności na rzecz osób starszych,
- d) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego dotyczących spraw ważnych dla osób starszych,
- e) wspieranie wszelkich form aktywności seniorów,
- f) działania na rzecz umacniania międzypokoleniowych więzi społecznych,
- g) upowszechnianie wiedzy o potrzebach, prawach i możliwościach osób starszych, a przez to wzmocnienie wpływu seniorów na decyzje podejmowane przez władze lokalne, w tym na jakość usług przeznaczonych dla seniorów,
- h) podejmowanie działań zmierzających do wykorzystania potencjału i czasu osób starszych na rzecz inicjatyw środowiskowych, w tym w zakresie kultury, sportu, rekreacji, edukacji.

W 2023 roku odbyło się sześć posiedzeń Łomżyńskiej Rady Seniorów.

1) 14.04.2023 r. - w trakcie posiedzenia:

a) wytypowano przedstawiciela Łomżyńskiej Rady Seniorów Waldemara Ireneusza Cieślaka do prac w Radzie Budżetu Obywatelskiego,

b) ustalono plany Łomżyńskiej Rady Seniorów na działania w 2023 r.:

- udział w nowelizacji statutu ŁRS,
- udział w forach rad seniorów (online OWPRS),
- udział w pracach Podlaskiej Delegatury OPS,
- udział w pracach Rady Seniorów przy Marszałku Województwa Podlaskiego,
- udział w tworzeniu MOF ZIT (obszar funkcjonalny Łomży),
- udział w opracowaniu podlaskiego programu usług społecznych i deinstytucjonalizacji (ROPS

Białystok),

- udział w organizacji SENIORADY,
- współorganizacja inicjatywy ŁRS z udziałem dotacji z Urzędu Marszałkowskiego,
- udział w sesji OPS (Warszawa),
- udział w kongresie OPoWRS (Kraków),
- działania edukacyjne wśród seniorów – „Po co rada seniorów? – rola, zadania” (w związku

z końcem kadencji),

- dążenie do pozyskania lokalu dla rad społecznych,

c) dodatkowo:

- zgłoszono pomysł na jadalnię, szafę z ubraniami – pomysły na lokalizację: łomżyńskie parafie, Caritas,

- Przewodnicząca Rady omówiła zmiany dotyczące rad seniorów wprowadzone Ustawą z dnia 9.03.2023 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym i ustawy o samorządzie województwa (weszła w życie 11.04.2023r.) i związaną z tym konieczność zmiany Statutu Łomżyńskiej Rady Seniorów,

- Przewodnicząca zapoznała członków Łomżyńskiej Rady Seniorów z działaniami Podlaskiej Delegatury Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, która została powołana Uchwałą Prezydium OPS 20.01.2023 r.,

- Przewodnicząca poinformowała o planowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego konkursie na inicjatywy rad seniorów; odbyła się dyskusja na temat propozycji inicjatyw Rady,

- Przewodnicząca omówiła programy międzynarodowe, krajowe, wojewódzkie i zawarte w nich zapisy dotyczące osób starszych, osób z niepełnosprawnością w różnych obszarach oraz zachęciła członków Rady do zainteresowania się tymi dokumentami,

- ustalono, że w V posiedzeniu Rady Seniorów przy Marszałku Województwa Podlaskiego II kadencji w dniu 19.04.2023 r. wezmą udział: Stanisław Kaseja, Janina Wlik – Surowik. Maria Romanowska, Regina Grzymek i Grażyna Czajkowska, jako członkini Rady przy Marszałku,

- ustalono, że łomżyńscy członkowie Podlaskiej Delegatury OPS nie wezmą udziału w zebraniu Delegatury w Dąbrowie Białostockiej (22.04.2023 r.) z powodu braku transportu.

2) 24.04.2023 r. - omówiono koncepcję projektu inicjatywy Łomżyńskiej Rady Seniorów w związku z planowanym konkursem Marszałka Województwa podlaskiego na wsparcie finansowe samorządów na realizację inicjatyw rad seniorów w woj. podlaskim. Wstępnie ustalono, że w ramach projektu Łomżyńska Rada Seniorów weźmie udział w posiedzeniu Podlaskiej Delegatury OPS, zostaną zorganizowane 3 spotkania szkoleniowo – integracyjne z radami seniorów z woj. podlaskiego oraz zostaną zakupione bilety dla seniorów na koncerty Łomżyńskiej Filharmonii. Fiskę zadania opracuje Przewodnicząca Rady Grażyna Czajkowska.

3) 17.08. 2023r. (z udziałem Andrzeja Stypułkowskiego Zastępcy Prezydenta Miasta Łomży)

- wykorzystując zapisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Łomżyńska Rada Seniorów podjęła Uchwałę Nr 1/2023 w sprawie skierowania wniosku dotyczącego opracowania i uchwalenia Programu Polityki Senioralnej Miasta Łomża na lata 2024 – 2030; o wadze tematu polityki senioralnej świadczy fakt umieszczenia tego obszaru w zadaniach własnych gminy, a także zapisy w Strategii Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030 o braku takiego dokumentu i o konieczności jego opracowania,

- Wiceprezydent odniósł się do stanu realizacji zadań zgłoszonych przez Łomżyńską Radę Seniorów do Strategii Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030 (Uchwała nr 509/LV/22 Rady Miejskiej Łomży z dnia 2.05.2022 r.): montaż ławek i przysiadków (w ramach „Poprawa estetyki oraz dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb mieszkańców, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami”), utworzenie w Urzędzie Miejskim stanowiska Koordynatora/Pełnomocnika ds. osób starszych (w ramach „Rozwój systemowych rozwiązań na rzecz opieki zdrowotnej nad osobami starszymi, chorymi i z niepełnosprawnością”), wydawanie miesięcznika – gazety „Łomżyński Senior”, budowa Łomżyńskiego Centrum Aktywności Seniora, Złota Rączka dla Seniora, utworzenie osiedlowych klubów seniora/klubów międzypokoleniowych,

- członkowie Rady podnieśli problem braku lokalu dla rady seniorów,

- omówiono szczegóły dotyczące organizacji spotkania z seniorami z gminy Czerwonak,

- omówiono szczegóły inicjatywy Łomżyńskiej Rady Seniorów „Kulturalna Integracja 60+” (spotkania szkoleniowo – integracyjne, posiedzenie wspólne z Podlaską Delegaturą Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, sposób dystrybucji biletów na koncerty Łomżyńskiej Filharmonii),

- omówiono szczegóły dotyczące organizacji łomżyńskiej Seniorady 2023 (14.09.2023 r.; Stary Rynek): goście, zespoły, wydarzenia/stoiska towarzyszące, posiłek dla uczestników, itp.,

- wstępnie omówiono propozycje zmian w Statucie Łomżyńskiej Rady Seniorów w związku ze zmianą ustawy o samorządzie gminnym (G. Czajkowska, A. Księżyk – Chojnacka),

- Przewodnicząca i członkowie Łomżyńskiej Rady Seniorów przedstawili informację o aktywności jej członków (przedstawiono poniżej i omówiono aktywność Rady i jej członków).

- w związku z upływem kadencji Rady zaproponowano przeprowadzenie działań informacyjnych przed wyborami.

4) 14.09.2023 r. odbyło się uroczyste posiedzenie Łomżyńskiej Rady Seniorów z udziałem Prezydenta Miasta Łomży Mariusza Chrzanowskiego, Senatora Marka Komorowskiego i Przewodniczącego Rady Miejskiej Łomży Wiesława Grzymały. W krótkich wystąpieniach wszyscy zapewnili o otwartości na potrzeby środowiska seniorów i chęć udzielania wsparcia dla inicjatyw Rady Seniorów. W dyskusji poruszono tematy związane z potrzebami osób starszych w naszym mieście, możliwościami ich rozwiązywania, włączaniem się seniorów w życie miasta, zabezpieczeniem infrastruktury społecznej z przeznaczeniem na aktywności seniorów, polityką senioralną Państwa i in. Przewodnicząca Rady omówiła działania związane z realizacją zadania „Kulturalna Integracja 60+”. Posiedzenie odbyło się w sali konferencyjnej w Urzędzie Miejskim w Łomży.

5) 15.11.2023 r. - w związku z realizacją zadania „Kulturalna Integracja 60+” posiedzenie Łomżyńskiej Rady Seniorów poświęcone było w całości sprawom związanym z organizacją spotkań szkoleniowo – integracyjnych Łomżyńskiej Rady Seniorów z radami seniorów z województwa podlaskiego:

- z Gminną Radą Seniorów w Łapach (22.11.2023 r.) ze szkoleniem z zakresu starzenia się mózgu, problemów z pamięcią,

- z Radą Seniorów Gminy Supraśl (29.11.2023 r.) ze szkoleniem z zakresu dostępu do informacji publicznej,

- z Radą Seniorów Miasta Augustowa (8.12.2023 r.) ze szkoleniem dotyczącym żywienia osób starszych połączonym ze wspólnym spotkaniem opłatkowym.

6) 13.12.2023 r. - posiedzenie było poświęcone wypracowaniu opinii do projektu Uchwały Rady Miejskiej Łomży zmieniającej Uchwałę Nr 563/LX/18 Rady Miejskiej Łomży z dnia 17 października 2018 r. w sprawie powołania Łomżyńskiej Rady Seniorów w zakresie dotyczącym zmian w Statucie Rady. Opinia wraz z propozycją zmian zapisów w projekcie Uchwały została przedłożona do Wydziału Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych w dniu 15.12.2023 r.

AKTYWNOŚĆ

1. Udział Przewodniczącej Łomżyńskiej Rady Seniorów G. Czajkowskiej w pracach Zespołu Ekspertów ds. opracowania Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w obszarze dotyczącym osób starszych w województwie podlaskim. Po dokonaniu analizy, 6.02.2023 r. zgłoszono propozycje zmian w dokumencie „Wnioski i rekomendacje wynikające z diagnozy poszczególnych obszarów interwencji do Regionalnego Planu Rozwoju Usług i Deinstytucjonalizacji dla województwa podlaskiego na lata 2023-2025” w obszarze OSOBY

STARsze, które w większości zostały uwzględnione przy opracowywaniu przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku ostatecznej wersji Regionalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w województwie podlaskim na lata 2023-2025.

2. Udział Przewodniczącej Łomżyńskiej Rady Seniorów G. Czajkowskiej w inauguracji (28.03.2023 r.) Uniwersytetu Bezpiecznego Seniora I edycja – inicjatywa Rady Seniorów przy Marszałku Województwa Podlaskiego.

3. Udział członków Łomżyńskiej Rady Seniorów w spotkaniach wielkanocnych w Klubie Senior+ (29.03.2023 r.) Dziennym Domu Senior+ (30.03.2023 r.).

4. Udział członków ŁRS (Stanisław Kaseja, Janina Wlik – Surowik, Maria Romanowska, Regina Grzymek i Grażyna Czajkowska, jako członkini Rady przy Marszałku) w V posiedzeniu Rady Seniorów przy Marszałku Województwa Podlaskiego II kadencji w dniu 19.04.2023 r. poświęconym w szczególności prezentacji projektu Programu wsparcia przez Województwo Podlaskie podlaskich rad seniorów.

5. Udział członków Łomżyńskiej Rady Seniorów w wydarzeniu zorganizowanym przez podlaski samorząd 4.05.2023 r. w Operze i Filharmonii Podlaskiej, na którym uczczono 32. rocznicę wizyty Jana Pawła II w Białymstoku i Łomży.

6. Udział przedstawicieli Łomżyńskiej Rady Seniorów w spotkaniu na temat rządowych działań na rzecz osób starszych (10.05.2023 r.) zorganizowanego w Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim z udziałem Joanny Jeleniewskiej – Dyrektora Departamentu Polityki Senioralnej w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, Wojewody Podlaskiego Bohdana Paszkowskiego i Wicewojewodów – Tomasza Madrasa i Bogusławy Szczerbińskiej. Tematem spotkania były: „Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)” oraz lokalne plany deinstytucjonalizacji (zasady tworzenia, przykłady opracowanych dokumentów).

7. Udział członków Łomżyńskiej Rady Seniorów w pracach Podlaskiej Delegatury Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, która została powołana Uchwałą Prezydium OPS 20.01.2023 r. Pierwsze w województwie podlaskim spotkanie Podlaskiej Delegatury Obywatelskiego Parlamentu Seniorów odbyło się 8.02.2023 r. w Urzędzie Miejskim w Wasilkowie, w którym uczestniczyli Danuta Żukowska, Stanisław Kaseja i Grażyna Czajkowska. Przewodnicząca Łomżyńskiej Rady została wybrana do składu Zarządu Podlaskiej Delegatury OPS. G. Czajkowska uczestniczyła dnia 7.03.2023 r. w spotkaniu z Wojewodą Bohdanem Paszkowskim (z udziałem Ewy Feszler – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej oraz Elżbiety Ufnal – Pełnomocnika Wojewody d/s Seniorów, 22.03.2023 r. – w spotkaniu z Bożeną Tomaszewską Zastępcą Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku, 04.04.2023 r. – w spotkaniu się z Marszałkiem Woj. Podlaskiego Arturem Kosickim. Rozmowy dotyczyły planów działania Delegatury, wsparcia jej działań na rzecz seniorów przez samorząd i instytucje wojewódzkie. Członkowie Podlaskiej Delegatury wypracowali i zgłosili rekomendacje do programu działania Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, które były omawiane na posiedzeniach Prezydium Obywatelskiego Parlamentu Seniorów.

8. Udział Przewodniczącej Łomżyńskiej Rady Seniorów G. Czajkowskiej w pracach Komisji Prawnej Obywatelskiego Parlamentu Seniorów. Prace te skupiły się w szczególności nad wypracowaniem zapisów Regulaminu działania ruchu społecznego, jakim jest Obywatelski Parlament Seniorów oraz oddzielenia tego ruchu od stowarzyszenia OPS, uniezależnienia od siebie tych dwóch ciał i oddzielenia władz tych ciał.

9. Udział Przewodniczącej G. Czajkowskiej w Zgromadzeniu Ogólnym Rad Seniorów i konferencji w 10. rocznicę rad seniorów w Polsce, które odbyły się 12.06.2023 r. w Sejmie RP. Hasło wydarzenia: „Dziesięć lat doświadczeń Rad Seniorów w Polsce – rola rad seniorów w budowaniu i rozwoju demokracji samorządowej”. Organizatorami Zgromadzenia Ogólnego byli: Ogólnopolskie Porozumienie o Współpracy Rad Seniorów, Warszawska Rada Seniorów oraz Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Janusza Korczaka, a patronatem honorowym objęła Wicemarszałek Sejmu Małgorzata Kidawa – Błońska.

10. Udział członków Łomżyńskiej Rady Seniorów (Moniki Brzóska i Marty Kopeć) w debacie wraz z wymianą doświadczeń pomiędzy Miastem Łomża a przedstawicielami partnera norweskiego z Okręgu Nordland w ramach projektu pn. „Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję”, która odbyła się 14.06.2023 r. Tematyka „Formy partycypacji społecznej z wykorzystaniem infrastruktury miejskiej”.

11. Udział członków Łomżyńskiej Rady Seniorów (S. Kaseja, G. Czajkowska) w uroczystej sesji Rady Miejskiej z okazji 605-lecia nadania praw miejskich Łomży – 15.06.2023 r.

12. Udział Przewodniczącej G. Czajkowskiej w konferencji Seniorzy XXI wieku, Komunikacja włączająca – Communication Inclusion (COM-IN), poświęconej aktywnym i twórczym metodom wpływającym na rozwój osób starszych, wykorzystującym dziennikarstwo obywatelskie oraz techniki dziennikarskie w edukacji seniorów. Konferencja połączona była z częścią wykładową na temat „Jak umysł rośnie w siłę, gdy mózg się starzeje –

o mądrości, twórczym myśleniu i rozwoju w starszym wieku". Konferencja była zorganizowana przez Stowarzyszenie Szukamy Polski i odbyła się 16.06.2023 r. w Białymstoku.

13. Udział w Senioradzie w Ostrołęce 18.06.2023 r. (G. Czajkowska, J. Przybylski, J. Wilk – Surowik).

14. Udział Przewodniczącej Łomżyńskiej Rady Seniorów G. Czajkowskiej w pracach Zespołu Doradczego Partnerów Społeczno – Gospodarczych powołanego Zarządzeniem nr 1/2023 z dnia 13.03.2023 r. Komitetu Sterującego ZIT MOF Miasta Łomży w sprawie powołania zespołu doradczego partnerów społeczno – gospodarczych. Zespół pełnił funkcję ciała opiniującego – doradczego przy opracowaniu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Łomży

15. Udział członków Rady w konsultacjach społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji, w debacie o obszarze rewitalizacji połączonej z wykładem o zasadach planowania i prowadzenia rewitalizacji (19.06.2023 r.) oraz w spotkaniu konsultacyjnym (20.06.2023 r.) dotyczącym projektu uchwały Rady Miejskiej w Łomży w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

16. Udział Przewodniczącej Łomżyńskiej Rady Seniorów G. Czajkowskiej w Zespole zadaniowym do opracowania, monitorowania i aktualizacji "Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łomża na lata 2022 - 2030". Na etapie realizacji Strategii odbywa się okresowa ocena wykonania założeń dokumentu, która jest przedkładana radnym Rady Miejskiej Łomży.

17. Udział członka Rady Waldemara Cieślika w pracach Rady Budżetu Obywatelskiego (wytypowano dnia 14.04.2023 r.).

18. Udział członków Łomżyńskiej Rady Seniorów w Forach Podlaskich Rad Seniorów, które odbywały się 9.03.2023 r. i 4.10.2023 r. w formule on – line. Na Forach poruszano ważne dla seniorów tematy, m.in. inicjatywa rad seniorów dotycząca utworzenia Podlaskiego Centrum Międzypokoleniowego, działania Podlaskiej Delegatury Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, zmiany ustaw samorządowych w zakresie rad seniorów, stosunek kandydatów na posłów i senatorów do spraw osób starszych, opieka długoterminowa, informacje o raportach dotyczących tematyki senioralnej. Wystosowano również apel do mieszkańców województwa o szeroki udział w wyborach do Sejmu i Senatu.

19. Udział członków Rady w kampaniach społecznych oraz warsztatach, konferencjach, webinarach, debatach, prezentacjach raportów jako forma zdobywania i poszerzania wiedzy z różnych obszarów (udział również online), np.:

- w Kongresie Gospodarki Senioralnej (online), który odbył się w Warszawie 15.06.2023 r
- w konferencji nt. Polityka społeczna, jako fundament rozwoju społeczno-gospodarczego – w 100-lecie uchwalenia ustawy o opiece społecznej, Warszawa, 30 – 31.05.2023 r. (online),
- w webinarze Potrzeby i formy wsparcia seniorów w społeczności lokalnej w kontekście środków z EFS+, 27.01.2023 r.,
- w spotkaniu prasowym dotyczącym kampanii społecznej Przemoc wobec osób starszych Nie bądź biernym widzem, Centrum Aktywności Społecznej w Białymstoku, 14.11.2023 r.,
- w webinarze Okazja czy oszustwo? Sprawdź zanim podejmiesz decyzję inwestycyjną, 21.06.2023 r.,
- w webinarze Informacyjna rola KNF i UKNF. Sprawdź zanim podejmiesz decyzję inwestycyjną, 18.05.2023 r.,
- w konferencji nt. Srebrnej Gospodarki z podtytułem Konsument, gospodarstwo domowe, przedsiębiorstwo, organizacja, zorganizowanej przez Polskie Towarzystwo Gerontologiczne O/Szczecin i Uniwersytet Szczeciński 22 – 23.03.2023 r. w trybie online,
- w VII Kongresie Gospodarki Senioralnej (online) pn. Dialog Pokoleń – społeczeństwo - zdrowie – praca – rynek konsumencki, 15.06.2023 r.
- w cotygodniowych spotkaniach Banku Srebrnej Gospodarki – punkt wiedzy i in.

20. Spotkanie w Hali Kultury z seniorami z gminy Czerwonak (woj. wielkopolskie) 31.08.2023 r.

21. Włączenie się członków Rady w prace nad zmianą uchwały Rady Miejskiej w sprawie powołania Łomżyńskiej Rady Seniorów w zakresie zmiany zapisów w statucie ŁRS zgodnych ze zmianą Ustawy o samorządzie gminnym.

22. Udział Przewodniczącej G. Czajkowskiej w pracach Rady Seniorów przy Marszałku Województwa Podlaskiego.

23. Udział Wiceprzewodniczącego Rady S. Kaseji i Prezydenta Miasta Łomża Mariusza Chrzanowskiego w uroczystym przekazaniu przez Marszałka Woj. Podlaskiego Artura Kosickiego czeków na realizację inicjatyw rad seniorów dn. 2.08.2023 r. w Urzędzie Marszałkowskim Woj. Podlaskiego)). Miasto Łomża otrzymało 30 tys. zł na realizację zadania Kulturalna Integracja 60+. Zadanie było realizowane od października do grudnia 2023 r.

24. Udział Przewodniczącej G. Czajkowskiej w II Podlaskiej Senioradzie „O Seniorach i dla Seniorów” (6 – 7.09.2023 roku, Hotel i Restauracja Lipowy Most).

25. Udział członków Rady (9 osób) w Podlaskiej Wigilii Seniorów, organizowanej przez Marszałka Województwa Podlaskiego Artura Kosickiego, 19.12.2023 r.

26. Partnerstwo Łomżyńskiej Rady Seniorów i udział członków Rady w projekcie Łomżyńskiego Klastra Ekonomii Społecznej pn. „Klub Seniora – Łomżyńska Akademia Liderów 60+” (od czerwca 2023 r. do listopada 2023 r.). Działania projektowe dotyczyły zwiększenia udziału seniorów w życiu społecznym Miasta, wpływu na politykę senioralną, rozwoju infrastruktury społecznej, wypracowaniu pomysłów służących poprawie życia seniorów i tworzenia warunków do godnego starzenia się. Podsumowaniem projektu było III Łomżyńskie Forum Seniora z debatą na temat działań władz samorządowych odnośnie polityki senioralnej. Organizatorem Forum było Stowarzyszenie Łomżyński Klaster Ekonomii Społecznej i Stowarzyszenie Sapere Aude a partnerem wydarzenia Łomżyńska Rada Seniorów. Forum odbyło się 23.11.2023 r. w Restauracji Retro w Łomży.

27. Realizacja projektu Kulturalna Integracja 60+ - projektu realizowanego przez Miasto Łomża z inicjatywy Łomżyńskiej Rady Seniorów, finansowanego z budżetu Województwa Podlaskiego w ramach zadania pn. „Współpraca z Podlaskimi Radami Seniorów”. Projekt obejmował zakup 600 biletów dla seniorów na koncerty łomżyńskich filharmoników, organizację trzech spotkań szkoleniowo – integracyjnych Łomżyńskiej Rady Seniorów z radami seniorów z innych miejscowości, a także wyjazd studyjny Łomżyńskiej Rady Seniorów.

28. Współpraca ŁRS przy organizacji Seniorady, która odbyła się 14.09.2023 r. na Starym Rynku w Łomży.

29. Udział członków ŁRS w spotkaniach opłatkowych w Dziennym Domu Senior+ (7.12.2023 r.), Klubie Senior+ (13.12.2023 r.), Domu Rodzinnym Pod Dobrym Aniołem (14.12.2023 r.). Spotkania uświetniły występy zespołów działających w placówkach. W spotkaniach brali udział: duchowieństwo, władze Miasta.

30. Udział członków ŁRS (9 osób) w Podlaskiej Wigilii Seniorów, organizowanej przez Marszałka Województwa Podlaskiego Artura Kosickiego, 19.12.2023 r.

Łomżyńska Rada Działalności Pożytku Publicznego

ŁRDPP jest organem konsultacyjnym i opiniodawczo-doradczym w zakresie działalności pożytku publicznego. Jej głównym celem jest wspieranie działań obywatelskich poprzez ułatwienie współpracy sektora pozarządowego z Miastem Łomża. Rada liczy 12 osób, jej kadencja trwa 3 lata.

W 2023 r. zakończyła się III kadencja ŁRDPP. Ostatnie posiedzenie odbyło się 17 sierpnia 2023 r. w Hali Kultury w Łomży. Spotkanie było okazją do podsumowania trzyletniej pracy rady. Zastępca Prezydenta Andrzej Stypułkowski podziękował członkom ŁRDPP i wręczył im listy podpisane przez Prezydenta Łomży.

Wybory do rady IV kadencji odbyły się 18 września 2023 r. w Domku Pastora w Łomży. W zebraniu wyborczym wzięło udział łącznie 13 osób – przedstawiciele organizacji pozarządowych, którzy przedłożyli stosowne pełnomocnictwa władz statutowych swojej organizacji. Uczestnicy zebrania wyborczego zgłosili 11 kandydatów do składu rady. Po przeprowadzeniu wyborów, 7 kandydatów z największą liczbą głosów uczestnicy zebrania wyborczego rekomendowali Prezydentowi Łomży.

Prezydent Miasta Łomża Zarządzeniem nr 267/23 z dnia 21 września 2023 r. powołał Łomżyńską Radę Działalności Pożytku Publicznego w składzie:

1. Joanna Brzezińska
2. Monika Brzóska
3. Daniel Chojnowski
4. Ireneusz Waldemar Cieślik
5. Hanka Gałązka
6. Bożena Iwona Gryczewska
7. Robert Grzymała
8. Marta Kopeć
9. Stanisław Oszkiniś
10. Piotr Pawłowski
11. Marcin Piotrowski
12. Mariusz Tarka

Łomżyńska Rada Działalności Pożytku Publicznego w nowym składzie spotkała się 5 października 2023 r., aby wybrać swoje władze. W posiedzeniu wzięło udział 10 członków ŁRDPP, którzy wybrali: Roberta Grzymałę na przewodniczącego, Piotra Pawłowskiego na wiceprzewodniczącego i Martę Kopeć na sekretarza rady.

16 października 2023 r. odbyło się drugie posiedzenie ŁRDPP IV kadencji, na którym jej członkowie opiniowali Roczny Program Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi na 2024 rok oraz Łomżyński Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych Uzależnień na 2024 rok. Oba programy rada zaopiniowała pozytywnie.

Jako kapituła konkursu „Łomżyński Społecznik Roku, Łomżyńska Inicjatywa Roku” Łomżyńska Rada Działalności Pożytku Publicznego będzie oceniała kandydatury zgłoszone w tegorocznej edycji konkursu. Rozstrzygnięcie planowane jest na początku 2024 roku.

Młodzieżowa Rada Miejska

Młodzieżowa Rada Miejska w Łomży działa na podstawie Statutu przyjętego Uchwałą Nr 165/XXI/16 Rady Miejskiej z dnia 25 stycznia 2016 r. z późniejszymi zmianami przyjętymi Uchwałą NR 483/LI/22 Rady Miejskiej z dnia 23 marca 2022 r. oraz Uchwałą Nr 500/LIII/22 Rady Miejskiej Łomży z dnia 27 kwietnia 2022 r. zmieniającą Uchwałą Nr 483/LI/22 Rady Miejskiej Łomży z dnia 23 marca 2022 r. zmieniającą Uchwałą Nr 165/XXI/16 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 stycznia 2016 r. z późn. zm. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miejskiej

Młodzieżowa Rada Miejska ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny organów samorządu, liczy 23 radnych. W skład III kadencji MRM wchodzi:

1. Bączek Maciej
2. Brodowski Marcin
3. Demby Bartosz
4. Gosk Wiktoria Maria
5. Grzymała Natalia
6. Gutowska Ewelina
7. Jankowska Dominika
8. Jórzak Wiktor
9. Karwowski Hubert
10. Karwowski Jakub
11. Kołota Bartosz
12. Krajewska Julia
13. Kulesza Julia
14. Niebrzydowska Wiktoria
15. Rupacz Aleksandra
16. Składanek Aleksandra
17. Skowrońska Alicja
18. Szeligowski Amadeusz
19. Szok Wiktoria
20. Trawińska Jakub
21. Tyborowski Dawid
22. Ulatowski Dominik
23. Zawalich Krystian

W 2023 roku członkowie Młodzieżowej Rady Miejskiej Łomży realizując swoje zadania statutowe podjęli szereg inicjatyw i zaangażowali się w liczne działania, tj.:

- Udział przewodniczącego Rady w pracach komisji konkursowej konkursu „Mój pomysł na biznes - Zabiznesuj w Łomży”,
- Udział przedstawicieli Rady w Akademii Młodzieżowych Rad w Białymstoku,
- Udział w uroczystości wręczenia Łomżyńskich Laurów Sportowych oraz nagród Łomżyński Społecznik Roku i Łomżyńska Inicjatywa Roku 2022.
- Udział przedstawicieli Rady w konferencji „Młodzieżowe rady dla klimatu. Sprawdzone sposoby na zieloną zmianę” w Michałowicach.
- Udział w Europejskim Kongresie Rad Młodzieżowych w Lublinie oraz w Młodzieżowym Sejmiku Województwa Podlaskiego.
- Udział w szkoleniu „Czas na Twój głos” zorganizowanym przez Akademię Retoryki.

Ponadto Rada spotykała się na sesjach, podczas których poruszano bieżące tematy, którym zajmowała się Rada, min. Młodzieżowy Budżet Obywatelski, Kongres Młodzieżowych Rad w Lublinie, procedury regulujące uczestnictwo radnych w wydarzeniach zewnętrznych.

Rada spotykała się z Prezydentem Miasta Mariuszem Chrzanowskim, zastępcą prezydenta Andrzejem Garlickim, radnymi Rady Miejskiej oraz przedstawicielami jednostek oświatowych, podczas tych spotkań omawiano potrzeby młodych ludzi w mieście, dyskutowano o mijającej kadencji Rady oraz dobrych praktykach.

W październiku 2023 roku odbyły się wybory do Młodzieżowej Rady Miejskiej. W Łomży utworzono 17 okręgów wyborczych, w których mieszkańcy miasta w wieku 13-18 lat mogli oddać głos na swojego kandydata. W wyniku przeprowadzonego głosowania młodzieżowymi radnymi IV kadencji zostali:

1. Maciej Bylica
2. Maciej Faryna
3. Filip Gagov
4. Szymon Głodkowski
5. Piotr Grala
6. Maja Klimaszewska
7. Bartosz Korwek
8. Magda Maciejewska zast. Tomasz Sokalski
9. Kacper Miłaszewski
10. Jakub Morawski
11. Kewin Nadolny
12. Gabriela Okuniewska
13. Marcel Pachucki
14. Julia Pawłowska
15. Paula Pianko
16. Martyna Rutkowska
17. Maja Smolińska
18. Zuzanna Szczęśna
19. Amadeusz Szeligowski
20. Marta Szmit
21. Dawid Wiśniewski
22. Sandra Witkowska
23. Patryk Zalewski

W listopadzie członkowie MRM stworzyli grupę nieformalną i wspólnie ze Stowarzyszeniem M ma Moc (w roli patrona) napisali projekt Lider Młodego Pokolenia, w ramach którego zorganizowano spotkanie integracyjne dla IV kadencji MRM połączone ze szkoleniem Akcja! Integracja, Komunikacja, które poprowadziła Karolina Krzykowska oraz szkolenie z Podstaw wystąpień publicznych poprowadzone przez Tomasza Rackiego. Zadania sfinansowano z projektu Młodzieżowe Podlaskie Lokalnie.

IV kadencja Młodzieżowej Rady Miejskiej Łomży została zainaugurowana 23 listopada 2024. W grudniu zaś członkowie Rady brali udział w warsztatach przyszłościowych poprowadzonych przez Agnieszkę Maszkowską, podczas których wypracowano wstępny plan pracy Rady na obecną kadencję.

Łomżyńska Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnością

Łomżyńska Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnością została powołana Zarządzeniem nr 5/2019 Prezydenta Miasta Łomża. Jej skład był regulowany zarządzeniami Prezydenta Miasta Łomża nr 55/2019, nr 163/2019, nr 187/2019, nr 292/2019, nr 304/2019. W 2023 roku w jej skład wchodził następujący członek:

1. Blusiewicz Hanna
2. Borawska Anna
3. Gilewska Iwona
4. Godlewski Krzysztof
5. Góralczyk Mirosława
6. Janczyk Stanisław
7. Jankowski Wojciech Konstanty
8. Kaja Jarosław

9. Kamińska Magdalena
10. Karwowska Elżbieta
11. Kuźmienko Elżbieta
12. Lipiński Piotr
13. Malinowska Bogumiła
14. Mierzejewski Jerzy
15. Pawłowski Piotr
16. Piaścik Mirosława Anna
17. Raczek-Szyjko Katarzyna
18. Rainko Krzysztof
19. Serafin Jadwiga
20. Sinoff Magdalena Anna
21. Szczodry Tadeusz
22. Szymańska Ewa Katarzyna
23. Szymański Jan
24. Szymański Bernard
25. Wróblewski Tomasz

W roku 2023 odbyły się dwa spotkania Rady, podczas których omawiane były problemy oraz potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami. Jako organ opiniotwórczo - doradczy Rada oceniała realizację oraz programy działań na rzecz osób niepełnosprawnych wspierane przez MOPS, PFRON.

Podczas posiedzeń szczegółowo omawiano wsparcie, o które mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne. Na spotkania Rada zapraszała zastępcę prezydenta, dyrektorów jednostek miejskich oraz ekspertów, z którymi dyskutowano o bieżących potrzebach (pozyskanie mieszkań socjalnych dla ON znajdujących się w trudnej sytuacji, interwencja w sprawie kosztów biletów wstępu na pływalnię miejską, w sprawie zatrudnienia epileptologa w łomżyńskim szpitalu, czy usprawnień w komunikacji miejskiej). Omawiano możliwości dofinansowania z PFRON zakupu np. urządzeń wspomagających dla osób z niepełnosprawnościami oraz bezzwrotnego wsparcia finansowego na otwarcie jednoosobowej działalności gospodarczej.

Przez cały czas Rada nieustannie wspiera osoby niepełnosprawne inicjując drobne przedsięwzięcia, angażuje się i wsluchuje w potrzeby ON poprzez chociażby rozpropagowywanie informacji dotyczących rehabilitacji domowej czy też projektów, które prowadzą do rozwoju społecznego i zawodowego społeczności osób z niepełnosprawnościami (np. ZAZ, CIS Łomża i CIS Piątnica, współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Miasta Łomża i okolic takimi jak np. Fundacja Normalna Przyszłość, Fundacja Czas Rozwoju).

Łomżyńska Rada Sportu

Została powołana Zarządzeniem Nr 42/19 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 15 lutego 2019 r. Rada jest organem opiniodawczym i doradczym Prezydenta Łomży w zakresie kultury fizycznej i sportu. W skład Rady wchodzi przedstawiciele różnych środowisk sportowych. W dniu 17.01.2023r. Zarządzeniem nr 9/23 Prezydenta Miasta Łomży ze składu Łomżyńskiej Rady Sportu odwołano Łukasza Uściłowskiego, dotychczas reprezentującego Łomżyński Klub Sportowy 1926. Zarządzeniem nr 77/23 Prezydenta Miasta Łomży z dnia 14 marca 2023 roku ze składu Łomżyńskiej Rady Sportu przedstawicielką Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego Akademii Nauk Stosowanych w Łomży, Magdalenę Sepczyńską. Według stanu na dzień 31.12.2023r. w radzie zasiadało 19 członków.

Wg zasad określonych w zarządzeniu powołującym, Łomżyńska Rada Sportu obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez przewodniczącego, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.

W roku 2023 Łomżyńska Rada Sportu odbyła 3 posiedzenia, z czego jedno w trybie zdalnym. Zarząd Łomżyńskiej Rady Sportu obradował zaś czterokrotnie. Rada w 2023 roku podejmowała następujące tematy:

- zasady przyznawania dotacji klubom sportowym,
- zaopiniowanie wniosków w sprawie przyznawania nagród Łomżyński Laur Sportowy,
- zaopiniowanie wniosków o przyznanie i pozbawiania stypendiów sportowych,
- omówienia i zaopiniowania zmian w Regulaminie Przyznawania Stypendiów Sportowych,
- omówienia i zaopiniowania zmian w regulaminie przyznawania nagród Prezydenta Miasta Łomży „Łomżyński Laur Sportowy”.

W dniu 03 lutego 2023 r. odbyło się posiedzenie Łomżyńskiej Rady Sportu w zakresie zaopiniowania złożonych wniosków o przyznanie nagród w ramach Łomżyńskich Laurów Sportowych oraz w zakresie zaopiniowania zmian w Regulaminie przyznawania stypendiów sportowych, które miały zostać poddane pod głosowanie w Radzie Miejskiej Łomży. Wcześniej sprawy te omówiono na posiedzeniu zarządu Łomżyńskiej Rady Sportu, która obradowała w dniu 23 stycznia 2023r.

W dniu 11 października 2023 r. zarząd Łomżyńskiej Rady Sportu spotkał się celem omówienia proponowanych zmian w regulaminie przyznawania nagród Prezydenta Miasta Łomży „Łomżyński Laur Sportowy”. Następnie zwołane zostało zdalne posiedzenie Łomżyńskiej Rady Sportu celem zapoznania się z propozycjami przez wszystkich jej członków.

Ostatnie posiedzenie Łomżyńskiej Rady Sportu odbyło się w dniu 29 grudnia 2023 roku i dotyczyło zaopiniowania złożonych wniosków o przyznanie okresowych stypendiów sportowych osobom fizycznym osiągającym wyniki we współzawodnictwie sportowym w roku 2023.

Rada Gospodarcza

Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Łomży została powołana Zarządzeniem nr 65/2019 Prezydenta Miasta Łomży z dnia 11.03.2019 w sprawie powołania Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Łomży. W 2023 r. Rada nie obradowała.

Jednostki pomocnicze

Jednostkami pomocniczymi w mieście Łomża są Rady Osiedli (samorządy mieszkańców). Do ich kompetencji należy m.in. organizowanie i wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych, współdziałanie w tworzeniu projektu budżetu miasta w zakresie przedsięwzięć inwestycyjnych dotyczących osiedla, a także opiniowanie i zgłaszanie wniosków w sprawach skierowanych do Rady Osiedla przez Radę Miejską, Prezydenta Miasta czy rozpatrywanie wniosków mieszkańców.

Na terenie Łomży działa 15 Rad Osiedli. Ich statuty określa uchwała Nr 105/XXI/03 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29 października 2003 roku w sprawie nadania statutów jednostkom pomocniczym Miasta Łomża (Dz. Urz. Woj. Podla.2003.116.2160 z dnia 13.11.2003).

W 2023 r. Rady Osiedli angażowały się w szczególności w kampanię Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża 2023. Przedstawiciele Rad Osiedli wchodzący w skład Rady Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża nadzorowali kampanię BO na terenie swoich osiedli, byli autorami wielu pomysłów zgłaszanych do realizacji, aktywnie zbierali głosy mieszkańców.

W 2023 r. z Budżetu Obywatelskiego zrealizowano szereg pikników osiedlowych, w których organizację Rady Osiedli były bardzo zaangażowane.

WSPÓŁPRACA MIASTA ŁOMŻY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Na terenie Miasta Łomża na koniec 2023 r. funkcjonowało 231 organizacji pozarządowych, w tym: 71 stowarzyszenia zarejestrowane w KRS, 33 stowarzyszenia zwykłe, 57 fundacji, 28 jednostek terenowych stowarzyszeń i fundacji oraz 42 kluby i stowarzyszenia sportowe.

W 2023 r. na realizację zadań publicznych Miasto Łomża przyznało organizacjom pozarządowym **2 867 825,00 zł.**

W 2023 roku organizacje pozarządowe złożyły w Urzędzie Miejskim w Łomży 187 ofert na realizację zadań publicznych (172 w trybie konkursowym i 15 w trybie pozakonkursowym). Z udziałem środków Miasta Łomża zrealizowanych zostało 115 zadań publicznych na łączną kwotę 2 833 307,72 zł. W działaniach podejmowanych przez NGO wzięło udział łącznie ponad 34 652 osoby.

Po raz kolejny w 2023 r. Miasto Łomża dofinansowało realizację zadania publicznego „Centrum Organizacji Pozarządowych”, które świadczyło pomoc szkoleniową i doradczą organizacjom pozarządowym z terenu Łomży. Ofertę wspólną na prowadzenie COP złożyły organizacje: Fundacja „Czas lokalny” i Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych.

Zadanie realizowane było od 1 marca do 22 grudnia 2023 r. W ramach działalności COP ok. 100 osób z łomżyńskich organizacji pozarządowych podwyższyło swoje kompetencje w zakresie prowadzenia organizacji pozarządowej. Centrum Organizacji Pozarządowych zorganizowało 2 szkolenia w pomieszczeniach Hali Kultury w Łomży, a także 4 spotkania warsztatowe w Domku Pastora. Doradztwo dla NGO obejmowało 2 formy: indywidualne doradztwo specjalistyczne (22 godziny) oraz dyżury konsultacyjne (72 godziny). W ramach zadania działała strona COP w Łomży, na której zamieszczane były aktualności, informacje ważne dla organizacji pozarządowych oraz linki do stron istotnych dla III sektora. W pomieszczeniach Hali Kultury w Łomży odbyło się seminarium - forum NGO na temat współpracy i potrzeb łomżyńskich organizacji pozarządowych. Udział w nim wzięło ponad 30 osób.

Współpraca organizacji pozarządowych z Miastem Łomża oparta jest na zapisach Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2022 r., poz. 1327,1265,1812), dokumentach strategicznych, programach określających politykę Miasta oraz uchwalanym corocznie Rocznym Programie Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Program na 2023 rok został przyjęty Uchwałą Nr 549/LXI/22 Rady Miejskiej Łomży z dnia 26 października 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2022 r., poz. 4714).

Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywała się w 2023 roku w formach finansowych i pozafinansowych. Podmiotami realizującymi postanowienia Rocznego Programu w zakresie współpracy Miasta i NGO były w szczególności:

- 1) Rada Miejska Łomży w zakresie ustalania kierunków tej współpracy;
- 2) Prezydent Miasta w zakresie sposobu realizacji Rocznego Programu, a w szczególności:
 - a) dysponowania środkami na ten cel w ramach budżetu Miasta,
 - b) ogłaszania konkursów ofert na realizację zadań publicznych.
- 3) przedstawiciel Miasta ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie:
 - a) udziału w tworzeniu standardów współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi,
 - b) udziału w diagnozowaniu potrzeb środowiska łomżyńskich organizacji pozarządowych,
 - c) koordynowania współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi.
- 4) komisje konkursowe w zakresie opiniowania ofert w konkursach ofert;
- 5) komórki organizacyjne Urzędu w zakresie bieżących kontaktów z organizacjami pozarządowymi, udziału w przygotowywaniu i konsultacjach projektu Rocznego Programu, przygotowywania i obsługi konkursów ofert na realizację zadań publicznych, w tym udzielania informacji o sposobie wypełniania ofert, sprawdzania ofert pod względem formalnym, upubliczniania wyników konkursów ofert,

sporządzania umów z organizacjami pozarządowymi, których oferty zostały wybrane do realizacji w konkursach ofert, nadzoru nad realizacją zadań publicznych i kontroli wydatkowania dotacji oraz w zakresie sporządzania sprawozdań z realizacji Roczno Programu;

- 6) Łomżyńska Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- 7) organizacje pozarządowe z siedzibą w Łomży i działające na rzecz Miasta.

Uchwała nr 435/XLVI/21 Rady Miejskiej Łomży z dnia 15 listopada 2021 r. w sprawie Roczno Programu Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2021 rok określiła zadania priorytetowe oraz planowaną wysokość środków na ich realizację w zakresie współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi na 2022 rok:

- 1) **W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz patologii społecznej – 528 000 zł** z przeznaczeniem na realizację Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień,
- 2) **W zakresie ochrony zdrowia – 100 000 zł** z przeznaczeniem na:
 - a) opiekę hospicyjną – paliatywną nad chorymi w terminalnym stadium choroby nowotworowej,
 - b) programy samopomocowe osób chorych, osób z niepełnosprawnością i ich rodzin,
 - c) programy służące profilaktyce, promocji zdrowia i wczesnej wykrywalności chorób, w tym dotyczące zdrowia psychicznego,
 - d) prowadzenie zajęć edukacyjnych oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością.
- 3) **W zakresie pomocy społecznej – 180 000 zł** z przeznaczeniem na:
 - a) dożywianie ludzi ubogich,
 - b) prowadzenie placówek wsparcia dziennego.
- 4) **W zakresie sportu – 1 380 000 zł** z przeznaczeniem na:
 - a) realizację systemu współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży szkolnej,
 - b) realizację programów szkolenia sportowego dzieci i młodzieży,
 - c) wspieranie rozwoju młodzieży szczególnie uzdolnionej, osiągającej najwyższe wyniki sportowe,
 - d) organizację na terenie miasta i regionu otwartych zawodów sportowych i sportowo-rekreacyjnych w szczególności dzieci i młodzieży o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym,
 - e) udział zespołów sportowych w zawodach o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim oraz organizacja tych zawodów na terenie miasta,
 - f) upowszechnianie i organizację otwartych imprez sportowych.
- 5) **W zakresie turystyki i rekreacji – 380 000 zł** z przeznaczeniem na:
 - a) organizacja młodzieżowych rajdów, spływów, zlotów krajoznawczych po Ziemi Łomżyńskiej,
 - b) wyznaczenie i oznakowanie szlaków dziedzictwa kulturowego w Łomży,
 - c) opracowanie i wydawanie niekomercyjnych wydawnictw promujących walory turystycznych Łomży, m.in. questów,
 - d) kreowanie i rozwój produktów turystycznych oraz organizacja imprez turystycznych na terenie Łomży, m.in. organizacja gier miejskich,
 - e) prowadzenie Punktu Informacji Turystycznej,
 - f) prowadzenie kąpieliska miejskiego.
- 6) **W zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego – 10 000 zł** z przeznaczeniem na:
 - a) edukację ekologiczną i przyrodniczą.
- 7) **W zakresie kultury i dziedzictwa narodowego – 150 000 zł** z przeznaczeniem na:
 - a) edukację patriotyczną oraz obywatelską,
 - b) edukację kulturalną i historyczną,
 - c) organizację otwartych imprez kulturalnych,
 - d) działalność promującą Łomżę,
 - e) działalność edukacyjną i popularno-naukową,
 - f) wspieranie lokalnego środowiska artystycznego.
- 8) **W zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i edukacji ekonomicznej – 40 000 zł** z przeznaczeniem na:
 - a) wspieranie działalności na rzecz organizacji pozarządowych (m.in.: podnoszenie poziomu wiedzy, profesjonalizacja realizacji zadań publicznych, podnoszenie standardu usług organizacji

- pozarządowych),
- b) promocję i wspieranie rozwoju wolontariatu,
 - c) Centrum Organizacji Pozarządowych, w ramach którego prowadzona będzie działalność szkoleniowo-warsztatowa, w tym m.in. z zakresu szkoleń dla potencjalnych operatorów, którzy w imieniu samorządu będą przygotowywać, przyznawać i rozliczać dotacje w ramach regrantingu,
 - d) prowadzenie Centrum Wolontariatu,
 - e) organizację pikniku/forum integracyjno-szkoleniowego dla NGO,
 - f) edukację ekonomiczną i konsumencką,
 - g) wsparcie ekonomii społecznej poprzez: szkolenia, konkursy, wydarzenia (m.in. Targi Ekonomii Społecznej),
 - h) przygotowanie osób do świadczenia pracy w podmiotach ekonomii społecznej poprzez realizację programu szkoleniowego (m.in.: szkolenia stanowiskowe, szkolenia z zakresu ekonomii społecznej)
- 9) W zakresie aktywizacji i integracji osób starszych – 30 000 zł z przeznaczeniem na:**
- a) działania edukacyjne i prozdrowotne,
 - b) wolontariat osób starszych i na rzecz osób starszych,
 - c) integrację wewnątrz i międzypokoleniową.
- 10) W zakresie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami – 20 000 zł z przeznaczeniem na:**
- a) działania edukacyjne i prozdrowotne,
 - b) integrację wewnątrz i międzypokoleniową.
- 11) W zakresie prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Miasta – na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 945) – zadanie rządowe finansowane ze środków budżetu państwa – zlecone gminie.**

Ostateczną wysokość środków finansowych na realizację Rocznego Programu na 2023 rok określiła Uchwała nr 579/LXV/22 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Łomża na rok 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2023 r., poz. 1138).

Na podstawie zapisów Rocznego Programu Współpracy Miasta Łomża z Organizacjami Pozarządowymi w 2023 r. ogłaszane były otwarte konkursy ofert w zakresie wskazanym w dokumencie, a także tryb pozakonkursowy. Oferty można było składać za pośrednictwem platformy Witkac.pl.

W 2023 roku podstawową formą wsparcia dla organizacji pozarządowych były dotacje na realizację zadań publicznych zgłaszanych w ramach otwartych konkursów ofert. Organizacje ubiegały się także o wsparcie swoich działań również w trybie pozakonkursowym. Otrzymywały też wsparcie finansowe na realizację swoich działań w ramach bieżących środków Miasta z kultury.

W 2023 roku organizacje pozarządowe złożyły w Urzędzie Miejskim w Łomży 187 ofert na realizację zadań publicznych (172 w trybie konkursowym i 15 w trybie pozakonkursowym). Z udziałem środków Miasta Łomża zrealizowanych zostało 115 zadań publicznych.

Zestawienie zadań zleconych organizacjom pozarządowym przez Miasto Łomża w 2023 r.

a) łączna wysokość środków finansowych przyznanych z budżetu miasta organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych (tryb konkursowy i pozakonkursowy)	2 863 650,00 zł dodatkowo ze śr. bież. z kultury 4 175,00 zł
b) łączna wysokość środków finansowych z budżetu miasta wykorzystanych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych (tryb konkursowy i pozakonkursowy)	2 829 132,72 zł dodatkowo ze śr. bież. z kultury 4 175,00 zł
c) łączny udział środków własnych organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych zleconych w drodze konkursów ofert (tryb konkursowy i pozakonkursowy)	1 126 797,31 zł
d) Procent niewykorzystanych dotacji zwróconych do budżetu Miasta	1,2
e) łączna liczba zadań publicznych realizowanych przez organizacje	115

pozarządowe z wyszczególnieniem zadań zleconych w drodze:	
- konkursów ofert	106
- trybu pozakonkursowego	9
f) łączna liczba ofert złożonych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych, z wyszczególnieniem ofert złożonych w drodze:	187
- konkursów ofert	172
- trybu pozakonkursowego	15
g) łączna liczba umów zawartych z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań publicznych (tryb konkursowy i pozakonkursowy)	115
h) łączna liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono realizację zadań publicznych (tryb konkursowy i pozakonkursowy)	75
i) liczba odbiorców działań – osoby (ok.)	34 652

BUDŻET OBYWATELSKI

Jedną z istotnych form aktywności mieszkańców Łomży jest Budżet Obywatelski, czyli środki pieniężne budżetu Miasta przeznaczone na realizację zadań wybranych przez Mieszkańców.

Podstawa prawna

- o Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz.40.),
- o Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz.U. 2018 poz. 130),
- o Uchwała nr 484/LI/22 Rady Miejskiej Łomży z dnia 23 marca 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r., poz. 1377) w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża
- o Zarządzenie Nr 136/22 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie harmonogramu konsultacji społecznych w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża 2023.
- o Zarządzenie Nr 138/22 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 22 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany składu Rady Budżetu Obywatelskiego do wdrożenia i realizacji Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża.
- o Zarządzenie Nr 299/22 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 19 września 2022 r. w sprawie miejsc do głosowania w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża 2023.

Osoby uprawnione do udziału w BO 2023

Uprawnieni do udziału w budżecie partycypacyjnym na rok 2023 (zarówno do składania zadań, jak i głosowania na zadania) byli wszyscy mieszkańcy Łomży. Przez pojęcie mieszkańca Łomży należy rozumieć osobę, która zamieszkuje na terenie Miasta Łomża.

W przypadku, gdy głosującym był mieszkaniec, który w dniu głosowania nie ukończył 16 lat konieczna była zgoda rodzica/ opiekuna prawnego na udział w przedsięwzięciu oraz na przetwarzanie danych osobowych poświadczona podpisem w stosownych miejscach na formularzu lub karcie do głosowania.

Kwota przeznaczona na BO 2023

Wysokość kwoty na budżet obywatelski regulują zapisy Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Ustawa wskazuje, że do dyspozycji mieszkańców powinna zostać przeznaczona kwota wysokości minimum 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu finansowym. Na realizację Budżetu Obywatelskiego 2023 Miasto Łomża przeznaczyło: 2 500 000 zł.

Podział na pule

Kwota została podzielona na realizację zadań:

- ogólnomiejskich – 600 000 zł
- strefowych – po 300 000 zł (w tym 50 000 zł na Zielony Budżet Obywatelski) na każdą z trzech stref,
- osiedlowych – po 60 000 zł na każde osiedle
- Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego – 100 000 zł

Limit kosztu pojedynczego zadania

Na zadania inwestycyjne w poszczególnych kategoriach zadań ustalono następujące limity:

- zadanie ogólnomiejskie – 600 000 zł
- zadanie strefowe – 300 000 zł (w tym 50 000 zł na Zielony Budżet Obywatelski)
- zadanie osiedlowe – 60 000 zł
- zadanie w ramach Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego – 100 000 zł

Na zadania o charakterze społecznym ustalono następujące limity:

- zadanie w ramach Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego -20 000 zł
- zadanie osiedlowe -10 000 zł

Harmonogram BO 2023

Terminy przeprowadzenia etapów Budżetu Obywatelskiego na rok 2023:

25 kwietnia - 8 maja 2022 r. - kampania informacyjna,
9-30 maja 2022 r. - zgłaszanie zadań przez mieszkańców,
31 maja - 17 czerwca 2022 r. - weryfikacja formalna i merytoryczna zgłoszonych zadań,
20 czerwca - 4 lipca 2022 r. - publikacja list zadań dopuszczonych i niedopuszczonych do głosowania,
21-29 czerwca 2022 r. - przyjmowanie odwołań od autorów zadań niedopuszczonych do głosowania,
30 czerwca - 15 lipca 2022 r. - rozpatrywanie odwołań,
5 września 2022 r. - ogłoszenie ostatecznej listy zadań poddanych pod głosowanie,
5-19 września 2022 r. - działania informacyjne,
19 września - 3 października 2022 r. - głosowanie,
4-24 października 2022 r. - liczenie głosów,
25 października 2022 r. - ogłoszenie wyników.

Akcja informacyjno-promocyjna

Prowadzenie ogólnomiejskiej kampanii informacyjno-promocyjnej o budżecie obywatelskim, jak co roku, było zadaniem Wydziału Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych Urzędu Miejskiego w Łomży. Celem kampanii ogólnomiejskiej było zachęcenie mieszkańców do aktywnego udziału w budżecie obywatelskim. Kampania była podzielona na dwa etapy. Pierwszy został przeprowadzony w kwietniu i maju 2022 r. a jego celem było zachęcenie mieszkańców do zgłaszania pomysłów w ramach budżetu obywatelskiego.

Drugi etap kampanii odbył się we wrześniu i październiku 2022 r. i dotyczył głosowania na zadania zgłoszone przez mieszkańców.

W ramach akcji informacyjnej, w celu dotarcia do jak największej liczby mieszkańców, zlecono kampanię reklamową na portalu społecznościowym Facebook, którą przeprowadziła firma Ideo Force. Ponadto (w obu etapach kampanii) zamieszczono plakaty informacyjne na słupach ogłoszeniowych – 120 szt. oraz w placówkach oświatowych, jednostkach miejskich i miejscach przeprowadzenia głosowania – 90 szt.

Na bieżąco zamieszczano informacje na temat kolejnych etapów budżetu na stronie www.lomza.pl i profilu Miasta Łomża na Fb, w ramach kampanii zlecono także emisję banerów informacyjnych na miejskich portalach internetowych (mylomza.pl oraz xlomza.pl). Pojawiły się także plakaty w Biuletynie Informacyjnym Urzędu Miejskiego „My z Łomży” (w wersji papierowej i internetowej). Rozmieszczono także roll-upy w miejscach do głosowania – 9 szt.

Zgłaszanie zadań

Etap zgłaszania zadań w ramach dziesiątej edycji trwał od 9 do 30 maja 2022 r. Mieszkańcy Łomży mieli możliwość zgłoszenia pomysłów w kategorii zadań ogólnomiejских, strefowych (w tym Zielonego Budżetu Obywatelskiego), osiedlowych i Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego.

Zgłaszanym zadaniem mogła być każda inicjatywa obywatelska o charakterze inwestycyjnym i społecznym, która: przyczynia się do rozwoju miasta Łomża, wpisuje się w zakres zadań własnych miasta Łomża i nie stanowi części większego zadania, jest zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz planami inwestycyjnymi miasta, jest zgodna z planami, strategiami, politykami i programami przyjętymi przez miasto, umożliwia nieodpłatne korzystanie z efektów realizacji projektu zrealizowanego w ramach Budżetu Obywatelskiego, uwzględnia, o ile jest to możliwe – zasady uniwersalnego projektowania, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U.2020, poz. 1062, z późn. zm.), jest zlokalizowana na terenie będącym własnością miasta, koszt zgłoszonego zadania nie przekracza progów określonych dla każdej kategorii, jest możliwa do realizacji w danym roku budżetowym, jest poparta przez minimum 10 mieszkańców miasta, a w kategorii osiedlowej przez minimum 10 mieszkańców osiedla, którego dotyczy zadanie.

Zgłaszanym zadaniem w ramach Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego mogła być każda inicjatywa obywatelska, która dotyczyła młodzieży.

Zadania społeczne mogły być zgłaszane tylko w ramach Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego oraz w kategorii zadań osiedlowych.

Z Budżetu Obywatelskiego wyłączone były inicjatywy zlokalizowane na terenach instytucji miejskich oraz podmiotów podległych Miastu, które nie są ogólnodostępne.

Zadania można było zgłaszać na formularzu będącym załącznikiem do Uchwały Nr 484/LI/22 Rady Miejskiej Łomży z dnia 23 marca 2022 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r., poz. 1377):

- w formie papierowej,
- w formie elektronicznej poprzez stronę www.lomza.pl,

- za pomocą poczty elektronicznej na adres budzetobywatelski@um.lomza.pl

Zgłoszone zadania

W ramach Budżetu Obywatelskiego 2023 mieszkańcy zgłosili 66 zadań:

- w kategorii ogólnomiejskiej – 11,
- w kategorii strefowej – 25 (w tym 11 zadań ZBO)
- w kategorii osiedlowej – 23 (w tym 5 zadań o charakterze społecznym),
- Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego – 7 (w tym 3 zadania o charakterze społecznym)

Formularze wpłynęły do Urzędu Miejskiego w Łomży w formie:

- w formie papierowej - 63
- w formie elektronicznej poprzez stronę www.lomza.pl - 3

Ocena projektów

Ocenę formalną projektów przeprowadzał Wydział Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych Urzędu Miejskiego w Łomży. Polegała ona na sprawdzeniu, czy wniosek:

- został złożony w terminie,
- został złożony na odpowiednim formularzu,
- zawiera wszystkie wymagane elementy takie jak opis, tytuł, lokalizacja itd.,
- została dołączona poprawna lista poparcia.

W przypadku, gdy projekt zawierał braki formalne, autor był wzywany do ich uzupełnienia w terminie 3 dni. Jeśli projektodawca nie uzupełnił braków, projekt był oceniany negatywnie.

W trakcie oceny formalnej autorzy wniosków, co do których były wątpliwości, zostali zaproszeni w celu złożenia wyjaśnień i naniesienia poprawek. Najczęstszym powodem wezwania było dołączenie listy poparcia zadania. Większość wnioskodawców uzupełniła braki i jedynie dziesięć wniosków w ostatecznej ocenie nie spełniło wymogów formalnych.

Projekty, które pozytywnie przeszły ocenę pod kątem kryteriów formalnych były kierowane do oceny merytorycznej. Za tę część etapu oceny były odpowiedzialne właściwe merytorycznie wydziały Urzędu Miejskiego w Łomży.

Ocena merytoryczna obejmowała sprawdzenie zgłaszanego zadania pod kątem:

- szacunkowego kosztu z formularza,
- szacunkowego kosztu wg oceniającego,
- kosztów utrzymania,
- lokalizacji (działka miasta/ własność miasta),
- zgodności z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz brakiem sprzeczności z planami inwestycyjnymi miasta,
- zgodności z planami, strategiami, politykami i programami przyjętymi przez miasto,
- możliwości realizacji w danym roku budżetowym.

Weryfikacji merytorycznej poddane było 56 wniosków, w tym:

- 11 z kategorii ogólnomiejskiej,
- 16 z kategorii strefowej,
- 22 z kategorii osiedlowej
- 7 z Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego.

Po weryfikacji merytorycznej, decyzją Rady Budżetu Obywatelskiego, poddane pod głosowanie zostały 44 zadania zgłoszone przez mieszkańców miasta, w tym:

- 4 w kategorii ogólnomiejskiej,
- 12 w kategorii strefowej,
- 21 w kategorii osiedlowej
- 7 w ramach Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego

Odwołania

Autorzy pomysłów ocenionych negatywnie mogli odwołać się od tej decyzji. W tym celu, w terminie od 6 do 14 września 2021 r. należało złożyć umotywowane odwołanie do Prezydenta. Odwołanie należało złożyć w formie pisemnej (osobiście lub przesłać pocztą), opatrzonej własnoręcznym podpisem lub przez Internet, przesyłając zeskanowaną i podpisaną treść odwołania z własnoręcznym podpisem na adres

budzetobywatelski@um.lomza.pl. Wpłynęło 2 odwołania od decyzji Rady Budżetu Obywatelskiego, jedno uwzględniono, drugie zostało odrzucone, a uzasadnienie przesłano do autora.

Głosowanie

Pod głosowanie poddane zostały 44 zadania zgłoszone przez mieszkańców miasta, w tym: 4 w kategorii ogólnomiejscowej, 12 w kategorii strefowej, 21 w kategorii osiedlowej 7 w ramach Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego

Zasady i przebieg głosowania.

Głosowanie mieszkańców na zadania trwało od 19 września do 3 października 2023 r. Głosować można było poprzez włożenie do urny wypełnionej karty do głosowania lub wypełnienie interaktywnej karty do głosowania udostępnionej na stronie internetowej www.lomza.pl.

W tej edycji zwiększono liczbę punktów, w których można oddać głos:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2 w Łomży, ul. Polna 16
- Wyższa Szkoła Agrobiznesu, ul. Studencka 16
- Akademia Nauk Stosowanych, ul. Akademicka 14
- Punkt Obsługi Mieszkańców Urzędu Miejskiego, Stary Rynek 14 (parter)
- Budynek administracyjno - biurowy, ul. Nowa 2
- Klub Seniora MOPS, ul. Nowogrodzka 7a
- Centrum Handlowe Galerii Veneda
- Galeria Łomża, ul. Piłsudskiego 14 A i B
- Park Wodny MOSIR, ul. Wyszyńskiego 15

Głosować można było jednorazowo, wybierając jedno zadanie w każdej z czterech kategorii (zadania ogólnomiejscowe, strefowe, osiedlowe, Młodzieżowy Budżet Obywatelski). W razie wyboru więcej niż jednego zadania w każdej z czterech kategorii lub niewypełnienia pól obowiązkowych w karcie lub braku czytelnego podpisu, lub w przypadku, gdy mieszkaniec oddał więcej niż jedną kartę w głosowaniu na zadanie do Budżetu Obywatelskiego, głos uznawany był za nieważny.

W głosowaniu wzięło udział 8069 osób. Ankietę internetową wypełniło 1335 osób, oddając 3473 głosy. Papierowe karty do głosowania wypełniło 6734 mieszkańców, oddając łącznie 19384 głosy. Odrzucono 1107 kart z uwagi na brak daty lub podanie daty niemieszczącej się w terminie głosowania, niewłaściwej liczby oddanych głosów, podanie adresu spoza Łomży lub nie podanie go w ogóle, brak czytelnego podpisu oraz powtarzające się głosy.

24 października 2022 r. Rada Budżetu Obywatelskiego zatwierdziła wyniki głosowania i skierowała do realizacji 29 pomysłów mieszkańców.

1. Budowa tężni solankowej na terenie Parku Jana Pawła II Papieża Pielgrzymy w Łomży
2. Siłownia pod chmurką, ul. Kierzkowa
3. Zielona strefa wypoczynku w „Wecie” z altaną ogrodową dla społeczności szkoły i mieszkańców pobliskiego osiedla,
5. Bezpieczne schronisko, ul. Wojska Polskiego 136
6. Zielone przystanki przy Galerii Dworcowej i Aleja Park, Al. Legionów
7. Wymiana zniszczonej nawierzchni chodników oraz parkingów przy Szkole Podstawowej nr 10 oraz parkingów przy pływalni miejskiej ul. Niemcewicz 17, Pas drogowy przy pływalni miejskiej oraz SP nr 10 obok bud. Przykoszarowa 31,35 oraz Niemcewicz 1,5
8. Renowacja i uzupełnienie placu zabaw przy ul. Browarnej, ul. Browarna i ul. Podleśna
9. Modernizacja istniejących i nowe ławki oraz uzupełnienie zieleni w ciągu ul. Wojska Polskiego, od ul. Tkackiej do ul. Meblowej
10. Chodnik na ul. Łukasińskiego
11. Ławki i śmietniki - Łomżyca
12. Remont odcinka od ul. Wyzwolenia 44 do ul. Obrońców Łomży 43/41
13. Biblioteka dla dzieci - nowoczesną strefą kultury, ul. 3 Maja 6A
14. Kulturalna Farna zaprasza - Święto Ulicy, Starówka Łomżyńska - ul. Farna
15. Mural „Łomża dawniej i dziś”, ul. Senatorska 13, budynek III LO
16. Kącik szachowo integracyjny, Teren rekreacyjny przy SP 4
17. Przebudowa wjazdu na parking przy ul. Polowa 55B

18. Stół betonowy do tenisa stołowego, ul. Wojska Polskiego 29 między ul. Dmowskiego 8
19. Utwardzenie drogi wewnętrznej kostką brukową, ul. Kwiatowa nr 27 i 29
20. Utwardzone dojścia do stref aktywności przy ul. Fabrycznej i Cegielnianej
21. Piknik rodzinny, Teren przy ul. Cegielnianej
22. Monitoring na Krasce, Os. Kraska
23. Teatr w plenerze, parking przy Akademii Nauk Stosowanych w Łomży
24. Mural na schodach, Muszla ul. Zjazd
25. Piknik integracyjny budowania pozytywnej relacji międzysąsiedzkiej oraz osób niepełnosprawnych pt.: „Bawmy się Razem”- Park miejski im. Jakuba Wagi
26. Poznaj swojego sąsiada, Bulwary Łomża
27. Rewitalizacja parku pomiędzy ul. Władysława Reymonta – Bolesława Prusa
28. Piłka w grze. Sportowe zmagania drużynowe, Obiekty sportowe ZSTiO NR 4
29. Murale Polskich Poetów
30. Rewitalizacja biblioteki – Szkolnego Centrum Kulturalnego,

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Wizyty delegacji zagranicznych w Łomży

W dniach 12-14 maja 2023 r. z oficjalną wizytą w Łomży przebywała delegacja partnerskiego miasta Zviahel na Ukrainie. Olha Shyrokopoiias – zastępca dyrektora Biblioteki Miejskiej, Alina Tomash – dyrektor Centrum Turystycznego oraz Anastasiia Bartnytska – główny specjalista Centrum Turystycznego, przyjechały do naszego miasta w celu wymiany doświadczeń w zakresie kultury i turystyki. Pobytowi towarzyszyło zwiedzanie łomżyńskich placówek kultury.

Wizytę ukraińskich gości oficjalnie rozpoczęło spotkanie w Urzędzie Miejskim w Łomży, na którym oprócz władz miasta obecni byli dyrektorzy łomżyńskich instytucji kultury i turystyki. Podczas pobytu w Łomży Ukrainki odwiedziły m.in. Miejską Bibliotekę Publiczną, Galerię pod Arkadami, Halę Kultury czy Filharmonię Kameralną. W planie znalazły się też wydarzenia odbywające się w ramach Nocy Muzeów, zwiedzanie miasta czy rejs gondolą po Narwi. Na zakończenie wizyty ukraińskiej delegacji przekazano 15 plasz fotograficznych poświęconych dziedzictwu i teraźniejszości Łomży. Zostaną one wykorzystane do zrobienia w Zviahlu wystawy, tak aby jego mieszkańcy mogli bliżej poznać partnerskie miasto nad Narwią.

Tradycyjnie delegacje zagraniczne odwiedziły Łomżę z okazji Dni Miasta. W dniach 14-18 czerwca, na 605. rocznicę nadania praw miejskich, nad Narew przybyły delegacje z Norwegii (Okręg Nordland), Turcji (Muratpaşa), Ukrainy (Borysław, Zviahel) oraz Litwy (Rejon Solecznicki).

Zagraniczni goście uczestniczyli w oficjalnym otwarciu placu Starego Rynku, międzynarodowej konferencji naukowej pt. „Prawne i organizacyjne aspekty międzynarodowej współpracy samorządowej” organizowanej wspólnie z Akademią Łomżyńską, meczu piłki nożnej, koncertach czy jarmarku średniowieczny. Ponadto w Urzędzie Miejskim odbyło się tradycyjne spotkanie przedstawicieli władz Łomży i miast partnerskich, zwieńczeniem którego było podpisanie listu intencyjnego pomiędzy Miastem Łomża, a dzielnicą Muratpaşa w Antalyi, określającego ramy przyszłej współpracy.

W dniach 25-29 września w ramach projektu pt. „Łomża- miasto, w którym żyję i pracuję” finansowanego z Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w Łomży gościła delegacja z Okręgu Nordland w Norwegii. Skupiono się na kwestiach środowiskowych oraz młodzieży i edukacji zawodowej. Okręg reprezentowali m.in. radni Okręgu Nordland: Christian Torset Radny ds. Kultury, Klimatu i Środowiska oraz Fredric Persson Radny ds. Edukacji.

Podczas oficjalnego spotkania z władzami Miasta Łomża, oprócz podsumowania dotychczasowej współpracy i wizyt bilateralnych, na bulwarach nadnarwiańskich odbyło się oficjalne odsłonięcie drogowskazu na Nordland jako partnerskiego okręgu samorządowego. Obie strony wyraziły zainteresowanie kontynuowaniem współpracy po zakończeniu projektu. Oprócz tego delegacja miała okazję skorzystać z bogatej oferty kulturalnej naszego miasta, odwiedzając między innymi Muzeum Północno-Mazowieckie ze słynną wystawą Abakanowicz oraz biorąc udział w koncercie inauguracyjnym sezon artystyczny Filharmonii Kameralnej.

Wyjazdy zagraniczne delegacji z Łomży

W ramach współpracy zagranicznej w 2023 r. delegacje Miasta Łomża odbyły 8 wizyt partnerskich:

1. Angri (Włochy) – wizyta w ramach projektu pn. „Solidarity for Integration in Covid time”, związana była z zaproszeniem na Międzynarodowe Forum „Solidarity for Integration in Covid time”. Oprócz naszego miasta, brały w nim udział delegacje z Włoch, Hiszpanii, Portugalii i Albanii. Omawiano zagadnienia i dzielono się doświadczeniami z zakresu partycypacji obywatelskiej, w szczególności roli organizacji samorządowych i wolontariuszy w okresie pandemii. Omówiono obszary współpracy na szczeblu samorządowym, które w przyszłości mogą być podstawą do wspólnego realizowania projektów, również dofinansowywanych ze środków UE. Pobyt miał też aspekt promocji Łomży, m.in. w zakresie udzielanego wsparcia partnerskich miast z Ukrainy w trakcie trwającej wojny. Podpisano deklarację o wzmocnieniu procesu integracji europejskiej opartej na równości i solidarności. Termin pobytu: 19-23.04, delegacja 3-osobowa.

2. Kazanlyk (Bułgaria) – wizyta partnerska w ramach „Festiwalu Róż” (tamtejsze Dni Miasta). Spotkanie z mer i przedstawicielami samorządu partnerskiego miasta Kazanlyk oraz ambasadorem Polski w Bułgarii.

Rozmawiano o możliwościach zacieśnienia i rozwoju współpracy pomiędzy samorządami w obszarze kultury oraz współpracy gospodarczej przedsiębiorców z naszych miast partnerskich. Termin pobytu: 02-05.06. Delegacja 2-osobowa.

3. Okręg Nordland, Mosjøen (Norwegia) – wizyta studyjna w ramach projektu pt. „Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję”. Wizyty studyjne są obligatoryjnym elementem projektu i realizowane są w kolejnych jego etapach. Podczas pobytu w formie wsparcia doradczego omówiono nowe sposoby rozwiązywania problemów dotyczących szkolnictwa zawodowego, procesu rekrutacji, promocji, zmiany postaw w stosunku do szkolnictwa zawodowego wśród uczniów i ich rodziców, uatrakcyjnienia i unowocześnienia procesu realizacji kształcenia zawodowego oraz dostosowania rynku edukacyjnego do wymagań rynku pracy. Termin: 29.05-02.06. Delegacja 2-osobowa.

4. Bułgaria (Pawlikeni) – wizyta w ramach Dni Miasta (jubileusz 80-lecia nadania praw miejskich). Spotkanie z burmistrzem oraz przedstawicielami samorządu partnerskiego Miasta Pawlikeni. Omówiono rezultaty zrealizowanego wspólnie projektu z zakresu ekonomii społecznej, w którym partnerem był także samorząd z Litwy (Rejon Solecznicki). Rozmawiano o możliwościach współpracy w różnych obszarach, w tym rozwoju kooperacji w obszarze ekonomii społecznej. Termin pobytu: 25.06.-03.07. Delegacja 3-osobowa.

5. Montserrat (Hiszpania) – wizyta partnerska, podczas której dokonano ustalenia zadań poszczególnych parterów w ramach projektu pn. „Miasto muzyki, myśli i dziedzictwa” przygotowanego przez Miasto Łomżę, hiszpańskie miasto Montserrat oraz francuskie miasto Dourdan skierowanego do uzdolnionych muzycznie dzieci w wieku 12 – 14 lat. Efektem jest wypracowany wniosek aplikacyjny złożony do Hiszpańskiej Agencji Narodowej (EACEA) o dofinansowanie projektu w ramach programu „Erasmus+”. W trakcie spotkań z burmistrzem Montserrat omówiono możliwości zacieśnienia dalszej owocnej współpracy, w tym w obszarze współpracy kulturalnej obu miast. Termin pobytu: 18-24.07. Delegacja 2-osobowa.

6. Okręg Nordland, Bodø (Norwegia) – wizyta studyjna w ramach projektu pt. „Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję”. Wizyty studyjne są obligatoryjnym elementem projektu i realizowane są w kolejnych jego etapach. Podczas pobytu w formie wsparcia doradczego, omówiono praktyczne zasady funkcjonowania organów partycypacyjnych, rad społecznych w obu samorządach, budżetu obywatelskiego, polityki senioralnej, aktywności na rzecz lokalnej społeczności, zadania i wyzwania związane ze sportem, obiektami i infrastrukturą sportową. Odbyły się warsztaty poświęcone działaniom wolontariackim, zrównoważonemu rozwojowi społecznemu, kulturze oraz sportowi. Termin pobytu: 21-25.07. Delegacja 1-osobowa.

7. Soleczniki (Litwa) – wizyta partnerska w ramach Dni Rejonu Solecznickiego. Spotkanie z merem oraz przedstawicielami samorządu partnerskiego Rejonu Solecznickiego. Podczas wizyty rozmawiano na temat dalszych obszarów współpracy w dziedzinach przedsiębiorczości, ekonomii społecznej, służby zdrowia, edukacji, sportu oraz wymiany dzieci i młodzieży. Termin pobytu: 15-18.09. Delegacja 1-osobowa.

8. Muratpaşa (Turcja) – wizyta partnerska w ramach „8. Kaleici Old Town Festival”. Udział w międzynarodowym forum (40 delegacji z 23 krajów świata), na którym zaprezentowano miasto Łomżę, jego potencjał rozwojowy, historię, tradycję oraz możliwości partnerskiej współpracy. Podpisano deklarację dalszej współpracy między samorządami, nawiązano kontakty z czeskim miastem Příbor oraz dzielnicą Tbilisi - Vake (Gruzja). Termin pobytu: 25.10-01.11.

WYKONANIE UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym do zadań Prezydenta Miasta, jako organu wykonawczego gminy, należy wykonywanie Uchwał Rady Miejskiej.

W 2023 roku Rada Miejska podjęła 120 uchwał. Wszystkie zostały przekazane zgodnie z właściwością odpowiednio Wojewodzie Podlaskiemu oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej. Akty prawa miejscowego, oprócz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Łomży, przekazywano również do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Wykaz podjętych w 2023 roku uchwał przedstawia poniższa tabela.

Informacja o realizacji uchwał podjętych w 2023 roku	RAZEM	zrealizowano	realizacja w 2024	realizacja kilkuletnia	nie zrealizowano
OGÓŁEM w 2023 roku, w tym w sprawach:	120	88	11	20	1
BUDŻETU MIASTA I FINANSÓW	31	18	6	7	0
ORGANIZACJI I OBSŁUGI	18	18	0	0	0
GOSPODARKI KOMUNALNEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA	11	9	1	1	0
GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI	17	15	1	0	1
ROZWOJU GOSPODARCZEGO I FUNDUSZY ZEWNĘTRZNYCH	2	0	0	2	0
KULTURY, SPORTU, TURYSTYKI I WSPÓŁDZIAŁANIA SPOŁECZNEGO	11	8	1	2	0
OŚWIATY	10	10	0	0	0
ZDROWIA I POMOCY SPOŁECZNEJ	20	10	2	8	0

W 2023 roku Rada Miejska podjęła 120 uchwał, z czego:

12. zrealizowanych zostało 88 uchwał;
13. w trakcie bieżącej realizacji jest 11 uchwał dotyczących zadań obejmujących rok 2024;
14. zgodnie z założeniami i harmonogramami planów, programów i projektów na bieżąco jest realizowanych 20 uchwał obejmujących kilkuletni okres realizacji;
15. nie została zrealizowana 1 uchwała z obszaru gospodarowania nieruchomościami dotycząca wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przejazdu i przechodu, która stała się bezprzedmiotowa z uwagi na wycofanie się z transakcji wyłonionego w przetargu nabywcy nieruchomości.

PODSUMOWANIE

Miniony 2023 rok można uznać za dobry dla Łomży. Kolejny raz pozyskaliśmy pokaźną kwotę do budżetu miasta na szereg przedsięwzięć, głównie inwestycyjnych. To przede wszystkim 30 mln zł z Rządowego Funduszu Polski Ład na zadanie pn. „Modernizacja infrastruktury w mieście Łomża”. Pod tą nazwą kryje się przebudowa budynku na ul. Wesołej 117 ze zmianą sposobu użytkowania na budynek mieszkalny wielorodzinny, termomodernizacja budynku Hali Sportowej im. Olimpijczyków Polskich przy Szkole Podstawowej nr 9 wraz z zapleczem socjalnym i pomieszczeniami towarzyszącymi, przebudowa budynku Zespołu Szkół Specjalnych wraz z modernizacją pionu kuchennego oraz elementami małej architektury i niezbędnym zagospodarowaniem terenu przy ul. Marii Skłodowskiej Curie 5, a także przebudowa szatni w Szkole Podstawowej nr 10. To bardzo ważne inwestycje, których wartość szacujemy na trochę ponad 35 mln zł. A to oznacza, że z budżetu miasta będziemy musieli dołożyć tylko około 5 mln zł.

Ponadto o 1,5 mln zł zwiększyliśmy dofinansowanie na budowę hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 5, tym razem otrzymując wsparcie z budżetu województwa podlaskiego w ramach Funduszu Wsparcia Gmin i Powiatów. Ponad 2,7 mln zł pozyskaliśmy na przebudowę ulicy Kasztelańskiej z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Z tego samego programu 800 tys. zł dostaliśmy na przebudowę ulicy Pułkowej i rozbudowę ul. Łukasieńskiego. Z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego 8,6 mln zł pozyskaliśmy na modernizację kamienicy przy ul. Polowej 19. W wyniku przeprowadzonych prac zwiększymy zasób mieszkaniowy miasta dla najbardziej potrzebujących o kolejnych 14 lokali, przywracając dawny blask tej kamienicy, podobnie jak to miało miejsce w przypadku oddanego w ubiegłym roku budynku przy ul. Polowej 65.

Z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego prawie 2 mln zł otrzymaliśmy na wymianę oświetlenia ulicznego na bardziej energooszczędne. Dzięki temu na 23 łomżyńskich ulicach wymieniliśmy prawie 1400 opraw oświetleniowych przyczyniając się do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla oraz oszczędności energii, która może wynieść prawie milion złotych w skali roku.

Pozyskiwaliśmy nie tylko środki na inwestycje, ale też na wsparcie zadań, które na zewnątrz być może dla ogółu są prawie niezauważalne, ale jednak niezwykle ważne. Z rządowego programu Senior Plus edycja 2023 miasto Łomża otrzymało prawie 350 tys. zł na zapewnienie funkcjonowania placówki Senior+ przy ul. Nowogrodzkiej oraz Dziennego Domu „Senior+” przy ul. Skłodowskiej. To największe dofinansowanie w całym województwie podlaskim, podobnie jak wsparcie, jakie otrzymał nasz samorząd w latach 2015-2022. Na utworzenie i prowadzenie 111 miejsc do Łomży wpłynęło już około 1,7 mln zł.

Z programu „Posiłek w szkole i w domu” otrzymaliśmy wsparcie finansowe w formie dotacji celowej z budżetu państwa w łącznej wysokości ponad 145 tys. zł z przeznaczeniem na doposażenie i poprawę standardu obecnie funkcjonujących stołówek szkolnych w Szkole Podstawowej nr 5 i Szkole Podstawowej Specjalnej nr 8. Uczestniczymy też w programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” 2022-2029, który realizuje działania dotyczące wsparcia tworzenia i funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. Chodzi o uruchomienie Miejskiego Żłobka nr 4 na 40 miejsc w budynku Przedszkola Publicznego nr 5. Na ten cel z budżetu państwa i Unii Europejskiej pozyskaliśmy w sumie 2,8 mln zł. Dla czterech naszych szkół na zakup sprzętu, pomocy dydaktycznych i narzędzi do terapii zgodnie z ich zdefiniowanymi potrzebami uzyskaliśmy dotację celową z budżetu państwa w łącznej wysokości 98 tys. zł. Kolejne ponad 150 tys. to środki z Ministerstwa Edukacji i Nauki na realizację projektu „Poznaj Polskę”. Dzięki temu osiem łomżyńskich placówek edukacyjnych mogło zorganizować wycieczki umożliwiające uczniom poznanie naszego kraju. Następne 55 tys. zł trafiło do naszych obiektów z budżetu państwa w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”, który dotyczy wspierania organów prowadzących placówki wychowania przedszkolnego i szkoły w obszarze rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży przez promowanie oraz wspieranie rozwoju czytelnictwa.

Warto też wspomnieć o niebagatelnej kwocie 35 mln zł, jakie nasze miasto otrzymało z rządowej subwencji dodatkowej, stanowiącej uzupełnienie rządowej subwencji ogólnej. Mogliśmy te pieniądze wykorzystać na niezbędne wydatki bieżące.

Niezwykle ważnym, historycznym wręcz przedsięwzięciem w ubiegłym roku było oficjalne otwarcie Starego Rynku po przeprowadzonej rewitalizacji. Inwestycja była realizowana w ramach zadania pn. "Projekt Kultura – kontynuacja rewitalizacji Starego Rynku w Łomży", a jej celem była zmiana przeznaczenia placu Starego Rynku z funkcji handlowej na kulturowo-edukacyjną oraz społeczną z ochroną i zachowaniem dziedzictwa kulturowego. Zyskał on nową nawierzchnię, fontannę, skansen archeologiczny z przeszkleniem, w którym

możemy zobaczyć fragmenty fundamentów wraz z piwnicą prawdopodobnie wieży ratuszowej. Nadmurowana została jedna z odkrytych murowanych studni, a w posadzce rynku kamieniami zaznaczono ślady po fundamentach dawnego ratusza. Pojawiła się także makieta przedstawiająca tę część miasta w okresie międzywojennym. Klimatu temu miejscu nadają także stylowe słupy ogłoszeniowe i latarnie. Z trzech stron Stary Rynek otacza piętnaście klonów kulistych pospolitych i jest to dwukrotnie większa liczba drzew niż była założona w pierwotnym projekcie rewitalizacji. Zakupiliśmy też parklety, pozwalające na utworzenie pięciu tzw. „zielonych wysp”, które w razie potrzeb możemy dowolnie ustawiać.

Pojawił się również nowy, zielony zakątek na mapie Łomży zamiast betonowej, zniszczonej nawierzchni. Mowa o terenie w pobliżu dworca autobusowego i Miejskiej Hali Targowej, gdzie powstały alejki, ścieżka rowerowa, pojawiły się nasadzenia i parklet. Całość dopełnia tzw. zielony przystanek.

Organizowaliśmy również ciekawe wydarzenia kulturalno-rozrywkowe. Łomża była jednym z 16 miast w kraju, w którym odbył się cykl letnich imprez muzycznych organizowanych przez Telewizję Polską S.A., czyli "Roztańczona Polska - letnia trasa TVP" i "Polska od Kuchni". Zamieniły one wcześniejszą Wakacyjną Trasę Dwójki "Lato – Muzyka – Zabawa", która gościła w naszym mieście w latach 2019 i 2022.

W ramach obchodów Dni Łomży na muszli koncertowej zaprezentowały się grupy młodzieżowe MDK-DŚT. Wystąpili także: łomżyńska Marta Kruk z zespołem, legendarna grupa Papa D z Pawłem Stasiakiem oraz DJ-e Komodo o międzynarodowej renomie, którym towarzyszył Tomasz Sykes. Młodszą publiczność do wspólnej zabawy porwał raper Chivas. Natomiast na sylwestrowej scenie na Starym Rynku wystąpili: Shaun Baker i Jessica Jean, Pedro Santana oraz Thomas.

Niezmiernie ważną ubiegłoroczną decyzją była ta, o współprowadzeniu Teatr Lalki i Aktora w Łomży przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Umowa podpisana w Warszawie z ministrem prof. Piotrem Glińskim będzie obowiązywała przez najbliższe 3 lata z możliwością przedłużenia na kolejny okres.

Warto też odnotować, że Filharmonia Kameralna im. Witolda Lutosławskiego w Łomży otrzymała Złoty Dyplom III Międzynarodowego Konkursu „Muzyczne Orły”. Międzynarodowa kapituła nagrodziła łomżyńską orkiestrę za prawykonanie „Suity polskiej” na flet, skrzypce i orkiestrę smyczkową, którą specjalnie dla filharmonii skomponował Mateusz Smoczyński. To już kolejne wyróżnienie dla naszej placówki, z czego jesteśmy dumni.

Będąc przy sukcesach warto zauważyć, że w ubiegłym roku poinformowano, iż Miasto Łomża zajęło 9. miejsce w Ogólnopolskim Rankingu Miast na Prawach Powiatu 2022. Zestawienie po raz kolejny przygotował Związek Powiatów Polskich. Obecność w elitarnym gronie zwycięzców świadczy o bardzo dużym zaangażowaniu na rzecz rozwoju jednostek samorządu terytorialnego, a także poprawy warunków i jakości życia mieszkańców. W trakcie oceny samorządów eksperci Związku Powiatów Polskich przyznają punkty w ramach wielu kryteriów ujętych w jedenastu grupach tematycznych, takich jak: działania proinwestycyjne i prorozwojowe, rozwiązania poprawiające jakość obsługi mieszkańca oraz funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego, rozwój społeczeństwa informacyjnego, obywatelskiego, czy też promocja rozwiązań z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej rozwiązań z zakresu edukacji, kultury i sportu.

Przy sześciu przejściach dla pieszych zlokalizowanych na najbardziej ruchliwych ulicach w pobliżu łomżyńskich szkół pojawiły się osoby sterujące ruchem. Ubrane w jaskrawe kamizelki i wyposażone w znak stop, ułatwiają pieszym przejście przez jezdnię. Jest to przedsięwzięcie realizowane przez Miasto Łomża i Centrum Integracji Społecznej, znacząco wpływając na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

Po raz kolejny nie podnieśliśmy podatków od nieruchomości i środków transportowych oraz opłat za posiadanie psów. Uwzględniając przyjęte kierunki w Założeniach Polityki Społeczno – Gospodarczej Miasta Łomża na 2024 rok oraz wspieranie przedsiębiorców poprzez rozbudowany system programów pomocy publicznej, na wniosek Prezydenta Miasta Rada Miejska przyjęła stawki podatków od nieruchomości na 2024 rok na poziomie tych obowiązujących w 2023 roku. Również biorąc pod uwagę, że środki transportowe związane są z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz uwzględniając działania na rzecz wspierania rozwoju przedsiębiorczości stawki na 2024 rok są na poziomie tych z obecnego roku.

Co ważne, proponowane i przyjęte stawki podatku od nieruchomości są niższe od ponad 20 do prawie 50 proc. od górnych granic określonych przez Ministra Finansów na 2024 r. Podobnie jest w przypadku podatków od środków transportowych, gdzie proponowane stawki w niektórych przypadkach są niższe nawet o ponad 50 proc. w stosunku do stawek maksymalnych. Co ciekawe, proponowane podatki są też w zdecydowanej większości niższe niż w Białymstoku i Suwałkach.

Warto podkreślić, że od 2015 roku podatek od środków transportowych w Łomży nie był w ogóle podnoszony, zaś w ciągu tych 9 lat podatek od nieruchomości był podnoszony tylko dwa razy (łącznie o 9,6 proc.) i raz obniżany (o 0,9 proc.). Natomiast ceny towarów i usług w tym samym czasie wzrosły aż o 40,3 proc.

Rok 2024 to początek nowej kadencji samorządu. Działania podejmowane przez nas w minionych 9 latach zostały docenione przez mieszkańców, którzy w ostatnich wyborach samorządowych opowiedzieli się za

ich kontynuacją. Dlatego dalej będziemy podnosili jakość życia w Łomży inwestując w nasze placówki oświatowe i kulturalne, rozwój sieci drogowej i bazy sportowo – rekreacyjnej, przedsiębiorczość, rozwijanie miejskich spółek, podejmując wiele inicjatyw społeczno - gospodarczych. Tak jak w poprzednich latach chcemy wszystkie te inicjatywy realizować przy jak najmniejszym obciążaniu budżetu miasta, a przez to i domowych budżetów mieszkańców, a przy jak największym udziale środków zewnętrznych.

Czynimy już starania o środki ze Szwajcarsko - Polskiego Programu Współpracy. Polska otrzyma ponad 320 mln franków szwajcarskich na dwa programy: Rozwój Miast oraz Badania Naukowe i Innowacje. W ramach pierwszego z nich Łomża jest wśród 139 miast uprawnionych do aplikowania o środki w łącznej wysokości prawie 328 mln franków szwajcarskich. Miasta takie jak Łomża będą mogły przygotować projekty, zawierające dwa podstawowe działania: ekonomiczno-środowiskowe i społeczne. Wsparcie będzie ukierunkowane na finansowanie działań mieszczących się w dwunastu obszarach tematycznych.

O dofinansowanie naszych zadań będziemy ubiegali się także ze środków rządowych i samorządowych. Ostatnie wybory przyniosły zmiany zarówno w ministerstwach, jak też zarządzie województwa. Liczymy jednak, że o ich przyznawaniu dalej będą decydowały kwestie merytoryczne. O tym, że potrafimy przygotowywać dobre projekty, udowodniliśmy już wielokrotnie.

Nowy rok powinien przynieść nam zakończenie długo wyczekiwanej hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 5 i nowego budynku Przedszkola Publicznego nr 5 z miejscami żłobkowymi oraz kamienicy przy ul. Polowej 19. Zamierzamy także rozpocząć niezwykle trudne i kosztowne przedsięwzięcie, jakim jest budowa nadnarwiańskich bulwarów z plażą miejską z prawdziwego zdarzenia. Budżet miasta przewiduje również nakłady na termomodernizację I i II LO, Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących nr 4 oraz budynku Hali Sportowej im. Olimpijczyków Polskich przy Szkole Podstawowej nr 9 wraz z zapleczem socjalnym i pomieszczeniami socjalnymi, a także przebudowę budynku Zespołu Szkół Specjalnych wraz z pionem kuchennym, budowę placu zabaw oraz przebudowę szatni w Szkole Podstawowej nr 10. Nie zabraknie też modernizacji dróg.

Ważnym z punktu widzenia miasta wydarzeniem będzie planowane otwarcie obwodnicy. Z jednej strony jest to dla nas szansa na pozyskanie inwestorów, którzy będą mogli zainwestować w Łomżyńskiej Strefie Inwestycji. Z drugiej wyzwanie, jak zachęcić przejezdnych, by zechcieli zajechać i zatrzymać się w Łomży. Otwarcie drogi wpłynie także na komfort życia mieszkańców. Niewątpliwie będzie to epokowe przedsięwzięcie w historii naszego miasta.

Mariusz Chrzanowski

Prezydent Miasta Łomża